

Raport

**o stanie
Miasta Zamość
za 2024 rok**

Spis treści

Wstęp	6
Rozdział 1. Realizacja polityki, programów i strategii	7
1.1. Strategia Rozwoju Miasta Zamość na lata 2020-2030	7
1.2. Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zamościa na lata 2022-2027	9
1.3. Program gospodarczy budowy i przebudowy ulic na terenie Miasta Zamość na lata 2025-2029.....	11
1.4. Gminny Program Rewitalizacji Miasta Zamość na lata 2023-2030.....	15
1.5. Program Ochrony Środowiska dla powiatu grodzkiego Zamość na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030.....	22
1.6. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Zamość	26
1.7. Strategia Rozwoju Elektromobilności Miasta Zamość	27
1.8. Miejski Plan Adaptacji do Zmian Klimatu dla Miasta Zamość do 2030 roku	28
1.9. Gminy Program opieki nad Zabytkami Miasta Zamość na lata 2020-2023	29
1.10. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.....	30
1.11. Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Miasta Zamość na lata 2020-2024	31
1.12. Program współpracy Miasta Zamość z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2024 rok	33
1.13. Strategie i programy Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie	36
1.14. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024-2026	46
1.15. Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zamościa	48
1.16. Plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Zamość na lata 2012 – 2027	49
Rozdział 2. Realizacja Uchwał Rady Miasta w 2024 r.	50
2.1. Dane ogólne.....	50
2.2. Wydział Finansowy	51
2.3. Biuro Rady Miasta.....	53
2.4. Wydział Organizacyjno – Administracyjny	57
2.5. Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	57
2.6. Wydział Budownictwa, Urbanistyki i Ochrony Zabytków	61
2.7. Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Zewnętrznych.....	62
2.8. Wydział Inwestycji Miejskich i Zamówień Publicznych.....	63
2.9. Wydział Kultury, Sportu i Promocji Miasta.....	63
2.10. Wydział Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami	64
2.11. Wydział Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego.....	65
2.12. Wydział Oświaty	66

2.13. Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie.....	67
2.14. Zarząd Dróg Grodzkich	69
2.15. Powiatowy Urząd Pracy	70
2.16. Stanowisko ds. Nadzoru Właścicielskiego nad Spółkami	70
Rozdział 3. Budżet Obywatelski.....	70
3.1. Osiedle Orzeszkowej – Reymonta.....	71
3.2. Osiedle Janowice	71
3.3. Osiedle Rataja.....	71
3.4. Osiedle Powiatowa	72
3.5. Osiedle Partyzantów	72
3.6. Osiedle Zamczysko.....	72
3.7. Osiedle Majdan.....	72
3.8. Osiedle Nowe Miasto	73
3.9. Osiedlu Promyk	73
3.10. Osiedle Św. Piątka.....	73
3.11 Osiedle Kilińskiego	74
3.12. Osiedle Karolówka	74
3.13. Osiedle Stare Miasto.....	74
3.14. Osiedle Planty.....	74
3.15. Osiedle Zamoyskiego	75
3.16. Osiedle Słoneczny Stok	75
3.17. Projekt ogólnomiejski.....	75
Rozdział 4. Informacja z realizacji zadań Wydziałów Urzędu.....	76
4.1. Dane ogólne.....	76
4.2. Stan finansów Miasta Zamość	76
4.2.1. Struktura dochodów budżetu miasta w 2024 r.	78
4.3. Gospodarka nieruchomościami – informacja o stanie mienia komunalnego.....	82
4.3.1. Dane dotyczące przysługujących Miastu Zamość praw własności	83
4.3.2. Dane dotyczące innych praw majątkowych	84
4.3.3. Zmiany w stanie mienia komunalnego	85
4.3.4. Dochody uzyskane z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych oraz z wykonywania posiadania	85
4.3.5. Inne dane i informacje mające wpływ na stan mienia komunalnego	86
4.4. Rozwój Miasta, działania na rzecz wspierania i promocji potencjału gospodarczego i przedsiębiorczości	87
4.4.1. Rozwój gospodarczy – efekty działań	87
4.4.2. Realizacja rządowych programów wspierających potencjał gospodarczy	88

4.4.3. Działania na rzecz wspierania i promocji przedsiębiorczości	89
4.4.4. Rejestr działalności gospodarczej.....	89
4.4.5. Realizacja projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych	90
4.5. Informacja w zakresie budownictwa, ład przestrzennego i ochrony zabytków	92
4.5.1. Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Zamość.....	92
4.5.2 Działania podejmowane z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.....	95
4.5.3. Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna.....	97
4.6. Gospodarka komunalna i ochrona środowiska.....	97
4.6.1. Wymiana starych systemów grzewczych w budynkach zlokalizowanych na terenie Miasta Zamość.....	98
4.6.2. Konserwacja rowów melioracyjnych	98
4.6.3. Konserwacja kanalizacji deszczowej.....	100
4.6.4. Gospodarowanie odpadami komunalnymi	100
4.6.5. Odpady niebezpieczne.....	101
4.6.6. Dotacja z budżetu Miasta Zamość na podłączenie do kanalizacji sanitarnej budynków zlokalizowanych na terenie miasta Zamość.....	102
4.6.7. Budowa, rozwój i utrzymanie terenów zieleni	102
4.6.8. Konserwacja oświetlenia na terenie Miasta Zamość	102
4.6.9. Usuwanie pojazdów z dróg i ich przechowywanie.....	103
4.6.10. Pomniki przyrody	103
4.6.11. Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach.....	105
4.6.12. Działania promocyjne i edukacyjne z zakresu ochrony środowiska	106
4.6.13. Miasto Zamość w rankingach, konkursach, publikacjach	108
4.7. Kultura, Sport i Promocja Miasta	108
4.7.1. Kultura	108
4.7.2. Sport	110
4.7.3. Promocja miasta i turystyka	112
4.8. Wydział Ewidencji Kierowców i Pojazdów	113
4.9. Sprawy Społeczne i Zarządzanie kryzysowe	116
4.9.1. Ochrona zdrowia.....	116
4.9.2. Polityka społeczna	116
4.9.3. Program „Karta Zamościanina”.....	116
4.9.4. Działania w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego	117
4.9.5. Działania w zakresie zarządzania kryzysowego.....	117
4.9.6. Działania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa pożarowego	117
4.9.7. Działania samorządu na rzecz wsparcia policji i straży pożarnej.....	117
4.10. Sprawy obywatelskie	118

4.10.1. Ewidencja ludności i dowodów osobistych.....	118
4.11. Oświata	118
4.11.1. Dane ogólne.....	118
4.11.2. Finansowanie systemu oświaty w Mieście Zamość	119
4.11.2. Zrealizowane projekty	120
4.12. Raport z Urzędu Stanu Cywilnego.....	124
4.12.1. Dane ogólne.....	124
4.12.2. Urodzenia	125
4.12.3. Małżeństwa.....	125
4.13. Biuro Informatyki i Łączności.....	125
4.14. Działalność Miejskiego Rzecznika Konsumentów	126
4.15. Pozostałe inwestycje	127
4.15.1. Inwestycje drogowe.....	128
4.15.2. Opracowanie dokumentacji technicznej budowy dróg na terenie miasta Zamość	128
4.15.3. Kanalizacja sanitarna.....	129
4.15.4. Kanalizacja deszczowa	130
4.15.5. Oświetlenie uliczne na terenie miasta Zamość	131
4.15.6. Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej na terenie miasta Zamość	133
4.15.7. Realizacja inwestycji z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii na terenie miasta Zamość.....	134
4.15.8. Dziedzictwo kulturowe.....	136
4.15.9. Opieka społeczna.....	136
4.15.10. Realizacja innych przedsięwzięć majątkowych wykonywanych w jednostkach użyteczności publicznej.....	138
Rozdział 5. Informacja z działalności samorządowych instytucji kultury	141
5.1. Biuro Wystaw Artystycznych – Galeria Zamojska	141
5.2. Centrum Kultury Filmowej „Stylowy”	142
5.3. Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego.....	143
5.4. Muzeum Zamojskie	144
5.5. Orkiestra Symfoniczna im. Karola Namysłowskiego	145
5.6. Zamojski Dom Kultury.....	145
Rozdział 6. Informacja z działalności pozostałych jednostek organizacyjnych Miasta Zamość.....	146
6.1. Pomoc społeczna – działalność Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej w Zamościu	146
6.2. Ogród Zoologiczny im. Stefana Milera w Zamościu	154
6.3. Działalność Straży Miejskiej Miasta Zamość.....	156
6.4. Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zamościu.....	156
6.5. Zamojskie Centrum Informacji Turystycznej i Historycznej	158

6.6. Zarząd Dróg Grodzkich	159
6.7. Działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Zamościu	161
Rozdział 7. Informacja z działalności spółek miejskich	163
7.1. Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o.....	163
7.2. Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o. o.	167
7.3. Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o.....	168
7.4. Zamojski Szpital Niepubliczny Spółka z o.o.....	169
7.5. Zakład Gospodarki Lokalowej w Zamościu Spółka z o.o.	174
Podsumowanie	176

Szanowni Państwo

zgodnie z obowiązkiem ustawowym wynikającym z art. 28aa ust. 1 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) przedkładam Raport o stanie Miasta Zamość za rok 2024, który stanowi kompleksowy przegląd najważniejszych działań i wydarzeń, jakie miały miejsce w mieście Zamość w minionym roku. Zamość – perła renesansu, wpisana na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO – to miasto o bogatej historii, oraz silnych fundamentach kulturowych.

Raport o stanie Miasta Zamość jest dokumentem podsumowującym aktywności władz samorządowych, ale także odzwierciedleniem wspólnego wysiłku mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i jednostek organizacyjnych miasta, wydziałów Urzędu Miasta i spółek miejskich na rzecz rozwoju Zamościa w 2024 roku. Pozwala na zapoznanie się ze specyfiką wyzwań i problemów, z którymi należy się zmierzyć.

Rok 2024 przyniósł wiele wyzwań, ale również szereg pozytywnych zmian. W obliczu dynamicznych przemian społeczno-gospodarczych, samorząd Zamościa konsekwentnie realizował swoje zadania, dbając o poprawę jakości życia mieszkańców oraz rozwój infrastruktury miejskiej. Priorytetem były inwestycje w kluczowe obszary, takie jak edukacja, kultura, sport, gospodarka, ochrona środowiska oraz polityka społeczna.

Niniejszy raport zawiera szczegółowe informacje dotyczące funkcjonowania miasta, przedstawia realizację programów i strategii rozwojowych oraz analizuje sytuację finansową samorządu. Jego celem jest zapewnienie Państwu pełnej wiedzy o kierunkach polityki miejskiej i efektach podejmowanych działań, jakie w minionym roku zaszły we wszystkich obszarach życia Zamościa.

PREZYDENT MIASTA ZAMOŚĆ
Rafał Zwolak

Rozdział 1. Realizacja polityki, programów i strategii

1.1. Strategia Rozwoju Miasta Zamość na lata 2020-2030

Strategia Rozwoju Miasta Zamość na lata 2020-2030 jako dokument kierunkowy, stanowi podstawę do podejmowania skoordynowanych działań przez wszystkich partnerów społecznych Miasta Zamość. Kompleksowe podejście i ujęcie zrównoważonego rozwoju Zamościa powoduje, iż realizacja strategii stała się wspólnym zadaniem władz samorządowych i wszystkich partnerów społecznych.

Aktualizacja ostatecznej wersji dokumentu została przeprowadzona w czwartym kwartale 2021 r., natomiast przyjęcie strategii miało miejsce podczas lutowej sesji w 2022 r. (Uchwała Nr XLII/615/2022 z dnia 28 lutego 2022 r.).

Misję Miasta Zamość w perspektywie do 2030 roku określono w następujący sposób: Zamość – miasto aktywne gospodarczo, z nowoczesną infrastrukturą, dbające o tradycję, zapewniające bezpieczne i przyjazne warunki życia mieszkańcom.

Cele strategiczne określają rezultaty o zasadniczym znaczeniu w długiej perspektywie oraz kierunkują działania na rzeczy właściwe dla koncepcji rozwoju Miasta Zamość. Cele strategiczne związane są z decyzjami dotyczącymi utrzymania lub zmiany wykorzystania zasobów miasta, w tym również zasobów będących w dyspozycji sektora prywatnego i pozarządowego. Przypisane im cele operacyjne wyznaczają kierunki działań, co do przedsięwzięć właściwych dla wielopłaszczyznowego rozwoju Miasta Zamość.

Cele strategiczne i cele operacyjne (kierunki działań) powstały na podstawie oceny aktualnej sytuacji uwzględniającej zidentyfikowane w uspołecznionym procesie pracy problemy i czynniki wewnętrzne wpływające na możliwość rozwoju Miasta (słabe i mocne strony) oraz zewnętrzne (szanse i zagrożenia w otoczeniu).

Cele strategiczne zostały opracowane w trzech głównych, obszarach funkcjonowania Miasta, tj.:

- zaspokojenie potrzeb mieszkańców,
- potencjały i zasoby miasta,
- gospodarka i promocja miasta.

Cele strategiczne w podziale na obszary prezentują się następująco:

Obszar: Zaspokojenie potrzeb mieszkańców

Cel strategiczny 1.: Zdrowe i aktywne społeczeństwo Zamościa bazujące na bezpiecznych i przyjaznych warunkach życia

Obszar: Potencjały i zasoby Miasta Zamość

Cel strategiczny 2.: Zamość miasto zrównoważone z nowoczesną infrastrukturą

Obszar: Gospodarka i promocja Miasta Zamość

Cel strategiczny 3.: Zamość miasto o silnym zapleczu gospodarczym

Wśród celów operacyjnych (kierunków działań), które realizują cel strategiczny 1. są m.in.: wspieranie aktywności i samodzielności seniorów, przeciwdziałanie problemom społecznym, pomoc osobom w trudnej sytuacji życiowej, zapewnienie warunków i oferty dla powszechnego podejmowania aktywności fizycznej oraz kulturalnej.

Do osiągnięcia celu strategicznego 2. przyczynią się m.in. następujące cele operacyjne: zwiększona ochrona i poszanowanie środowiska przyrodniczego oraz optymalne wykorzystanie

zasobów naturalnych na obszarze miasta, rozwój bezpiecznych, efektywnych i ekologicznych systemów komunikacji w mieście, kontynuacja ochrony zabytkowego krajobrazu kulturowego i zachowania obiektów dziedzictwa kulturowego, a także wspieranie rozwoju turystyki kulturowej.

Wśród kierunków działań na rzecz zrealizowania celu strategicznego 3., w strategii wymienia się m.in.: utrzymywanie i rozwój funkcji turystycznych, rozwój oraz przyciąganie działalności gospodarczej.

W strategii wyszczególniono projekty, które mają szczególne znaczenie z punktu widzenia uruchamiania procesów zmierzających do rozwoju Miasta Zamość i przyczyniają się do rozwiązywania problemów zdiagnozowanych w procesie powstawania strategii. Projekty te nie stanowią zamkniętego katalogu i mogą być aktualizowane w miarę zaistniałych potrzeb.

L.p.	Tytuł projektu	Obszar tematyczny	Termin realizacji	Powiązanie z celami strategicznymi Strategii Rozwoju Miasta Zamość
1.	Wykorzystanie potencjału turystycznego miasta Zamość oraz gminy Zamość poprzez stworzenie nowych produktów turystycznych	Przedsiębiorczość Kultura Tożsamość regionalna Sport Turystyka Ochrona Środowiska Bezpieczeństwo	2022-2025	Cel 3. Zamość miasto o silnym zapleczu gospodarczym
2.	Rozwój gospodarczy obszaru funkcjonalnego Miasta Zamość i gmin ościennych	Transport Przedsiębiorczość B-R Rolnictwo	2021-2026	Cel 3. Zamość miasto o silnym zapleczu gospodarczym
3.	Budowa wielofunkcyjnego Centrum Kultury z siedzibą Orkiestry Symfonicznej im. Karola Namysłowskiego w Zamościu	Kultura Sprawy społeczne Tożsamość regionalna Turystyka	2021-2027	Cel 2. Zamość miasto zrównoważone z nowoczesną infrastrukturą
4.	Rozbudowa systemu małej retencji na terenie Miasta Zamość i Gminy Zamość	UM Zamość, Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	2020-2030	Cel 2. Zamość miasto zrównoważone z nowoczesną infrastrukturą
6.	Utworzenie lekkoatletycznej akademii sportu w Zamościu	Zdrowie Edukacja Sprawy społeczne Rewitalizacja Sport Turystyka Efektywność energetyczna	2020-2024	Cel 1. Zdrowe i aktywne społeczeństwo Zamościa bazujące na bezpiecznych i przyjaznych warunkach życia Cel 2. Zamość miasto zrównoważone z nowoczesną infrastrukturą
7.	Budowa efektywnego systemu wspierania zarządzania elektronicznego pracy instytucji publicznych	Cyfryzacja B+R Sprawy Społeczne	2021-2025	Cel 3. Zamość miasto o silnym zapleczu gospodarczym

L.p.	Tytuł projektu	Obszar tematyczny	Termin realizacji	Powiązanie z celami strategicznymi Strategii Rozwoju Miasta Zamość
8.	Utworzenie Centrum Energii Odnawialnej i Efektywności Energetycznej	Przedsiębiorczość B+R Efektywność energetyczna	2021-2025	Cel 2. Zamość miasto zrównoważone z nowoczesną infrastrukturą Cel 3. Zamość miasto o silnym zapleczu gospodarczym
9.	Budowa domu pomocy społecznej w Zamościu	Zdrowie Sprawy Społeczne	2021-2027	Cel 1. Zdrowe i aktywne społeczeństwo Zamościa bazujące na bezpiecznych i przyjaznych warunkach życia
10.	Konsolidacja działań w obszarze realizacji usług społecznych na terenie Zamościa	Zdrowie Sprawy Społeczne	2021-2026	Cel 1. Zdrowe i aktywne społeczeństwo Zamościa bazujące na bezpiecznych i przyjaznych warunkach życia
11.	Rewitalizacja społeczno-gospodarcza Starego Miasta w Zamościu	Przedsiębiorczość Kultura Rewitalizacja Społeczeństwo Obywatelskie Turystyka Ochrona środowiska Efektywność energetyczna	2022-2027	Cel 3. Zamość miasto o silnym zapleczu gospodarczym
12	Rozwój elektromobilności w Zamościu	Ochrona środowiska Efektywność Energetyczna Transport	2020-2035	Cel 2. Zamość miasto zrównoważone z nowoczesną infrastrukturą

1.2. Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zamościa na lata 2022-2027

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) są instrumentami zaproponowanymi przez Komisję Europejską, dzięki którym partnerstwa miast i gmin z miejskich obszarów funkcjonalnych mogą realizować wspólne przedsięwzięcia. Celem ZIT-ów jest wykorzystanie wspólnych atutów i rozwiązywania problemów, które dotyczą nie tylko miasta, ale całego miejskiego obszaru funkcjonalnego (MOF). Współpraca samorządów w województwie lubelskim ma doprowadzić do zwiększenia efektywności podejmowanych dotychczas działań i właściwego przygotowania się do realizacji wspólnych projektów. Dodatkową korzyścią z przyjęcia wspólnej strategii, obok zacieśnienia wzajemnej współpracy pomiędzy samorządami, będzie możliwość uzyskania wsparcia finansowego ze środków Unii Europejskiej dedykowanego dla projektów ZIT.

28 lutego 2022 r. Rada Miasta Zamość Uchwałą Nr XLII/616/2022 wyraziła zgodę na zawarcie przez Miasto Zamość i Gminę Zamość porozumienia międzygminnego w sprawie współpracy przy opracowaniu Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zamościa na lata 2022-2027 oraz przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na opracowanie dokumentu strategicznego pn. Strategia

ZIT MOF Zamościa na lata 2022-2027. Przedmiotowe porozumienie zostało zawarte w dniu 17 marca 2022 r.

W maju 2022 r. opracowana została diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zamościa, która przedstawia portret obszaru zarówno pod względem opisowym, jak i statystycznym. Istotnym założeniem było przedstawienie informacji (w miarę dostępności danych) w podziale na jednostki samorządu terytorialnego tworzące obszar funkcjonalny tak, by wychwycić istniejące zróżnicowania oraz powiązania funkcjonalne miasta i otaczającego go obszaru wiejskiego.

24 kwietnia 2023 r. Rada Miasta Zamość podjęła uchwałę nr LIX/804/2023 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego określającego zasady współpracy w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Zamościa. Porozumienie pomiędzy Miastem Zamość a Gminą Zamość zostało zawarte w dniu 18 maja 2023 r.

W dniach 18 grudnia 2023 – 8 stycznia 2024 trwały konsultacje społeczne projektu Strategii.

Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zamościa na lata 2022-2027 (Strategia ZIT MOF Zamościa) jest dokumentem określającym główne kierunki rozwoju gmin MOF Zamościa na lata 2022-2030, przede wszystkim pod kątem możliwości jakie stwarza realizacja przedsięwzięć w formule Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

Logika interwencji w ramach Strategii została ujęta tak, aby zapewnić optymalne spektrum możliwości pozyskiwania dostępnych środków finansowych dla realizacji zawartych w niej celów. Strategia jest spójna z politykami publicznymi i celami rozwojowymi w wymiarze regionalnym, krajowym i europejskim. Dotyczy to szczególnie terytorialnego wymiaru wsparcia w ramach instrumentu ZIT.

Ważnym aspektem uzasadniającym konieczność opracowania Strategii są nowe uwarunkowania wynikające z celów i kierunków polityki regionalnej na poziomie krajowym oraz wyzwania i cele polityki spójności UE w ramach perspektywy finansowej 2021-2027. Kluczową kwestią jest tu zmiana paradygmatu zarządzania rozwojem oraz systemowe ramy prowadzenia polityki regionalnej, których celem jest m.in. zmniejszanie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego oraz zapewnienie większej spójności rozwojowej Polski przez wsparcie obszarów słabszych gospodarczo (tzw. obszarów strategicznej interwencji). Istotnym celem opracowania Strategii jest przedstawienie komplementarności kierunków rozwoju MOF Zamościa z celami polityki regionalnej określonymi w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 oraz w krajowych dokumentach strategicznych. Dotyczy to przede wszystkim terytorialnego podejścia do polityki rozwoju samorządów i powiązania realizacji projektów z możliwościami ich finansowania w formule Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zamościa na lata 2022-2027 stanowi istotny dokument planowania rozwoju lokalnego, określający kluczowe uwarunkowania i kierunki działań gmin MOF. Strategia wskazuje wizję, cele strategiczne i operacyjne wraz z określającymi je wskaźnikami oraz projekty wyznaczone do realizacji w okresie jej obowiązywania. Dokument zawiera wnioski z diagnozy sytuacji

społecznej, gospodarczej i przestrzennej obszaru MOF Zamościa oraz analizę strategiczną zewnętrzných i wewnętrznych problemów i potencjałów rozwojowych. Strategia jest jednym z kluczowych instrumentów zarządzania i stanowi podstawę do prowadzenia przez władze samorządowe gmin partnerskich długookresowej polityki rozwoju miejskiego obszaru funkcjonalnego.

Zakres oraz tryb opracowania dokumentu jest zgodny z obowiązującymi regulacjami prawnymi dotyczącymi strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych zgodnie z art. 34 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027.

Strategia ZIT MOF Zamościa została przyjęta uchwałą nr IV/27/2024 Rady Miasta Zamość z dnia 24 czerwca 2024 r. oraz uchwałą nr III/21/24 Rady Gminy Zamość z dnia 26 czerwca 2024 r.

W dniu 30 lipca 2024 r. Zarząd Województwa Lubelskiego podjął uchwałę nr XXIII/492/2024 w sprawie pozytywnego zaopiniowania Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zamościa na lata 2022-2027.

1.3. Program gospodarczy budowy i przebudowy ulic na terenie Miasta Zamość na lata 2025-2029

Dokument stanowi załącznik do Uchwały Nr XLII/824/2023 Rady Miasta Zamość z dnia 26 czerwca 2023 r. W ramach tej inicjatywy przeprowadzono działania:

1. „Budowa ul. Konwaliowej i przebudowa ul. Chłodnej wraz z przebudową odcinka ul. Ślaskiej w Zamościu”

Zakres rzeczowy zadania inwestycyjnego obejmuje budowę ul. Konwaliowej o długości 151 m, przebudowę ul. Chłodnej o długości 373 m i przebudowę odcinka ul. Ślaskiej (od ul. Chłodnej do ul. Robotniczej) o długości 112 m, łącznie zakres obejmuje wykonanie dróg o długości 636 m. Planowana realizacja obejmuje roboty budowlane w branżach: drogowej, sanitarnej, elektrycznej oraz budowę kanału technologicznego. W 2024r. zawarte zostały umowy na wykonanie całości prac i ustanowiono nadzór inwestorski. Zakres robót budowlanych obejmuje wykonanie nawierzchni asfaltowej jezdni, dróg dla pieszych i rowerów, przejść dla pieszych i rowerów, zjazdów, prawidłowego oznakowania pionowego i poziomego, kanalizacji deszczowej, kanału technologicznego, uzupełnienia oświetlenia ulicznego.

Zadanie jest dofinansowane ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, kwota dofinansowania wynosi 2 887 354,48 zł. Wartość zadania 4 914 206,50 zł.

Zadanie jest w trakcie realizacji - rozpoczęcie w 2024 r., zakończenie w 2025 r.

Termin realizacji do dnia 31.07.2025 r.

2. „Budowa układu drogowego na terenie obszaru Tarnobrzeskiej Specjalnej Podstrefy Ekonomicznej EURO - PARK Wisłosan w Zamościu”

Zadanie inwestycyjne obejmujące budowę układu komunikacyjnego na terenie Zamojskiej Specjalnej Podstrefy Ekonomicznej przy ulicy Strefowej i Braterstwa Broni w Zamościu. Zadanie realizowane z dofinansowaniem ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład:

Program Inwestycji Strategicznych. Całkowita wartość dofinansowania wynosi 20 871 914,68zł. W 2024 r. przebudowano odcinek ulicy Braterstwa Broni o długości 952,89m, wykonano nawierzchnię jezdni z betonu asfaltowego, zjazdu, dojścia do furtek i chodniki. Odtworzona została nawierzchnia terenu przed Cmentarzem Komunalnym wraz z nawierzchnią chodnika i zagospodarowaniem pasów zieleni. Wykonany został kanał technologiczny o długości 954 m. Przebudowano odcinek ulicy Braterstwa Broni w Zamościu o długości 1933 m poprzez wykonanie nawierzchni z betonu asfaltowego, chodnika i utwardzenia pobocza na odcinku od granicy miasta do Cmentarza Komunalnego. Rozpoczęto budowę kanalizacji deszczowej w ulicy bocznej i przedłużeniu ulicy Strefowej. Realizacja zakresu rzeczowego zadania inwestycyjnego będzie kontynuowana w kolejnym roku budżetowym. Wykonanie finansowe na dzień 31.12.2024 r. wynosi 7 167 397,19 zł.

3. Rozbudowa ulicy Lwowskiej, budowa ulicy Ładnej, Chrobrego, Andersa, Grechuty, bocznej Granicznej, przebudowa drogi do strzelnicy w Zamościu

Zadanie dofinansowane z Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Wartość zadania 31 060 801,62 zł, kwota dofinansowania wynosi 29 442 379,42 zł. Zadanie jest w trakcie realizacji - rozpoczęcie w 2024 r., zakończenie w 2025r. Cechą wspólną realizowanych inwestycji jest przyjęcie założenia projektowego, mającego na celu nawiązanie wysokościowe i sytuacyjne przebudowywanych odcinków dróg do istniejących nawierzchni ulic przyległych bądź do istniejącego terenu. Przy realizacji rozbudowy i przebudowy ulic wykonano wycinkę istniejących drzew i krzewów kolidujących z inwestycjami wraz z obowiązkiem wykonania nasadzeń zastępczych. Umowa na wykonanie robót budowlanych została zawarta w dniu 30.04.2024 r. z terminem realizacji do dnia 30.10.2025 r.

Realizacja inwestycji obejmuje:

1. Budowę ulicy Ładnej w Zamościu o długości 156,58 m.

Zakres:

- wykonanie nowej nawierzchni jezdni z kostki brukowej betonowej, zjazdów indywidualnych oraz dojść do furtek o nawierzchni z kostki brukowej betonowej,
- montaż oznakowania pionowego,
- budowa kanalizacji teleinformatycznej, zabezpieczenie i regulacja wysokościowa skrzynek zasuw wodociągowych i gazowych, włączów do studni kanalizacji sanitarnej oraz pokryw studni telekomunikacyjnych,
- wymiana opraw oświetlenia zewnętrznego na oprawy typu LED.

Wartość zadania 400 733,59 zł. Wartość dofinansowania 380 684,26 zł.

2. Budowę ulicy Andersa w Zamościu o długości 111,46 m.

Zakres:

- budowa nawierzchni jezdni z kostki brukowej betonowej, budowa nawierzchni opasek, budowa zjazdów,
- budowa kanalizacji deszczowej, kanału technologicznego,
- montaż oznakowania pionowego i poziomego,
- wymiana opraw oświetleniowych na oprawy LED,
- zmiana rodzaju odwodnienia ze studni z wpustem na odwodnienie liniowe.

Wartość zadania 722 176,03 zł. Wartość dofinansowania 686 044,30 zł.

3. Budowę ulicy Chrobrego w Zamościu. Wartość zadania 1 043 169,70 zł. Wartość dofinansowania 990 978,02 zł. Inwestycja zakłada budowę ulicy Bolesława Chrobrego o długości 237,75 m.

Zakres:

- wykonanie nowej nawierzchni jezdni z betonu asfaltowego,
- wykonanie zjazdów indywidualnych, chodnika oraz dojść do furtek o nawierzchni z kostki brukowej betonowej,
- zabezpieczenie i regulacja wysokościowa skrzynek zasuw wodociągowych i gazowych, włączów do studni kanalizacji sanitarnej oraz pokryw studni telekomunikacyjnych,
- montaż oznakowania pionowego i poziomego,
- budowa kanalizacji teleinformatycznej, budowa kanalizacji deszczowej,
- wymiana opraw oświetlenia zewnętrznego na oprawy typu LED.

4. Budowę ulicy bocznej Granicznej w Zamościu. Wartość zadania 390 970,13 zł. Wartość dofinansowania 371 409,32 zł. Inwestycja zakłada budowę ulicy bocznej ulicy Granicznej o długości 134,86 m.

Zakres:

- budowa nawierzchni jezdni z kostki brukowej betonowej, budowa nawierzchni opasek, budowa zjazdów,
- budowa kanalizacji deszczowej, budowa kanalizacji teleinformatycznej,
- wymiana opraw oświetleniowych na oprawy LED, montaż słupów oświetleniowych, montaż opraw oświetleniowych w technologii LED, elektroenergetyczna linia kablowa nN, wykonanie instalacji uziemiającej,
- montaż nowego oznakowania pionowego.

5. Budowę ulicy Grechuty w Zamościu. Wartość zadania 495 653,78 zł. Wartość dofinansowania 429 701,44 zł. Inwestycja zakłada budowę ulicy Marka Grechuty o długości 104,75 m.

Zakres:

- budowa nawierzchni jezdni z kostki brukowej betonowej, budowa nawierzchni opasek, budowa zjazdów,
- rozebranie istniejącego ogrodzenia i budowa nowego,
- wycinka istniejących drzew kolidujących z inwestycją,
- budowa kanalizacji deszczowej, budowa kanalizacji teleinformatycznej,
- montaż oznakowania pionowego i poziomego,
- przebudowa istniejącej sieci wodociągowej, wykonanie dodatkowego przykanalika o długości 5 m, wykonanie odpływu liniowego o długości 15 m,
- wykonanie zjazdu do posesji przy ul Grechuty 18.

6. Rozbudowę drogi do strzelnicy. Wartość zadania 5 980 465,70 zł. Wartość dofinansowania 5 658 009,27 zł. Inwestycja zakłada rozbudowę drogi dojazdowej wraz z infrastrukturą techniczną na terenie Zalewu Miejskiego o łącznej długości 932,60 m. Nawierzchnia asfaltowa 792,40 m, nawierzchnia z kostki brukowej 140,20 m.

Zakres:

- budowa nawierzchni jezdni z betonu asfaltowego oraz kostki brukowej betonowej, budowa poboczy, zjazdów, parkingów,
- budowa drogi dla pieszych, budowa drogi pieszko – rowerowej,
- budowa oświetlenia elektrycznego,

- budowa nowej sieci wodociągowej, wykonanie dwóch przyłączy wodociągowych,
- rozbiórka budynków kolidujących z projektowaną infrastrukturą,
- budowa kanału technologicznego,
- montaż oznakowania pionowego i poziomego,
- wykonanie hydrantów naziemnych przeciwpożarowych - 3 szt.

7. Rozbudowę ulicy Lwowskiej w Zamościu. Wartość zadania 22 027 632,68 zł. Wartość dofinansowania 20 925 552,79 zł. Zakres inwestycji stanowi rozbudowa ulicy Lwowskiej oraz odcinka Al. Jana Pawła II o długości 1 049,79 m.

Zakres:

- budowa nowych konstrukcji nawierzchni jezdni,
- przebudowa skrzyżowań; skrzyżowania ul. Lwowskiej i ul. Młyńskiej oraz ul. Lwowskiej i Al. Jana Pawła II w postaci rond,
- budowa nawierzchni dróg dla pieszych, budowa nawierzchni dróg dla rowerów, budowa zjazdów,
- przebudowa zatok autobusowych i pętli autobusowej, demontaż istniejących oraz montaż nowych wiat przystankowych,
- budowa kanalizacji deszczowej, budowa kanału technologicznego, przebudowa sieci gazowej, przebudowa sieci elektroenergetycznej, budowa oświetlenia,
- montaż oznakowania pionowego i poziomego,
- wykonanie monitoringu wizyjnego ul. Lwowskiej,
- odtworzenie rozebranego ogrodzenia przy SP nr 2, - 60 m.

4. „Budowa wewnętrznej drogi dojazdowej na działce nr ewid. 160/3 ark. 104 w Zamościu”

Zakres rzeczowy zadania inwestycyjnego obejmuje budowę wewnętrznej drogi dojazdowej na działce nr ewid. 160/3 ark. 104 w Zamościu o długości ok. 73 m. Zakres robót budowlanych obejmuje wykonanie nawierzchni jezdni z kostki brukowej betonowej, kanalizacji deszczowej, kanalizacji teleinformatycznej. Zadanie jest w trakcie realizacji - rozpoczęcie w 2024 r., zakończenie w 2025 r.

Umowa na wykonanie robót budowlanych została zawarta w dniu 15.11.2024 r., termin realizacji do dnia 15.05.2025 r.

Wartość zadania 302 629,51 zł. Zadanie realizowane ze środków własnych.

5. „Przebudowa drogi bocznej ulicy Zamoyskiego pomiędzy osiedlem niebieskim i pomarańczowym”

W zakresie zadania inwestycyjnego przebudowana została nawierzchnia drogi na długości ok. 280 m wraz z miejscami postojowymi i regulacją studzienek infrastruktury technicznej. Wykonano roboty rozbiórkowe z korytowaniem, nową konstrukcją jezdni, chodników, dojazdów do furtek, zjazdów wraz z pokryciem nową nawierzchnią bitumiczną. Wykonano nowe oznakowanie pionowe i poziome z humusowaniem i obsianiem trawą na powierzchniach biologicznie czynnych.

Wartość zadania 924 646,09 zł. Zadanie realizowane ze środków własnych.

6. „Przebudowa drogi gminnej ulicy Podwale w Zamościu” (realizacja inwestycji na podstawie Uchwały NR XLI/524/2018 Rady Miasta Zamość w sprawie przyjęcia „Programu gospodarczego budowy i przebudowy ulic na terenie miasta Zamość w latach 2019-2023” – kontynuacja realizacji inwestycji rozpoczętej na podstawie poprzedniego Programu)

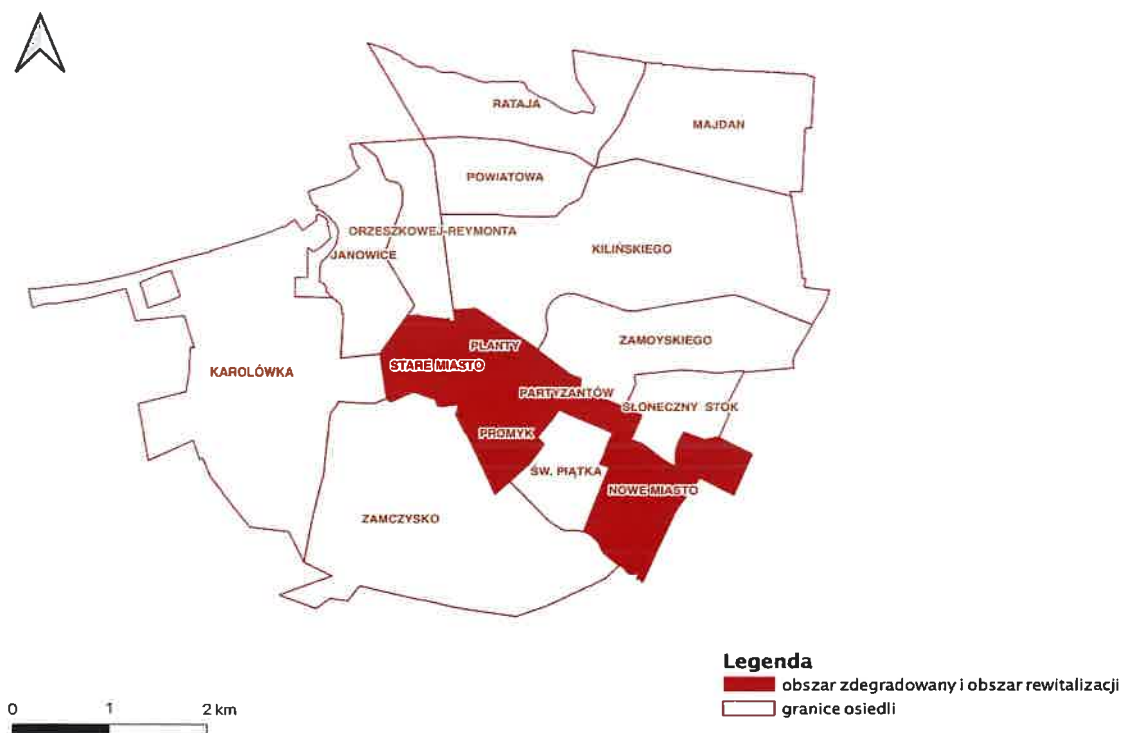
W 2024 roku przebudowana została ulica Podwale i Koźmiana. Wykonano nową drogę o nawierzchni bitumicznej o długości 94 m i szerokości 5,5 m. Wykonano chodnik z kostki brukowej betonowej, prawostronny o długości 103 m i lewostronny o długości 25 m. Wykonano łącznie 7 miejsc postojowych. Na ulicy Koźmiana wykonano nawierzchnię z masy bitumicznej o długości 150 m. W ramach inwestycji zmodernizowano sieć kanalizacji deszczowej w ulicy Podwale i Koźmiana o łącznej długości około 350 metrów.

Zadanie zrealizowano przy dofinansowaniu ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Wartość zadania 1 905 088,40 zł. Wartość dofinansowania 630 111,39 zł.

1.4. Gminny Program Rewitalizacji Miasta Zamość na lata 2023-2030

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Zamość na lata 2023-2030, przyjęty został Uchwałą Nr LXXII/931/2024 Rady Miasta Zamość w dniu 25 marca 2024 r. Podstawą prawną przy sporządzaniu Gminnego Programu Rewitalizacji oraz wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta Zamość była ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 485 z późniejszymi zmianami). Obszar rewitalizacji prezentuje poniższy rysunek.

Rysunek 1. Obszar zdegradowany i rewitalizacji Miasta Zamość

Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z przywołaną wyżej ustawą, rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Jest on prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji. Gminny Program Rewitalizacji Miasta Zamość to dokument, który określa działania i kierunki rozwoju na rzecz poprawy jakości życia podejmowane przez samorząd oraz wszystkich interesariuszy w tym: mieszkańców, podmioty prowadzące działalność gospodarczą i społeczną w obszarze rewitalizacji. Przeprowadzona diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych pozwoliła zidentyfikować skalę potrzeb rewitalizacyjnych i określić cele Programu. Jego założenia ułożone zostały w hierarchii - od celów strategicznych po działania. Wyznaczenie konkretnych założeń jednostkowych poprzedziło określenie wizji stanu obszaru po rewitalizacji, która jest spójna z głównym celem programu rewitalizacji. Istotnym elementem GPR jest jego komplementarność międzyokresowa rozumiana jako kontynuowanie działań (projektów) z wykorzystaniem źródeł finansowania z różnych programów operacyjnych na te same cele. Takie podejście prowadzi do zachowania ciągłości procesów rewitalizacyjnych mających już swoją historię, a także umożliwia wykorzystanie dotychczasowego dorobku rewitalizacyjnego. Wzajemne powiązania środowiskowe, gospodarcze i społeczne są fundamentalne dla zrozumienia dynamiki współczesnego społeczeństwa i jego oddziaływania na procesy zachodzące w otoczeniu. Koncepcja zrównoważonego rozwoju łączy te trzy obszary, dążąc do harmonijnej równowagi między potrzebami gospodarczymi, społecznymi a ochroną środowiska. Wzrost gospodarczy powinien być zgodny z potrzebami społecznymi i jednocześnie nie powinien naruszać równowagi ekologicznej. Program Rewitalizacji Miasta Zamość zawiera przedsięwzięcia, które uwzględniają zasadę zrównoważonego rozwoju i dobrobytu społecznego przy minimalnym wpływie na środowisko naturalne. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne przedstawione w GPR zostały wyłonione w procesie partycypacyjnego modelu społecznego. Realizacja zasady partnerstwa i partycypacja społeczna jest warunkiem koniecznym procesu rewitalizacji, będąc podstawą każdego jego etapu – od przygotowania programu rewitalizacji przez wdrożenie po jego ocenę. Włączenie społeczne w etap zarządzania, wdrażania oraz oceny programu rewitalizacji jest realizowane z udziałem Komitetu Rewitalizacji, który został powołany Zarządzeniem Nr 268/2024 Prezydenta Miasta Zamość z dnia 15 listopada 2024 roku. Komitet Rewitalizacji to organ umożliwiający współpracę i dialog przedstawicieli miasta i interesariuszy procesu rewitalizacji reprezentujących stronę społeczną, pełni też funkcję opiniotawczą-doradczą Prezydenta Miasta. Zasady działania komitetu, jak również zasady wyboru jego składu zostały określone w Uchwale Rady Miasta Nr VII/64/2024. W z dnia 30 września 2024 roku, której projekt został poddany konsultacjom społecznym.

Potencjalni beneficjenci programu mieli możliwość wpisania własnych projektów do Gminnego Programu Rewitalizacji. Projekty można było zgłaszać na tzw. „formularzu karty przedsięwzięcia”. Projekty z listy podstawowej w większości będą ubiegać się o pozyskanie unijnych środków na realizację np. z Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027. Projekty uzupełniające przyczynią się do poprawy sytuacji na obszarze rewitalizacji w tym poprzez uporządkowanie przestrzeni publicznych. Ich finansowanie zostało lub zostanie zapewnione ze środków miasta oraz środków krajowych. Poza projektami o charakterze inwestycyjnym (projekty twarde - infrastrukturalne) na liście znalazły się również projekty z zakresu integracji społecznej, czy też edukacji zwane projektami „miękkimi”. Projekty

miękkie są ściśle powiązane z planowanymi inwestycjami i są adresowane zarówno do mieszkańców obszaru, jak i miasta. Należy zaznaczyć, że większość projektów złożonych przez beneficjentów realizowana będzie na obszarze rewitalizacji, który jednocześnie jest obszarem ścisłej ochrony konserwatorskiej układu urbanistycznego Starego Miasta w Zamościu wpisanym do rejestru zabytków województwa lubelskiego pod numerem A/47, A/48 oraz obszarem wpisanym na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Obszar Starego Miasta Zarządzeniem Prezydenta RP został uznany za Pomnik Historii pn. „Zamość – historyczny zespół miasta w zasięgu obwarowań XIX wieku”. Równi ważną formą ochrony zabytków jest prowadzona przez Miasto Zamość Gminna Ewidencja Zabytków.

Dyweryfikacja źródeł finansowania daje możliwość korzystania zarówno z funduszy komercyjnych, jak i niekomercyjnych. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne mogą być realizowane przez różnorodne grupy podmiotów tj. przez podmioty z sektora publicznego, prywatnego i pozarządowego. Do pierwszego rodzaju źródeł finansowania (tj. komercyjnych) zalicza się przede wszystkim kredyty, pożyczki, obligacje komunalne. Ponadto wskazuje się, że niektóre działania mogą być wspierane przez środki własne przedsiębiorstw i innych podmiotów prywatnych i pozarządowych. Na etapie realizacji zapisów GPR bardzo istotna jest współpraca różnych podmiotów gwarantująca powodzenie wdrażanych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Wspomniany drugi rodzaj obejmuje źródła niekomercyjne. Wśród nich największe znaczenie mają środki własne budżetu gminy, fundusze europejskie, środki budżetu Państwa. Należy wspomnieć o tym, że fundusze europejskie są wyposażone w dedykowane działania, które można wykorzystać planując i realizując działania rewitalizacyjne.

Poniższe tabele prezentują przedsięwzięcia rewitalizacyjne Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Zamość na lata 2023-2030.

Wykaz projektów podstawowych

Projekty podstawowe		
Lp.	Tytuł projektu	Wnioskodawca
1.	Renowacja konserwatorska elewacji kamienicy „Domu Centralnego” wraz z modernizacją dachu – rejestr zabytków A/1200.	Miasto Zamość
2.	Zapewnienie niezależności energetycznej w obiektach Miasta Zamość (PV pompy ciepła, kogeneracja) zlokalizowanych na obszarze rewitalizowanych 4 osiedli.	Miasto Zamość
3.	Rewitalizacja dawnego kościoła i klasztoru Bonifratrów (obecnie budynek mieszkalny) – etap I przy ulicy Grodzkiej w Zamościu.	Miasto Zamość
4.	Rewitalizacja dawnego kościoła i klasztoru Bonifratrów (obecnie budynek mieszkalny) – etap II przy ulicy Greckiej w Zamościu.	Miasto Zamość
5.	Przebudowa ścieżki rowerowej do Drogi Męczenników Rotundy na Osiedlu Promyk i Stare Miasto.	Miasto Zamość
6.	Budowa ścieżki rowerowej przy ul. Ogrodowej oś. Nowe Miasto – zamknięcie pierścienia ścieżek wokół miasta.	Miasto Zamość

7.	Rewitalizacja Zespołu Pałacowego – dawnej rezydencji Zamoyskich z przeznaczeniem na Centrum Konferencyjno – Hotelowe. Wpis do Rejestru Zabytków Województwa Lubelskiego Nr A/1240. Realizacja trzech etapów: 1.Etap: Proces opracowania dokumentacji przedprojektowej. 2.Etap: Proces opracowania dokumentacji projektowej. 3.Etap: Realizacja przedsięwzięcia.	Miasto Zamość
8.	Budowa oraz rozbudowa sytemu monitoringu miejskiego na terenie miasta Zamość w obszarze osiedli: Nowe Miasto, Partyzantów, Planty, Promyk oraz Stare Miasto.	Miasto Zamość
9.	Rewitalizacja części budynku Nadszańca Bastionu VII oraz przyległej Kazamaty Kurtyny VI-I.	Miasto Zamość
10.	Rewitalizacja kwarty południowo-zachodniej Rynku Nowego Miasta.	Miasto Zamość
11.	Rewitalizacja elewacji Domu Centralnego: odtworzenie kariatyd, maszkaronów.	Miasto Zamość Zakład Gospodarki Lokalowej Osoba prywatna
12.	Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego z przeznaczeniem na mieszkania komunalne, z niezbędną do prawidłowego funkcjonowania infrastrukturą techniczną i zagospodarowaniem terenu.	Miasto Zamość Zakład Gospodarki Lokalowej
13.	Rozbiórka budynku komunalnego położonego przy ul. Peowiaków 82 i 84.	Miasto Zamość Zakład Gospodarki Lokalowej
14.	Remont elewacji i dachu, wykonanie instalacji c.o. w kamienicach mieszkalnych – dawne zabudowania klasztorne Bonifratrów.	Zakład Gospodarki Lokalowej
15.	Remont elewacji i dziedzińca Rynek Wielki I-5a Kolegiacka 10-14.	Zakład Gospodarki Lokalowej
16.	Utworzenie Środowiskowego Ośrodka Wsparcia Seniorów „Blisko domu” oraz dostosowanie budynku przy ul Partyzantów 5 do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.	Zakład Gospodarki Lokalowej Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu
17.	Integracja i aktywizacja seniorów w tworzonym środowiskowym ośrodku wsparcia „Blisko domu”.	Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu
18.	Zapewnienie niezależności energetycznej budynku Schroniska dla osób bezdomnych przy ul. Orlich Dreszera 2.	Miasto Zamość Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu
19.	Zapewnienie niezależności energetycznej budynku MCPR przy ul. Lwowskiej 57.	Miasto Zamość Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu
20.	Budowa nowej siedziby dla instytucji pomocy społecznej i wsparcia rodziny na terenie Miasta Zamość.	Miasto Zamość Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu
21.	Rozwój specjalistycznego poradnictwa i wsparcia dla rodzin w nowo wybudowanym budynku dla instytucji pomocy społecznej i wsparcia rodziny na terenie Miasta Zamość.	Miasto Zamość Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu
22.	Rewitalizacja terenów zielonych na osiedlu Promyk – budowa boiska wielofunkcyjnego do uprawiania gier zespołowych /piłka nożna, piłka siatkowa, piłka koszykowa/.	Miasto Zamość Zarząd Osiedla Promyk

23.	Rewitalizacja terenów zielonych bulwarów nad rzeką Łabuńką na osiedlu Promyk – budowa ciągów pieszo-rowerowych, małej architektury.	Miasto Zamość Zarząd Osiedla Promyk
24.	Kontynuacja remontu konserwatorskiego Nadszańca K1 Bastionu VI – siedziby Zespołu Szkół Ponadpodstawowych Nr 1 w Zamościu: wentylacja pomieszczeń lekcyjnych i węzłów sanitarnych – Etap II w obiekcie zabytkowym Nadszańca K1-Bastionu VI w Zamościu. Kontynuacja projektu wpisanego do Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Zamość na lata 2017-2023 pn. Rewitalizacja Starego Miasta w Zamościu.	Miasto Zamość Zespół Szkół Ponadpodstawowych Nr 1 w Zamościu - Ekonomik
25.	Kontynuacja remontu konserwatorskiego Nadszańca K1 Bastionu VI – siedziby Zespołu Szkół Ponadpodstawowych Nr 1 w Zamościu: wymiana instalacji elektrycznej, wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, grzewczej w pomieszczeniach parteru i I piętra oraz przebudowa odwodnienia obiektu. Kontynuacja projektu wpisanego do Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Zamość na lata 2017-2023 pn. Rewitalizacja Starego Miasta w Zamościu.	Miasto Zamość Zespół Szkół Ponadpodstawowych Nr 1 w Zamościu - Ekonomik
26.	Nowe kompetencje zawodowe szansą na lepszą przyszłość w Centrum Edukacyjno – Integracyjnym oraz Klubie Rozwoju Zawodowego. Kontynuacja projektu wpisanego do Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Zamość na lata 2017-2023 pn. Rewitalizacja Starego Miasta w Zamościu.	Zespół Szkół Ponadpodstawowych Nr 1 w Zamościu - Ekonomik
27.	Rewitalizacja elewacji zespołu kamienic mieszczańskich obiektu Muzeum Zamojskiego wraz ze zwiększeniem dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami ekspozycji muzealnych.	Muzeum Zamojskie w Zamościu Miasto Zamość
28.	Piszę, czytam, mówię: JESTEM - pracownia językowa Zamojskiej Akademii Kultury	Zamojski Dom Kultury
29.	Sezam Teatralny.	Zamojski Dom Kultury
30.	Kolekcjonowanie Pamięci.	Zamojski Dom Kultury
31.	Zamość Hip-Hop Festiwal.	Zamojski Dom Kultury
32.	Letnie Warsztaty Twórcze.	Zamojski Dom Kultury
33.	Termomodernizacja obiektu z przebudową obszaru i obiektu klasztornego OO. Franciszkanów w Zamościu.	Klasztor OO. Franciszkanów
34.	Scalenie przestrzenne i krajobrazowe terenów fortyfikacji z ekspozycją relikwii i założeń ogrodowych wokół Kościoła Św. Mikołaja w Zamościu.	Zgromadzenie Redemptorystów Dom Zakonny w Zamościu
35.	Rewitalizacja zabytkowego obiektu Wozowni należącego do zespołu pałacowego d. Rezydencji Zamoyskich z przeznaczeniem na funkcję społeczno – kulturalną.	Właściciel nieruchomości
36.	Rewitalizacja - utworzenie podwórka Artystyczno-Kawiarnianego między kamienicami Staszica 27 i Żeromskiego 26 z zabezpieczeniem przed warunkami pogodowo atmosferycznymi oraz umożliwienie dostępu dla osób niepełnosprawnych do siedziby BWA Galerii Zamojskiej i restauracji Skarbiec Wina.	Właściciel nieruchomości
37.	Remont sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej na Osiedlu Nowe Miasto, Partyzantów, Planty, Stare Miasto.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Zamościu
38.	Energooszczędna renowacja – poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych na osiedlu Nowe Miasto poprzez wymianę wysokoemisyjnych źródeł ciepła, termomodernizację oraz montaż instalacji wykorzystujących OZE.	Przedsięwzięcie realizowane w partnerstwie przy wspieraniu finansowym

		środków zewnętrznych – interesariusze – osoby prywatne – właściciele nieruchomości, użytkownicy wieczystości nieruchomości w zakresie budownictwa jednorodzinnego – osoby zainteresowane udziałem. Wspólnoty mieszkaniowe/ spółdzielnie mieszkaniowe – w zakresie budownictwa wielorodzinnego ZGL – w zakresie budynków z zasobu komunalnego
39.	Uratowanie przed degradacją oraz przywrócenie walorów architektonicznych i znaczenia historycznego zniszczonej XIX-wiecznej Kamienicy dawne „Koszary” przy ul. Stanisława Staszica 3 w Zamościu.	Właściciel nieruchomości
40.	Uratowanie przed degradacją oraz przywrócenie walorów artystycznych i znaczenia historycznego zniszczonego XIX-wiecznego pałacyku miejskiego wraz z oficyną tzw. „Generałówka” wpisanego do rejestru zabytków pod numerem A/1219.	Właściciel nieruchomości
41.	Odnowa, rewitalizacja i adaptacja zabytkowych kamienic, położonych przy ul. Bazyliańska 3 oraz Bazyliańska 5, na terenie Starego Miasta Zamość wpisanego do UNESCO.	Właściciel nieruchomości
42.	Rewitalizacja, odnowa i adaptacja zabytkowych kamienic wpisanych na listę UNESCO położonych w obszarze Starego Miasta Zamość przy ul. Rynek Wielki 1, Rynek Wielki 3 oraz Kolegiacka 14.	Właściciel nieruchomości
43.	Przebudowa i modernizacja zespołu budynków przy ul. Partyzantów 11 w Zamościu.	Właściciel nieruchomości
44.	Remont kamienicy powstałej przy końcu XIX w.	Właściciel nieruchomości
45.	Modernizacja budynku Centrum Kultury Filmowej „Stylowy”.	Centrum Kultury Filmowej „Stylowy”
46.	Adaptacja pomieszczeń po dawnej Bibliotece Pedagogicznej na pracownię plastyczną.	Fundacja
47.	Obcowanie ze sztuką jako narzędziem rewitalizującym miejskie przestrzenie publiczne poprzez wykorzystywanie działań twórczych dla rozbudzania aktywności zamojskiej społeczności oraz krzewienia kultury.	Fundacja
48.	Remont budynku celem prowadzenia Warsztatów Terapii Zajęciowej przy ul. Orlicz Dreszera 10.	Polskie Stowarzyszenie na rzecz osób z Niepełnosprawnościami Intelktualną koło w Zamościu
49.	Termomodernizacja budynku PSONI w Zamościu.	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Zamościu
50.	Rewitalizacja siedziby Domu Pomocy Społecznej przy ul. Żdanowskiej 3 wraz zagospodarowaniem przyległego terenu - Osiedle Promyk.	Katolickie Stowarzyszenie „Służba Człowiekowi” w Zamościu

51.	Rewitalizacja terenu wraz z modernizacją budynku garażowo – warsztatowego Komendy Miejskiej Policji w Zamościu.	Komenda Wojewódzka Policji w Lublinie
52.	Termomodernizacja budynku wielorodzinnego Szymonowica 19 w Zamościu na Osiedlu Partyzantów.	Wspólnota Mieszkaniowa Szymonowica 18 Zarząd Osiedla Partyzantów
53.	Termomodernizacja budynku wielorodzinnego przy ul. Kiepury 8 w Zamościu na Osiedlu Partyzantów.	Wspólnota Mieszkaniowa ZDI przy ul. Kiepury 8 Zarząd Osiedla Partyzantów
54.	Termomodernizacja budynku wielorodzinnego przy ul. Kiepury 10 w Zamościu na Osiedlu Partyzantów.	Wspólnota Mieszkaniowa ZDI przy ul. Kiepury 10 Zarząd Osiedla Partyzantów
55.	Termomodernizacja 4 budynków wielorodzinnych wchodzących w skład wspólnoty mieszkaniowej Kiepury 16 w Zamościu na Osiedlu Partyzantów.	Wspólnota Mieszkaniowa Osiedla Kiepury 16 w Zamościu Zarząd Osiedla Partyzantów
56.	Termomodernizacja budynku wielorodzinnego przy ul. Kiepury 7 w Zamościu na Osiedlu Partyzantów.	Wspólnota Mieszkaniowa Osiedla Kiepury 7 w Zamościu Zarząd Osiedla Partyzantów
57.	Termomodernizacja budynku wielorodzinnego przy ul. Szymonowica 15 w Zamościu na Osiedlu Partyzantów.	Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Szymonowica 15 w Zamościu Zarząd Osiedla Partyzantów
58.	Budowa wiaty na pojemniki na odpady oraz rowery na dziedzińcu Kamienicy Czerskich.	Wspólnota Mieszkaniowa Kamienicy przy ul. Żeromskiego 13, Kolegiackiej 18 i Kościuszki 12 w Zamościu
59.	Instalacja ciepłej wody użytkowej (CWU) w Kamienicy Czerskich.	Wspólnota Mieszkaniowa Kamienicy przy ul. Żeromskiego 13, Kolegiackiej 18 i Kościuszki 12 w Zamościu
60.	Remont klatek schodowych szt. 2 wraz z wykonaniem infrastruktury technicznej i energetycznej w Kamienicy Czerskich.	Wspólnota Mieszkaniowa Kamienicy przy ul. Żeromskiego 13, Kolegiackiej 18 i Kościuszki 12 w Zamościu
61.	Zakorzenie w historii - Zamojska Akademia Kultury.	Zamojski Dom Kultury
62.	CZYTA SIĘ - otwarta przestrzeń Zamojskiej Akademii Kultury	Zamojski Dom Kultury
63.	Funkcjonowanie Centrum opiekuńczo-mieszkalnego w Zamościu.	Miasto Zamość/Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu
64.	Dożywianie osób i rodzin dotkniętych ubóstwem poprzez pozyskiwanie i bezpłatne wydawanie żywności mieszkańcom miasta Zamość.	Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu

65.	Wsparcie dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych marginalizacją.	Miasto Zamość
66.	Polityka Senioralna (EFS+).	Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu
67.	Świadczenie usług asystencji osobistej dla osób niepełnosprawnych.	Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu
68.	Świadczenie usług opieki wytechnieniowej.	Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu
69.	Korpus Wsparcia Seniorów.	Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu
70.	CIS DLA CIEBIE.	Centrum Integracji Społecznej w Zamościu

Wykaz projektów uzupełniających

Projekty uzupełniające		
Lp.	Tytuł projektu	Wnioskodawca
1.	Remont mostu drewnianego przy Nowej Bramie Lubelskiej Rejestr Zabytków A/48.	Miasto Zamość
2.	Renowacja podcieni kamienic przy ulicy Staszica numer 21, 23, 25, 27, 29, 31, 33, 35, 37, 39 w Zamościu.	Miasto Zamość
3.	Renowacja schodów i częściowa modernizacja instalacji centralnego ogrzewania budynku Ratusza Miejskiego w Zamościu.	Miasto Zamość
4.	Renowacja bramy do Parku Miejskiego w Zamościu.	Miasto Zamość
5.	Rewitalizacja Bramy Lwowskiej Starej – II etap.	Miasto Zamość
6.	Zakup pawilonu wystawienniczego z przyległym ogródkiem na organizację plenerowych imprez kulturalnych.	Miasto Zamość

1.5. Program Ochrony Środowiska dla powiatu grodzkiego Zamość na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030.

Program Ochrony Środowiska dla powiatu grodzkiego Zamość na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030 został przyjęty 26 października 2020 r. Uchwałą Nr XXV/395/2020 Rady Miasta Zamość. Wcześniej program otrzymał pozytywną opinię Zarządu Województwa Lubelskiego Uchwałą Nr CLXXXV/3477/2020 z dnia 15 września 2020 r. Dokument został opracowany zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2020 poz. 1219 z późn. zm.) i definiuje cele oraz zadania na najbliższe lata, monitoring realizacji programu, jak również nakłady finansowe potrzebne na wdrożenie założeń programu. Działania ujęte w programie mają na celu osiągnięcie trwałego i zrównoważonego rozwoju powiatu grodzkiego Zamość oraz poprawę świadomości mieszkańców gminy w zakresie postaw proekologicznych.

W ramach programu wyznaczono następujące cele w zależności od obszaru interwencji:

I. OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

Poprawa jakości powietrza do osiągnięcia poziomów wymaganych przepisami prawa, spełnianie standardów emisyjnych z instalacji oraz promocja wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

II. ZAGROŻENIA HAŁASEM

Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców miasta ponadnormatywnym hałasem, zwłaszcza emitowanym przez środki transportu drogowego.

III. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Stała kontrola potencjalnych źródeł pól elektromagnetycznych.

IV. GOSPODAROWANIE WODAMI

System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód.

V. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Bieżąca modernizacja infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową.

VI. ZASOBY GEOLOGICZNE

Zrównoważona gospodarka zasobami surowców naturalnych.

VII. GLEBY

Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi.

VIII. GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa lubelskiego.

IX. ZASOBY PRZYRODNICZE

Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu.

W poniższej tabeli ujęto wybrane, przykładowe projekty, inwestycje i działania realizowane w 2024 r., które przyczyniają się do osiągnięcia celów Programu Ochrony Środowiska dla powiatu grodzkiego Zamość na lata 2021-2025 z perspektywą do 2030 roku.

L.p.	Tytuł projektu / nazwa działania	Powiązanie z obszarami interwencji, celami, kierunkami interwencji i zadaniami Programu Ochrony Środowiska
1.	Budowa kanalizacji sanitarnej w Zamościu; Budowa kanalizacji deszczowej w Zamościu	Obszar interwencji: V GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA Cel: Bieżąca modernizacja infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową Kierunek interwencji: Rozwój i dostosowanie instalacji i urządzeń służących zrównoważonej i racjonalnej gospodarce ściekowej dla potrzeb ludności i przemysłu Zadanie: Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej. Zadanie: Modernizacja kanalizacji deszczowej - usunięcie problemów z odprowadzeniem wód deszczowych
2.	Modernizacja i rozbudowa obiektów Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zamościu	Obszar interwencji: I OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA Cel: Poprawa jakości powietrza do osiągnięcia poziomów wymaganych przepisami prawa, spełnianie standardów emisyjnych z instalacji oraz promocja wykorzystania odnawialnych źródeł energii Kierunek interwencji: Realizacja racjonalnej gospodarki energetycznej łączącej efektywność energetyczną z nowoczesnymi technologiami Zadanie: Termomodernizacja budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej i usługowych Zadanie: Realizacja inwestycji z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii na terenie miasta Zamość
3.	Termomodernizacja budynku ZSP Nr 5 szkoły i sali gimnastycznej (opracowana dokumentacja projektowa)	
4.	Budowa instalacji odnawialnych źródeł energii w obiektach użyteczności publicznej na terenie miasta Zamość	
5.	Poprawa efektywności energetycznej budynków przedszkoli miejskich w Zamościu	
6.	Termomodernizacja budynków szpitala wraz z systemem zarządzania energią	
7.	Wymiana starych systemów grzewczych w budynkach zlokalizowanych na terenie Miasta Zamość	Obszar interwencji: I OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA Cel: Poprawa jakości powietrza do osiągnięcia poziomów wymaganych przepisami prawa, spełnianie standardów emisyjnych z instalacji oraz promocja wykorzystania odnawialnych źródeł energii Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do powietrza m.in. poprzez przejście na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach Zadanie: Modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, publicznych i innych (w tym realizacja Programu „Czyste Powietrze”)
8.	Konserwacja rowów melioracyjnych	Obszar interwencji: IV GOSPODAROWANIE WODAMI Cel: System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód

		Kierunek interwencji: Zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego, minimalizacja ryzyka powodziowego Zadanie: Koszenie i konserwacja rowów melioracyjnych.
9.	Wykonanie usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących od właścicieli nieruchomości zamieszkałych	Obszar interwencji: VIII GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW Cel: Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa lubelskiego Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami Zadanie: Prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Zadanie: Osiągnięcie poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia wskazanych frakcji odpadów komunalnych oraz ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania Zadanie: Rozwój systemów selektywnego zbierania odpadów, w szczególności odpadów komunalnych ulegających biodegradacji
10.	System Indywidualnej Segregacji Odpadów Komunalnych	
11.	Zwiększenie efektywności przetwarzania odpadów komunalnych w Regionie Zamość w zakresie recyklingu i odzysku poprzez modernizację instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w Regionalnym Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Dębowcu	
12.	Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Zamość	Obszar interwencji: VIII GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW Cel: Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa lubelskiego Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami Zadanie: Realizacja Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Zamość.
13.	Działania promocyjne i edukacyjne z zakresu ochrony środowiska	Obszar interwencji: VIII GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW Cel: Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa lubelskiego Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna Zadanie: Promowanie oraz wspieranie działań edukacyjno-informacyjnych w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów. Zadanie: Działania edukacyjno-informacyjne dotyczące właściwego postępowania z odpadami w tym zwiększenia efektywności selektywnego zbierania u „źródła”. Obszar interwencji: IX ZASOBY PRZYRODNICZE Cel: Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna Zadanie: Materiały informacyjno-edukacyjne dla dzieci i młodzieży szkolnej.
14.	Opracowanie dokumentacji technicznej dotyczącej zagospodarowania lasu komunalnego wzdłuż zalewu i terenu przyległego	Obszar interwencji: IX ZASOBY PRZYRODNICZE Cel: Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu Kierunek interwencji: Tworzenie zielonej infrastruktury Zadanie: Zwiększenie dostępności Zalewu Miejskiego w Zamościu jako miejsca aktywnej rekreacji w sąsiedztwie Zamojskiego zespołu staromiejskiego

15.	Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	Obszar interwencji: IV GOSPODAROWANIE WODAMI Cel: System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód Kierunek interwencji: Poprawa stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych Zadanie: Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.
16.	Budowa, rozwój i utrzymanie terenów zieleni	Obszar interwencji: IX ZASOBY PRZYRODNICZE Cel: Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu Kierunek interwencji: Ochrona krajobrazu, różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów Zadanie: Leczenie, pielęgnacja drzewostanów oraz nasadzenia drzew i krzewów

1.6. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Zamość

Pierwotna wersja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Zamość (PGN) została przyjęta Uchwałą nr X/101/2015 Rady Miasta Zamość z dnia 31 sierpnia 2015 r. Później dokument był kilkakrotnie aktualizowany. Projekt PGN był opiniowany przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie i Lubelskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Lublinie. Zaktualizowany dokument przyjęto Uchwałą nr XVII/292/2020 Rady Miasta Zamość z dnia 27 stycznia 2020 r. PGN jest dokumentem strategicznym, opisującym kierunki działań zmierzających do osiągnięcia celów pakietu klimatyczno-energetycznego tj. redukcji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, zwiększenia efektywności energetycznej, poprawy jakości powietrza oraz zmiany postaw konsumpcyjnych użytkowników energii. Dokument ten przedstawia wizję rozwoju miasta w zakresie gospodarki niskoemisyjnej.

Głównym celem strategicznym PGN jest poprawa jakości życia mieszkańców poprzez redukcję zanieczyszczeń powietrza, w tym minimalizację produkcji CO₂ oraz ograniczenie zużycia energii finalnej we wszystkich sektorach.

Wśród działań sprzyjających redukcji emisji gazów cieplarnianych i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną, w PGN wskazane zostały takie działania jak:

- modernizacja oświetlenia ulicznego,
- termomodernizacja budynków użyteczności publicznej,
- wymiana źródeł ciepła,
- montaż odnawialnych źródeł energii,
- budowa i modernizacja ścieżek rowerowych

L.p.	Tytuł projektu / nazwa działania	Powiązanie z działaniami Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Zamość
1.	Wymiana starych systemów grzewczych w budynkach zlokalizowanych na terenie Miasta Zamość	Działanie XI: Ograniczanie niskiej emisji z budynków mieszkalnych – wymiana źródeł ciepła
2.	Działania promocyjne i edukacyjne z zakresu ochrony środowiska	Działanie IX: Wspomaganie prowadzenia edukacji ekologicznej przez instytucje oświatowe, ośrodki kształcenia, organizacje pozarządowe i grupy obywatelskie

3.	Modernizacja i rozbudowa obiektów Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zamościu	Działanie I: Program termomodernizacji budynków użyteczności publicznej – budynki oświatowe, kulturowe i sportowe
4.	Termomodernizacja budynku ZSP Nr 5 szkoły i sali gimnastycznej (<u>opracowana dokumentacja projektowa</u>)	
5.	Poprawa efektywności energetycznej budynków przedszkoli miejskich w Zamościu	Działanie II: Poprawa efektywności energetycznej w obiektach użyteczności publicznej na terenie Miasta Zamościa Działanie IV: Montaż odnawialnych źródeł energii na obiektach publicznych
6.	Budowa instalacji odnawialnych źródeł energii w obiektach użyteczności publicznej na terenie miasta Zamość	
7.	Modernizacja infrastruktury oświetlenia ulic na terenie Miasta Zamość	Działanie III: Modernizacja oświetlenia ulicznego
8.	Budowa oświetlenia ulicznego na terenie miasta Zamość	
9.	Wykonanie doświetlenia przejść dla pieszych na terenie miasta Zamość	

1.7. Strategia Rozwoju Elektromobilności Miasta Zamość

28 stycznia 2019 r. Rada Miasta Zamość podjęła uchwałę w sprawie upoważnienia Prezydenta Miasta Zamość do złożenia wniosku o dofinansowanie przedsięwzięcia ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w formie dotacji w ramach programu priorytetowego „GEPARD II transport niskoemisyjny Część 2. Strategia rozwoju elektromobilności”.

Uchwałą Nr XX/337/2020 z 25 maja 2020 r. Rada Miasta Zamość przyjęła Strategię Rozwoju Elektromobilności Miasta Zamość. Opracowanie dokumentu zostało sfinansowane w 100% ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Strategię Rozwoju Elektromobilności Miasta Zamość opracowano na lata 2019-2035. Odnosi się ona zwłaszcza do zapisów określonych w ustawie z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych. Realizacja założeń strategii, obok usprawnienia ruchu miejskiego, pozwoli na ograniczenie niskiej emisji i poziomu hałasu generowanego przez sektor transportowy w mieście.

Przyjmuje się, że wdrożenie strategii będzie miało pozytywne oddziaływanie na środowisko. Wśród oczekiwanych efektów wskazano m.in:

- poprawę efektywności energetycznej infrastruktury miejskiej,
- zmniejszenie emisji CO₂ oraz pyłów pochodzących z transportu.

Realizacja założeń strategii przyczyni się do podniesienia atrakcyjności regionu pod względem turystycznym (m.in. poprzez poprawę jakości powietrza, dostępność nowoczesnych rozwiązań technicznych związanych np. z wypożyczaniem elektrycznych środków

transportowych w ramach idei smart city) oraz do rozwoju gospodarczego, otwierając miasto na nowy sektor gospodarczy, jaki stanowi elektromobilność.

L.p.	Tytuł projektu / nazwa działania	Powiązanie z zadaniami Strategii Rozwoju Elektromobilności Miasta Zamość
1.	Budowa oświetlenia ulicznego na terenie Miasta Zamość	Zadanie IX: Modernizacja oświetlenia
2.	Modernizacja infrastruktury oświetlenia ulic na terenie Miasta Zamość	
3.	Kontynuacja budowy ciągu pieszo-rowerowego na ul. Odrodzenia	Zadanie V: Rozbudowa systemu dróg rowerowych
4.	Budowa instalacji odnawialnych źródeł energii w obiektach użyteczności publicznej na terenie miasta Zamość	Zadanie X: Montaż odnawialnych źródeł energii na budynkach publicznych
5.	Poprawa efektywności energetycznej budynków przedszkoli miejskich w Zamościu	
6.	Zakup osobowych samochodów elektrycznych ze stacją ładowania i wyposażeniem przez Zarząd Dróg Grodzkich w Zamościu oraz Zakład Gospodarki Lokalowej w Zamościu Sp. z o.o.	Zadanie VII: Wymiana pojazdów służbowych w Urzędzie Miasta i jednostkach/spółkach podległych

1.8. Miejski Plan Adaptacji do Zmian Klimatu dla Miasta Zamość do 2030 roku

Uchwałą nr XXVII/436/2020 z 29 grudnia 2020 r. Rada Miasta Zamość przyjęła Miejski Plan Adaptacji do zmian klimatu dla Miasta Zamość do 2030 roku.

Celem nadrzędnym planu jest wzmocnienie potencjału adaptacyjnego Miasta Zamość dla sprostania wyzwaniom niesionym przez zmiany klimatu. Osiągnięcie tego celu zostanie zrealizowane poprzez podjęcie wielu wzajemnie skoordynowanych działań adaptacyjnych ukierunkowanych na zwiększenie odporności miasta na obecne i przyszłe zagrożenia klimatyczne. Osiągnięcie tego celu możliwe będzie poprzez wdrożenie działań adaptacyjnych, których kierunek wyznaczają cztery cele strategiczne polegające na adaptacji Miasta Zamość:

- 1) do zmian klimatu poprzez wykorzystanie terenów zielonych jako czynnika łagodzącego negatywne skutki ekstremalnych zjawisk meteorologicznych,
- 2) do zmian klimatu poprzez poprawę funkcjonowania przestrzeni miejskiej i obiektów użyteczności publicznej,
- 3) do zmian klimatu poprzez ograniczenie negatywnego wpływu funkcjonowania czynników miejskich na warunki środowiskowe,
- 4) do zmian klimatu poprzez rozwój wiedzy i świadomości społecznej oraz modelowanie adekwatnych zachowań mieszkańców.

Działania adaptacyjne wymienione w Planie sprowadzają się do:

- budowy i rozwoju terenów zieleni jako systemu błękitno-zielonej infrastruktury,
- monitoringu i pielęgnacji drzewostanu na terenie miasta,

- budowy i modernizacji sieci ścieżek rowerowych i ciągów pieszych na terenie miasta jako alternatywy dla transportu samochodowego,
- ograniczenia niskiej emisji w Zamościu pochodzącej z budynków mieszkalnych,
- działań edukacyjnych i informacyjnych służących wzmocnieniu poziomu świadomości klimatycznej skierowanych do mieszkańców miasta (dzieci, młodzież, dorośli, seniorzy).

L.p.	Tytuł projektu / nazwa działania	Powiązanie z celami strategicznymi i działaniami adaptacyjnymi Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu
1.	Wymiana starych systemów grzewczych w budynkach zlokalizowanych na terenie Miasta Zamość	Cel strategiczny 3: Adaptacja Miasta Zamość do zmian klimatu poprzez ograniczenie negatywnego wpływu funkcjonowania czynników miejskich na warunki środowiskowe Działanie adaptacyjne 9: Ograniczenie niskiej emisji w Zamościu pochodzącej z budynków mieszkalnych
2.	Budowa, rozwój i utrzymanie terenów zieleni	Cel strategiczny 1: Adaptacja Miasta Zamość do zmian klimatu poprzez wykorzystanie terenów zielonych jako czynnika łagodzącego negatywne skutki ekstremalnych zjawisk meteorologicznych Działanie adaptacyjne 1: Budowa i rozwój terenów zieleni jako systemu błękitno-zielonej infrastruktury Działanie adaptacyjne 3: Monitoring i pielęgnacja drzewostanu na terenie miasta
3.	Działania promocyjne i edukacyjne z zakresu ochrony środowiska	Cel strategiczny 4: Adaptacja Miasta Zamość do zmian klimatu poprzez rozwój wiedzy i świadomości społecznej oraz modelowanie adekwatnych zachowań mieszkańców Działanie adaptacyjne 13: Działania edukacyjne i informacyjne służące wzmocnieniu poziomu świadomości klimatycznej skierowane do mieszkańców miasta (dzieci, młodzież, dorośli, seniorzy)
4.	Modernizacja i rozbudowa obiektów Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zamościu	Cel strategiczny 2: Adaptacja Miasta Zamość do zmian klimatu poprzez poprawę funkcjonowania przestrzeni miejskiej i obiektów użyteczności publicznej Działanie adaptacyjne 4: Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej
5.	Termomodernizacja budynku ZSP Nr 5 szkoły i Sali gimnastycznej (<u>opracowana dokumentacja projektowa</u>)	
6.	Termomodernizacja budynków szpitala wraz z systemem zarządzania energią	
7.	Kontynuacja budowy ciągu pieszko-rowerowego na ul. Odrodzenia	Cel strategiczny 3: Adaptacja Miasta Zamość do zmian klimatu poprzez ograniczenie negatywnego wpływu funkcjonowania czynników miejskich na warunki środowiskowe Działanie nr 8: Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych i ciągów pieszych na terenie miasta jako alternatywa dla transportu samochodowego

1.9. Gminy Program opieki nad Zabytkami Miasta Zamość na lata 2020-2023

Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Zamość na lata 2020-2023 przyjęto Uchwałą nr XXI/345/2020 Rady Miasta Zamość w dniu 29 czerwca 2020 r.

Program spełniał wszystkie cele wskazane w art. 87 ust. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Program wskazuje na potrzebę kształtowania strategii ochrony dziedzictwa kulturowego Zamościa w zakresie objętym następującymi obszarami:

- Obszar 1: Opieka i ochrona dziedzictwa kulturowego (materialnego i niematerialnego) oraz świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego,
- Obszar 2: Zarządzanie dziedzictwem kulturowym, jako czynnik rozwoju społeczno-gospodarczego,
- Obszar 3: Badanie i dokumentacja dziedzictwa kulturowego materialnego i niematerialnego oraz promocja i edukacja służące budowaniu tożsamości.

W maju 2024 r. miasto przyjęło sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Zamość za lata 2020-2023.

Przez okres 2024 r. przeprowadzono następujące działania w ramach opieki nad zabytkami:

- konsultacje z osobami fizycznymi i podmiotami gospodarczymi oraz kontrole pod kątem dostosowania istniejących reklam i małej architektury do uchwały w sprawie ustalenia zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane w granicach administracyjnych Miasta Zamość (tzw. uchwała krajobrazowa),
- prowadzenie gminnej ewidencji zabytków,
- udzielenie i rozliczenie jednej dotacji z budżetu miasta na prace konserwatorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków oraz gminnej ewidencji zabytków,
- zakończenie III etapu prac budowlano-konserwatorskich przy Bramy Lwowskiej Starej,
- przeprowadzenie prac renowacyjnych kamienic na Starym Mieście ul. Staszica 21, 23, 25, 27, 29, 31, 33, 35, 37, 39.
- realizacja zadania: renowacja kamienicy „Dom Centralny”
- realizacja projektu: „renowacja zabytkowego cmentarza parafialnego w Zamościu”

1.10. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

Program opracowywany jest co roku zgodnie z Ustawą o ochronie zwierząt i został przyjęty w dniu 29 stycznia 2024 r. Uchwałą NR LXX/908/2024 Rady Miasta Zamość w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Zamość na rok 2024. Na sesji w dniu 26 sierpnia 2024 r. zostały zwiększone środki finansowe na realizację zadań, ujętych w przedmiotowej uchwale. Celem programu jest zapewnienie opieki nad zwierzętami bezdomnymi, stałe odławianie zwierząt bezdomnych oraz stałe zapobieganie bezdomności zwierząt. Inne planowane działania to propagowanie ograniczania i kontroli rozrodczości zwierząt domowych, w szczególności psów i kotów.

Na realizację Programu na rok 2024 r., w zakresie dotyczącym zwierząt domowych, została przeznaczona kwota 1 072 548,00 zł, w tym na:

- 1) zadania realizowane przez Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt w ramach Programu: 993 448,00 zł.
- 2) zakup karmy dla kotów wolno żyjących: 1 500,00 zł.
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt: 9 600,00 zł.
- 4) sterylizację albo kastrację:
 - a. dziko żyjących kotek i kocurów: 15 000,00 zł.
 - b. psów dostarczonych do Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w Zamościu z terenu Miasta Zamość: 6 000,00 zł.
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt: 200,00 zł.
- 6) usypianie ślepych miotów: 900,00 zł.
- 7) zapewnienie miejsca dla bezdomnych zwierząt gospodarskich: 200,00 zł.
- 8) całodobową opiekę weterynaryjną w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem dzikich zwierząt oraz ptaków, a także leczenie i profilaktyka zwierząt bezpańskich z terenu miasta Zamość wymagających pomocy weterynaryjnej: 45 150,00 zł.
- 9) elektroniczne znakowanie psów właścicielskich: 550,00 zł.

Działalność Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w Zamościu w 2024 r, przedstawia się następująco:

	PSY	KOTY
Zapewnienie opieki	233	121
Kastracja	14	18
Sterylizacja	6	55

W zakresie realizacji zadań ustawowych zawarto 73 umowy z zainteresowanymi gminami, które partycypowały w kosztach utrzymania Schroniska.

1.11. Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Miasta Zamość na lata 2020-2024

Gmina, na zasadach i w przypadkach określonych w ustawie, zapewnia lokale w ramach najmu socjalnego i lokale zamienne, a także zaspokaja potrzeby mieszkaniowe gospodarstw domowych o niskich dochodach, a zadania te wykonuje wykorzystując m.in. mieszkaniowy zasób gminy.

Wszelkie działania w tym zakresie realizowane były zgodnie z założeniami programu przyjętego Uchwałą Nr XVII/294/2020 Rady Miasta Zamość z 27 stycznia 2020 r. w sprawie przyjęcia *Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Miasta Zamość na lata 2020-2024* (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2020 r. poz. 890) oraz Uchwały Nr XXXI/483/2021 Rady Miasta Zamość z dnia 22 kwietnia 2021 r. w sprawie *ustalenia zasad*

wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Zamość (Dz.Urz.Woj.Lubel. z 2021 r. poz. 1982). W związku z upływem terminu ważności pierwszej z wymienionych uchwał, podjęto Uchwałę nr X/106/2024 Rady Miasta Zamość z dnia 20 grudnia 2024 r. w sprawie przyjęcia *Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Miasta Zamość na lata 2025-2029* (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2024 r. poz. 6884) na nowy okres programowy.

Zasób lokali komunalnych Miasta Zamość utrzymywany jest w ramach umowy z Zakładem Gospodarki Lokalowej w Zamościu sp. z o.o. Wydatki związane ze świadczeniem usługi na zadania związane z zasobem mieszkaniowym w 2024 r. wyniosły ogółem 11 983 122,02 zł. Kwota dochodów uzyskana z tytułu płatności czynszu za wynajmowane lokale mieszkalne i odsetki za nieterminowe regulowanie należności w 2024 r. wyniosła 11 205 531,97 zł. Powyższe oznacza deficyt w kwocie 777 590,05 zł.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. liczba lokali komunalnych mieszkalnych wynosiła 1 761 mieszkań o pow. użytkowej 81 173,27 m², w tym 74 mieszkań z najmem socjalnym o pow. użytkowej 2 764 m².

Standard komunalnych lokali mieszkaniowych był w analizowanym roku zróżnicowany i zależny głównie od roku budowy budynku oraz jego lokalizacji. Ze względu na wyposażenie lokali, mające bezpośredni wpływ na wysokość czynszu, ale również na koszt ich utrzymania, zasoby komunalne przedstawiały się w roku 2024 następująco:

1 734 lokali, tj. 98,47% komunalnych lokali mieszkaniowych – z instalacją wod.-kan.,
1 751 lokali, tj. 99,43% – z wodą doprowadzoną do lokalu,
431 lokali, tj. 24,47% – z instalacją centralnej ciepłej wody,
10 lokali, tj. 0,57% – bez doprowadzonej wody do lokalu,
1 381 lokali, tj. 78,42% – z doprowadzonym gazem ziemnym,
1 367 lokale, tj. 77,63% – z budynkową instalacją c.o.,
180 lokale, tj. 10,22% – z indywidualnymi, lokalowymi instalacjami c.o. (gazowe piece grzewcze),
231 lokali, tj. 13,12% – z piecami węglowymi.

Ponadto, w 2024 roku realizowano program w następujący sposób:

- przydzielono 17 lokali mieszkalnych
- dokonano 16 dobrowolnych zamian lokali w tym 4 zamiany wzajemne między najemcami lokali
- wykonano 3 wyroki nakazujące opróżnienie lokalu (eksmisje) z własnego zasobu mieszkaniowego
- przyjęto 45 wniosków o nabycie tytułu prawnego do zajmowanego lokalu (zgon głównego najemcy, uregulowanie zaległości czynszowych, upływ terminu ważności zawartej umowy najmu, opuszczenie lokalu przez dotychczasowego najemcę),
- przyjęto 204 wnioski o przyznanie lokalu mieszkalnego z zasobu Miasta Zamość – 92 nowe wnioski oraz 112 zaktualizowanych wniosków z lat poprzednich,
- udzielono 43 ulg w spłacie zadłużenia czynszowego.

Z powodu niespełnienia przesłanek formalnych odmówiono najmu 57 wnioskodawcom. Najczęstszymi powodami odmowy było złożenie wniosku po wyznaczonym terminie, zbyt wysoki dochód na członka rodziny oraz posiadanie udziału w nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym.

Spółeczna Komisja Mieszkaniowa w 2024 roku zaopiniowała 147 wniosków (w tym wnioski z 2024 roku – 53 szt., pozostałe 94 szt. stanowiły zaktualizowane wnioski z ubiegłych lat) o najem lokalu z mieszkaniowego zasobu Miasta Zamość. Na listę do pozytywnego załatwienia ostatecznie zakwalifikowano 21 rodzin. Cztery pozytywnie zaopiniowane wnioski dotyczyły wyrażenia zgody na uzyskanie umowy najmu obecnie zajmowanego lokalu (tzw. legalizacja).

Rodziny i osoby znajdujące się na wykazie, których wnioski zostały pozytywnie zaopiniowane przez Spółeczną Komisję Mieszkaniową to najczęściej osoby zamieszkujące w trudnych warunkach mieszkaniowych, posiadające trudną sytuację zdrowotną i rodzinną, osoby bezdomne, wychowankowie domów dziecka w związku z uzyskaniem pełnoletności, osoby samotnie wychowujące dzieci, czy osoby poszkodowane w wyniku przemocy fizycznej i psychicznej w rodzinie.

Sprzedano 20 lokali mieszkalnych na rzecz ich najemców wraz ze sprzedażą ułamkowej części nieruchomości gruntowej, niezbędnej do racjonalnego korzystania z budynku.

Wykonano bieżące remonty zasobów komunalnych oraz przeglądy techniczne zasobu komunalnego.

1.12. Program współpracy Miasta Zamość z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2024 rok

W Mieście Zamość każdego roku uchwalany jest Program współpracy Miasta Zamość z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Program na 2024 rok został przyjęty do realizacji uchwałą nr LXVIII/877/2023 Rady Miasta Zamość z dnia 27 listopada 2023 r.

Dokument ten określa:

- 1) cel główny i cele szczegółowe Programu oraz zasady współpracy
- 2) priorytetowe zadania publiczne
- 3) zakres przedmiotowy współpracy
- 4) formy współpracy
- 5) okres realizacji Programu
- 6) sposób realizacji Programu
- 7) wysokość środków planowanych na realizację Programu
- 8) sposób oceny realizacji Programu
- 9) informację o sposobie tworzenia Programu oraz o przebiegu konsultacji
- 10) tryb powstawania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert

w otwartych konkursach ofert.

Współpraca Miasta Zamość z podmiotami Programu odbywa się w formie finansowej i pozafinansowej. Miernikami efektywności realizacji Programu w danym roku są informacje dot.:

- 1) liczby ogłoszonych otwartych konkursów ofert,
- 2) liczby ofert, które wpłynęły od organizacji w trybie otwartych konkursów ofert oraz w trybie art. 19a,
- 3) liczby umów zawartych z organizacjami na powierzenie lub wsparcie realizacji zadań publicznych w ramach środków finansowych przekazanych organizacjom przez Miasto Zamość,
- 4) wysokości środków finansowych przeznaczonych z budżetu Miasta na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe,
- 5) wysokości środków finansowych pozyskanych przez organizacje pozarządowe ze źródeł zewnętrznych na realizację zadań zleconych przez Miasto Zamość,
- 6) liczby umów zawartych z organizacjami pozarządowymi w innych trybach przewidzianych obowiązującymi przepisami prawa,
- 7) wartości finansowej pracy społecznej wolontariuszy przy realizacji zadań zleconych przez Miasto Zamość,
- 8) liczby organizacji biorących udział w konsultacjach rocznych Programów współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi,
- 9) liczby aktów prawa miejscowego poddanych konsultacjom z organizacjami pozarządowymi oraz mieszkańcami Miasta.

Dotacje udzielone organizacjom pozarządowym w 2024 roku na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1491 z późn. zm.)

Tabela. Dotacje udzielone w ramach otwartych konkursów ofert w latach 2022-2024

Rok	Liczba ogłoszonych otwartych konkursów ofert	Liczba złożonych ofert	Liczba zawartych umów	Liczba rozwiązanych umów	Kwota dotacji przekazanej	Kwota dotacji wykorzystanej
2022	9	54	44	0	9 200 776,88	8 972 700,34
2023	9	53	44	0	10 556 410,10	10 363 113,65
2024	9	52	50	1	10 908 173,00	10 869 946,39

Tabela. Dotacje udzielone na podstawie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w latach 2022-2024

Rok	Liczba złożonych ofert	Liczba zawartych umów	Liczba rozwiązanych umów	Kwota dotacji przekazanej	Kwota dotacji wykorzystanej
2022	5	4	0	22 500,00	22 500,00
2023	6	5	1	30 000,00	30 000,00
2024	3	3	0	25 000,00	24 903,59

Tabela Zakres udzielonych dotacji w latach 2022 - 2024

Rok	Tryb	Liczba złożonych ofert	Liczba zawartych umów	Kwota dotacji przekazanej	Liczba rozwiązanych umów	Kwota dotacji zwróconej	Kwota dotacji wykorzystanej
-----	------	------------------------	-----------------------	---------------------------	--------------------------	-------------------------	-----------------------------

POMOC SPOŁECZNA w tym pomoc osobom niepełnosprawnym oraz rodzinom w trudnej sytuacji życiowej							
2022	konkursowy	9	8	7 405 376,88	0	152 376,54	7 253 000,34
2023	konkursowy	7	6, w tym kontynuacja 2 umów wieloletnich	8 751 056,10	0	191 187,37	8 559 868,73
	art. 19a	2	2	10 000,00	1	0,00	10 000,00
2024	konkursowy	9	10, w tym kontynuacja 1 umowy wieloletniej	9 070 025,00	1	34 715,33	9 035 309,67
KULTURA FIZYCZNA I SPORT							
2022	konkursowy	29	25	1 480 000,00	0	75 700,00	1 404 300,00
	art. 19a	4	3	20 000,00	0	0,00	20 000,00
2023	konkursowy	33	25	1 480 000,00	0	0,00	1 480 000,00
	art. 19a	4	3	20 000,00	0	0,00	20 000,00
2024	konkursowy	32	30	1 475 700,00	0	3 511,28	1 472 188,72
	art.19a	2	2	15 000,00	0	0,00	15 000,00
OŚWIATA I WYCHOWANIE							
2022	konkursowy	2	2	225 400,00	0	0,00	225 400,00
2023	konkursowy	2	2	225 354,00	0	0,00	225 354,00
2024	konkursowy	2	2	252 448,00	0	0,00	252 448,00
TURYSTYKA I KRAJOZNASTWO							
2022	art. 19a	1	1	2 500,00	0	0,00	2 500,00
KULTURA I SZTUKA							
2022	konkursowy	13	8	70 000,00	0	0,00	70 000,00
2023	konkursowy	11	9	100 000,00	0	2 109,08	97 890,92
2024	konkursowy	8	7	100 000,00	0	0	100 000,00
DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH ORAZ PODMIOTÓW WYMNIENIONYCH W ART.3 UST. 3 USTAWY O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOŁONTARIACIE							
2022	konkursowy	1	1	20 000,00	0	0,00	20 000,00
2023	konkursowy	0	0	0	0	0,00	0,00
2024	konkursowy	1	1	10 000,00	0	0,00	10 000,00
PROMOCJA I ORGANIZACJA WOŁONTARIATU							
2024	art. 19a	1	1	10 000,00	0	96,41	9 903,59

Dotacje udzielone organizacjom pozarządowym w 2024 roku na podstawie ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1670)

W 2024 roku w ramach konkursów ofert ogłoszonych na podstawie ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1670) organizacje pozarządowe złożyły 23 oferty. Zawarto 22 umowy na łączną kwotę 685 438 zł (dotacja wykorzystana 682 853,41 zł).

Tabela. Zakres udzielonych dotacji w latach 2022 - 2024

Rok	Liczba złożonych	Liczba zawartych	Kwota dotacji	Liczba rozwiązanych	Kwota dotacji	Kwota dotacji wykorzystanej
-----	------------------	------------------	---------------	---------------------	---------------	-----------------------------

	ofert	umów	przekazanej	umów	zwróconej	
OCHRONA I PROMOCJA ZDROWIA						
2022	3	2	17 500,00	0	0,00	17 500,00
2023	3	3	19 000,00	0	0,00	19 000,00
2024	2	2	19 000,00	0	0,00	19 000,00
PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLIZMOWI						
2022	25	21	508 160,00	0	536,30	507 623,70
2023	23	19	558 996,00	0	50,01	558 945,99
2024	19	18	575 678,00	0	0,00	575 678,00
ZWALCZANIE NARKOMANII						
2022	5	4	135 000,00	0	0,00	135 000,00
2023	2	2	128 000,00	0	75,11	127 924,89
2024	3	2	90 760,00	0	2 584,59	88 175,41

1.13. Strategie i programy Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie

1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zamość na lata 2021-2030

W 2024 r. Zespół ds. wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zamość na lata 2021-2030 przy udziale Grupy roboczej ds. wdrażania, monitoringu i sprawozdawczości Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zamość na lata 2021-2030 opracował aktualizację dokumentu, która została przyjęta w drodze Uchwały Nr IX/83/2024 Rady Miasta Zamość w dniu 25 listopada 2024 r. Aktualizacja Strategii uwzględniała zalecenia pokontrolne Wojewody Lubelskiego z zakresu celów i kierunków działań oraz sposobu realizacji Strategii i ram finansowych a także zmian w obszarze nazewnictwa i wartości wskaźników.

Sprawozdanie za rok 2024 z realizacji Strategii w zakresie wartości osiągniętych wskaźników zostanie przedłożone Prezydentowi Miasta Zamość w II kwartale 2025 r.

2. Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Dotkniętych Przemocą Domową na terenie Miasta Zamość na lata 2024-2030

W Programie ujęte zostały działania wynikające z Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030 oraz formy wsparcia kierowane do osób dotkniętych przemocą, zgodnie z wytycznymi wynikającymi z Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2025. Celem Programu jest usystematyzowanie zadań realizowanych na terenie Zamościa w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz wskazanie podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację. W Programie określono też działania Zespołu Interdyscyplinarnego w Zamościu ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, między innymi w obszarze realizacji procedury „Niebieskiej Karty”, co obrazuje poniższa tabela.

Tab. nr 1 Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz realizacja procedury „Niebieskiej Karty”

	Wskaźniki	Wartość wskaźnika	
		2023	2024
I.	Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego		
1.	liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego,	7	6
2.	liczba funkcjonujących grup roboczych,	70	122
3.	liczba spotkań grup	548	440
II.	Realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty		
1.	liczba wszczętych w danym roku procedur „Niebieskie Karty”	136	134
2.	liczba rodzin objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”	181	145
3.	liczba osób w rodzinach objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”	588	455
4.	liczba osób doświadczających przemocy w rodzinie, objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”,	219	203
5.	liczba wypełnionych formularzy „NK-C”.	51	45
6.	liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie	93	59
7.	liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na brak zasadności podejmowania działań	76	35
8.	liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”, wskazanych jako osoby stosujące przemoc w rodzinie	186	153
9.	liczba wypełnionych formularzy „NK – D”.	67	49

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Zamościu ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3. Gminny program wspierania rodziny na terenie miasta Zamość w latach 2022-2024

Rodziny przeżywające trudności opiekuńczo- wychowawcze są obejmowane wsparciem realizowanym na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w oparciu o „**Gminny program wspierania rodziny na terenie miasta Zamość w latach 2022 - 2024**”. Jego głównymi realizatorami są Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu oraz Organizator Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny w Zamościu (OPZiWR) współpracujący z jednostkami oświaty, sądem i jego organami pomocniczymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Tab. nr 2 Działania wynikające z programu:

Działania na rzecz rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi	Wskaźnik	Uwagi
Diagnozowanie rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi	118 rodzin	Rodziny zostały objęte wsparciem adekwatnym do potrzeb (pomoc finansowa i niefinansowa, praca socjalna)
Objęcie rodzin wsparciem asystenta rodziny	86 rodzin	Wskaźnik analogiczny do 2023 roku
Zapewnianie miejsc w placówkach wsparcia dziennego, prowadzonych na zlecenie Miasta przez organizacje pozarządowe	248 dzieci	Zadanie realizowane przez 2 stowarzyszenia, którym przyznano dotacje w łącznej kwocie 564.344 zł.
Wniosków do sądu o wgląd w sytuację dziecka	6	Wskaźnik utrzymany na poziomie z 2023 roku, kiedy wystosowano 5 wniosków
Działania interwencyjne z udziałem pracownika socjalnego, kuratora i policji	3 rodziny/8 dzieci	W 2023 r. analogiczne działania podjęto w stosunku do 14 rodzin z 22 dziećmi

Źródło: opracowanie własne MCPR.

Powyższe dane wskazują na niewielki spadek liczby rodzin wymagających pomocy i wsparcia, a także konieczność mniejszej ingerencji w rodzinach z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi w celu

4. Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na terenie Miasta Zamość w latach 2022-2024

System pieczy zastępczej na terenie miasta Zamość obejmuje pieczę rodzinną (rodziny zastępcze) i instytucjonalną (2 placówki opiekuńczo-wychowawcze) oraz organizatora pieczy zastępczej i wsparcie usamodzielnianych wychowanków. Działania samorządu powiatowego w zakresie rozwoju pieczy zastępczej zostały określone w „**Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej na terenie Miasta Zamość w latach 2022-2024**”. Realizatorami programu byli: Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie, Organizator Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny, placówki opiekuńczo - wychowawcze i rodziny zastępcze.

W ramach realizacji programu:

- promowano ideę rodzicielstwa zastępczego, w efekcie czego utworzono 2 rodziny zawodowe i 2 rodziny niezawodowe; ponadto sąd ustanowił 7 rodzin spokrewnionych,
- zapewniono wsparcie 41 rodzinom zastępczym, w których wychowywało się 62 dzieci, przy czym 20 dzieci (co stanowi 24 % ogółu dzieci przebywających w pieczy rodzinnej) wychowywało się w 6 rodzinach zawodowych. Pierwszorazowo w pieczy rodzinnej

umieszczono 11 małoletnich (co stanowi analogiczny wskaźnik do 2023 r). z tego 7 dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych, 2 w niezawodowych i 2 w zawodowej.

Wykres nr 1 Formy rodzinnej pieczy zastępczej na terenie miasta Zamość w 2024 roku.

Formy rodzinnej pieczy zastępczej

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu za rok 2024 oraz zamierzenia na rok 2025.

Wykres nr 2 Liczba wychowanków pieczy rodzinnej na terenie miasta Zamość w 2024 roku.

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu za rok 2024 oraz zamierzenia na rok 2025.

Wsparcie dla rodzin zastępczych zapewniało 3 koordynatorów zatrudnionych w OPZiWR. Rodziny objęto również poradnictwem pedagogicznym i psychologicznym. Rodzinom zastępczym wypłacono świadczenia na utrzymanie dziecka wraz z dodatkami z tytułu niepełnosprawności na kwotę **754.405,25 zł**, a także świadczenia fakultatywne (związane z przyjęciem dziecka do rodziny, wypoczynkiem, utrzymaniem lokalu, remontem) na kwotę **93.526,80 zł**.

- rodziny zastępcze uzyskały wsparcie poprzez zatrudnienie osoby do sprawowania pomocy w opiece nad dzieckiem i w pracach gospodarskich.

Na wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla 6 rodzin sprawujących funkcję zawodowej rodziny zastępczej na podstawie umów cywilnoprawnych, 4 osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi oraz przy pracach gospodarskich wydatkowano kwotę 251.454,25 zł, zaś narzuty od tych wynagrodzeń wyniosły 44.438,34 zł.

Miasto Zamość przystąpiło do **rządowego programu wsparcia powiatów w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej** i pozyskało środki na refundację części wynagrodzeń 6 rodzin zastępczych spełniających kryteria programu w wysokości 31.353,92 zł.

Ponadto Miasto przystąpiło do realizacji rządowego programu **„Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024- 2027”**.

W związku z realizacją programu wypłacono 29 dodatków wraz pochodnymi za okres od lipca do grudnia 2024 roku dla 6 rodzin zastępczych w kwocie 33.102,60 zł.

– prowadzono 2 placówki opiekuńczo - wychowawcze zapewniające ogółem 27 miejsc, z których w wyniku rotacji przebywało 39 wychowanków, w tym 4 dzieci narodowości ukraińskiej, umieszczone w związku z konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy; Miasto Zamość otrzymało z Funduszu Pomocy środki finansowe na pokrycie kosztów pobytu chłopca z terenu Ukrainy w łącznej kwocie 113.402,30 zł,

– udzielono wsparcia w opracowaniu i realizacji programów usamodzielniania 42 osobom usamodzielnianym, w tym przyznano następujące świadczenia;

- pomoc pieniężna na usamodzielnienie – 7 osób – 52.204 zł;
- pomoc na kontynuowanie nauki - 14 osób – 93.904,97 zł;
- pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej – 8 osób – 19.748,00 zł;
- 2 osoby przebywały w dwóch mieszkaniach treningowych prowadzonych przez OIK,
- 8 osobom udzielono informacji nt. roli i zadań opiekuna procesu usamodzielnienia.

5. Program „Posilek w szkole i w domu

W 2024 roku Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie realizowało Wieloletni Rządowy Program „Posilek w szkole i w domu” na lata 2024-2028. Celem programu jest m.in. wsparcie gmin w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienie posiłku osobom go pozbawionym, poprawa poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach, poprawa stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczenie zjawiska niedożywienia.

W 2024 roku Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu realizowało program w formie:

- dożywiania dzieci w żłobkach, przedszkolach, szkołach podstawowych, ponadpodstawowych,
- wypłaty świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności,
- wydawania posiłków w punkcie przy ul. Orlicz-Dreszera 2 w Zamościu.

Osobom, które we własnym zakresie nie są w stanie same przygotować sobie posiłków, wydawane są obiady na wynos w pojemnikach jednorazowych w punkcie przy ul. Orlicz-Dreszera 2. Dla 40 osób niepełnosprawnych, starszych, samotnych, które nie mogą samodzielnie zgłosić się po odbiór obiadu, obiady dostarczane były do domu przez osoby realizujące prace społecznie użyteczne.

W 2024 roku wydano 46 285 posiłków dla 415 osób objętych wsparciem (w 2023 roku było to 51 175 posiłków dla 447 osób). Wypłacono 6 198 zasiłków na zakup żywności dla 1 495 osób (2023 r. – 6 975 zasiłków dla 1 759 osób).

6. Lokalny Program Pomocy Społecznej

Pomoc w zakresie zapewnienia schronienia osobom bezdomnym realizowana była przez Koło Zamojskie Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta. W 2024 r. w Schronisku dla bezdomnych mężczyzn przebywało 45 osób z terenu Miasta Zamość. Schronisko świadczyło całodobową opiekę, wyżywienie, środki czystości i higieny osobistej.

Poza stałą pomocą w postaci zapewnienia schronienia i wyżywienia Schronisko świadczyło również pomoc doraźną dla 73 osób w postaci: noclegu, posiłku, kąpieli.

W zakresie usług aktywizacyjnych ukierunkowanych na wzmacnianie aktywności społecznej, uzyskanie samodzielności życiowej i wyjście z bezdomności:

- 4 osoby bezdomne realizowały Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego w Centrum Integracji Społecznej w Zamościu,
- 7 osób bezdomnych brało udział w programie „Przepis na integrację” realizowanym przez Spółdzielnię socjalną „Przepis na sukces”;
- 5 osób było zaangażowanych w wolontariat przy porządkowaniu grobów na cmentarzu parafialnym i komunalnym,
- 9 osób bezdomnych z problemem alkoholowym wzięło udział w zajęciach w ramach Programu „Redukcja Szkód” prowadzonego w Centrum Zdrowia Psychicznego w Zamościu,
- w ramach współpracy z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Zamościu 4 osoby skorzystały z poradnictwa psychologicznego,
- 12 osób wzięło udział w zajęciach z psychoterapeutą oraz z doradcą zawodowym w ramach zadania realizowanego przez Schronisko pt. „Integracja i aktywizacja społeczno-zawodowa oraz zabezpieczenie potrzeb bytowych osób bezdomnych – edycja 2024” finansowanego przez LUW,
- 10 osób uczestniczyło w pracach przy odmalowaniu wszystkich pomieszczeń, korytarzy i klatki schodowej Schroniska oraz przy odmalowaniu łóżek metalowych na potrzeby mieszkańców,
- opracowano i realizowano 3 Indywidualne Programy Wychodzenia z Bezdomności.

W 2024 roku pomoc w zakresie dożywiania osób i rodzin dotkniętych ubóstwem realizowana była przez Polski Komitet Pomocy Społecznej (PKPS). Z bezpłatnej pomocy żywnościowej skorzystało 718 osób, których dochód nie przekraczał 265% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej (kryterium to obowiązuje od 12 lutego 2024 r.) Przekazano osobom najbardziej potrzebującym – ogółem 34 682,8 kg żywności w 17 różnych asortymentach, około 33,06 kg produktów żywnościowych na osobę.

Zadanie w zakresie reintegracji społeczno-zawodowej realizowane było przez Stowarzyszenie Nowa Szansa w Zamościu przy ul. Szczepkowskiej 11 (budynek Centrum Integracji Społecznej), które prowadzi Klub Integracji Społecznej. W ramach działalności Klubu w roku 2024 wsparciem objęto łącznie 11 uczestników, byli to klienci MCPR, z którymi zawarto kontrakt socjalny. Głównym celem Klubu jest reintegracja społeczno-zawodowa i wprowadzenie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym na rynek pracy.

Pomoc w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest realizowana przez Polski Czerwony Krzyż Oddział Rejonowy w Zamościu.

W 2024 roku w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi objęto pomocą razem 215 osób (w porównaniu do roku 2023 spadek o 13 osób) - w tym:

- usługi opiekuńcze – 168 osób (spadek o 13 osób w stosunku do roku 2023), w tym 150 osób samotnie gospodarujących oraz 18 osób w rodzinie,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 47 osób (wzrost o 1 osobę w stosunku do roku 2023), w tym 36 osób samotnie gospodarujących oraz 14 osób w rodzinach.

Tab. nr 3 Zestawienie dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym w latach 2020-2024 na realizację zadań ujętych w Lokalnym Programie Pomocy Społecznej.

Lata	Zapewnienie schronienia osobom bezdomnym	Reintegracja społeczno - zawodowa	Dożywianie osób i rodzin dotkniętych ubóstwem	Usługi opiekuńcze (łącznie z programami "Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych" oraz "Opieka 75+)	Razem
2020	324 000	41 000	56 000	3 097 645	3 518 645
2021	355 181	42 000	56 000	2 873 953	3 327 134
2022	370 958	42 000	56 000	2 908 390	3 377 348
2023	454 460	45 000	10 000	2 939 633	3 449 093
2024	542 000	45 000	60 000	2 830 691	3 477 691

Źródło: Sprawozdawczość własna MCPR.

7. Program „Opieka 75+”

Zgodnie z założeniami Programu „Opieka 75+”, Miasto Zamość w 2024 roku przystąpiło do realizacji Programu „Opieka 75+” uzyskując finansowe wsparcie do zadania własnego o charakterze obowiązkowym wynikającym z ustawy o pomocy społecznej, w zakresie realizacji usług opiekuńczych. W ramach Programu „Opieka 75+” przyznano usługi opiekuńcze 20 osobom w wieku 75 lat i więcej, które są osobami samotnymi, samotnie gospodarującymi, a także dla osób pozostających w rodzinie w wieku 75 lat i więcej, w tym 6 osób po raz pierwszy skorzystało z Programu w 2024 roku.

W 2024 r. całkowity koszt realizacji usług opiekuńczych w ramach Programu „Opieka 75+” wyniósł 210 129,00 zł z tego: z budżetu państwa wydatkowano 126 077,40 zł (60% dotacja), z budżetu miasta wydatkowano 84 051,60 zł (40 % wkład własny).

8. Program „Korpus Wsparcia Seniorów”

W 2024 roku Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu realizowało Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024.

W ramach Modułu II Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 zapewniono świadczenie usługi - obsługi systemu polegającej na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centralę monitoringu w ramach Programu dla 167 „opasek bezpieczeństwa” Świadczenie usługi teleopieki realizowane było w okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r.

W ramach Modułu II wsparciem w postaci usługi Teleopieki z wykorzystaniem tzw. „opasek bezpieczeństwa” objęto 174 Uczestników Programu (w 2023 roku – 148 osób, w 2022 roku – 162 osoby).

Łącznie na realizację Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 wydatkowano 67 086,28 zł.

9. Program „Centra opiekuńczo-mieszkalne”

W 2024 roku ukończono budowę Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego (COM) przy ul. Górnej w Zamościu. W miesiącu grudniu 2024 roku złożono wniosek do Wojewody Lubelskiego na II moduł Programu „Centra opiekuńczo-mieszkalne” na finansowanie działalności COM w 2025 roku.

Rada Miasta Zamość, uchwałą z dnia 25 listopada 2024 r., określiła szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w COM (20 miejsc), zgodnie z art. 97 ust. 1 i 5 ustawy o pomocy społecznej.

10. Programy na rzecz osób z niepełnosprawnościami finansowane z Funduszu Solidarnościowego

W 2024 roku Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu po raz kolejny przystąpiło do realizacji Programów Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej finansowanych ze środków Funduszu Solidarnościowego tj. „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 oraz „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024.

Program „Opieka wytchnieniowa”

Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej. Opieka wytchnieniowa miała na celu odciążenie opiekunów, m.in. poprzez zapewnienie im wsparcia w wykonywaniu dodatkowych obowiązków lub zapewnienia zastępstwa, dzięki któremu opiekunowie zyskali czas dla siebie. Limit godzin przypadający na jedną osobę z niepełnosprawnością wynosił nie więcej niż 240 godzin usług.

Tab. nr 4 Zestawienie świadczonej usługi opieki wytchnieniowej w latach 2020-2024

Rok	2020	2021	2022	2023	2024	
Rodzaj Opieki wytchnieniowej	Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego	Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego	Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego	Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego	Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego	Opieka wytchnieniowa w formie całodobowego

Liczba osób niepełnosprawnych - dorosłych ze znacznym stopniem niepełnosprawności	32	37	60	61	52	1
Liczba osób niepełnosprawnych - dzieci do 16 r. ż.	8	2	10	6	2	0
Łączna liczba osób objętych wsparciem	40	39	70	67	54	1
Liczba zrealizowanych usług (godziny/dni)	7 623 godz	8 400 godz	14 437 godz	13 835 godz	10 354,5 godz	14 dni

Źródło: opracowanie własne MCPR.

Kwota środków wykorzystanych na realizację zadania wyniosła 533 399,50 zł.

Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”

Założeniem Programu jest wsparcie osób z niepełnosprawnościami w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Usługi świadczone przez asystentów miały na celu poprawę jakości życia osób z niepełnosprawnościami, umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia oraz stymulowanie do podejmowania aktywności poprzez zaangażowanie w wydarzenia społeczne, kulturalne i sportowe. Limit godzin przypadający na jedną osobę niepełnosprawną uzależniony był od stopnia niepełnosprawności i w 2024 roku wynosił:

- 1) **840 godzin rocznie** dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną;
- 2) **720 godzin rocznie** dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) **480 godzin rocznie** dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną;
- 4) **360 godzin rocznie** dla:
 - a) osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
 - b) dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Tab. nr 5 Zestawienie świadczonej usługi asystencji osobistej w latach 2020-2024

Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością					
Rok	2020	2021	2022	2023	2024
Łączna liczba osób z niepełnosprawnością objętych wsparciem w tym:	81	105	168	155	197
ze znacznym stopniem niepełnosprawności	49	74	135	132	182
z umiarkowanym	32	29	29	21	12

stopniem niepełnosprawności					
Liczba osób niepełnosprawnych - dzieci do 16 r. ż.	-	2	4	2	3
Liczba zrealizowanych usług (godziny)	11 082	33 159	70 009	58 470,5	57 166

Źródło: opracowanie własne MCPR.

Koszt realizacji zadania wyniósł 2 930 195, 17 zł (w tym na realizację zadania 2 872 740, 36 zł oraz 57 454,81 zł na koszty obsługi). Program został w całości sfinansowany ze środków z Funduszu Solidarnościowego.

11. Program „Aktywny samorząd”

W 2024 roku w ramach programu „Aktywny samorząd”, którego adresatami były osoby niepełnosprawne, Miasto Zamość wydatkowało środki finansowe w kwocie **423.821,21 zł**, z tego **22.616,96 zł** stanowiły koszty obsługi. W ramach programu podpisano 80 umów oraz przyznano 30 dodatków dla osób niepełnosprawnych, które kontynuują rehabilitację w formie wentylacji domowej.

W 2024 roku Miasto Zamość na realizację „Programu wyrównywania różnic między regionami III” wydatkowało środki finansowe PFRON w łącznej kwocie **810.028,81 zł**, w tym koszty obsługi stanowiły kwotę **16.066,47 zł**. Dofinansowane projekty dotyczyły obszaru G realizowanego przez Powiatowy Urząd Pracy na utworzenie i wyposażenie 2 stanowisk pracy; obszaru D – zakupu autobusu na rzecz organizacji pozarządowej działającej na rzecz osób niepełnosprawnych oraz obszar F – na modernizację przeciwdziałającą degradacji infrastruktury istniejącego warsztatu terapii zajęciowej na rzecz jednej placówki prowadzonej przez jedną organizację pozarządową działającą na rzecz osób z niepełnosprawnością.

12. „Samorządowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych Miasta Zamość na lata 2022-2026”

W 2024 roku realizowany był „Samorządowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych Miasta Zamość na lata 2022-2026” przyjęty Uchwałą Nr XLIII/631/2022 Rady Miasta Zamość z dnia 28 marca 2022 roku. Program stanowi kontynuację programu realizowanego w latach 2018-2021. Główne cele zawarte w „Samorządowym programie...” są zgodne ze „Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zamość na lata 2021-2030” i są jednym z narzędzi realizacji Celu strategicznego 2 „Wsparcie osób z niepełnosprawnościami oraz poprawa warunków życia i funkcjonowania w przestrzeni publicznej”, zapisanego w „Strategii ...”.

W 2024 r. realizacja Programu odbyła się w dwóch obszarach: Rehabilitacji Społecznej i Rehabilitacji Zawodowej i przedstawiała się następująco:

Rehabilitacja Społeczna i przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych

1. Wspieranie działań na rzecz likwidacji barier:

- 1) likwidacja barier architektonicznych – 1 łazienka w szkole, 1 dostosowanie architektoniczne wokół szkoły, dostosowania architektoniczne w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością (19 działań),
- 2) likwidacja barier w przestrzeni publicznej – chodniki i przejścia dla pieszych (14), przebudowa zatok autobusowych (3), wiaty przystankowe (4), miejsca postojowe (2), modernizacja chodników, poprawa dostępu do miejsc postojowych (5),
- 3) likwidacja barier technicznych i w komunikowaniu się – 5 programów do komunikacji w 2 placówkach, wsparcie indywidualne 45 osób, zapewnienie dostępności cyfrowej i komunikacyjnej w 1 budynku,
- 4) likwidacja barier transportowych – 1 autobus, 3 prawa jazdy, 3 oprzyrządowania do samochodu, zapewnienie dowozu dla 66 dzieci.
2. Rozwój środowiskowych i instytucjonalnych placówek opieki dziennej i całodobowej dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasobów mieszkaniowych:
 - 1) rozwój/tworzenie i modernizacja placówek – 5 działań, 4 budynki.
3. Rozszerzenie katalogu i poprawa jakości usług świadczonych na rzecz osób długotrwale chorych i osób z niepełnosprawnościami:
 - 1) wsparcie indywidualne osób z niepełnosprawnościami – 421 osób (Asystent osobisty), 30 placówek edukacyjnych (zajęcia rewalidacyjne), 3 formy MCPR (świadczenia pomocy społecznej, świadczenia rodzinne, dofinansowania ze środków PFRON), 1 realizacja zadania zleconego,
 - 2) wsparcie funkcjonowania rodzin osób z niepełnosprawnościami – realizacja zadań Wiodącego Ośrodka Koordynacyjno-Rehabilitacyjno-Opiekuńczego dla 91 osób, 4 jednostki realizowały działania na rzecz 219 dzieci, 167 osób skorzystało z opieki wychowawczej.
4. Budowanie świadomości społecznej na temat potencjału i potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 12 form (poradnictwo), imprezy integracyjne/kampanie społeczne 24 realizatorów.

Rehabilitacja Zawodowa

- 1) realizacja usług i instrumentów rynku pracy – 17 działań,
- 2) poradnictwo zawodowe – 5 działań,
- 3) trener pracy jako wsparcie w aktywizacji zawodowej – 18 osób,
- 4) organizacja staży pracy – 12 osób,
- 5) wspieranie podmiotów ekonomii społecznej/Fundacje, Stowarzyszenia, KIS, CIS, ZAZ, Spółdzielnie, TUW, Przedsiębiorstwo społeczne/ - 2 porozumienia.

1.14. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024-2026

Program wpisuje się w cele i kierunki „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zamość na lata 2021-2030” oraz Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, który wyznacza cele operacyjne oraz najważniejsze zadania na rzecz realizacji celu strategicznego jakim jest zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie społecznych nierówności w zdrowiu. W 2024 r. na realizację Programu wydatkowano 2 077 755,96 zł. Celem Programu jest ograniczenie szkód związanych z problemami uzależnień

mieszkańców Zamościa. W Programie przyjęto pięć celów szczegółowych, w ramach których zaplanowano 36 zadań. W 2024 r. w ramach Programu finansowano następujące sfery.

1. Realizację pięciu programów zdrowotnych wykraczających poza kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia.
2. Program wspierający proces zdrowienia i rehabilitacji społecznej osób uzależnionych oraz członków ich rodzin, w tym obóz terapeutyczny i wyjazd integracyjno-rehabilitacyjnych, prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego dla osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin.
3. Działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej oraz Centrum Integracji Społecznej.
4. Zrealizowano program integracji społecznej dla osób i rodzin z problemem uzależnienia.
5. W obszarze profilaktycznej działalności informacyjno-edukacyjnej sfinansowano udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych, realizację 62 programów profilaktycznych w zamojskich szkołach, realizację 19 innych programów/projektów, w tym projekty obejmujące organizację wypoczynku letniego. W projektach realizowanych w zamojskich szkołach uczestniczyło 9627 dzieci/i młodzieży, 1083 rodziców, 250 nauczycieli. Miasto uczestniczyło w 3 ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych.
6. Dofinansowano działalność dziewięciu placówek wsparcia dziennego dla 205 dzieci i młodzieży.
7. Zrealizowano 3 projekty szkoleniowe, podnoszące kompetencje osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych. Zorganizowano konferencję szkoleniową pt. „Praktyczne zastosowanie aktualnych przepisów dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej”. Zrealizowano projekt adresowany do właścicieli i pracowników punktów sprzedaży napojów alkoholowych pt. „4S – Sprawdzone Skuteczne Szkolenie Sprzedawców”.
8. Dofinansowano w kwocie 192 753,00 zł zadanie pn. „Przebudowa boiska z trawy syntetycznej w Szkole Podstawowej nr 6 w Zamościu”. Ten wydatek został pokryty z wpływów z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym.

Tabela. Zestawienie wskaźników realizacji MPPiRPAoPN w latach 2022-2024

Wskaźniki	Wartość wskaźnika		
	2022	2023	2024
Wydatki w zł	2 293 550	2 104 960	2 077 756
Liczba programów zdrowotnych mających na celu ograniczenie szkód zdrowotnych wynikających z sięgania po środki psychoaktywne	5	5	5
Liczba programów wspierających proces zdrowienia i rehabilitacji społecznej osób uzależnionych i członków ich rodzin	1	1	1
Liczba programów z obszaru przeciwdziałania przemocy domowej opracowanych przez OIK	5	5	5
Liczba programów w placówkach oświatowych	48	53	62
Liczba programów skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych	1	1	1

Liczba zorganizowanych szkoleń w obszarze profilaktycznej działalności informacyjno-educacyjnej	2	2	3
Liczba innych programów	25	22	20

1.15. Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zamościa

Wniosek o dofinansowanie projektu pn. „Opracowanie Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zamościa” został wybrany do dofinansowania w ramach Działania 5.3 Wspieranie strategii niskoemisyjnych (typ projektu 1), Priorytetu V Zrównowazona mobilność miejska programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.

Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zamościa jest dokumentem strategicznym, zaprojektowanym tak, aby spełniać potrzeby mobilności osób (szczególnie mieszkańców MOF Zamościa) oraz gospodarki zarówno w Mieście Zamościu, jak i jego obszarze funkcjonalnym – Gminy Zamość, przy zapewnieniu lepszej jakości życia. Miejski Obszar Funkcjonalny Zamościa obejmuje: miasto Zamość - jako ośrodek rdzeniowy oraz gminę wiejską Zamość - jako strefę zewnętrzną MOF Zamościa.

Plan kładzie bardzo duży nacisk na zaangażowanie mieszkańców i interesariuszy oraz ścisłą współpracę wielu instytucji zajmujących się planowaniem transportu oraz przestrzeni miejskiej. Dzięki temu plan zawiera analizy dotyczące zrównoważonej mobilności:

- diagnozę stanu mobilności w MOF Zamościa - rodzaje przemieszczania się, infrastrukturę transportową, transport zbiorowy oraz uwzględnione w dokumentach strategicznych i planistycznych obowiązujących na obszarze MOF Zamościa kierunki rozwoju i działania,
- podsumowanie obecnej sytuacji i stanu mobilności w MOF Zamościa w formule analizy SWOT, wskazującej na konieczne do poprawy lub wdrożenia elementy zrównoważonej mobilności,
- przeprowadzenie badań ankietowych wśród mieszkańców na obszarze MOF Zamościa dot. ich zachowań i preferencji komunikacyjnych,
- przeprowadzenie konsultacji społecznych i warsztatów z mieszkańcami i interesariuszami,
- określenie na podstawie wniosków z diagnozy, konsultacji, warsztatów i opinii mieszkańców i interesariuszy właściwej wizji PZMM MOF Zamościa oraz wyznaczenie prawidłowych celów horyzontalnych i realizujących je celów operacyjnych,
- przykładowe scenariusze rozwoju wpisujące się realizację PZMM MOF Zamościa, uwzględniające różne uwarunkowania gospodarcze, społeczne i finansowe,
- stworzenie właściwych pakietów działań i kierunków rozwoju zrównoważonej mobilności, dedykowanych indywidualnie poszczególnym strefom funkcjonalnym MOF Zamościa,
- kierunki rozwoju,
- system monitoringu wskaźników produktu (bezpośrednie efekty realizacji PZMM MOF Zamościa).

Plan ma przyczyniać się do zmniejszania negatywnego wpływu transportu na środowisko, takiego jak:

- zanieczyszczenie powietrza,
- hałas,
- zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych.

Warunkiem tych zmian jest zwiększenie roli środków transportu przyjaznych środowisku, do których należą:

- transport publiczny,
- rowery,
- komunikacja piesza,
- transport elektryczny.

Plan obejmuje kompleksowo wszystkie właściwe formy przemieszczania oraz interakcje między transportem i zagospodarowaniem przestrzennym. W sposób kompleksowy uwzględnia kwestie infrastrukturalne, organizacyjne i operacyjne, budując kompleksową logikę zmian.

Na podstawie uchwały Nr LXIX/901/2023 Rady Miasta Zamościa z dnia 27 grudnia 2023 r., w dniu 24 stycznia 2024 r. zawarte zostało przez Miasto Zamość i Gminę Zamość porozumienie międzygminne w sprawie powierzenia Miastu Zamość zadania publicznego polegającego na opracowaniu dokumentu pt. „Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zamościa”.

Plan został przyjęty uchwałą nr VIII/75/2024 Rady Miasta Zamość z dnia 28 października 2024 r. oraz uchwałą nr VI/6/24 Rady Gminy Zamość z dnia 30 października 2024 r.

1.16. Plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Zamość na lata 2012 – 2027

Podstawę prawną opracowania aktualizacji „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta Zamość” stanowi art. 18 i 19 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (tj. Dz.U. 2024 poz. 266 ze zm.) oraz art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. 2024 poz. 609 ze zm.).

Celem opracowania jest analiza aktualnych potrzeb energetycznych i sposobu ich zaspokajania na terenie miasta, określenie prognozy oraz wskazanie źródeł pokrycia zapotrzebowania energii do 2030 roku, z uwzględnieniem planowanego rozwoju miasta.

Niniejsze opracowanie zawiera:

- ocenę stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,
- przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych,
- możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów paliw i energii, z uwzględnieniem energii elektrycznej i ciepła wytwarzanych w odnawialnych źródłach energii, energii elektrycznej i ciepła użytkowego wytwarzanych w kogeneracji oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych,

- możliwości stosowania środków poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej,
- zakres współpracy z innymi gminami.

Łączny koszt opracowania aktualizacji „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta Zamość wyniosła: 8 364,00 zł brutto

Rozdział 2. Realizacja Uchwał Rady Miasta w 2024 r.

2.1. Dane ogólne

Lp.	Nazwa Wydziału	Liczba podjętych uchwał	Zrealizowano	W trakcie realizacji	Nie zrealizowano
1.	Wydział Finansowy	28	21	7	0
2.	Biuro Rady Miasta	34	31	2	1
3.	Wydział Organizacyjno-Administracyjny	4	4	0	0
4.	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	17	4	13	0
5.	Wydział Budownictwa, Urbanistyki i Ochrony Zabytków	10	5	5	0
6.	Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Zewnętrznych	10	9	1	0
7.	Wydział Inwestycji Miejskich i Zamówień Publicznych	1	1	0	0
8.	Wydział Kultury, Sportu i Promocji Miasta	2	1	1	0
9.	Wydział Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami	4	1	1	2
10.	Wydział Spraw Obywatelskich i Zarządzania	7	2	5	0

	Kryzysowego				
11.	Wydział Oświaty	6	5	1	0
12.	Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie	10	3	7	0
13.	Zarząd Dróg Grodzkich	1	0	1	0
14.	Powiatowy Urząd Pracy	1	0	1	0
15.	Stanowisko ds. Nadzoru Właścicielskiego nad Spółkami	1	1	0	0
Ogółem		136	88	45	3

2.2. Wydział Finansowy

Lp.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
1.	LXX/915/2024 z dnia 29 stycznia 2024 r.	w sprawie wprowadzenia zmian w wieloletniej prognozie finansowej	Uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zrealizowana zgodnie z wprowadzonymi zmianami. Zrealizowana
2.	LXX/916/2024 z dnia 29 stycznia 2024 r.	w sprawie wprowadzenia zmian w uchwale budżetowej na 2024 rok	Budżet zrealizowany zgodnie z wprowadzonymi zmianami. Zrealizowana
3.	LXXI/920/2024 z dnia 26 lutego 2024 r.	w sprawie wprowadzenia zmian w wieloletniej prognozie finansowej	Uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zrealizowana zgodnie z wprowadzonymi zmianami. Zrealizowana
4.	LXXI/921/2024 z dnia 26 lutego 2024 r.	w sprawie wprowadzenia zmian w uchwale budżetowej na 2024 rok	Budżet zrealizowany zgodnie z wprowadzonymi zmianami. Zrealizowana
5.	LXXII/932/2024 z dnia 25 marca 2024 r.	w sprawie wprowadzenia zmian w wieloletniej prognozie finansowej	Uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zrealizowana zgodnie z wprowadzonymi zmianami. Zrealizowana
6.	LXXII/933/2024 z dnia 25 marca 2024 r.	w sprawie wprowadzenia zmian w uchwale budżetowej na 2024 rok	Budżet zrealizowany zgodnie z wprowadzonymi zmianami. Zrealizowana
7.	III/15/2024 z dnia 27 maja 2024 r.	w sprawie wprowadzenia zmian w wieloletniej prognozie finansowej	Uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zrealizowana zgodnie z wprowadzonymi zmianami. Zrealizowana
8.	III/16/2024 z dnia 27 maja 2024 r.	w sprawie wprowadzenia zmian w uchwale budżetowej na 2024 rok	Budżet zrealizowany zgodnie z wprowadzonymi zmianami. Zrealizowana
9.	IV/18/2024	w sprawie rozpatrzenia	Rada Miasta Przyjęła sprawozdanie

	z dnia 24 czerwca 2024 r.	i zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem Prezydenta Miasta Zamość z wykonania budżetu za 2023 rok	z wykonania budżetu Miasta Zamość za 2023 rok. Zrealizowana
10.	IV/21/2024 z dnia 24 czerwca 2024 r.	w sprawie udzielenia pomocy dla Miast Partnerskich Zamościa zlokalizowanych na terenie Ukrainy	W trakcie realizacji
11.	IV/25/2024 z dnia 24 czerwca 2024 r.	w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis w związku z utworzeniem nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją	W trakcie realizacji.
12.	IV/26/2024 z dnia 24 czerwca 2024 r.	w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych, mających charakter cywilnoprawny, przypadających Miastu Zamość i jego jednostkom organizacyjnym, a także warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazanie organów lub osób uprawnionych do udzielania tych ulg	W trakcie realizacji.
13.	IV/33/2024 z dnia 24 czerwca 2024 r.	w sprawie wprowadzenia zmian w wieloletniej prognozie finansowej	Uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zrealizowana zgodnie z wprowadzonymi zmianami. Zrealizowana
14.	IV/34/2023 z dnia 26 czerwca 2024 r.	w sprawie wprowadzenia zmian w uchwale budżetowej na 2024 rok	Budżet zrealizowany zgodnie z wprowadzonymi zmianami. Zrealizowana
15.	VI/57/2024 z dnia 26 sierpnia 2024 r.	w sprawie wprowadzenia zmian w wieloletniej prognozie finansowej	Uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zrealizowana zgodnie z wprowadzonymi zmianami. Zrealizowana
16.	VI/58/2024 z dnia 26 sierpnia 2024 r.	w sprawie wprowadzenia zmian w uchwale budżetowej na 2024 rok	Budżet zrealizowany zgodnie z wprowadzonymi zmianami. Zrealizowana
17.	VII/70/2024 z dnia 30 września 2024 r.	w sprawie wprowadzenia zmian w wieloletniej prognozie finansowej	Uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zrealizowana zgodnie z wprowadzonymi zmianami. Zrealizowana
18.	VII/71/2024 z dnia 30 września 2024 r.	w sprawie wprowadzenia zmian w uchwale budżetowej na 2024 rok	Budżet zrealizowany zgodnie z wprowadzonymi zmianami. Zrealizowana

19.	VIII/79/2024 z dnia 28 października 2024 r.	w sprawie wprowadzenia zmian w wieloletniej prognozie finansowej	Uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zrealizowana zgodnie z wprowadzonymi zmianami. Zrealizowana
20.	VIII/80/2024 z dnia 28 października 2024 r.	w sprawie wprowadzenia zmian w uchwale budżetowej na 2024 rok	Budżet zrealizowany zgodnie z wprowadzonymi zmianami. Zrealizowana
21.	VIII/77/2024 z dnia 28 października 2024 r.	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na 2025 rok	Uchwała będzie realizowana w 2025 roku. W trakcie realizacji.
22.	VIII/78/2024 Z dnia 28 października 2024 r.	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie miasta Zamość na rok 2025	Uchwała będzie realizowana w 2025 roku. W trakcie realizacji.
23.	IX/93/2024 z dnia 25 listopada 2024 r.	w sprawie wprowadzenia zmian w wieloletniej prognozie finansowej	Uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zrealizowana zgodnie z wprowadzonymi zmianami. Zrealizowana
24.	IX/94/2024 z dnia 25 listopada 2024 r.	w sprawie wprowadzenia zmian w uchwale budżetowej na 2024 rok	Budżet zrealizowany zgodnie z wprowadzonymi zmianami. Zrealizowana
25.	X/97/2024 z dnia 20 grudnia 2024 r.	w sprawie wprowadzenia zmian w wieloletniej prognozie finansowej	Uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zrealizowana zgodnie z wprowadzonymi zmianami. Zrealizowana
26.	X/98/2024 z dnia 20 grudnia 2024 r.	w sprawie wprowadzenia zmian w uchwale budżetowej na 2024 rok	Budżet zrealizowany zgodnie z wprowadzonymi zmianami. Zrealizowana
27.	X/99/2024 z dnia 20 grudnia 2024 r.	w sprawie wieloletniej prognozy finansowej	Uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej będzie realizowana w 2025 roku. W trakcie realizacji.
28.	X/101/2024 z dnia 20 grudnia 2024 r.	w sprawie uchwały budżetowej na 2025 rok	Budżet został uchwalony i będzie realizowany w 2025 roku. W trakcie realizacji.

2.3. Biuro Rady Miasta

Lp.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
1.	LXX/914/2024 z dnia 29 stycznia 2024 r.	w sprawie nadania Honorowego Obywatelstwa Miasta Zamość Panu Witoldowi Pasztowi	Radni Rady Miasta uznali za zasadne nadanie Panu Witoldowi Pasztowi tytułu Honorowego Obywatelstwa Miasta Zamość. Zrealizowana.
2.	LXXII/922/2024 z dnia 25 marca 2024 r.	w sprawie rozpatrzenia skargi otrzymanej w dniu 8 marca 2024 r.	Radni Rady Miasta uznali skargę za zasadną. Zrealizowana.
3.	I/1/2024	w sprawie wyboru	Radni Rady Miasta wybrali

	z dnia 6 maja 2024 r.	Przewodniczącego Rady Miasta Zamość	Przewodniczącą RM na kadencję IX. Zrealizowana
4.	I/2/2024 z dnia 6 maja 2024 r.	w sprawie wyboru Wiceprzewodniczącego Rady Miasta Zamość	Rada Miasta wybrała Wiceprzewodniczącą RM na kadencję IX. Zrealizowana
5.	I/3/2024 z dnia 16 maja 2024 r.	w sprawie powołania stałych komisji Rady Miasta Zamość oraz ustalenia ich liczby i składów osobowych	Radni Rady Miast powołali składy osobowe komisji stałych. Zrealizowana
6.	I/4/2024 z dnia 16 maja 2024 r.	w sprawie powołania doraźnej komisji Regulaminowej	Radni Rady Miast powołali skład osobowy doraźnej komisji Regulaminowej Zrealizowana
7.	III/7/2024 z dnia 27 maja 2024 r.	w sprawie pozostawienia petycji bez rozpatrzenia	Radni Rady Miasta podjęli decyzję o pozostawieniu petycji bez rozpatrzenia. Zrealizowana.
8.	III/8/2024 z dnia 27 maja 2024 r.	w sprawie przekazania petycji według właściwości	Radni Rady Miasta przekazali petycję wg właściwości Prezydentowi Miasta Zamość Zrealizowana.
9.	III/14/2024 z dnia 27 maja 2024 r.	w sprawie stanowiska Rady Miasta Zamość dotyczącego wykreślenia Miasta Zamość z programu pod nazwą „Rządowy program rozwoju obszaru Karpat Wschodnich i Rostocza na lata 2023- 2030” zmienioną uchwałą nr 19 Rady Ministrów z dnia 25 marca 2024 r. „zmieniającą uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Rządowy program rozwoju obszaru Karpat Wschodnich i Rostocza na lata 2023– 2030”, tytuł uchwały otrzymał brzmienie: „w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Rządowy program rozwoju północno- wschodnich obszarów przygranicznych na lata 2024-2030”	Radni Rady Miasta podjęli uchwałę intencyjną w spr. ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Rządowy program rozwoju północno-wschodnich obszarów przygranicznych na lata 2024-2030” Zrealizowana
10.	IV/19/2024 z dnia 24 czerwca 2024 r.	w sprawie wniosku o udzielenie absolutorium Prezydentowi Miasta Zamość z tytułu wykonania budżetu za 2023 rok,	Udzielono absolutorium Prezydentowi Miasta Zamość. Zrealizowana.
11.	IV/20/2024 z dnia 24 czerwca 2024 r.	w sprawie pozostawienia petycji bez rozpatrzenia	Radni Rady Miasta pozostawili petycję bez rozpatrzenia. Zrealizowana.
12.	V/35/2024 z dnia 15 lipca 2024 r.	w sprawie przekazania do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie	Radni Rady Miasta przekazali skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego

		skargi... Sp. z o. o. z dnia 10 czerwca 2024 r. na „niewykonanie czynności nakazanych prawem przez Radę Miasta Zamość w przedmiocie podjęcia uchwały dotyczącej ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej”	w Lublinie. Zrealizowana.
13.	V/36/2024 z dnia 15 lipca 2024 r.	w sprawie przekazania do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie skargi na „bezczynność organu administracji publicznej”	Radni Rady Miasta przekazali skargę p. Adama Fularza do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie. Zrealizowana.
14.	VI/37/2024 z dnia 26 sierpnia 2024 r.	w sprawie rozpatrzenia petycji z dnia 15 kwietnia 2024 r.	Radni Rady Miasta uznali petycję za zasadną. Zrealizowana.
15.	VI/38/2024 z dnia 26 sierpnia 2024 r.	w sprawie pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia	Zrealizowana.
16.	VI/39/2024 z dnia 26 sierpnia 2024 r.	w sprawie pozostawienia bez rozpatrzenia skargi z dnia 13 maja 2024 r.	Radni Rady Miasta podjęli decyzję o pozostawieniu skargi bez rozpatrzenia. Zrealizowana.
17.	VI /40/2024 z dnia 26 sierpnia 2024 r.	w sprawie pozostawienia petycji bez rozpatrzenia	Zrealizowana.
18.	VI/41/2024 z dnia 26 sierpnia 2024 r.	w sprawie pozostawienia petycji bez rozpatrzenia	Radni Rady Miasta podjęli decyzję o pozostawieniu petycji bez rozpatrzenia. Zrealizowana.
19.	VI/42/2024 z dnia 26 sierpnia 2024 r.	w sprawie pozostawienia petycji bez rozpatrzenia	Radni Rady Miasta podjęli decyzję o pozostawieniu petycji bez rozpatrzenia. Zrealizowana.
20.	VI/43/2024 z dnia 26 sierpnia 2024 r.	w sprawie pozostawienia petycji bez rozpatrzenia	Radni Rady Miasta podjęli decyzję o pozostawieniu petycji bez rozpatrzenia. Zrealizowana.
21.	VI/44/2024 z dnia 26 sierpnia 2024 r.	w sprawie pozostawienia petycji bez rozpatrzenia	Radni Rady Miasta podjęli decyzję o pozostawieniu petycji bez rozpatrzenia. Zrealizowana.
22.	VI/45/2024 z dnia 26 sierpnia 2024 r.	w sprawie pozostawienia petycji bez rozpatrzenia	Radni Rady Miasta podjęli decyzję o pozostawieniu petycji bez rozpatrzenia. Zrealizowana.
23.	VI/46/2024 z dnia 26 sierpnia 2024 r.	w sprawie zarządzenia wyborów uzupełniających na funkcję Przewodniczącego Zarządu Osiedla Zamczysko	Wybory odbyły się zgodnie z podjętą uchwałą. Zrealizowana.
24.	VI/47/2024 z dnia 26 sierpnia 2024 r.	w sprawie powołania Kapituły Honorowego Obywatelstwa Miasta Zamość,	Członkowie kapituły zostali powołani zgodnie z uchwałą. Zrealizowana.
25.	VI/48/2024 z dnia 26 sierpnia 2024 r.	w sprawie ustalenia zasad zwrotu kosztów podróży służbowej przysługujących Radnym Rady Miasta Zamość	Uchwała została uchylona w całości. Niezrealizowana
26.	VII/59/2024	w sprawie rozpatrzenia	Radni Rady Miasta uznali petycję w

	z dnia 30 września 2024 r.	petycji z dnia 16 sierpnia 2024 r.	części za zasadną. Zrealizowana.
27.	VII/60/2024 z dnia 30 września 2024 r.	w sprawie rozpatrzenia wniosku z dnia 16 sierpnia 2024 r.	Radni Rady Miasta uznali wniosek za zasadny. Zrealizowana.
28.	VII/61/2024 z dnia 30 września 2024 r.	W sprawie ustalenia zasad zwrotu kosztów podróży służbowej przysługujących Radnym Rady Miasta Zamość	Z uwagi na podróże służbowe radnych było konieczne podjęcie uchwały określającej zasady na jakich radnym będzie przysługiwał zwrot kosztów podróży służbowej. Zrealizowana
29.	VII/67/2024 z dnia 30 września 2024 r.	w sprawie odwołania radnej Agnieszki Jaczyńskiej z funkcji Przewodniczącej Rady Miasta Zamość	Radni Rady Miasta podjęli uchwałę o odwołaniu z funkcji Przewodniczącej RM Panią Agnieszkę Jaczyńską. Zrealizowana
30.	VII/68/2024 z dnia 30 września 2024 r.	w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Miasta Zamość	Radni Rady Miasta po przeprowadzeniu tajnego głosowania uchwalili, iż Przewodniczący RM zostanie Pan Piotr Błażewicz. Zrealizowana
31.	VIII/72/2024 z dnia 28 października 2024 r.	w sprawie powołania Zamojskiej Rady Seniorów i nadania jej statutu	Wraz z podjęciem uchwały utraciła moc uchwała Nr VL/750/2013 Rady Miasta z dnia 30 stycznia 2023 r. w sprawie zmiany uchwały VI/55/2015 z dnia 30 marca 2015. Radni Rady Miasta uznali podjęcie uchwały za zasadne. Zrealizowana.
32.	X/102/2024 z dnia 20 grudnia 2024 r.	w sprawie zatwierdzenia ramowych planów pracy komisji stałych Rady Miasta Zamość na 2025 rok	Zgodnie z uchwałą ramowe plany pracy komisje Rady Miasta na 2024 r. są realizowane. W trakcie realizacji.
33.	X/103/2024 z dnia 20 grudnia 2024 r.	w sprawie zatwierdzenia ramowych planów pracy Rady Miasta Zamość na 2025 rok	Zgodnie z uchwałą ramowy plan pracy Rady Miasta Zamość na 2024 r. jest realizowany. W trakcie realizacji.
34.	X/100/2024 z dnia 20 grudnia 2024 r.	w sprawie nadania tytułu Honorowego Obywatelstwa Miasta Zamość Panu Stanisławowi Orłowskiemu	Radni Rady Miasta uznali za zasadne nadanie Panu Stanisławowi Orłowskiemu tytułu Honorowego Obywatelstwa Miasta Zamość. Zrealizowana.

2.4. Wydział Organizacyjno – Administracyjny

Lp.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
1.	Nr II/5/2024 z dnia 16 maja 2024 r.	w sprawie ustalenia wynagrodzenia Prezydenta Miasta Zamość.	Zrealizowano (zmieniona uchwałą Nr III/6/2024) Zrealizowana
2.	Nr III/6/2024 z dnia 27 maja 2024 r.	w sprawie ustalenia wynagrodzenia Prezydenta Miasta Zamość.	Zrealizowana
3.	Uchwała Nr IV/17/2024 z dnia 24 czerwca 2024 r.	w sprawie udzielenia wotum zaufania Prezydentowi Miasta Zamość za 2023 rok.	Zrealizowana
4.	Uchwała Nr LXXI/919/2024 z dnia 26 lutego 2024 r.	w sprawie wyrażenia zgody na wniesienie do Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Zamościu aportu Miasta Zamość w postaci poniesionych nakładów inwestycyjnych zgodnie z wykonanymi zadaniami pod nazwą: "Modernizacja gospodarki biogazowej na Oczyszczalni Ścieków w Zamościu".	Zrealizowana

2.5. Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska

Lp.	Nr uchwały data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
1.	LXX/913/2024 z dnia 29 stycznia 2024 r.	w sprawie zniesienia form ochrony przyrody z drzewa uznanego za pomnik przyrody, znajdującego się w granicach administracyjnych Miasta Zamość.	Uchwała weszła w życie w dniu 19.02.2024 r. Uchwała została zrealizowana. Zrealizowana
2.	LXX/908/2024 z dnia 29 stycznia 2024 r.	w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Zamość na rok 2024.	Uchwała zrealizowana. Uchwała weszła w życie 21-02-2024 r. Obowiązywała do 18-09-2024 r. Program został zrealizowany zgodnie z założonymi celami. Środki finansowe zaplanowane na realizację Programu zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem. Uchwała została zrealizowana. Zrealizowana
3.	LXX/917/2024 z dnia 26 lutego 2024 r.	w sprawie zmiany uchwały Nr LXVIII/883/2023 Rady Miasta Zamość z dnia 27	Uchwała w trakcie realizacji, została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa

		listopada 2023 r. w sprawie określenia zasad udzielenia dotacji celowej ze środków budżetu Miasta Zamość na dofinansowanie zadań inwestycyjnych związanych z ochroną środowiska i gospodarką wodną w zakresie budowy przyłączy do sieci kanalizacji sanitarnej na terenie Miasta Zamość.	Lubelskiego i weszła w życie w dniu 14 marca 2024 r. dokonano zmiany brzmienia § 6 pkt 3 ppkt c dot. konieczności złożenia kopii dokumentu potwierdzającego uzyskanie warunków technicznych wykonania przyłącza, wydanych przez gestora sieci kanalizacji sanitarnej, a w § 8 pkt wydłużono do 120 dni termin wykonania zadania. W trakcie realizacji
4.	III/9/2024 z dnia 27 maja 2024 r.	w sprawie określenia sezonu kąpielowego oraz wykazu kąpielisk na rok 2024 na terenie Miasta Zamość.	Uchwała weszła w życie 19-06-2024 r. tj. po upływie 14-ego dnia od publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego. Uchwała określa wykaz kąpielisk na terenie Miasta Zamość w roku 2024 r. oraz okres trwania sezonu kąpielowego. Uchwała obowiązywała do 01-09-2024 r. Uchwała została zrealizowana. Zrealizowana
5.	IV/29/2024 z dnia 24 czerwca 2024 r.	w sprawie powołania Społecznej Komisji Mieszkaniowej.	Uchwała powołująca skład SKM na okres kadencji Rady Miasta Zamość. Uchwała wraz Regulaminem Pracy SKM(załącznik) stosowana jest w bieżącej pracy ww. komisji. W trakcie realizacji
6.	VI/49/2024 z dnia 26 sierpnia 2024 r.	w sprawie powierzenia Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Zamościu wykonywania zadania własnego gminy dotyczącego utworzenia i prowadzenia Punktu Selektywnego zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), zlokalizowanego na terenie Miasta Zamość.	Uchwała w trakcie realizacji. Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia tj. 26 sierpnia 2024 r. dotyczy powierzenia Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Zamościu wykonywania zadania własnego gminy dotyczącego utworzenia i prowadzenia Punktu Selektywnego zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), zlokalizowanego na terenie Miasta Zamość. W trakcie realizacji
7.	VI/50/2024 z dnia 26 sierpnia 2024 r.	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie z Gminą Łabunie porozumienia międzygminnego.	Uchwała w trakcie realizacji. Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia tj. 26 sierpnia 2024 r. dotyczy wyrażenia zgody na zawarcie z Gminą Łabunie porozumienia międzygminnego. W trakcie realizacji
8.	VI/51/2024 z dnia 26 sierpnia 2024 r.	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie z Gminą Zamość porozumienia międzygminnego.	Uchwała w trakcie realizacji. Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia tj. 26 sierpnia 2024 r. dotyczy wyrażenia zgody na zawarcie z Gminą Zamość porozumienia międzygminnego

			W trakcie realizacji
9.	VI/52/2024 z dnia 26 sierpnia 2024r.	w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Zamość na rok 2024.	Uchwała weszła w życie 18-09-2024 r. Obowiązywała do 31.12.2024 r. Uchwała została podjęta w związku ze zwiększeniem wysokości środków finansowych zaplanowanych na realizację zadań wynikających z „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Zamość w 2024 roku”. Uchwała została zrealizowana. Zrealizowana
10.	VII/69/2024 z dnia 30 września 2024r.	w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, uiszczonej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych, położonych na terenie miasta Zamość.	Uchwała w trakcie realizacji, została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego i weszła w życie w dniu 1 stycznia 2025 r. Uchwała określa metod i stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, uiszczonej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych, położonych na terenie miasta Zamość. W trakcie realizacji
11.	VII/63/2024 z dnia 30 września 2024r.	w sprawie uchwalenia Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Zamościu na lata 2025-2029.	Uchwała w trakcie realizacji, została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego i weszła w życie w dniu 14 marca 2024 r. dokonano zmiany brzmienia § 6 pkt 3 ppkt c dot. konieczności złożenia kopii dokumentu potwierdzającego uzyskanie warunków technicznych wykonania przyłącza, wydanych przez gestora sieci kanalizacji sanitarnej, a w § 8 pkt wydłużono do 120 dni termin wykonania zadania W trakcie realizacji
12.	VIII/76/2024 Z dnia 28 października 2024 r.	w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za usuwanie pojazdów z dróg i ich parkowanie na parkingach strzeżonych oraz wysokości kosztów w przypadku odstąpienia od wykonywania dyspozycji usunięcia pojazdu w 2025 roku	Uchwała w trakcie realizacji. Przedmiotowy dokument określa obowiązujące 2025r. na terenie administracyjnym Miasta Zamość opłaty za usuwanie pojazdów z dróg publicznych oraz opłaty za przechowywanie pojazdu na parkingu za każdą rozpoczętą dobę. W trakcie realizacji
13.	X/107/2024 z dnia 20 grudnia 2024 r.	w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych, niepochozących z pobranej opłaty za gospodarowanie	Uchwała w trakcie realizacji, weszła w życie w dniu 1 stycznia 2025 r. Dotyczy wyrażenia zgody przez Radę Miasta Zamość na pokrycie części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych,

		odpadami komunalnymi	niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi W trakcie realizacji
14.	X/105/2024 z dnia 20 grudnia 2024 r.	w sprawie zmiany uchwały nr LV/756/2023 Rady Miasta Zamość z dnia 30 stycznia 2023r. w sprawie „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Zamość”.	Uchwała w trakcie realizacji, została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego i weszła w życie w dniu 14 marca 2025 r. Dotyczy zmiany minimalnej ilości worków i pojemników przeznaczonych na odpady komunalne dla powierzchni biurowych, warsztatów rzemieślniczych, pomieszczeń magazynowych, zlokalizowanych na terenie Zespołu Staromiejskiego. W § 5 ust. 4 zmieniono brzmienie przepisu, że zbiorniki bezodpływowe o pojemności do 10 m ³ należy opróżniać co najmniej raz na kwartał, a zbiorniki bezodpływowe o pojemności powyżej 10 m ³ należy opróżniać co najmniej raz na 6 mc. W trakcie realizacji
15.	X/96/2024 z dnia 20 grudnia 2024 r.	w sprawie zmiany uchwały nr VI/50/2024 Rady Miasta Zamość z dnia 26 sierpnia 2024 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie z Gminą Łabunie porozumienia międzygminnego.	Uchwała w trakcie realizacji. Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia tj. 20 grudnia 2024 r. Zmiana dotyczy wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia z Gminą Łabunie przez Prezydenta Miasta Zamość, w którym określi szczegółowe warunki realizacji porozumienia W trakcie realizacji
16.	X/95/2024 z dnia 20 grudnia 2024 r.	W sprawie zmiany uchwały nr VI/95/2024 Rady Miasta Zamość z dnia 26 sierpnia wyrażenia zgody na zawarcie z Gminą Zamość porozumienia międzygminnego.	Uchwała w trakcie realizacji. Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia tj. 20 grudnia 2024 r. Zmiana dotyczy wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia z Gminą Zamość przez Prezydenta Miasta Zamość, w którym określi szczegółowe warunki realizacji porozumienia W trakcie realizacji
17.	X/106/2024 z dnia 20 grudnia 2024 r.	w sprawie przyjęcia Wieloletniego Programu Mieszkaniowym Zasobem Miasta Zamość na lata 2025- 2029.	Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego 31 grudnia 2024 r. z terminem wejścia w życie po 14 dniach od opublikowania tj. 15 stycznia 2025 r. Postanowienia uchwały nie były realizowane w 2024 r. W trakcie realizacji

2.6. Wydział Budownictwa, Urbanistyki i Ochrony Zabytków

L.p.	Nr uchwały i data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
1.	LXX/906/2024 z dnia 29 stycznia 2024 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zamość obejmującego teren w Jednostce Strukturalnej Nr 26 – Osiedla Przy Obwodnicy – część północna, położony pomiędzy ul. Aleje Jana Pawła II i ul. Hrubieszowską.	Uchwała została zrealizowana. Ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego w dniu 22 lutego 2024 roku pod poz. 1323. Stanowi akt prawa miejscowego. Zrealizowana
2.	LXX/907/2024 z dnia 29 stycznia 2024 r.	Udzielenie dotacji z budżetu miasta na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz gminnej ewidencji zabytków dla Zgromadzenia Redemptorystów Dom Zakonny w Zamościu.	Uchwała została zrealizowana. Dotacja została rozliczona w 2024 roku. Zrealizowana
3.	III/10/2024 z dnia 27 maja 2024 r.	Określenie zasad udzielania dotacji z budżetu miasta na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków znajdujących się na obszarze Miasta Zamość, nie stanowiących jego własności.	Uchwała w trakcie realizacji. Ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego w dniu 4 czerwca 2024 roku pod poz. 3110. W trakcie realizacji
4.	III/11/2024 z dnia 27 maja 2024 r.	Przyjęcie sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2020 – 2023.	Uchwała została zrealizowana. Zrealizowana
5.	III/12/2024 z dnia 27 maja 2024 r.	Zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Zamość obejmującego teren w Jednostce Strukturalnej – Nr 24 – Centralna Dzielnica Przemysłowa, teren przy ul. Legionów pomiędzy ul. Jana Kilińskiego i linią kolejową).	Uchwała została zrealizowana. Ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego w dniu 19 czerwca 2024 roku pod poz. 3312. Stanowi akt prawa miejscowego. Zrealizowana
6.	IV/24/2024 z dnia 24 czerwca 2024 r.	Przystąpienie do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Zamość dla obszaru w Jednostce Strukturalnej Nr 18 – Nowe Miasto – Cz. Północna (teren pomiędzy ul. Partyzantów, ul. Jana Kiepy, ul. Szymona Szymonowicza i ul. Pocztową).	Uchwała w trakcie realizacji. Na podstawie przedmiotowej uchwały zostaną zlecone prace mające na celu sporządzenie zmiany mpzp miasta Zamość. W trakcie realizacji

7.	IV/23/2024 z dnia 24 czerwca 2024 r.	Przystąpienie do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Zamość dla obszaru w Jednostce Strukturalna Nr 13 – Wschodnia Karolówka – Cz. Południowa (teren pomiędzy ul. Szczepkowską, ul. Śląską, ul. Bolesława Prusa i ul. Szkolną).	Uchwała w trakcie realizacji. Na podstawie przedmiotowej uchwały zostaną zlecone prace mające na celu sporządzenie zmiany mpzp miasta Zamość. W trakcie realizacji
8.	VII/65/2024 z dnia 30 września 2024 r.	Przystąpienie do sporządzenia planu ogólnego Miasta Zamość.	Uchwała w trakcie realizacji. Na podstawie przedmiotowej uchwały zostaną zlecone prace projektowe. W trakcie realizacji
9.	IX/91/2024 z dnia 25 listopada 2024 r.	Przystąpienie do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Zamość dla terenu w Jednostce Strukturalna Nr 2 – Tereny poforteczna – Cz. Północna.	Uchwała w trakcie realizacji. Na podstawie przedmiotowej uchwały zostaną zlecone prace mające na celu sporządzenie zmiany mpzp miasta Zamość. W trakcie realizacji
10.	IX/92/2024 z dnia 25 listopada 2024 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Zamość dla działki oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków nr 39 w ark. 45 mapy ewidencyjnej położonej w Jednostce Strukturalnej Nr 1 – Stare Miasto.	Uchwała została zrealizowana. Ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego w dniu 27 grudnia 2024 roku pod poz. 6766. Stanowi akt prawa miejscowego. Zrealizowana

2.7. Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Zewnętrznych

Lp.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
1.	LXXII/924/2024 z dnia 25 marca 2024 r.	w sprawie wydania opinii o lokalizacji kasyna gry w Zamościu	Przyjęta przez Radę Miasta Zamość dnia 25 marca 2024r. Opinia pozytywna. Uchwała zrealizowana. Zrealizowana
2.	LXXII/923/2024 z dnia 25 marca 2024 r.	w sprawie wydania opinii o lokalizacji kasyna gry w Zamościu	Przyjęta przez Radę Miasta Zamość dnia 25 marca 2024 r. Opinia pozytywna. Uchwała zrealizowana. Zrealizowana
3.	LXXII/925/2024 z dnia 25 marca 2024 r.	w sprawie wydania opinii o lokalizacji kasyna gry w Zamościu	Przyjęta przez Radę Miasta Zamość dnia 25 marca 2024 r. Opinia pozytywna. Uchwała zrealizowana. Zrealizowana
4.	LXXII/931/2024 z dnia	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta	Przyjęta przez Radę Miasta Zamość dnia 25 marca 2024r.

	25 marca 2024 r.	Zamość na lata 2023-2030	Zrealizowana
5.	IV/27/2024 z dnia 24 czerwca 2024 r.	w sprawie przyjęcia Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zamościa na lata 2022-2027	Przyjęta przez Radę Miasta Zamość dnia 24 czerwca 2024 r. Uchwała zrealizowana. Zrealizowana
6.	IV/25/2024 z dnia 24 czerwca 2024 r.	w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis w związku z utworzeniem nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją	Uchwała opublikowana w DZ. URZ. WOJ. LUB. 26 lipca 2024 r poz. 3404. Obowiązuje od 1 lipca 2024 r do 31 grudnia 2030r. W trakcie realizacji
7.	VII/64/2024 z dnia 30 września 2024 r.	w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji	Przyjęta przez Radę Miasta Zamość dnia 30 września 2024 r. Zrealizowana
8.	VIII/75/2024 z dnia 28 października 2024 r.	w sprawie przyjęcia Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zamościa do 2030 r. (z perspektywą do 2040 r.)	Przyjęta przez Radę Miasta Zamość dnia 28 października 2024 r. Zrealizowana
9.	VIII/73/2024 z dnia 28 października 2024 r.	w sprawie wskazania przedstawicieli Rady Miasta Zamość wchodzących w skład Komitetu Rewitalizacji	Przyjęta przez Radę Miasta Zamość 28 października 2024r. Zrealizowana
10.	VIII/74/2024 z dnia 28 października 2024 r.	w sprawie przyjęcia dokumentu pn. „Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Miasta Zamość na lata 2012-2027”	Przyjęta przez Radę Miasta Zamość dnia 28 października 2024 r. Zrealizowana

2.8. Wydział Inwestycji Miejskich i Zamówień Publicznych

Lp.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
1.	VI/54/2024 z dnia 26 sierpnia 2024 r.	w sprawie przyjęcia założeń do planu społeczno - gospodarczego Miasta Zamość na 2025 rok.	Założenia do planu społeczno - gospodarczego Miasta Zamość na 2025 rok stanowią wytyczne do prac nad projektem uchwały budżetowej na 2025 rok w zakresie działania powiatu i gminy. Zrealizowana

2.9. Wydział Kultury, Sportu i Promocji Miasta

Lp.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
1.	III/613/2024 z dnia	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Porozumienie

	27maja 2024 r.	międzygminnego.	międzygminne w zakresie współorganizacji XXXV edycji Czterostopowego Biegu Pokoju Pamięci Dzieci Zamojszczyzny zostało zawarte z Gminami: Krasnobród, Skierbieszów, Zamość i Zwierzyniec. Porozumienie zostało zrealizowane zgodnie z zapisami. Zrealizowana
2.	IX/89/2024 z dnia 25 listopada 2024 r.	w sprawie zasad udostępniania gminnych obiektów, urządzeń i terenów rekreacyjnych będących w zarządzie Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zamościu oraz powierzenia Prezydentowi Miasta Zamość uprawnień do stanowienia o wysokości opłat za korzystanie z tych obiektów.	Uchwała ogłoszona została 3 grudnia 2024 r. w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego, weszła w życie 18 grudnia 2024 r. od daty ogłoszenia w Dzienniku. Obowiązuje od 1.01.2025 roku. W trakcie realizacji

2.10. Wydział Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami

Lp.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
1.	IV/30/2024 z dnia 24 czerwca 2024 r.	w sprawie powołania Komisji Inwentaryzacyjnej Mienia Komunalnego	Powołana Komisja zajmuje się na bieżąco, w miarę potrzeb, sporządzaniem wykazów, kart komunalizacyjnych oraz dokumentacji niezbędnej do nabycia przez Miasto Zamość nieruchomości Skarbu Państwa. Zrealizowana
2.	IV/31/2024 z dnia 24 czerwca 2024 r.	w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie nieodpłatnej służebności gruntowej na nieruchomości stanowiącej własność Miasta Zamościa, położonej przy ul. Granicznej	Wojewoda Lubelski rozstrzygnięciem nadzorczym, znak: PN-II.4131.272.2024 z dnia 19 lipca 2024 r., stwierdził nieważność uchwały w zakresie słowa „nieodpłatnej”. Biorąc powyższe pod uwagę służebność gruntowa ustanowiona zostanie, na wniosek właściciela nieruchomości władnącej, w formie odpłatnej. Niezrealizowana
3.	IV/32/2024 z dnia 24 czerwca 2024 r.	w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie nieodpłatnej służebności gruntowej na nieruchomości stanowiącej własność Miasta Zamościa,	Wojewoda Lubelski rozstrzygnięciem nadzorczym, znak: PN-II.4131.273.2024 z dnia 19 lipca 2024 r., stwierdził

		położonej przy ul. Malowniczej	nieważność uchwały w zakresie słowa „nieodpłatnej”. Aktem notarialnym Rep. A Nr 3711/2024 z 5 września 2024 r. Prezydent Miasta ustanowił, za jednorazową opłatą, nieograniczoną w czasie służebność przejazdu i przechodu przez nieruchomość stanowiącą własność Miasta Zamość, położoną przy ul. Malowniczej. Niezrealizowana
4.	IX/90/2024 z dnia 25 listopada 2024 r.	w sprawie wyrażenia zgody na wniesienie do Towarzystwa Budownictwa Społecznego sp. z o.o. w Zamościu wkładu niepieniężnego (aportu) i pieniężnego Miasta Zamość w zamian za udziały	Uchwała w trakcie realizacji

2.11. Wydział Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego

Lp.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
1.	LXXII/926/2024 z dnia 25 marca 2024 r.	w sprawie oceny stanu bezpieczeństwa przeciwpożarowego i zabezpieczenia przeciwpowodziowego Miasta Zamość	Uchwała została zrealizowana. Podjęto czynności mające na celu poprawę istniejącego stanu - wyszczególnione w końcowej części oceny Zrealizowana
2.	IV/22/2024 z dnia 24 czerwca 2024 r.	w sprawie delegowania radnego na członka Komisji Bezpieczeństwa i Porządku	Uchwała została przekazana do Starosty Zamojskiego celem dokonania zmian w składzie Komisji Bezpieczeństwa i Porządku – wspólnej dla obu powiatów Zrealizowana
3.	VI/53/2024 z dnia 26 sierpnia 2024 r.	w sprawie przyjęcia „Powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2024-2028”	Uchwała została przekazana instytucjom i podmiotom celem realizacji wskazanych w Programie przedsięwzięć W trakcie realizacji
4.	VI/56/2024 z dnia 26 sierpnia 2024 r.	w sprawie ustalenia opłaty za pobyt dziecka w żłobku oraz maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie, a także warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od ponoszenia opłat	Uchwała została przekazana do realizacji Żłobkowi Miejskiemu w Zamościu W trakcie realizacji
5.	IX/86/2024 z dnia	w sprawie przyjęcia od Wojewody Lubelskiego zadań	Uchwała jest w trakcie realizacji. Na podstawie uchwały w 2025 r.

	25 listopada 2024 r.	publicznych z zakresu administracji rządowej	zostanie zawarte porozumienie z wojewodą, w którym przekaze Prezydentowi zadania z zakresu administracji rządowej tj. możliwość zlecenia zakładom opieki zdrowotnej badań specjalistycznych osób skierowanych przez powiatową komisję lekarską podczas trwania kwalifikacji wojskowej, jak również wypłatę wynagrodzeń członkom tejże komisji. Prezydent zawiera stosowne umowy w tym zakresie z zakładami opieki zdrowotnej W trakcie realizacji
6.	IX/85/2024 z dnia 25 listopada 2024 r.	w sprawie uchwalenia „Programu współpracy Miasta Zamość z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2025 rok”	Zapisy Programu realizowane są w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. Dokument określa m.in. formy współpracy finansowej Miasta z organizacjami pozarządowymi np. otwarte konkursy ofert w ramach, których organizacjom przekazywana jest dotacja na realizację zadania publicznego oraz formy współpracy pozafinansowej np. konsultowanie projektów aktów normatywnych w dziedzinach dot. działalności statutowej organizacji pozarządowych W trakcie realizacji
7.	IX/88/2024 z dnia 25 listopada 2024 r.	w sprawie przyjęcia planu nadzoru nad żłobkami, klubami dziecięcymi oraz dziennymi opiekunami na terenie Miasta Zamość	Uchwała jest w trakcie realizacji. Na podstawie jej zapisów przeprowadza się kontrole w publicznych i niepublicznych formach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 W trakcie realizacji

2.12. Wydział Oświaty

Lp.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
1.	LXX/910/2024 z dnia 29 stycznia 2024 r.	w sprawie przekształcenia I Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Zamoyskiego w Zamościu.	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Uchwała została Zrealizowana.
2.	LXX/911/2024 z dnia 29 stycznia 2024 r.	w sprawie włączenia publicznej placówki oświatowo – wychowawczej ogniska pracy pozaszkolnej „Centrum	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia, z mocą od 1 września 2024r. Uchwała została

		Edukacyjno- Integracyjne w reakcyjne w Zamościu” do Zespołu Szkół Ponadpodstawowych Nr 1 w Zamościu.	Zrealizowana.
3.	LXX/912/2024 z dnia 29 stycznia 2024 r.	w sprawie zmiany uchwały nr XXXVIII/484/2018 Rady Miasta Zamość z dnia 26 lutego 20218 r. w sprawie ustalenia trybu udzielenia i rozliczania dotacji z budżetu miasta Zamość oraz trybu przeprowadzenia kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania przez dotowane podmioty oświatowe funkcjonujące na terenie miasta Zamość.	Uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego. Uchwała została zrealizowana. Zrealizowana
4.	LXXI/918/2024 z dnia 26 lutego 2024 r.	w sprawie zmiany uchwały określającej kryteria, punktację oraz dokumenty potwierdzające ich spełnianie na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do przedszkoli miejskich, dla których Miasto Zamość jest organem prowadzącym.	Uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego. Uchwała została zrealizowana. Zrealizowana
5.	IV/28/2024 z dnia 24 czerwca 2024 r.	w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w publicznych przedszkolach prowadzonych przez Miasto Zamość.	Uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego z mocą od 1 września 2024r. Uchwała została zrealizowana. Zrealizowana
6.	X/87/2024 z dnia 25 listopada 2024 r.	w sprawie ustalenia regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom zatrudnionym w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Miasto Zamość, dodatków: motywacyjnego, funkcyjnego, za warunki pracy i niektórych innych składników wynagrodzenia oraz szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz wysokości nagród ze specjalnego funduszu nagród.	Uchwała weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego, z mocą od 1 stycznia 2025 r. Uchwała jest w trakcie realizacji. W trakcie realizacji

2.13. Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie

Lp.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
1.	LXXII/927/2024 z dnia 25 marca 2024 r.	w sprawie nadania statutu Ośrodkowi Interwencji Kryzysowej w Zamościu	Zrealizowana

2.	LXXII/928/2024 z dnia 25 marca 2024 r.	w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych	Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego. W trakcie realizacji
3.	LXXII/929/2024 z dnia 25 marca 2024 r.	w sprawie określenia zadań, na które przeznaczają się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2024 r.	Zrealizowana
4.	LXXII/930/2024 z dnia 25 marca 2024 r.	w sprawie przyjęcia „Programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób dotkniętych przemocą domową na terenie miasta Zamość na lata 2024-2030”	W trakcie realizacji
5.	VII/62/2024 z dnia 30 września 2024 r.	w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Pomocy Społecznej na rok 2025	Lokalny Program Pomocy Społecznej na rok 2025 był podstawą zlecania zadań z zakresu pomocy społecznej oraz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej na 2025 rok organizacjom pozarządowym w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W trakcie realizacji
6.	IX/81/2024 z dnia 25 listopada 2024 r.	w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt osób bezdomnych z terenu Miasta Zamość w schronisku dla osób bezdomnych oraz w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi	Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego. W trakcie realizacji.
7.	IX/82/2024 z dnia 25 listopada 2024 r.	w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz trybu ich pobierania oraz szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru, zakresu usług oraz sposobu rozliczania wykonywania usług sąsiedzkich	Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego. Realizacja uchwały od 1 stycznia 2025 roku. W trakcie realizacji
8.	IX/83/2024 z dnia 25 listopada 2024 r.	zmieniająca Uchwałę nr XXXVI/538/2021 Rady Miasta Zamość z dnia 27 września 2021 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zamość na lata 2021-2030”	W trakcie realizacji
9.	IX/84/2024 z dnia 25 listopada 2024 r.	w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnym w Zamościu	Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego. Realizacja uchwały od 1 lutego 2025 roku.

			W trakcie realizacji
10.	X/104/2024 z dnia 20 grudnia 2024 r.	zmieniająca uchwałę nr LXXII/929/2024 Rady Miasta Zamość z dnia 25 marca 2024 r. w sprawie określenia zadań, na które przeznaczają się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2024 r.	Zrealizowana

2.14. Zarząd Dróg Grodzkich

Lp.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
1.	VII/66/2024 z dnia 30 września 2024r.	w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych na terenie Miasta Zamość oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków	Uchwała zwiększyła sieć przystanków, z których mogą korzystać przewoźnicy międzymiastowi. Poprawiła dostępność komunikacyjną w mieście, umożliwiając lepsze skomunikowanie Zamościa z innymi miastami regionu i kraju. Ze względu na liczne przebudowy dróg, a co za tym idzie przystanków komunikacyjnych, należałoby jednak rozważyć zmianę treści uchwały. Dostosowanie jej do aktualnej infrastruktury komunikacyjnej pozwoliłoby utrzymać wysoki poziom dostępności transportowej oraz usprawnić obsługę pasażerów korzystających z transportu międzymiastowego. Uchwała jest nieustannie wykorzystywana przez zarząd oraz przewoźników w procesie uzgadniania rozkładów jazdy. Jej praktyczne zastosowanie stanowi istotny element organizacji i koordynacji transportu publicznego, co pozytywnie wpływa na dostępność komunikacyjną naszego miasta. W trakcie realizacji

2.15. Powiatowy Urząd Pracy

Lp.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
1.	LXX/909/2024 29.01.2024r.	w sprawie zatwierdzenia projektu niekonkurencyjnego pt. „Kompleksowo-zawodowo edycja II”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, realizowanego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, Priorytet IX Zaspokojenie potrzeb rynku pracy, Działanie 9.1 Aktywizacja zawodowa -projekty PUP.	Rekrutacja uczestników projektu oraz ogłoszenie naborów na poszczególne formy wsparcia przewidziane do realizacji w projekcie rozpoczęły się od 1 stycznia 2024 r. Termin zakończenia realizacji projektu przewidywany jest na 30.06.2025r. W trakcie realizacji

2.16. Stanowisko ds. Nadzoru Właścicielskiego nad Spółkami

Lp.	Nr uchwały, data podjęcia	Przedmiot uchwały	Sposób i termin realizacji
1.	VI/55/2024 z dnia 26 sierpnia 2024 r.	w sprawie akceptacji warunków realizacji wniosku o dofinansowanie projektu pod nazwą „Zakup autobusów elektrycznych oraz budowa niezbędnej infrastruktury dla obsługi zielonego transportu publicznego w Mieście Zamościu oraz gminach ościennych” w ramach programu priorytetowego Nr 6.2. „Zeroemisyjny transport Zielony transport publiczny” (Faza III), prowadzonego przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz zabezpieczenia środków finansowych w budżecie Miasta Zamość tytułem przyszłych rekompensat rocznych w ustalonych wysokościach dla Miejskiego Zakładu Komunikacji Sp. z o.o. w Zamościu na lata 2025-2031	Zrealizowana

Rozdział 3. Budżet Obywatelski.

Budżet obywatelski w 2024 roku realizowany był na podstawie Uchwały Nr VIII/108/2019 Rady Miasta Zamość z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie Budżetu Obywatelskiego Miasta Zamość.

W ramach budżetu obywatelskiego mieszkańcy zgłosili 44 projekty, z których 39 stanowiło propozycje zadań osiedlowych, natomiast 5 - ogólnomiejskich. Spośród zgłoszonych propozycji 43 projekty zostały ocenione pozytywnie i poddane pod głosowanie mieszkańców, natomiast 1 uzyskał ocenę negatywną. W wyniku głosowania, podczas zebrań

osiedlowych oraz drogą elektroniczną, 16 zadań osiedlowych oraz 1 zadanie ogólnomiejskie wybrane zostały do realizacji i wprowadzone do budżetu Miasta 2024 roku. Były to głównie projekty inwestycyjne dotyczące budowy ulic, chodników, parkingów, placów zabaw, stref rekreacji.

Na terenie jedenastu Osiedli: Orzeszkowej – Reymonta, Janowice, Rataja, Powiatowa, Partyzantów, Zamczysko, Majdan, Nowe Miasto, Promyk, Św. Piątka, Kilińskiego, zrealizowano rozbudowy i przebudowy ulic, chodników, ścieżek.

3.1. Osiedle Orzeszkowej – Reymonta

Zadanie: “Przebudowa chodnika położonego przy ulicy Wąskiej”

Wykonano przebudowę chodnika przy ulicy Wąskiej w Zamościu, obejmującą odcinek o długości 100 metrów na działce nr 84/33. Zakres robót obejmował wymianę nawierzchni chodnika, poszerzenie chodnika do 2,50m (z szerokości 1,90m), poprawę odwodnienia poprzez właściwe nachylenie. Wymieniono obrzeża i krawężniki. Konstrukcja nowej nawierzchni wykonana z kostki betonowej z podsypką cementowo-piaskową, podbudową zasadniczą oraz podbudową pomocniczą. Celem przebudowy była poprawa bezpieczeństwa pieszych, komfortu użytkowania oraz zapobieganie dalszej degradacji nawierzchni.

Wartość zadania: 101 953,33 zł.

3.2. Osiedle Janowice

Zadanie: “Poprawa infrastruktury drogowej na ul. Janowickiej etap I”

Wykonano wymianę krawężników oraz budowę i przebudowę zjazdów przy ulicy Janowickiej w Zamościu. Inwestycja objęła odcinek o długości 726 m. Zakres prac obejmował wymianę krawężników na całej długości remontowanego odcinka, budowę nowych zjazdów na posesje, przebudowę istniejących zjazdów z dostosowaniem ich nachylenia do infrastruktury drogowej, poprawę odwodnienia poprzez właściwe nachylenie nawierzchni. Szerokość i długość zjazdów została dostosowana indywidualnie do posesji, spadek poprzeczny i podłużny zjazdów dostosowany do istniejącej infrastruktury drogowej oraz systemu odwodnienia. Konstrukcja nowej nawierzchni zjazdów z kostki betonowej. Celem inwestycji było zwiększenie bezpieczeństwa użytkowników drogi oraz poprawa komfortu jazdy i dojścia do posesji wraz z poprawą stanu infrastruktury drogowej.

Wartość zadania: 119 833,08 zł.

3.3. Osiedle Rataja

Zadanie: “Budowa ulicy Wincentego Witosa (od ul. Żabiej do ul. Osiedlowej /Pszenicznej). II Etap”

Zrealizowano roboty budowlane obejmujące budowę jezdni na odcinku o długości 104 m i szerokości 5,0 m oraz prawostronnej drogi dla pieszych o szerokości 1,8 m. Wykonano obustronne zjazdy. Nawierzchnie wykonane zostały z kostki brukowej betonowej. W ramach zadania wybudowano także kanalizację deszczową o długości 70 m.

Wartość zadania: 699 999,03 zł. (Kwota zwiększona Uchwałą Nr LXXII/933/2024 Rady Miasta Zamość z dn. 25.03.2024 r. Zwiększenie planu wydatków pozwoliło na kompleksowe wykonanie całości zaplanowanego zakresu rzeczowego, natomiast jego etapowanie

spowodowałoby wzrost kosztów inwestycji oraz wydłużenie tego procesu w czasie, co stanowiłoby ogromne utrudnienie dla mieszkańców).

3.4. Osiedle Powiatowa

Zadanie: "Kompleksowa przebudowa ulicy Grabowej i Jodłowej - etap I"

Zakres przebudowy obejmował roboty przygotowawcze i rozbiórkowe (krawężniki, obrzeża, nawierzchnia ulic, zjazdy, chodniki, dojeżdżanie do posesji, opaski), przebudowę zjazdów i dojeżdżanie do posesji, wykonanie nowej nawierzchni jezdni z kostki brukowej betonowej, odwodnienie powierzchniowe (odprowadzenie wód opadowych bez ingerencji w kanalizację deszczową). Wykonano zagospodarowanie terenu zielenią (obsianie trawą). Jezdnia o szerokości 5,0 m wykonana została na długości 40 m w konstrukcji z podsypki cementowo-piaskowej, podbudowy z kruszywa łamanego, podbudowy z gruntu stabilizowanego cementem. Szerokość pasa ruchu: $2 \times 2,5$ m, szerokość pasa drogowego: 12 m. Nawierzchnia wykonana z kostki brukowej betonowej ze spadkiem poprzecznym. Zjazdy i dojeżdżanie do posesji oraz opaskę po obu stronach ulicy wykonano z kostki brukowej betonowej kolorowej (grafit). Wartość zadania: 119 012,34 zł.

3.5. Osiedle Partyzantów

Zadanie: "Kontynuacja przebudowy ulicy Konopnickiej"

Zakres prac obejmował przebudowę istniejącej nawierzchni wykonanej z trylinki, będącej w złym stanie technicznym (ubytki, deformacje, nierówności). Realizacja na odcinku o długości 55 m. Wykonano poprawę jakości drogi poprzez zastosowanie nowej nawierzchni oraz poprawę odwodnienia. Zrealizowano wymianę krawężników oraz budowę nowych przyłączy kanalizacji deszczowej. Nowa konstrukcja nawierzchni jezdni i chodnika wykonana z kostki betonowej z podsypką cementowo-piaskową oraz podbudową z kruszywa łamanego i mieszanki cementowej. Zjazdy i miejsca postojowe wykonane w podobnej konstrukcji jak jezdnie, z dodatkowymi warstwami stabilizacyjnymi. Celem przebudowy była poprawa bezpieczeństwa i komfortu użytkowników, zapobieganie dalszej degradacji nawierzchni oraz lepsze odwodnienie i trwałość drogi. Wartość zadania: 118 650,93 zł.

3.6. Osiedle Zamczysko

Zadanie: "Kontynuacja przebudowy nawierzchni ulicy Macieja Topornickiego i Piaskowej w Zamościu, etap III"

W ramach zadania przebudowano nawierzchnię na odcinku 55 m. Wykonano prace ziemne i przygotowawcze. Wykonano nową nawierzchnię drogi wraz z podbudową. Zrealizowano instalację systemu odwodnienia. Wykonano oznakowanie pionowe i poziome. Głównym celem przedsięwzięcia była poprawa infrastruktury drogowej poprzez wykonanie prac budowlanych obejmujących modernizację nawierzchni oraz dostosowanie do aktualnych norm technicznych. Wartość zadania: 115 573,88 zł.

3.7. Osiedle Majdan

Zadanie: "Przebudowa nieutwardzonej bocznej ulicy Majdan – II Etap"

Zrealizowano kompleksowe prace budowlane związane z modernizacją ulicy bocznej Majdan na odcinku 45 m. Wykonano roboty ziemne i przygotowawcze obejmujące pomiarowe prace geodezyjne i zabezpieczenie istniejących kabli telekomunikacyjnych. W ramach budowy i modernizacji infrastruktury drogowej wykonano montaż krawężników betonowych (ok. 180m), instalację obrzeży betonowych (ok. 137 m), utwardzenie nawierzchni, podbudowę drogi. Ułożono nawierzchnię, krawędzie i obrzeża z kostki brukowej.

Wartość zadania: 115 949,51zł.

3.8. Osiedle Nowe Miasto

Zadanie: "Kontynuacja przebudowy ulicy Poprzecznej w Zamościu"

Inwestycja obejmowała kontynuację przebudowy kolejnego odcinka ulicy Poprzecznej w celu poprawy bezpieczeństwa użytkowników. Realizacja na długości 80 m. Zaprojektowano ulicę o szerokości 6,10 m. Nawierzchnia wykonana została z kostki betonowej grubości 8 cm na podsypce cementowo – piaskowej o grubości do 10cm.

Wartość zadania: 112 096,48 zł.

3.9. Osiedlu Promyk

Zadanie: "Przebudowa chodników wraz z wjazdami na posesje przy ulicy Podwale i Koźmiana na odcinku od ul. Krysińskiego do ul. Sienkiewicza oraz remont nawierzchni ulicy Podwale"

Projekt dotyczył przebudowy nawierzchni ulicy Podwale w Zamościu na długości 75m. Zakres robót obejmował budowę chodnika wzdłuż ulicy Podwale, połączenie nowego ciągu pieszego z istniejącymi ścieżkami komunikacyjnymi, przebudowę jezdni na określonym odcinku, dostosowanie nawierzchni do istniejącego układu urbanistycznego, budowę mijanek o długości min. 2 m i szerokości 1,80 m, odwodnienie poprzez odpowiednie nachylenie nawierzchni. Nawierzchnia wykonana z szarej kostki brukowej betonowej. Ułożone zostały obrzeża betonowe i krawężniki betonowe wtopione. Dodatkowo wykonano przebudowę chodników, zjazdów oraz parkingu przy ul. Koźmiana. Chodnik o szerokości 1,4 m ze spadkiem poprzecznym w kierunku jezdni z nowymi obrzeżami oraz nowymi krawężnikami. Zjazdy o nawierzchni z kostki brukowej betonowej. Remont chodnika na ul. Koźmiana oraz budowa chodnika przy ul. Podwale zrealizowano na długości 41 m. Celem inwestycji było zapewnienie bezpieczeństwa poprzez wydzielenie przestrzeni dla ruchu pieszego, lepsze odwodnienie dzięki optymalnemu nachyleniu nawierzchni, dostosowanie infrastruktury do potrzeb mieszkańców poprzez poszerzenia i mijanki.

Wartość zadania: 119 221,36 zł.

3.10. Osiedle Św. Piątka

Zadanie: "Budowa łącznika pomiędzy ulicą Tęczową a ulicą Tuwima"

Realizacja zadania polegała na budowie drogi dla pieszych łączącej ulicę Tęczową i ulicę Tuwima w Zamościu. Zakres prac obejmował budowę chodnika o długości ok. 75 m, połączenie nowego chodnika z istniejącym przy ul. Tuwima oraz ul. Brzechwy, odwodnienie poprzez odpowiednie spadki nawierzchni, montaż obrzeży betonowych. Szerokość chodnika zmienna (ok. 1,70 – 1,86 m), spadek poprzeczny w kierunku terenów zielonych, obrzeża betonowe. Nawierzchnia wykonana z kostki brukowej betonowej szarej z podsypką

cementowo-piaskową, podbudowę zasadniczą i podbudowę pomocniczą. Celem zadania była poprawa bezpieczeństwa pieszych dzięki nowej, równej nawierzchni, ułatwienie komunikacji między osiedlami, lepsza estetyka poprzez zagospodarowanie przestrzeni zielonej, odwodnienie zapobiegające kałużom i zniszczeniom nawierzchni.

Wartość zadania: 60 459,41 zł.

3.11 Osiedle Kilińskiego

Zadanie: "Przebudowa chodników w rejonie ulicy Kamiennej"

Realizacja dotyczyła przebudowy chodników w granicach istniejących o długości 141m. Wymieniono nawierzchnię asfaltową na kostkę betonową, wykonano poprawę odwodnienia oraz wyrównanie nierówności, wymienione zostały obrzeża chodnikowe. Szerokość chodnika zmienna (od 1,80 m do 3,10 m). Zastosowany został spadek poprzeczny i podłużny dostosowany do infrastruktury i prawidłowego odwodnienia. Konstrukcja nowej nawierzchni

z kostki betonowej szarej z podsypką cementowo-piaskową, podbudowę zasadniczą oraz podbudowę pomocniczą.

Wartość zadania: 119 817,51 zł.

W dwóch Osiedlach: Karolówka oraz Stare Miasto wykonano prace związane z placami zabaw.

3.12. Osiedle Karolówka

Zadanie: "Plac zabaw "NASZA BAZA"

W ramach inwestycji utworzono plac zabaw przy ul. Myśliwskiej. Zakres prac obejmował roboty przygotowawcze, dostawę i montaż obiektów małej architektury (kosz na śmieci, ławki parkowe, tablica regulaminowa), dostawę i montaż urządzeń placu zabaw (bujak sprężynowy „kura”, bujak sprężynowy „owca”, huśtawka wagowa, zestaw zabawowy ze zjeżdżalnią, zestaw tablic do pisania kredą). Wykonano ogrodzenie terenu wraz z montażem furtek, nawierzchnię trawiastą oraz roboty porządkowe.

Wartość zadania: 108 530,85 zł.

3.13. Osiedle Stare Miasto

Zadanie: "Modernizacja placu zabaw przy Przedszkolu Miejskim nr 1 w Zamościu"

Wykonano modernizację placu zabaw przy Przedszkolu Miejskim Nr 1. Zakres robót obejmował roboty przygotowawcze, dostawę i montaż elementów zabawowych: zestaw zabawowy (1 kpl.), piaskownica edukacyjna (1 szt.), zestaw zabawowy dla malucha (1szt.), bujak na sprężynie podwójny (1 szt.), bujak na sprężynie pojedynczy (1szt.). Zamontowano elementy małej architektury - ławka z oparciem (2 szt.), pojemnik na odpadki (2szt.), tablica regulaminowa (1 szt.) oraz wykonano roboty porządkowe.

Wartość zadania: 75 153,00 zł.

3.14. Osiedle Planty

Zadanie: "Kontynuacja (zakończenie) przebudowy parkingu w rejonie ul. Peowiaków 78, 80, 80A, 80B"

W ramach II etapu przebudowy parkingu na osiedlu Planty pomiędzy blokami nr 78, 80, 80A, 80B w Zamościu wykonano nawierzchnię parkingu z kostki brukowej betonowej. Zakres robót obejmował 15 miejsc postojowych o wymiarach 2,5 x 5m, 2 miejsca postojowe dla osób niepełnosprawnych o wymiarach 3,6 x 7m, utwardzenie terenu na powierzchni 33 m². Wykonano drogę manewrową o szerokości 5,0 m z kostki brukowej betonowej o powierzchni 69 m² oraz drogę manewrową o szerokości 5,0m z klinkieru drogowego (przebrukowanie istniejącej nawierzchni) o powierzchni 38,22 m². Ułożono krawężniki betonowe oraz chodnik i pochylnię (zejście z parkingu) z kostki brukowej betonowej. Wykonano pionowe znaki drogowe oraz trawnik o powierzchni 25 m².

Wartość zadania: 119 888,37 zł.

3.15. Osiedle Zamoyskiego

Zadanie: „Pierwsza scena małych artystów - modernizacja tarasu przy Przedszkolu Miejskim nr 12”

Zrealizowano rozbiórkę starego tarasu wraz z wykonaniem nowej podbudowy. Wykonano nową nawierzchnię tarasu ziemnego o powierzchni 118 m² z płyt betonowych 50x50x7 cm. Zrealizowano wymianę schodów oraz docieplenie zewnętrznych ścian cokołu.

Wartość zadania: 116 567,58 zł.

3.16. Osiedle Słoneczny Stok

Zadanie: „Modernizacja i doposażenie zewnętrznego terenu przy Świetlicy Osiedlowej ul. Lwowska 23”

Wykonano nowe ogrodzenie panelowe z furtką i bramą, uzupełniono ubytki w elewacji budynku wraz z malowaniem. Wykonano instalację dla oświetlenia zewnętrznego (zamontowano na budynku 2 szt. lamp ledowych) i monitoringu (zamontowano na budynku 2 szt. kamer). Zamontowano elementy małej architektury tj. huśtawkę z dwoma siedziskami płaskimi oraz z jednym typu „bocianie gniazdo”, betonowy stół do szachów dwustanowiskowy, ławki z oparciem - 5 szt., kosz na śmieci, stojak na rowery z 10 miejscami, tablicę informacyjną dwudrzwiową. Wykonano nawierzchnię bezpieczną z mat przerostowych pod huśtawką, uporządkowano i wyrównano teren, nasadzono drzewa (jarzęb pospolity – 5 szt.).

Wartość zadania: 117 437,31 zł.

3.17. Projekt ogólnomiejski

Zadanie: „Tężnia solankowa w Parku Miejskim”

W ramach realizacji zadania wykonano dokumentację projektową na budowę tężni solankowej w Parku Miejskim w Zamościu wraz z infrastrukturą techniczną i zagospodarowaniem terenu. Zakres prac projektowych obejmował m.in. zaprojektowanie tężni wraz z infrastrukturą techniczną (m.in. przyłącze energetyczne, instalacje i wyposażenie technologiczne wraz z niezbędnymi urządzeniami, przyłączami), zagospodarowanie terenu wokół tężni wraz z dojściem do tężni, oświetlenie, monitoring, małą architekturę (ławki, kosze na śmieci, stojaki na rowery). Obiekt dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Planowana realizacja budowy tężni w roku 2025 r.

Wartość zadania: 40 590,00 zł.

Rozdział 4. Informacja z realizacji zadań Wydziałów Urzędu.

4.1. Dane ogólne

Na dzień 31 grudnia 2024 roku w Urzędzie Miasta Zamość wg postanowienia etatowego liczba stanowisk pracy wynosiła 222, w tym:

- 211 – stanowiska urzędnicze,
- 11 – stanowiska pomocnicze i obsługi
- 13 – wolne stanowiska etatowe (wakaty)

W 2024 roku z Urzędu odeszło 14 pracowników, w tym:

- za wypowiedzeniem – 2 osoby
- na własny wniosek – 5 osób
- z upływem czasu – 1 osoba
- w związku z przejściem na emeryturę – 3 osoby
- za porozumieniem pracodawców - 3

W związku z odejściami ogłoszono 15 konkursów na wolne stanowiska urzędnicze, w wyniku których wyłoniono nowych pracowników, sukcesywnie obejmujących obowiązki na zwolnionych stanowiskach.

Zatrudnienie w Urzędzie utrzymuje się na stabilnym poziomie, a prowadzona polityka kadrowa zapewnia ciągłość realizacji zadań oraz wysoki standard obsługi mieszkańców.

W 2024 roku pracownicy Urzędu Miasta aktywnie podnosili swoje kwalifikacje zawodowe, uczestnicząc w:

- 51 indywidualnych szkoleniach specjalistycznych, dostosowanych do zakresu wykonywanych obowiązków służbowych,
- 5 szkoleniach grupowych, obejmujących m.in. tematykę obsługi klienta w oparciu o system zarządzania kolejką, profesjonalną obsługę trudnego klienta w Urzędzie, praniem pieniędzy w teorii i praktyce, nowej sesji, przestrzenią na miarę – planowaniem na nowo.

Działania te wpisują się w politykę rozwoju zasobów ludzkich oraz budowania przyjaznej administracji samorządowej.

4.2. Stan finansów Miasta Zamość

Gospodarka finansowa Miasta Zamościa realizowana jest w oparciu o corocznie ustalany budżet. W 2024 roku został on określony Uchwałą Nr LXIX/894/2023 Rady Miasta Zamość z dnia 27 grudnia 2023 r. w sprawie uchwały budżetowej na 2024 rok ze zmianami wprowadzonymi w trakcie roku. Wraz z budżetem opracowywana jest wieloletnia prognoza finansowa - dokument strategiczny w zakresie zarządzania finansami, przyjęty Uchwałą Nr LXIX/893/2023 Rady Miasta Zamość z dnia 27 grudnia 2023 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej.

Uwarunkowania makroekonomiczne towarzyszące realizacji budżetu Miasta Zamość w 2024 roku, mimo nieznacznej poprawy, były w dalszym ciągu niekorzystne i niestabilne. Inflacja pozostająca nadal na poziomie przekraczającym ustalony dla niej cel przełożyła się na utrzymanie stóp procentowych na dotychczasowym, wysokim poziomie, jak również na wysokie ceny nośników energii i ciepła, towarów i różnego rodzaju usług, niezbędnych przy realizacji zadań samorządu. Dodatkowo, z uwagi na wysoką dynamikę wynagrodzenia minimalnego, a także znaczny udział tej kategorii obciążeń w strukturze wydatków (46%), ten czynnik w sposób najistotniejszy wpłynął na realizację całego budżetu.

W ubiegłym roku, w podjętej uchwale budżetowej, Miasto Zamość wykazało ujemny wynik na działalności operacyjnej (zaplanowane wydatki bieżące były wyższe od dochodów bieżących). Powyższe, choć przed kilku laty było zjawiskiem niedopuszczalnym, aktualnie dotknęło wiele samorządów, w tym w szczególności miasta na prawach powiatu. Z jednej strony miasto mierzy się z niedostatecznym wzrostem dochodów jednostek samorządu terytorialnego, będącym pokłosiem m.in. reform podatkowych wprowadzonych przez Polski Ład, czy też brakiem urealnienia stawek podatków i opłat lokalnych co najmniej o stopień inflacji. Z drugiej zaś strony zauważalne jest nieproporcjonalnie szybkie tempo wzrostu wydatków obligatoryjnych. Powyższe spowodowało, że budżet bieżący Miasta Zamościa w 2024 roku został zrealizowany z trudnością, a jego wynik jest historycznie najniższy. Różnica pomiędzy dochodami a wydatkami bieżącymi (nadwyżka operacyjna) wyniosła zaledwie 1,2 mln zł, wówczas kiedy tylko spłacone zobowiązania przekroczyły 16 mln zł. Warto przy tej okazji wskazać, iż pożądanym zjawiskiem jest sytuacja, kiedy wypracowana nadwyżka operacyjna w pierwszej kolejności pokrywa w całości spłatę zobowiązań a pozostała jej część (nadwyżka operacyjna netto) stanowi wkład własny do inwestycji. Brak możliwości wypracowania nadwyżki operacyjnej netto jest zjawiskiem wysoce niebezpiecznym, gdyż znacznie ogranicza zdolności do inwestowania, realizację wielu postulatów mieszkańców, a w konsekwencji możliwości rozwoju miasta.

Z powodu pogarszającej się sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego, w 2024 roku dokonano reformy systemu finansowania samorządów, przy czym zmiany obowiązują od 2025 roku. Rzetelnej oceny ich wpływu na budżet Miasta Zamościa będzie można dokonać najwcześniej po zamknięciu bieżącego roku.

Podstawowe wartości budżetu Miasta Zamość 2024 roku

- Dochody wyniosły 667 466 452,86 zł i zostały wykonane w 100,47% planu, (wzrosły w porównaniu do roku 2023 r. o 9,35% (nominalnie o 57 044 832,57 zł)).
- Wydatki wyniosły 673 587 828,09 zł, tj. 95,48% planu (wzrosły o 4,04% w stosunku do roku 2023 (tj. o kwotę 26 145 139,79 zł)).
- Deficyt budżetowy wyniósł 6 121 375,23 zł.
- Nadwyżka operacyjna wyniosła 1 224 316,52 zł.
- Przychody zostały zrealizowane w kwocie 60 096 721,48 zł (w tym 2,8 mln zł to środki mające szczególne przeznaczenie, pozostałe 57,3 mln zł to tzw. wolne środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych budżetu).
- Rozchody wyniosły 16 259 000 zł (środki przeznaczone na wykup obligacji).

Zaprezentowane wyżej kwoty stanowią podstawowe mierniki budżetu. Dochody i wydatki odzwierciedlają skalę realizowanych przez samorząd zadań a wynik budżetu obrazuje ogólną sytuację finansową miasta. Dla zobrazowania jak wskazane wartości kształtowały się w przeszłości, w poniższej tabeli zaprezentowano dane z lat ubiegłych.

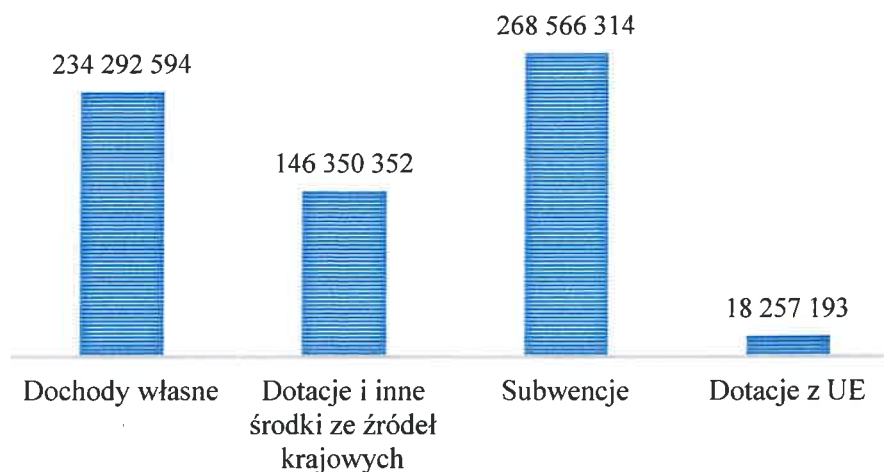
Podstawowe wartości budżetu na przestrzeni ostatnich lat (w zł)				
	dochody	wydatki	wynik budżetu	wynik budżetu operacyjnego
2017	381 698 432	380 414 203	1 284 229	19 883 110
2018	400 722 908	427 886 788	-27 163 880	12 964 181
2019	478 758 728	494 551 305	-15 792 577	23 337 254
2020	518 593 181	508 324 738	10 268 443	19 188 468
2021	548 901 238	541 371 510	7 529 728	44 040 543
2022	575 627 090	641 645 389	-66 018 299	20 816 660
2023	610 421 620	647 442 688	-37 021 068	19 714 191
2024	667 466 453	673 587 828	-6 121 375	1 224 317

Przedstawione w tabeli dane wskazują, że zarówno realizacja dochodów jak i wydatków budżetu utrzymuje stałą tendencję wzrostową. Sukcesywnie zwiększa się katalog zadań wykonywanych przez samorząd, jak również koszt ich realizacji, przede wszystkim w zakresie działalności bieżącej. Pomimo racjonalnego gospodarowania środkami finansowymi Miasto Zamość w 2024 roku osiągnęło ujemny wynik budżetu, wykazując deficyt w wysokości 6 121 375 zł (przy planowanym na poziomie 41 mln zł) co oznacza, że wydatki przewyższyły dochody. Powstały niedobór został sfinansowany przychodami. Należy podkreślić, że w 2024 roku zrealizowano wszystkie obligatoryjne wydatki i zapłacono wszystkie zobowiązania kredytowe bez zaciągania dodatkowych zobowiązań dłużnych.

Dochody budżetu miasta w przeliczeniu na jednego mieszkańca wyniosły 11 657 zł, nieznacznie więcej wydatki - 11 764 zł, w tym na realizację zadań oświatowych przypada 5 800 zł per capita.

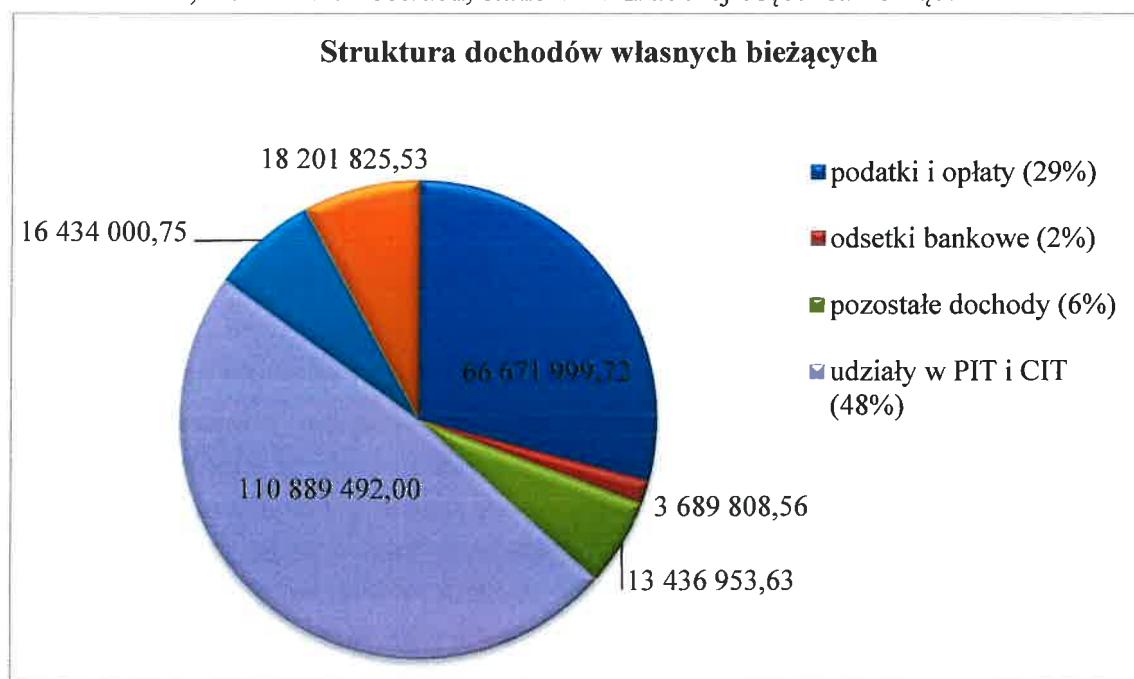
4.2.1. Struktura dochodów budżetu miasta w 2024 r.

Wśród uzyskanych w 2024 roku dochodów, w łącznej kwocie 667 mln zł, największą część stanowiły subwencje. Trend ukształtowany na przestrzeni ubiegłych lat, zgodnie z którym dochody własne zajmowały pierwszoplanową pozycję w strukturze dochodów, w 2024 roku już po raz drugi nie został zachowany. Powyższe jest skutkiem niskiej dynamiki wzrostu dochodów z tytułu udziału w PIT, podatków i opłat a także wysokiego poziomu wydatków finansowanych subwencją (głównie zadania oświatowe). Omawianą strukturę dochodów miasta przedstawia poniższy wykres:

Dochody bieżące pozyskano w kwocie 591 513 990,60 zł, co stanowi 100,09% planu i oznacza ich wzrost o 14,89% w stosunku do roku 2023 (tj. o kwotę 76 673 372,98 zł). Tendencja zwykła dochodów bieżących została utrzymana, niemniej optymalnym rozwiązaniem jest dążenie do sytuacji, w której dynamika wzrostu dochodów bieżących byłaby nie mniejsza niż wzrost wydatków bieżących. Stąd szczególną troską należałoby objąć dochody, na które realny wpływ wywiera samorząd.

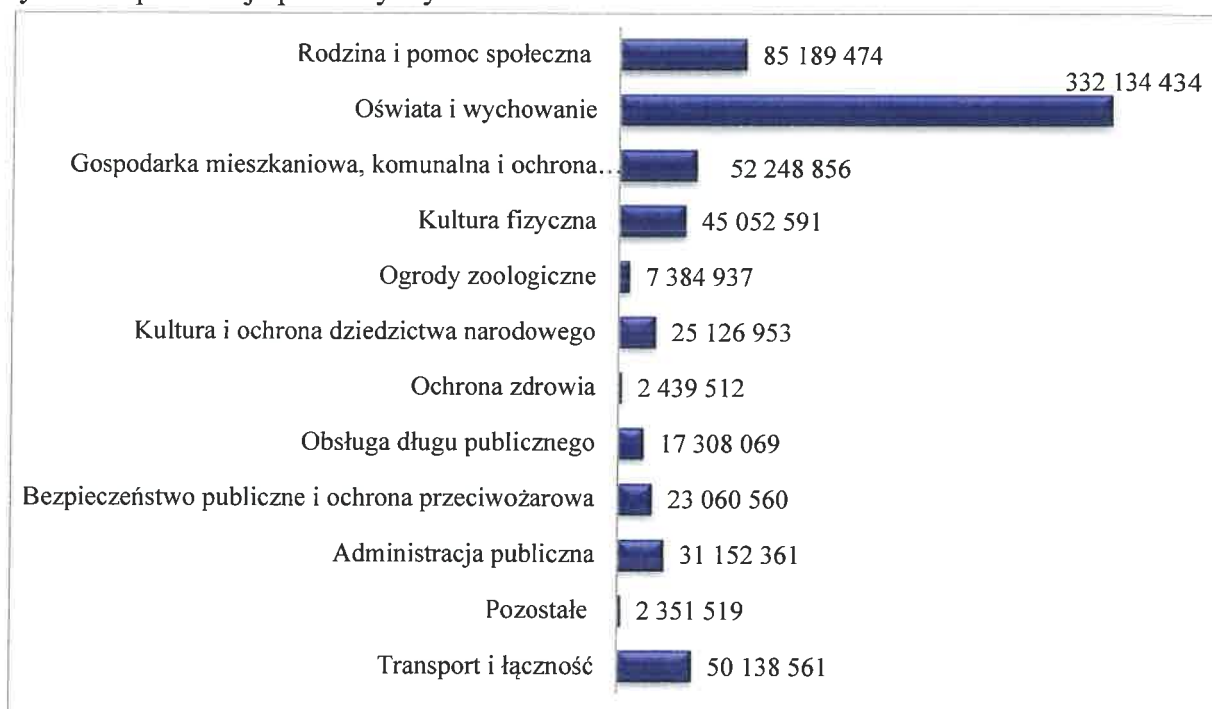
Dochody własne bieżące stanowiły 38,77% wpływów bieżących, osiągając wartość 229 324 080,19 zł. W porównaniu do roku 2023, wykonanie tej grupy dochodów wzrosło o 22,43% (nominalnie o 42 026 999,37 zł). Jest to najważniejsza grupa dochodów budżetu, bowiem wskazane kwoty bezpośrednio lub pośrednio (poprzez udziały w PIT) pochodzą od mieszkańców, a o ich wielkościach, stanowi w znacznej części samorząd.

Dochody majątkowe zrealizowane zostały na poziomie 75 952 462,26 zł, tj. 103,47 % planu i w porównaniu do roku 2023 spadły o 20,54% (tj. o kwotę 19 628 540,41 zł). Wykonanie tej kategorii wpływów w poszczególnych latach jest zróżnicowane, bowiem ściśle zależy od ilości i rozmiaru realizowanych inwestycji, poziomu ich finansowania i etapu realizacji, niemniej sukcesywny wzrost dochodów tej grupy jest zjawiskiem pożądanym, gdyż świadczy o skali podejmowanych inwestycji, a więc o rozwoju miasta.

Struktura wydatków budżetu miasta w 2024 r.

Dokonane w roku budżetowym wydatki przekroczyły 673 mln zł, a poziom zrealizowanych inwestycji opiewał na kwotę ponad 83 mln zł. Zdecydowaną większość, bo ponad 89% zadań realizowanych w ubiegłym roku, stanowiły zadania własne samorządu. Jest to historycznie największy udział wydatków własnych w całym budżecie, co oznacza, że zdecydowany ciężar realizacji zadań a także ich finansowanie leży po stronie miasta. Na zadania z zakresu administracji rządowej przeznaczono niemal 9% ogółu wydatków natomiast na realizację projektów finansowanych z udziałem środków z UE tylko 1%. Poniesione wydatki przeznaczone zostały na wykonanie zadań określonych ustawą o samorządzie gminnym i powiatowym, realizowanych na rzecz mieszkańców. Strukturę tych wydatków prezentuje poniższy wykres:

Wydatki bieżące zrealizowano w kwocie 590 289 674,08 zł, tj. 98,04% planu. Wydatki te wzrosły o 19,22% w stosunku do roku 2023, co nominalnie stanowi kwotę 95 163 247,77 zł. Struktura wydatków bieżących, z uwagi na dziedziny wydatkowania pozostaje niezmienna od lat. Najwięcej środków absorbują zadania z zakresu oświaty i edukacyjnej opieki wychowawczej. Wydatki na ten cel sukcesywnie rosną, w roku 2023 stanowiły 53% ogółu wydatków bieżących, a w roku 2024 już ponad 55% (na przestrzeni ostatnich 4 lat ich udział wzrósł o 10%). Także wydatki bieżące na edukację w przeliczeniu na jednego mieszkańca są historycznie najwyższe i wyniosły 5,7 tys. zł (odpowiednio w 2023 roku było to 4,5 tys. zł,

w 2022 - 3,8 tys. zł). Powyższe uwidacznia nieproporcjonalny wzrost tej grupy wydatków w stosunku do ogółu wydatków bieżących. Dlatego, należałoby mieć na względzie konieczność podjęcia działań zmierzających do wyhamowania tego wzrostu. Znaczną kwotę w ubiegłorocznym budżecie wydatkowano również na realizację zadań bieżących, związanych z rodziną, pomocą i polityką społeczną, tj. średnio 1,4 tys. zł na mieszkańca.

Wydatki na inwestycje w mieście

Wydatki majątkowe zrealizowano w kwocie 83 298 154,01 zł, co stanowi 80,58% planu, w strukturze wydatków budżetu miasta stanowiły 12% wydatków ogółem. W 2024 roku inwestowano głównie w budowę i przebudowę dróg wraz z towarzyszącą infrastrukturą i obiekty Ośrodka Sportu i Rekreacji. Pracom modernizacyjnym poddane były także miejskie zabytki i obiekty oświatowe. Wykonano prace związane z rozbudową infrastruktury szkolnej i termomodernizacją budynków przedszkoli, co dodatkowo przekłada się na ograniczenie kosztów ich eksploatacji.

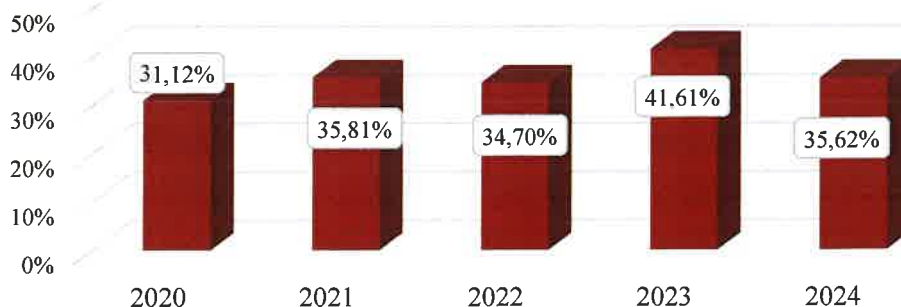
Struktura wydatków majątkowych

Zadłużenie miasta

Na koniec 2024 roku odnotowano zadłużenie miasta w kwocie 237 741 000 zł, co stanowi 35,62% dochodów ogółem. Jest to zobowiązanie finansowe w postaci wyemitowanych obligacji, zaciągnięte na finansowanie realizowanych inwestycji oraz na spłatę zaciągniętych zobowiązań. Zadłużenie miasta, w odniesieniu do dochodów prezentuje poniższy wykres:

Wskaźnik zadłużenia w latach 2020 - 2024

Wskaźnik zadłużenia dla miasta (relacja długu do dochodów) przyjmuje wartości zbliżone do średniej dla miast na prawach powiatu. W porównaniu do roku 2023 spadł o 6 %, co w ujęciu nominalnym oznacza obniżenie o 16 259 000 zł.

W 2024 roku, pomimo planu nie zaciągnięto nowych zobowiązań. Łącznie na wydatki i rozchody związane z posiadanym zadłużeniem przeznaczono 33 567 069 zł. Z tej kwoty 16 259 000 zł to spłacone zobowiązania- zgodnie z harmonogramem w ubiegłym roku wykupiono serię obligacji wyemitowanych w roku 2017 (10 mln zł) a także część serii wyemitowanych w 2022 roku (3 mln) i w 2023 roku (3,25 mln). Z kolei kwota 17 308 069 zł stanowi wydatki na obsługę długu, tj. zapłacone odsetki od wszystkich zaciągniętych zobowiązań, kalkulowane w oparciu o WIBOR 6M wraz z marżą banku. Bezpośredni wpływ na poziom tych wydatków ma stan zadłużenia oraz utrzymujące się od kilku lat wysokie stopy procentowe.

Szczegółowy zakres danych finansowych za rok 2024 wraz z ich analizą został przedstawiony w sprawozdaniu z wykonania budżetu Miasta Zamość za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. Z uwagi na obszerność oraz wieloaspektowość tych danych, a także fakt, iż podlegają one podaniu do publicznej wiadomości (są ogólnodostępne), nie zostały powielone w Raporcie. Stąd też prezentowane opracowanie zawiera ogólny zarys finansów miasta.

4.3. Gospodarka nieruchomościami – informacja o stanie mienia komunalnego

Informacja o stanie mienia komunalnego sporządzona została zgodnie z wymogami określonymi w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1530 ze zm.) i obejmuje dane o majątku Miasta Zamościa na dzień 31 grudnia 2024 r., tj. o przysługujących Miastu Zamość prawach własności, innych niż własność prawach majątkowych, w tym w szczególności o ograniczonych prawach rzeczowych, użytkowaniu wieczystym, wierzytelnościach, udziałach w spółkach, akcjach, posiadaniu, o zmianach w stanie mienia komunalnego, o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych oraz informacje o zdarzeniach mających wpływ na stan mienia komunalnego.

Miasto Zamość w 2024 roku, tak jak w latach poprzednich, nabywało nieodpłatnie własność nieruchomości głównie w oparciu o ustawę z dnia 10 maja 1990 r. Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 32, poz. 191 ze zm.), tzw. komunalizacyjną. Potwierdzanie nabycia mienia następowało w drodze decyzji Wojewody Lubelskiego, na podstawie kart inwentaryzacyjnych, po wcześniejszym udokumentowaniu stanu prawnego nieruchomości. Proces ten jest skomplikowany ze względu na konieczność wyszukiwania dowodów na potwierdzenie własności Skarbu Państwa, zarówno w archiwach państwowych jak też innych jednostkach, ich dostosowywania wykazami zmian gruntowych do aktualnej ewidencji gruntów, z uwzględnieniem istniejących i prowadzonych dla niektórych nieruchomości ksiąg wieczystych lub zbiorów dokumentów. Czynności te są czasowo- oraz pracochłonne i nie zawsze w konsekwencji przynoszą oczekiwane rezultaty. Sposobem uregulowania stanu prawnego pozostaje również uznanie danej nieruchomości za mienie gromadzkie, na podstawie ustawy

z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 140), dające podstawę uzyskania decyzji komunalizacyjnych.

Niezależnie od wyżej powołanych unormowań prawnych Miasto, stosownie do przepisów ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 ze zm.), nabywało również mienie na podstawie innych przepisów, jak też w wyniku czynności prawnych.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. Miasto stało się właścicielem gruntów o łącznej pow. 2,7291 ha, w tym:

- 2,4775 ha - na podstawie ustawy z dnia 10 maja 1990 r., tzw. komunalizacyjnej,
- 0,0480 ha - nabytych na podstawie aktów notarialnych,
- 0,1938 ha - na podstawie art. 98 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1145 ze zm.)
- 0,0098 ha - przejętych z mocy prawa w trybie przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 311).

4.3.1. Dane dotyczące przysługujących Miastu Zamość praw własności

1. Grunty komunalne.

Powierzchnia wszystkich gruntów na terenie Miasta Zamościa, zgodnie z danymi ewidencji gruntów i budynków, wynosi 3033 ha, a łączna powierzchnia gruntów komunalnych, według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r., 727 ha. Z tej liczby:

1. w wieczystym użytkowaniu znajduje się 86 ha,
2. w trwałym zarządzie 181,5 ha,
3. w użytkowaniu 8 ha,
4. w użyczeniu 6 ha,
5. w dzierżawie 382,3 ha.

Grunty pod drogami, zgodnie z danymi ewidencji gruntów i budynków, zajmują powierzchnię 172 ha. Miasto Zamość jest ponadto właścicielem gruntów o pow. 3,91 ha w Kol. Chyża (oczyszczalnia ścieków), a także działek położonych: w Wólce Panieńskiej, o pow. 0,11 ha (udz. 1/2 części), o wartości 49 660 zł, w Podhorcach, o pow. 0,46 ha, o wartości 1 930 zł, w Chomęciskach Dużych, o pow. 0,8500 ha, o wartości 2 700 zł, Wierzbie, o pow. 1,0097 ha, o wartości 15 957 zł i Lubartowie, o pow. 0,2445 ha, o wartości 67 000 zł oraz udz. 5/8 części nieruchomości o pow. 0,1222 ha, o wartości 260 625 zł, nabytych w drodze dziedziczenia.

Wartość gruntów tworzących zasób wynosiła na dzień 31 grudnia 2024 r. 88 409 601,93 zł, w tym:

- wartość gruntów nierozdysponowanych - 58 835 654,52 zł,
- wartość gruntów rozdysponowanych - 1 072 000 zł,
- wartość gruntów w bezumownym użytkowaniu - 19 363,78 zł,
- wartość gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste - 13 089 341,53 zł,
- wartość gruntów będących współwłasnością Miasta Zamościa oraz osób fizycznych - 465 348,77 zł,
- wartość gruntów podlegających komunalizacji z mocy prawa - 14 731 165,46 zł,
- wartość gruntów nabytych w drodze dziedziczenia - 196 727, 87 zł.

2. Zabudowane nieruchomości znajdujące się w administracji jednostek organizacyjnych Miasta

Dysponowanie częścią nieruchomości Miasto powierzyło swoim jednostkom organizacyjnym. W ich dyspozycji pozostają składniki majątkowe znajdujące się na gruncie o łącznej powierzchni 180,8290 ha, w tym:

1. instytucje kultury władają zabudowanym gruntem o pow. 3,1540 ha,
2. jednostki budżetowe władają zabudowanym gruntem o pow. 177,6750 ha, w tym:
 - a) przedszkola i żłobek - o pow. 5,9450 ha,
 - b) szkoły podstawowe - o pow. 13,3448 ha,
 - c) licea i zespoły szkół ponadpodstawowych - o pow. 84,3133ha,
 - d) inne jednostki oświaty i wychowania - o pow. 5,5320 ha,
 - e) pozostałe jednostki budżetowe - o pow. 68,5399 ha.

3. Pozostałe mienie komunalne

Na podstawie zawartej umowy cywilnoprawnej Zakład Gospodarki Lokalowej Spółka z o.o. zarządza (administruje) mieniem komunalnym, stanowiącym nieruchomości zabudowane, którego łączna wartość wynosi 54 351 100 zł.

Zgodnie z ustawą z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 320 ze zm.) Prezydent Miasta Zamość, jako zarządca dróg, powierzył sprawowanie zarządu Zarządowi Dróg Grodzkich w Zamościu. Zarząd ten obejmuje wszystkie drogi w granicach administracyjnych miasta.

Drogi powiatowe, o łącznej długości 52,8 km, podlegają przejęciu z mocy prawa przez miasto - miasto na prawach powiatu na podstawie przepisów ustawy z 13 października 1998 r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. z 1998 r. Nr 133, poz. 872 ze zm.), zwanej powiatyzacyjną. Drogi gminne natomiast, o łącznej długości 75,5 km, przejmowane są na własność Miasta, jako gminy miejskiej, na podstawie ustawy z dnia 10 maja 1990 r. Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych oraz art. 73 ustawy z dnia 13 października 1998 r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną. Grunty pod drogami przejmowane są również na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych oraz art. 98 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

4.3.2. Dane dotyczące innych praw majątkowych

1. Udziały Miasta Zamość w spółkach prawa handlowego:

1. Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Zamościu - 154814 udziałów (wartość udziału 500 zł), wartość kapitału – 77 407 000,00 zł,
2. Miejski Zakład Komunikacji Spółka z o.o. w Zamościu - 64539 udziałów (wartość udziału 500 zł), wartość kapitału - 32 269 500,00 zł,
3. Zakład Gospodarki Lokalowej Spółka z o.o. w Zamościu - 12355 udziałów (wartość udziału 100 zł), wartość kapitału - 1 235 500,00 zł,

4. Zamojski Szpital Niepubliczny Spółka z o.o. w Zamościu - 133685 udziałów (wartość udziału 100 zł), wartość kapitału - 13 368 500,00 zł,
5. Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o. w Zamościu - 141526 udziałów (wartość udziału 60 zł), wartość kapitału - 8 491 560,00 zł,
6. Veolia Wschód Spółka z o.o. w Zamościu - 400 udziałów (wartość udziału 50 zł), wartość kapitału 20 000,00 zł,
7. Spółdzielnia Socjalna Przepis na Sukces - 5 udziałów (wartość udziału 300 zł), wartość kapitału 1 500 zł.

2. Akcje:

Perła - Browary Lubelskie S.A. w Lublinie - 1 akcja imienna serii A nr 0000012, o wartości 100 zł.

3. Dzierżawa:

Na podstawie umowy zawartej w dniu 15 listopada 2012 r. z PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. z siedzibą w Warszawie Miasto dzierżawi grunt o powierzchni 0,1056 ha, położony przy ul. Okopowej, w celu utrzymania terenów fortecznych w obrębie zrewitalizowanego Bastionu I Zespołu Staromiejskiego.

4.3.3. Zmiany w stanie mienia komunalnego

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r.:

1. dokonano sprzedaży 20 nieruchomości o łącznej pow. 3,2255 ha,
2. sprzedano 20 lokali mieszkalnych na rzecz ich najemców, wraz ze sprzedażą ułamkowej części nieruchomości gruntowej, niezbędnej do racjonalnego korzystania z budynku,
3. nabyto, w drodze umów cywilnoprawnych, grunty o powierzchni 0,0480 ha,
4. zawarto umowy na dzierżawę działek o łącznej pow. 16,34 ha,
5. rozwiązano umowy na dzierżawę działek o łącznej pow. 0,0544 ha,
6. zwrócono 1 działkę o pow. 0,2502 ha na rzecz spadkobierców byłej właścicielki,
7. dokonano zamiany niezabudowanej działki o powierzchni 0,4341 ha, na działki o łącznej powierzchni 0,6379 ha, stanowiące własność osób fizycznych (wszystkie położone w obrębie Chyża, gmina Zamość), z jednoczesną dopłatą ze strony Miasta, wynikającą z różnicy ich wartości,
8. przyjęto darowiznę udziału wynoszącego 188020/213200 części w prawie własności nieruchomości o powierzchni 0,0439 ha, stanowiącej parking i wewnętrzną drogę dojazdową, od Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Kamiennej 19,
9. odwołano darowiznę z powodu wykorzystywania nieruchomości na inny cel niż ten, na który została darowana, prawa własności zabudowanej działki o pow. 0,0803 ha, położonej przy ul. Akademickiej, dokonanej na rzecz Skarbu Państwa.

4.3.4. Dochody uzyskane z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych oraz z wykonywania posiadania

Z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych Miasto Zamość osiągnęło w 2024 r. następujące dochody:

Rodzaje dochodów	Plan na 2024 r. (w zł)	Wykonanie na 31.12.24 r. (w zł)	% wykonania
1. Wpływy z opłat za trwały zarząd, użytkowanie i służebności	47 592,00	47 956,35	100,77
2. Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości	1 800 000,00	1 789 421,42	99,41
3. Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych	18 594 007,00	17 684 316,24	95,11
4. Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości	90 000,00	109 308,64	121,45
5. Wpływy z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	3 842 500,00	4 824 110,14	125,55

4.3.5. Inne dane i informacje mające wpływ na stan mienia komunalnego

Od dnia wejścia w życie wymienionej na wstępie ustawy komunalizacyjnej Miasto Zamość stało się, na jej podstawie, właścicielem nieruchomości o łącznej powierzchni 1068 ha, w tym nieruchomości o pow. 7,28 ha położonej we wsi Chyża, która została wniesiona aportem do Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Zamościu aktem notarialnym z dnia 8 października 2019 r., i nieruchomości o pow. 3,91 ha w Kol. Chyża. Na podstawie ustawy powiatyzacyjnej natomiast miasto na prawach powiatu nabyło nieruchomości o łącznej pow. 165 ha. W dalszym ciągu trwają prace zmierzające do uzyskania tytułów własności Skarbu Państwa do niektórych nieruchomości i ujawnienia ich w księgach wieczystych. Procesom komunalizacji i powiatyzacji podlegają bowiem wyłącznie grunty o uregulowanym stanie prawnym, w odniesieniu do których Skarb Państwa figuruje w księdze wieczystej jako właściciel. Regulacji stanu prawnego dokonuje się również na podstawie ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, uznając daną nieruchomość za mienie gromadzkie, które daje podstawę uzyskania decyzji komunalizacyjnych. W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 6) z dniem 1 stycznia 2019 r. prawo użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe przekształciło się w prawo własności. Na terenie Miasta przekształceniu uległo 161 ha gruntów, w tym w 2024 r. dwie działki, o łącznej pow. 0,0305 ha. W dalszym ciągu w użytkowaniu wieczystym pozostaje 85,8309 ha.

4.4. Rozwój Miasta, działania na rzecz wspierania i promocji potencjału gospodarczego i przedsiębiorczości

4.4.1. Rozwój gospodarczy – efekty działań

Tereny inwestycyjne

W ramach Zamojskiej Specjalnej Podstrefy Ekonomicznej, do sprzedaży pozostaje nieruchomość zlokalizowana przy ul. Strefowej (działka, o powierzchni 10ha).

Rys. Teren inwestycyjny pozostający do sprzedaży w SSE EURO-PARK Wisłosan – Podstrefa Zamość, Kompleks Szczepieszka.

Zwolnienia podatkowe

Przedsiębiorcy, którzy decydują się na terenie miasta ulokować swoją działalność mogą liczyć na ulgi i preferencje podatkowe, a także wsparcie w realizacji procedur związanych z tworzeniem nowej inwestycji, pozyskiwaniem i szkoleniem kadr.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu nowych inwestycji od 30 czerwca 2018 r. działa Polska Strefa Inwestycji. Przedsiębiorcy decydujący się na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Miasta Zamość mogą liczyć na atrakcyjne warunki inwestowania m.in. w postaci zwolnienia z podatku dochodowego (nawet do 70% w przypadku małych firm). Aby kwalifikować się do uzyskania pomocy publicznej, bez względu na poziom bezrobocia minimalna wartość inwestycji musi wynosić dla mikro firm 200 tys. zł, dla małych 500 tys., dla średnich 2 mln zł, a dla dużych 10 mln zł. Dla porównania, w regionach nieuprzywilejowanych minimalny próg wejścia waha się od 2 do 100 mln w zależności

od wielkości przedsiębiorstwa, rodzaju inwestycji i stopy bezrobocia w relacji do średniej krajowej. Co więcej, w tym przypadku decyzja o wsparciu przyznawana jest na okres 15 lat. Wszelkie decyzje dotyczące warunków inwestowania w ramach Polskiej Strefy Inwestycji na obszarach poszczególnych stref ekonomicznych podejmowane są w imieniu Ministra Przedsiębiorczości i Technologii przez powołanych w drodze rozporządzenia zarządzających SSE. Zarządzającym terenami Podstrefy Zamość jest Tarnobrzaska Specjalna Strefa Ekonomiczna EURO-PARK Wisłosan.

Inną formą wsparcia lokalnych inwestorów, prowadzących działalność na terenie Miasta Zamość jest zwolnienie z podatku od nieruchomości, stanowiące pomoc de minimis dla przedsiębiorców realizujących nowe inwestycje, Uchwała IV/25/2024 Rady Miasta Zamość z dnia 24 czerwca 2024 r. Zwalnia się z podatku od nieruchomości nowo zakupione grunty, budynki i budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, na których dokonano nowych inwestycji i utworzono nowe miejsca pracy w związku z tą inwestycją, na okres:

- 12 miesięcy, jeżeli w związku z nową inwestycją utworzono co najmniej 2 nowe miejsca pracy,
- 24 miesięcy, jeżeli w związku z nową inwestycją utworzono co najmniej 5 nowych miejsc pracy,
- 36 miesięcy, jeżeli w związku z nową inwestycją utworzono co najmniej 10 nowych miejsc pracy,

Zaproponowane zwolnienia mają na celu stymulowanie rozwoju przedsiębiorczości poprzez tworzenie atrakcyjnych warunków do lokowania nowych i rozwijania istniejących inwestycji na terenie miasta Zamość. Efektem ożywienia gospodarczego będzie wzrost zatrudnienia i zwiększone wpływy podatkowe w najbliższej przyszłości.

4.4.2. Realizacja rządowych programów wspierających potencjał gospodarczy

Program Fabryka

W maju 2018 r. Miasto Zamość przystąpiło do ogólnopolskiego programu wsparcia miast średnich pn. „Program Fabryka”, którego inicjatorem jest Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. Obszarem zainteresowania ARP były miasta posiadające potencjał do lokowania inwestycji w obszarze sektora nowoczesnych usług (BPO/SSC/IT). W wyniku analiz uwarunkowań lokalnych i oceny biznesowej, ARP zdecydowała się o przyjęciu Miasta Zamość do pierwszego etapu realizacji projektu. W ramach Programu Fabryka, Agencja Rozwoju Przemysłu buduje w Zamościu nowoczesny biurowiec klasy „A”, o powierzchni biurowej 5 000 m². Budynek zlokalizowany jest na terenie osiedla Zamoyskiego, przy skrzyżowaniu ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego i ul. Legionów na działkach o nr 371 w arkuszu mapy ewidencyjnej nr 20 o pow. 0,2840 ha oraz nr 321 w arkuszu mapy ewidencyjnej nr 21 o pow. 1,0516 ha, wniesionych aportem do nowo powstałej spółki przez Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o.o. w Zamościu. Inwestycja realizowana jest w formule spółki celowej pod nazwą Fabryka Zamość Sp. z o.o. Przedmiotem działalności spółki Fabryka Zamość Sp. z o.o. było przygotowanie inwestycji, budowa oraz późniejszy najem budynku biurowo - usługowego w Zamościu. Głównym celem spółki jest stworzenie nowoczesnej przestrzeni biurowej w Zamościu, zgodnie z potrzebami rynku oraz oczekiwaniami potencjalnych najemców. Nowy biurowiec „Fabryka Zamość” będzie miał cztery kondygnacje naziemne oraz jedną podziemną.

Jego powierzchnia użytkowa to 7305,2 m². Projekt inwestycji uwzględnia również nowoczesną infrastrukturę parkingową. Garaż podziemny zapewni 46 miejsc, w tym jedno przeznaczone dla osób niepełnosprawnych oraz pięć stanowisk ładowania samochodów elektrycznych. Pozostałe 40 miejsc będzie dostępnych dla użytkowników biurowca. Dodatkowo, garaż wyposażony zostanie w 20 miejsc postojowych dla rowerów. Na powierzchni naziemnej, zaplanowano 82 miejsca parkingowe, w tym 6 dla osób niepełnosprawnych oraz 4 stanowiska ładowania samochodów elektrycznych. Rowery będą mogły być zaparkowane w jednym z 70 miejsc, przewidzianych specjalnie dla nich – 20 na stanowiskach w garażu podziemnym i 50 na terenie parkingu naziemnego. Dodatkowo dla rowerzystów udostępnione zostaną również szafki w szatniach oraz natryski na poziomie -1.

W 2024 roku struktura własnościowa Spółki była podmiotem w 86% należącym do Spółki Operator ARP Sp. z o.o. a w 14 % do MZK sp. z o.o. w Zamościu. W 2024 roku Spółka kontynuowała budowę budynku oraz rozpoczęła proces komercjalizacji. Komercjalizacją budynku zajmuje się Operator ARP sp. z o.o., który prowadzi analogiczne działania w poszczególnych inwestycjach w ramach „Programu Fabryka”. Zakończenie budowy jest planowane w 2025 r.

4.4.3. Działania na rzecz wspierania i promocji przedsiębiorczości

W 2024 r. kontynuowano współpracę z Polską Agencją Inwestycji i Handlu S.A, Agencją Rozwoju Przemysłu S.A oddział w Tarnobrzegu zarządzającego TSSE EURO-PARK Wisłosan, a także Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie w zakresie promocji oferty inwestycyjnej.

Oferta inwestycyjna Miasta Zamość jest umieszczona i na bieżąco aktualizowana w bazach Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego oraz w Bazie Ofert Inwestycyjnych PAIiH, będącej narzędziem wykorzystywanym w pracy zagranicznych biur handlowych PAIiH, oraz na portalu www.investin.zamosc.pl

Serwis internetowy Invest in Zamość, niezmiennie o 2017 r. jest uznawany przez PAIiH za najlepszą stronę odpowiadającą standardom obsługi inwestora. Potwierdzeniem tego, że nasza oferta inwestycyjna oraz unifikacja działań pod szyldem Invest in Zamość jest tworzona w sposób profesjonalny i kompleksowy, są zaproszenia do udziału w konferencjach, szkoleniach i spotkaniach przedstawicieli samorządu oraz środowiska biznesowego.

4.4.4. Rejestr działalności gospodarczej

Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Zewnętrznych w zakresie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizuje działania związane z Ewidencją Działalności Gospodarczej, polegające na wprowadzaniu do systemu Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) prowadzonej przez Ministra Rozwoju i Technologii wniosków dotyczących rejestracji, zmiany, wznowienia, zawieszenia i wykreślenia działalności gospodarczej.

W 2024 roku liczba wniosków o założenie działalności gospodarczej wynosiła 230, o wznowienie działalności gospodarczej – 92, zaś liczba wniosków o wykreślenie działalności gospodarczej wynosiła 177, a o zawieszenie działalności gospodarczej – 209. Liczba wpisów

indywidualnej działalności gospodarczej na dzień 1 stycznia 2025 r. to 4931, w tym 848 zawieszonych i 4083 aktywnych.

W roku 2021 liczba wniosków o założenie działalności gospodarczej wynosiła 308, o wznowienie działalności gospodarczej – 69, zaś liczba wniosków o wykreślenie działalności gospodarczej wynosiła 211, a o zawieszenie działalności gospodarczej – 196.

W roku 2022 liczba wniosków o założenie działalności gospodarczej wynosiła 310, o wznowienie działalności gospodarczej – 95, zaś liczba wniosków o wykreślenie działalności gospodarczej wynosiła 223, a o zawieszenie działalności gospodarczej – 265.

W roku 2023 liczba wniosków o założenie działalności gospodarczej wynosiła 281, o wznowienie działalności gospodarczej – 94, zaś liczba wniosków o wykreślenie działalności gospodarczej wynosiła 201, a o zawieszenie działalności gospodarczej – 253.

	2021	2022	2023	2024
Wpis do CEIDG	308	310	281	230
Zawieszenie działalności	196	265	253	209
Wznowienie działalności	69	95	94	92
Wykreślenie z CEIDG	211	223	201	177

Powyższe dane dotyczą przedsiębiorców ze wskazanym stałym miejscem wykonywania działalności gospodarczej na terenie Miasta Zamość. Ze względów technicznych brak danych na temat przedsiębiorców z terenu miasta, którzy we wpisach do CEIDG nie określili stałego miejsca wykonywania działalności gospodarczej (np. cała działalność usługowo-handlowa nie związana ze stałym miejscem prowadzenia działalności).

4.4.5. Realizacja projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych

Poniższa tabela zawiera podstawowe informacje dotyczące projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych, realizowanych w 2024 r. przez Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Zewnętrznych Urzędu Miasta Zamość. Więcej informacji na temat poszczególnych projektów znajduje się w pkt 4.8. (Inwestycje realizowane w 2024 roku).

Tab. Projekty realizowane przez Wydział Rozwoju Miasta i Funduszy Zewnętrznych ze wsparciem dofinansowania zewnętrznego – stan na 30.12.2024 r:

Lp.	Tytuł projektu	Wartość całkowita projektu (zł)	Kwota dofinansowania	Wkład własny (zł)	Okres realizacji określony	Etap realizacji projektu
Środki UE						
1	Opracowanie Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Obszaru Funkcjonalnego Zamościa	235 000,00	170 000,00	65 000,00	2023-2024	Projekt zakończony
2	Zero Energy buildings for zero	840 000,00	640 000,00	200 000,00	2023-2026	Projekt w trakcie

	Energy neighbourhoods					realizacji
3	Działania związane z doradztwem dotyczącym neutralności klimatycznej w Mieście Zamość	440 143,20	374 121,72	66 021,48	2024-2026	Projekt przekazany do realizacji do WGKiOŚ W trakcie realizacji
4	Klaster Energii „Zielona Zamojszczyzna”.	250 000,00	162 500,00 zł	87 500,00	2024-2025	W trakcie realizacji
Państwowy fundusz celowy pn. Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych						
10	Utworzenie Centrum Opiekuńczo - Mieszkalnego przy ulicy Górnej w Zamościu	3 470 753,74	3 268 052,96	202 700,78	2022-2024	Projekt zakończony
Polski Ład						
11	Budowa układu drogowego na terenie obszaru Tamobrzeskiej Specjalnej Podstrefy Ekonomicznej EURO-PARK "Wisłosan" w Zamościu, ul. Strefowa i Braterstwa Broni	41 200 000,00	39 100 000,00	2 100 000,00	2023- lata kolejne	Projekt przekazany do realizacji w WliZP W trakcie realizacji
Razem:		46 435 896,94	43 714 674,68	2 721 222,26		

Źródło: Opracowanie własne WRMiFZ.

Klaster Energii „Zielona Zamojszczyzna”.

Umowa dotycząca dofinansowania realizacji projektu została podpisana w lipcu 2024 roku, stanowiąc ważny krok w rozwoju Miasta Zamość. Projekt koncentruje się na stworzeniu kompleksowej koncepcji inwestycyjnej, która wyznaczy główne kierunki działania klastra energii „Zielona Zamojszczyzna”. Głównym celem jest poprawa efektywności energetycznej oraz zwiększenie konkurencyjności gospodarczej podmiotów uczestniczących w klastrze.

Projekt realizowany jest w ramach prestiżowych europejskich programów: Europejskiego Instrumentu Miejskiego (European City Facility - EUCF), Programu LIFE na lata 2021-2027 oraz Programu Horyzont 2020. W ramach działań zaplanowano:

- opracowanie dokumentów koncepcji inwestycyjnej dla Europejskiego Instrumentu Miejskiego,
- przygotowanie projektu budowy prosumenckich instalacji fotowoltaicznych w Zamościu,
- opracowanie modelu prawnego rozliczeń w ramach klastra energii,
- wykonanie audytu energetycznego budynku.

Łączne nakłady finansowe przedsięwzięcia wynoszą 250 000,00 zł.

Zero Energy buildings for zero Energy neighbourhoods.

Projekt współfinansowany ze środków Programu INTERREG Europa Środkowa 2021-2027, w ramach Priorytetu 2 „Współpraca na rzecz bardziej zielonej Europy Środkowej”, Działanie 2.1 „Wspieranie transformacji energetycznej dla neutralności klimatycznej”, stanowi znaczący krok w kierunku zrównoważonego rozwoju. Jego głównym celem jest opracowanie metodologii oraz wyznaczenie planów działania, które umożliwią osiągnięcie zeroemisyjnych dzielnic w miastach uczestniczących w projekcie. Podstawą tych działań są doświadczenia z realizacji pilotażowych projektów oraz inwestycji przeprowadzonych w historycznych miastach Europy Środkowej.

Projekt nie tylko koncentruje się na modernizacji centrów miast, ale także dba o zachowanie ich unikalnego dziedzictwa historycznego. Miasto Zamość, jako aktywny partner projektu, odgrywa istotną rolę w realizacji założonych działań.

W 2024 roku podjęto konkretne kroki, w tym:

- stworzenie stanowiska badawczego w jednym z pomieszczeń Pałacu Zamoyskich w celu przeprowadzenia badań nad poprawą efektywności cieplnej zabytkowych budynków, z poszanowaniem ich historycznej wartości;
- organizację międzynarodowego spotkania w Zamościu, które odbyło się w czerwcu i umożliwiło omówienie postępów realizacji projektu;
- podpisanie w sierpniu umowy na przygotowanie dokumentacji technicznej, opracowanej na podstawie przeprowadzonych badań, dotyczącej przebudowy lub modernizacji wybranego obiektu w Zamościu, w tym poddasza budynku przy ulicy Ormiańskiej 11.

Te działania wpisują się w szerszą strategię wspierania transformacji energetycznej, jednocześnie pielęgnując dziedzictwo kulturowe i historyczne regionu. Projekt ten ukazuje, jak innowacyjne rozwiązania mogą harmonijnie współgrać z troską o tradycję i klimat.

4.5. Informacja w zakresie budownictwa, ład przestrzennego i ochrony zabytków

4.5.1. Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Zamość

Na terenie Miasta Zamość obowiązuje 62 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, w tym w 2024 r. Wydział BU-OZ wprowadził 3 zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Zamość oraz 3 uchwały intencyjne:

- 1) Uchwała Nr LXX/906/2024 z dnia 29 stycznia 2024 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zamość obejmującego teren w Jednostce Strukturalnej Nr 26 – Osiedla Przy Obwodnicy – część północna, położony pomiędzy ul. Aleje Jana Pawła II i ul. Hrubieszowską.
- 2) Uchwała Nr III/12/2024 z dnia 27 maja 2024 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Zamość obejmującego teren w Jednostce Strukturalnej – Nr 24 – Centralna Dzielnic Przemysłowa, teren przy ul. Legionów pomiędzy ul. Jana Kilińskiego i linią kolejową).

- 3) Uchwała Nr IX/92/2024 z dnia 25 listopada 2024 r, w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Zamość dla działki oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków nr 39 w ark. 45 mapy ewidencyjnej położonej w Jednostce Strukturalnej Nr 1 – Stare Miasto.

Celem zmian w 3 ww. miejscowych planach było m.in. oznaczenie linii rozgraniczających tereny oraz ich przeznaczenia, określenie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz zabudowy i zagospodarowania terenu, ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, granic i sposobów zagospodarowania terenów, zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości, minimalnej powierzchni działek budowlanych, zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

W dniu 30 września 2024 r. miasto podjęło uchwałę Nr VII/65/2024 o sporządzeniu planu ogólnego dla Miasta Zamość, który jest aktem prawa miejscowego. Głównym celem sporządzenia planu ogólnego jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju miasta i harmonijnego zagospodarowania jego przestrzeni. Plan ogólny gminy będzie zawierał zapisy dotyczące stref planistycznych tj. sposobu zagospodarowania poszczególnych terenów, gminnych standardów urbanistycznych w zakresie parametrów i wskaźników zabudowy (intensywność zabudowy, wysokość i powierzchnia zabudowy, minimalna powierzchnia biologicznie czynna). Plan ogólny będzie stanowił bazę w zakresie ustalenia przeznaczenia terenów, określenia parametrów i sposobu jego zagospodarowania przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i warunków zabudowy. Plan ogólny zastąpi dotychczasowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. W 2024 r. w ramach prac przygotowawczych do opracowania planu ogólnego zlecone zostało sporządzenie ekofizjografii miasta Zamość, której celem jest m. in. rozpoznanie i charakterystyka stanu oraz funkcjonowania środowiska oraz określenie przyrodniczych predyspozycji do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta. Zadanie to zostało zrealizowane.

Tabela. Informacja o pozwoleniach na budowę nowych obiektów budowlanych wydanych w 2019– 2024

Lp.	Rodzaje budynków i obiektów	Liczba wydanych pozwoleń w danym roku					
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
1.	Budynki mieszkalne jednorodzinne	61	66	82	46	48	47
2.	Budynki mieszkalne wielorodzinne	5	2	5	1	9	3
3.	Budynki zamieszkania zbiorowego, hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	2	1	1	4	0	0
4.	Obiekty użyteczności publicznej	7	12	9	5	12	12
5.	Budynki przemysłowe i magazynowe	2	1	7	5	7	7
6.	Obiekty infrastruktury transportu	2	7	6	1	4	5
7.	Rurociągi, linie telekomunikacyjne	21	12	54	53	29	3

	i elektroenergetyczne						
--	-----------------------	--	--	--	--	--	--

Tabela. Informacja o przyjętych/wydanych/zweryfikowanych dokumentach lub sprawach za lata 2019 – 2024

Dokumenty/ sprawy	Lp.	Wyszczególnienie dokumentów/spraw	Liczba dokumentów/ spraw w danym roku					
			2019	2020	2021	2022	2023	2024
przyjęte	1.	wnioski o pozwolenie na budowę	313	296	335	192	148	179
	2.	wniosek o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej	0	1	1	0	1	0
	3.	wnioski o ustalenie lokalizacji inwestycji mieszkaniowej	2	4	3	7	1	2
	4.	wnioski o zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	49	46	46	21	32	33
	5.	wnioski o zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	6	0	3	2	7	0
		Wnioski do planu ogólnego od 2024 r.	-	-	-	-	-	30
wydane	6.	decyzje o pozwoleniu na budowę	323	293	336	189	158	181
	7.	pozwolenia na rozbiórkę	9	19	19	11	14	15
	8.	zaświadczenia o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu, dotyczących robót budowlanych nie wymagających pozwolenia na budowę	272	195	239	202	206	228
	9.	zaświadczenia o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu w zakresie wykonania robót rozbiórkowych	12	11	14	16	15	13
	10.	zaświadczenia o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu w zakresie zmiany sposobu użytkowania budynków	23	11	2	3	9	3
	11.	decyzje o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej	2	2	0	0	1	0
	12.	zaświadczenia o samodzielności lokali mieszkalnych	49	44	83	79	79	34
	13.	postanowienia (uzupełnienie zgłoszenia, usunięcie nieprawidłowości w projekcie budowlanym, zawieszenie i podjęcie postępowania)	110	105	89	67	52	69
	14.	dzienniki budowy	270	214	272	191	154	182
	15.	zaświadczenia o przeznaczeniu terenu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	650	544	721	565	550	645
	16.	zaświadczenia o zgodności zmiany sposobu użytkowania (budynku) z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego	29	14	8	18	12	13
	17.	wypisy i wyrysy z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	236	228	227	197	213	207
	18.	postanowienia i opinie w sprawie wstępnych projektów podziału	79	57	74	58	41	43

		nieruchomości						
	19.	udostępnienie informacji publicznej	11	8	7	13	8	11
	20.	udostępnienie dokumentacji z archiwum	18	18	33	5	8	20
	21.	odpowiedzi w zakresie ochrony zabytków	37	29	75			23
	22.	inne odpowiedzi na wnioski interesantów	65	47	30	71	63	84
Zweryfikowane	23.	weryfikacja aktów notarialnych w celu przeanalizowania pod kątem ustalenia opłaty z tytułu wzrostu wartości, tzw. Renty Planistycznej	215	200	358	287	271	268

4.5.2 Działania podejmowane z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

7. Dotacja udzielona na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane.

Udzielono i rozliczono jedną dotację z budżetu miasta, zgodnie uchwałą nr LXX/907/2024 z dnia 29 stycznia 2024 r. w sprawie udzielania dotacji z budżetu miasta na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków oraz gminnej ewidencji zabytków dla Zgromadzenia Redemptorystów Dom Zakonny w Zamościu ul. Kościuszki 1 w wysokości 20 000,00 zł. na prace remontowo – konserwatorskie przy renowacji kopuły nawy głównej (tynki i konserwacja techniczna sztukaterii) w kościele p.w. Św. Mikołaja w Zamościu.

Tab. Dotacje udzielone na prace konserwatorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków oraz Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Zamość, znajdujących się na obszarze Miasta Zamość w latach 2019 – 2024

L.p.	Rok	Liczba złożonych wniosków	Liczba przyznanych dotacji	Liczba rozliczonych dotacji	przyznana kwota dotacji w zł	Rozliczona kwota dotacji w zł
1	2019	3	3	3	100 000,00	100 000,00
2	2020	3	3	2	45 000,00	40 000,00
3	2021	3	3	3	40 000,00	39 030,34
4	2022	5	5	5	50 000,00	50 000,00
5	2023	2	2	2	20 000,00	20 000,00
6	2024	1	1	1	20 000,00	20 000,00

8. Rewitalizacja Starej Bramy Lwowskiej – etap III

W 2024 r. zakończono III, ostatni etap zadania pod nazwą „*Zamość Brama Lwowska Stara (koniec XVI w.): prace budowlano-konserwatorskie*”, w ramach Programów 2024 *Ochrona zabytków* Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Wniosek został zakwalifikowany do dofinansowania w kwietniu 2024 r. Prace zakończono we wrześniu 2024 r.

W ramach przeprowadzonych prac na poszczególnych powierzchniach Bramy wykonano:

- 1) Badania architektoniczne i georadarowe zebrane i opracowane w obszernym, 250 stronicowym dokumencie ze 176 rycinami, 68 fotografiami oraz licznymi szczegółowymi rysunkami technicznymi z komentarzem.
- 2) Przeprowadzono prace konserwatorskie, restauratorskie i budowlane, polegające na konserwacji ceglanego wnętrza Bramy, obejmującego sklepienie, ściany i otwory strzelnicze. Prace polegały na naprawie uszkodzonych w murze cegieł, uzupełnieniu braków i oczyszczeniu. Miejsca porażone biologicznie zostały zdezynfekowane, mury odgrzybione i odsolone, a cegły lokalnie wzmocnione. Ubytki w spoinie na zaprawie cementowo-wapniowej zastąpiła zaprawa konserwatorska. Całość została scalona kolorystycznie, przeprowadzono hydrofobizację podłoża. Prace te wykonywała ekipa doświadczonych, dyplomowanych konserwatorów zabytków.

Całkowita wartość projektu w III etapie: 299 000,00 zł.

Dofinansowanie MKiDN: 220 901,20 zł

9. Działania podjęte w związku z obowiązującą tzw. uchwałą krajobrazową.

W związku z wejściem w życie w dniu 26 października 2020 r. uchwały w sprawie, ustalenia zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych z jakich mogą być wykonane, Wydział wprowadził tryb postępowania w zakresie weryfikacji urządzeń reklamowych, niezgodnych z „uchwałą krajobrazową”, w ramach którego m.in. opracowano wzory pism oraz tok postępowania do procedury administracyjnej egzekwującej ustalenia „uchwały krajobrazowej”.

Szczegółnej kontroli poddano teren Starego Miasta wraz z najbliższym otoczeniem. W wyniku prowadzonych wizji, konsultacji i wdrożonych procedur, zgodne z „uchwałą krajobrazową”, uległy wymianie nośniki reklamowe części podmiotów funkcjonujących w zespole staromiejskim i w jego sąsiedztwie (m. in. ograniczenie reklam i banerów w rejonie ronda Róży i Jana Zamoyskich).

Na bieżąco prowadzono przegląd ogródków restauracyjnych i interweniowano w sytuacjach wprowadzania przez właścicieli dysharmonijnych elementów reklamowych w przestrzeni Rynku Starego Miasta.

W ramach nadzoru nad ochroną estetyki miasta, Wydział prowadził konsultacje w formie telefonicznej, elektronicznej oraz korespondencji tradycyjnej z osobami fizycznymi i podmiotami gospodarczymi pod kątem dostosowania istniejących reklam i małej architektury do wymagań „uchwały krajobrazowej”.

10. Wpis do rejestru zabytków.

W dn. 21.11.2024 r. Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków poinformował o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wpisania do rejestru zabytków nieruchomości województwa lubelskiego budynku willi z 1935 r. usytuowanego na działce ewid. nr 82 przy ul. Jasnej 10 w obrębie Miasta Zamość.

11. Na wniosek Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, w obecności inspektora Urzędu Miasta Zamość, odbyła się wizja lokalna, która potwierdziła zasadność wpisu dwóch obiektów mieszkalnych do Gminnej Ewidencji Zabytków, usytuowanych przy:

1. ul. Partyzantów 55
2. ul. Partyzantów 82

oraz odbyły się oględziny w obecności Powiatowego Inspektora Nadzoru, mające na celu ustalenie stanu technicznego nieużytkowanego obiektu położonego przy ul. Partyzantów 90A

4.5.3. Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna

W 2024 r. odbyły się trzy posiedzenia Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej. Komisja obradowała zgodnie z Zarządzeniem nr 24/2024 Prezydenta Miasta Zamość z dn. 19 stycznia 2024 r., jako organ doradczy Prezydenta Miasta.

Tematami obrad Komisji w 2024 r. były:

1. zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Zamość obejmującego teren w obrębie osiedla Jana Zamoyskiego – rejon ul. Wyszyńskiego,
2. zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Zamość dla działki oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków nr 39 w ark. 45 mapy ewidencyjnej w Jednostce Strukturalnej Nr 11 – Stare Miasto,
3. wnioski mieszkańców o zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Zamość,
4. wniosek o ustalenie lokalizacji inwestycji mieszkaniowej oraz inwestycji towarzyszącej o nazwie: "Zespół trzech budynków mieszkalnych wielorodzinnych z lokalami usługowymi w parterach, garażami podziemnymi, zagospodarowaniem terenu (drogi wewnętrzne, parkingi naziemne, osłony śmietnikowe, plac zabaw), przyłączami kanalizacji sanitarnej i deszczowej, wodociągowymi oraz siecią i przyłączami gazowymi" na działkach oznaczonych w ewidencji gruntów i budynków nr: 149, 150, 151/1, 152/1, 181/2 w ark. 13 mapy ewidencyjnej przy ul. Majdan w Zamościu.

4.6. Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

W trosce o stan zdrowia mieszkańców, na terenie miasta Zamość funkcjonuje 7 czujników jakości powietrza – w tym 5 finansowanych z budżetu miasta. Miasto planuje uruchomienie kolejnych 5 czujników w przed sezonem grzewczym 2025 r. Realizowane są działania nakierunkowane na poprawę jakości powietrza. Są to między innymi programy wymiany starych systemów grzewczych w budynkach zlokalizowanych na terenie Miasta

Zamość, działa również w strukturze Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska punkt Konsultacyjny Programu „Czyste Powietrze”.

4.6.1. Wymiana starych systemów grzewczych w budynkach zlokalizowanych na terenie Miasta Zamość

Miasto Zamość od 2016 r. co roku udziela dotacji celowej mieszkańcom Zamościa na zadanie związane z udzielaniem dotacji celowej ze środków budżetu Miasta Zamość do wymiany starych systemów grzewczych w budynkach zlokalizowanych na terenie Miasta Zamość. Zadanie jest realizowane również w 2025 r. Termin naboru wniosków każdego roku jest ogłaszany przez Prezydenta Miasta Zamość. W 2024 r. wpłynęło 14 wniosków. Zrealizowano wymianę 9 urządzeń, zaś wysokość udzielonej mieszkańcom dotacji wyniosła łącznie 54 000,00 zł. We wszystkich przypadkach wymieniono stary kocioł węglowy albo piec kaflowy na kocioł gazowy. Podstawą do udzielania przez Miasto Zamość wsparcia finansowego jest uchwała Nr LIII/726/2022 Rady Miasta Zamość z dnia 28 listopada 2022 r. w sprawie przyjęcia „Regulaminu udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Miasta Zamość do wymiany starych systemów grzewczych w budynkach zlokalizowanych na terenie Miasta Zamość” w związku z realizacją dokumentu przyjętego przez Sejmik Województwa Lubelskiego, tj. Program ochrony powietrza dla strefy lubelskiej ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz docelowego benzo(a)pirenu (Uchwała nr XVII/291/2020 Sejmiku Województwa Lubelskiego Dz. Urz. Woj. Lub. 2020.4027). Realizacja działań związanych z wymianą i likwidacją nieefektywnych urządzeń grzewczych wpływa na zmniejszenie negatywnego wpływu na środowisko, zwłaszcza niskiej emisji pochodzącej z budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

4.6.2. Konserwacja rowów melioracyjnych

W dniu 05 czerwca 2024 r. została podpisana umowa na świadczenie usług w zakresie konserwacji rowów melioracyjnych funkcjonujących na terenie miasta Zamość. Następnie w dniu 10 października 2024 r oraz dnia 12 listopada 2024 r podpisano aneksy do ww. umowy, zwiększający zakres rowów objętych konserwacją. Podmiotem odpowiedzialnym za realizację umowy był Związek Spółek Wodnych w Zamościu, ul. Śląska 47, 22-400 Zamość, wyłoniony w wyniku przeprowadzonej procedury zapytania ofertowego. Kwota finalna przeznaczona na realizację zadania to 126 404,78 zł zł brutto.

Konserwacją objęte zostały rowy odwadniające, kluczowe z punktu widzenia funkcjonowania systemów kanalizacji deszczowej na terenie Miasta Zamość oraz zapewnienia bezpieczeństwa przed powodzią oraz podtopieniami.

Konserwację rowów przeprowadzono w dwóch etapach:

ETAP 1:

- Rów C (do terenu PKP), długość 1200 mb – koszenie skarp wraz z wygrabieniem, hakowanie dna, wycinka krzaków
- Rów C1, długość 95,0 mb – koszenie skarp wraz z wygrabieniem, hakowanie dna, wycinka krzaków

- Rów B, długość 1030 mb – koszenie skarp wraz z wygrabieniem, hakowanie dna, wycinka krzaków
- Rów dopływowy B2, długość 25 mb – koszenie skarp wraz z wygrabieniem, hakowanie dna, wycinka krzaków
- Rów dopływowy B3, długość 100 mb – koszenie skarp wraz z wygrabieniem, hakowanie dna, wycinka krzaków
- Rów Z3, długość 180 mb – koszenie skarp wraz z wygrabieniem, odmulenie dna, wycinka krzaków
- Rów Z2 (przy ul. Legionów), długość 290 mb – koszenie skarp wraz z wygrabieniem, hakowanie dna, wycinka krzaków

Osiedle Karolówka

- Rów A, długość 1400 mb - koszenie skarp wraz z wygrabieniem, hakowanie dna, wycinka krzaków
- Rów A2, długość 700 mb - koszenie skarp wraz z wygrabieniem, hakowanie dna, wycinka krzaków
- Rów A1, długość 720 mb - koszenie skarp wraz z wygrabieniem, hakowanie dna, wycinka krzaków
- Rów A3, długość 220 mb - koszenie skarp wraz z wygrabieniem, odmulenie dna, wycinka krzaków
- Rów A5, długości 520 mb – koszenie skarp wraz z wygrabieniem, hakowanie dna, wycinka krzaków
- Rów A4, długość 505 mb - koszenie skarp wraz z wygrabieniem, hakowanie dna, wycinka krzaków

Osiedle Błonie

- Rów R15 (wzdłuż terenu PKP), długość 300 mb - koszenie skarp wraz z wygrabieniem, hakowanie dna, wycinka krzaków
- Rów R16, długość 280 mb - koszenie skarp wraz z wygrabieniem, hakowanie dna, wycinka krzaków
- Rów R12, długość 185 mb - koszenie skarp wraz z wygrabieniem, odmulenie dna, wycinka krzaków

Osiedle Promyk

- Rów R-D4 (ul. Fredry), długość 670 mb – koszenie skarp wraz z wygrabieniem, hakowanie dna, wycinka krzaków
- Rów Z6 (ul. Altonowa), długość 915 mb - koszenie skarp wraz z wygrabieniem, hakowanie dna, wycinka krzaków
- Udrożnienie przepustów na rowie R-D4 – 4 szt.

ETAP 2:

Osiedle Majdan/Rataja

- Rów C (do terenu PKP), długość 1200 mb – koszenie skarp wraz z wygrabieniem, hakowanie dna, wycinka krzaków

Osiedle Karolówka

- Rów A, długość 1400 mb - koszenie skarp wraz z wygrabieniem, hakowanie dna, wycinka krzaków

- Rów A2, długość 700 mb - koszenie skarp wraz z wygrabieniem, hakowanie dna, wycinka krzaków

Rozbiórka tam bobrowych na rowach na terenie osiedla Karolówka i Promyk – 5 szt.

4.6.3. Konserwacja kanalizacji deszczowej

W dniu 15 marca 2024 r. podpisano umowę na bieżące utrzymanie i konserwację kanalizacji deszczowej na terenie miasta Zamość z Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Zamościu. W dniu 06 listopada 2024 r. podpisano aneks nr do ww. umowy na mocy którego rozszerzono zakres i wartość robót konserwacyjnych kanalizacji deszczowej. Łączna kwota przeznaczona na konserwację kanalizacji w 2024 r. wynosiła **124 989,93 zł** brutto. Na zakres prowadzonych prac konserwacyjnych składało się:

- Czyszczenie/płukanie kanałów deszczowych
- Regulacja włazów studni rewizyjnych/wpustów ulicznych do poziomu jezdni
- Czyszczenie wpustów ulicznych
- Czyszczenie zbiorników przepompowni wód deszczowych
- Naprawa wpustów ulicznych wraz z osadnikiem
- Wymiana rusztów na wpustach ulicznych
- Inspekcja telewizyjna kanałów deszczowych
- Nadzór nad funkcjonowaniem pompowni wód deszczowych
- Bieżące monitorowanie stanu technicznego oraz drożności kanałów deszczowych
- Czyszczenie wylotów kanalizacji deszczowej do rzek i rowów

Zakres ilościowy robót był ustalany na bieżąco w zależności od zaistniałych potrzeb. Zlecano również roboty dodatkowe, nieujęte w przedstawionym wyżej zakresie rzeczowym, które związane były z występowaniem awarii na sieci kanalizacji deszczowej.

4.6.4. Gospodarowanie odpadami komunalnymi

Realizując obowiązek wynikający z art. 6d ust.1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 399 z późn.zm.), Miasto Zamość zawarło z Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Zamościu umowę na realizację usługi pn. Wykonanie usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących od właścicieli nieruchomości zamieszkałych za okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r., na kwotę 16 399 999,99 zł.

Miasto Zamość zawarło również porozumienia z Gminą Adamów na prowadzenie stacjonarnego punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) dla mieszkańców Gminy Adamów na terenie Miasta Zamość za kwotę 16 800,00 zł oraz z Gminą Komarów-Osada na prowadzenie stacjonarnego punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) dla mieszkańców Gminy Komarów-Osada na terenie Miasta Zamość za kwotę 16 800,00 zł.

Zgodnie z zapisami art. 6 r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z pobranych opłat wnoszonych przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych za gospodarowanie odpadami komunalnymi, Miasto Zamość pokrywa następujące wydatki:

– na realizację zadań bieżących poniesiono wydatki w wysokości 16 961 340,92 zł, w tym koszty obsługi pracowników, którzy zajmują się realizacją zadań dotyczących gospodarki odpadami (wynagrodzenia wraz z pochodnymi, świadczenia i inne wydatki statutowe) wyniosły 462 337,95 zł; kwota 16 499 002,97 zł stanowi wydatki na usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie miasta Zamość, na prowadzenie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, druki deklaracji i ulotek o tematyce segregacji odpadów, wydatki na delegacje i szkolenia, w ramach utrzymania Systemu Indywidualnej Segregacji Odpadów opłacono energię elektryczną, usługi remontowe, usługi serwisowe urządzeń wchodzących w skład SISO, opłacono także windykację zaległości związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi, zakupiono usługi telekomunikacyjne i inne.

Na realizację zadań związanych z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2024 r. poniesiono wydatki ogółem w wysokości 16 961 340,92 zł, natomiast osiągnięte wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowią sumę 10 896 618,70 zł. Różnica pomiędzy dochodami, a wydatkami to kwota – 6 064 722,22 zł (dopłata do systemu gospodarowania odpadami komunalnymi).

Ilość odpadów komunalnych zebranych i odebranych z nieruchomości położnych na terenie miasta Zamość w 2024 r.:

- odpady ulegające biodegradacji – 5 869 Mg
- niesegregowane odpady komunalne – 10 727 Mg
- popiół pochodzący z palenisk domowych – 477 Mg
- papier i tektura, opakowania z papieru i tektury – 1008 Mg
- tworzywa sztuczne, opakowania z tworzyw sztucznych – 1451 Mg
- szkło, opakowania ze szkła – 1037Mg
- opakowania z metali – 94 Mg
- odpady wielkogabarytowe – 969 Mg
- zużyte baterie i akumulatory – 0,2 Mg
- przeterminowane leki – 4 Mg
- chemikalia – 17 Mg
- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne – 80 Mg
- zużyte opony – 90 Mg
- odpady budowlane i rozbiórkowe – 1 350 Mg
- odzież – 50 Mg
- inne odpady nieulegające biodegradacji – 60 Mg

4.6.5. Odpady niebezpieczne

W wyniku realizacji Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta Zamość w 2024 r. usunięto 74 Mg odpadów. Usługę wykonano na podstawie umowy nr 542/2024 z 18 kwietnia 2024 r., na kwotę 45 000,00 zł. Wykonawcą usługi było Prywatne

Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe "WAGRA" Wacław Ostrowski z siedzibą Wyżnica – Kolonia nr 94, 23-251 Dzierzkowice. Realizacja zadania zakończyła się 30 września 2024 r.

4.6.6. Dotacja z budżetu Miasta Zamość na podłączenie do kanalizacji sanitarnej budynków zlokalizowanych na terenie miasta Zamość

W 2024 r. wpłynęło łącznie 67 wniosków o udzielenie dotacji celowej do wykonania kanalizacji sanitarnej do budynków, zlokalizowanych na terenie miasta Zamość.

Wnioski o udzielenie dotacji celowej były przyjmowane w naborze w dniach od 1 lutego 2024 r. do 16 lutego 2024 r. Po zweryfikowaniu wniosków zakwalifikowano do dofinansowania 61 wniosków, ponieważ 6 wniosków odrzucono z powodu braków formalnych. Dwóch Wnioskodawców zwróciło dotację z uwagi na niewykonanie zadania w terminie, a 1 Wnioskodawca zrezygnował z wykonania przyłącza. Wysokość udzielonych dotacji wyniosła łącznie 279 164,35 zł. Wszystkie udzielone dotacje zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem.

4.6.7. Budowa, rozwój i utrzymanie terenów zieleni

W ramach ochrony i utrzymania terenów zieleni miejskiej zadania polegają na oczyszczaniu z różnego rodzaju odpadów, bieżącym utrzymaniu elementów małej architektury, prawidłowym utrzymywaniu stanu sanitarnego i zdrowotnego drzew i krzewów, pielęgnacji trawników. Na bieżąco prowadzone są zabiegi pielęgnacyjne w drzewostanie. W miarę możliwości wykonywane są nowe nasadzenia drzew, krzewów oraz kwiatów w donicach i na rabatach oraz uzupełnianie ubytków. Ponadto, tereny zieleni sukcesywnie wzbogacane są o place zabaw i siłownie plenerowe – mieszkańcy zgłaszają tego rodzaju potrzeby w ramach Budżetu Obywatelskiego. Tereny zieleni miejskiej objęte bieżącym utrzymaniem zajmują pow. 84 ha. Na utrzymanie ww. terenów wydatkowano z budżetu miasta kwotę 1 099 992,96 zł.

W zakresie ochrony i utrzymania lasów (o pow. ponad 80 ha) realizowane zadania polegały na prowadzeniu gospodarki leśnej: cięcia przygodne i sanitarne, bieżące usuwanie złomów i wykrotów, zabiegi pielęgnacyjne drzew. Wyżej wymienione prace w 2024 roku prowadzone były na podstawie umowy nr 887/2023 z dnia 29 grudnia 2023 r. oraz aneksu nr 1/2024 z dnia 16 września 2024 r. na „Świadczenie usług z zakresu prowadzenia gospodarki leśnej w lasach stanowiących własność Miasta Zamość w kompleksie leśnym przy ul. Źródlanej i Dzieci Zamojszczyzny” na kwotę 47 692,80 zł.

4.6.8. Konserwacja oświetlenia na terenie Miasta Zamość

1. Umowa dotycząca konserwacji oświetlenia parkowego na terenach przyfortecznych, tj. Park Miejski, Planty, teren w granicach ulic Okopowa – Droga Męczenników Rotundy – Szczebrzeska– Podgroble – Kr. Jadwigi, skwer przy ul. M. Reja, Rynek Wodny i Rynek Solny w Zamościu. Roczny koszt wykonania przedmiotu umowy to kwota 97 120,80 zł brutto. Wydatki związane z zakupem i wymianą zniszczonych lub skradzionych elementów

oświetlenia w 2023 r. wyniosły 34 718,31 zł.

2. Umowa dotycząca konserwacji oświetlenia ulic, placów, parków i innych otwartych terenów publicznych, będących własnością Miasta Zamość. Roczny koszt wykonania przedmiotu umowy 700 000,00 zł brutto.
3. Umowa dotycząca wykonywania czynności eksploatacyjnych i konserwacyjnych urządzeń oświetlenia drogowego, będących w posiadaniu Wykonawcy w celu utrzymania ich w stanie technicznym zgodnym z obowiązującymi przepisami. Roczny koszt wykonania przedmiotu umowy 567 758,16 zł brutto.

4.6.9. Usuwanie pojazdów z dróg i ich przechowywanie

Przedmiotową materię szczegółowo reguluje uchwała dotycząca ustalenia wysokości stawek opłat za usuwanie pojazdów z dróg i ich przechowywanie na parkingu strzeżonym oraz wysokość kosztów, w przypadku odstąpienia od wykonywania dyspozycji usunięcia pojazdu w 2024 r. Roczny koszt wykonania usługi wyniósł 26 426,64 zł.

4.6.10. Pomniki przyrody

W 2024 r. została podjęta uchwała Nr LXX/913/2024 Rady Miasta Zamość z dnia 29.01.2024 r. w sprawie zniesienia formy ochrony przyrody z drzewa uznanego za pomnik przyrody, znajdującego się w granicach administracyjnych Miasta Zamość. Uchwała dot. 1 sztuki drzewa z gatunku orzech szary (*Juglans cinerea*), usytuowanego w grupie drzew (GD), w liczbie 4 sztuk, przy stawie od strony południowej na terenie Parku Miejskiego.

Tab. Istniejące pomniki przyrody na terenie Miasta Zamość, stan na styczeń 2024r.

Lp.	Nazwa pomnika przyrody	Data utworzenia pomnika przyrody	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis pomnika przyrody	Nr działki ewidencyjnej	Opis lokalizacji
1.	Grupa drzew (GD)	19/03/1981	Orzeczenie nr 64 z up. Wojewody Woj. Kon. Przyrody z 10.03.1981 r. (Dz.Urz.WRN w Zamościu nr 4, poz.18 z 1981r.)	-Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>), -Buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i>) – 2szt. -Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) - Modrzew europejski (<i>Larix decidua</i>)	65.1/52 65.1/112 65.1/46 65.1/111	Rośnie na terenie przy dawnym kasynie na terenie Koszar.
2.	Grupa drzew (GD)	27/12/1982 01/09/2009	Orzeczenie Nr 73 Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody z dnia 27 grudnia 1982 r. (Dz.Urz.WRN w Zamościu nr 1, poz.3 z 1983r.) Rozporządzenie nr 11 Wojewody Lubelskiego z	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) – 7 szt. Klon pospolity (<i>Acer planatoides</i>) – 2szt.	7.17/2	Rośnie na prywatnym terenie, przy ul. Szczębrzeskiej/ graniczy z polami uprawnymi.

			30.07.2009 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody Lublin dnia 01.09.2009 r.			
3.	Pojedyncze drzewo (PD)	25/01/1984	Orzeczenie nr 88 z up. Wojewody Woj. Kon. Przyrody z 01.12.1983 r. (Dz.Urz.WRN w Zamościu nr 1, poz.4 z 1984r.)	Miłorząb dwuklapowy (Ginkgo biloba)	54.28/8	Teren zieleni przy Szkole Podstawowej nr 7 z OW w Zamościu.
4.	Pojedyncze drzewo (PD)	25/01/1984	Orzeczenie nr 89 z up. Wojewody Woj.. Kon. Przyrody z 01.12.1983r. (Dz. Urz. WRN Zamościu nr 1, poz.4 z 1984r.)	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	54.28/8	Teren boiska przy Szkole Podstawowej nr 7 z OW w Zamościu.
5.	Grupa drzew (GD)	15/04/1987	Orzeczenie nr 1 Wojewody Zamojskiego z 24.03.1987r. (Dz.urz.Woj.Zam. nr 6, poz.37 z 1987r.)	Orzech szary (Juglans cinerea) – 3 szt.	42.54/4	Park Miejski, przy stawie.
6.	Pojedyncze drzewo (PD)	02/12/1988	Rozporządzenie nr 11 Wojewody Lubelskiego z 30.07.2009 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody Lublin dnia 01.09.2009 r.	Wiąz szypułkowy (Ulmus laevis)	19.13/92	Osiedle Planty.
7.	Grupa drzew (GD)	02/12/1988	Rozporządzenie nr 11 Wojewody Lubelskiego z 30.07.2009r. W sprawie uznania za pomniki przyrody Lublin 01.09.2009 r.	Jesion wyniosły (Fraxinus excelsior) – 2 szt.	41.116/7	Teren Zamojskiego Szpitala Niepublicznego, ul. Peowiaków 1 w Zamościu.
8.	Pojedyncze drzewo (PD)	05/01/2019	Uchwała nr II/11/2018 Rady Miasta Zamość z 29.11.2018 (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2018r., poz. 6318)	Jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	49.127/11	Teren zieleni przy ul. Spadek.
9.	Pojedyncze drzewo (PD)	05/01/2019	Uchwała nr II/11/2018 Rady Miasta Zamość z 29.11.2018 (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2018r., poz. 6318)	Jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	39.46/38	Teren zieleni przy ul. Piłsudskiego/O krzei.
10.	Pojedyncze drzewo (PD)	19/10/2021	Uchwała nr XXVI/545/2021 Rady Miasta Zamość (Dz. U. Woj. Lub. z 2021, poz. 4027)	Cis pospolity (Taxus baccata)	39.49/8	Teren za przystankiem autobusowym, przy ul. Piłsudskiego.
11.	Grupa	24/12/2021	Uchwała Nr	Klon zwyczajny	3.7/6	Ul. Śląska, obok

	drzew (GD)		XXVIII/574/2021 Rady Miasta Zamość (Dz. U. Woj. Lub. z 9 grudnia 2021r. poz. 5618)	(Acer platanoides) - 3 szt.		Pomnika Jeńców Radzieckich.
12.	Pojedyncze drzewo (PD)	24/12/2021	Uchwała Nr XXXVIII/575/2021 Rady Miasta Zamość (Dz. U. Woj. Lub z 9 grudnia 2021r. poz. 5619)	Lipa drobnolistna (Tilia cordata)	19.22	Ul. Peowiaków, przy ogrodzeniu Zamojskiego Niepublicznego Szpitala.
13.	Pojedyncze drzewo (PD)	24/12/2021	Uchwała Nr XXXVIII/576/2021 Rady Miasta Zamość (Dz. U. Woj. Lub z 9 grudnia 2021r. poz. 5620)	Topola balsamiczna (Populus balsamifera)	19.13/92	Osiedle Planty.
14.	Pojedyncze drzewo (PD)	28/07/2023	Uchwała Nr LXII/825/2023 Rady Miasta Zamość (Dz. U. Woj. Lub z 2023r. poz. 4522)	Jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	48.36	Teren prywatny przy ul. Partyzantów 47.

4.6.11. Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach

W 2024 r. Prezydent Miasta Zamość wydał następujące decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach:

- stwierdzającą brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa zakładu produkcji wyrobów wibroprasowanych wraz z węzłem betoniarskim”, planowanego na dz. 195/5 przy ul. Hrubieszowskiej w Zamościu, wydaną w postępowaniu prowadzonym na wniosek Przedsiębiorstwa Wielobranżowego „SADEX” Janusz Sadlik, Kol. Sitno 84, 22-424 Sitno
- stwierdzającą brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa węzła betoniarskiego na terenie Wytwórni Mas Bitumicznych na działce nr 316 przy ul. Hrubieszowskiej 171 w Zamościu” w postępowaniu prowadzonym na wniosek spółki Przedsiębiorstwo Robót Drogowych sp. z o.o., ul. Peowiaków 7, 22-400 Zamość
- stwierdzającą brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia pn.: „Utworzenie mobilnego węzła betoniarskiego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną w miejscowości Zamość, gm. M. Zamość na terenie nieruchomości stanowiącej działkę nr 23/21 ark. mapy 8 obręb M. Zamość” w postępowaniu prowadzonym na wniosek spółki BETO sp. z o.o., Zakręcie 124A, 22-300 Krasnystaw.
- stwierdzającą brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia pn.: „Rozbudowa punktu zbierania odpadów na działce nr ewidencyjny 120/4 ul. Zagłoby 10 w Zamościu”, wydaną w postępowaniu prowadzonym na wniosek Kolor — Surowce Wtórne Jarosław Waszkiewicz, ul. Turystyczna 68, 20-320 Lublin.

- stwierdzającą brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na **wykonaniu ujęcia wody podziemnej (urządzenia służącego do poboru wód podziemnych) na potrzeby budynku warsztatowo-magazynowego (dz. 194)**, wydaną w postępowaniu prowadzonym na wniosek SERWIS AUTO-TECHNIK Roman Łagowski, ul. Majdan 62, 22-400 Zamość (pełnomocnik — Pan Marek Wiśniewski, Pracownia Projektowa WIMAR Marek Wiśniewski, ul. Królowej Jadwigi 4, 22-600 Tomaszów Lubelski). Przedsięwzięcie jest planowane przy ul. Nowej, 22-400 Zamość, woj. lubelskie na działce nr ewid. 194 w ark. 18.
- stwierdzającą brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia pn. **„ROZBUDOWA DROGI WOJEWÓDZKIEJ NR 849 (UL. LIPSKA) OD SKRZYŻOWANIA DROGI WOJEWÓDZKIEJ NR 849 (UL. ORŁĄT LWOWSKICH, UL. LIPSKA) Z DROGĄ POWIATOWĄ NR DP 3350L (ULICA ŻDANOWSKA) ORAZ DROGĄ POWIATOWĄ NR DP 3342L (ULICA ŚWIĘTEGO PIĄTKA) DO GRANICY MIASTA ZAMOŚĆ”** w postępowaniu prowadzonym na wniosek Miasta Zamość, Rynek Wielki 13, 22-400 Zamość (pełnomocnik — Pan Damian Łokaj, MaKo Consulting Magda Kobjek-Łokaj, ul. Peowiaków 9/27, 22-400 Zamość.

We wszystkich przypadkach Prezydent Miasta Zamość określił istotne warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich, np. obowiązek prowadzenia prac w porze dziennej, sprawnym technicznie sprzętem, przewożenia materiałów sypkich pod przykryciem, osłaniania miejsc magazynowania materiałów zawierających drobnych frakcji pyłowych, mycia kół pojazdów wyjeżdżających z terenu budowy.

4.6.12. Działania promocyjne i edukacyjne z zakresu ochrony środowiska

Działania podejmowane przez Miasto Zamość

- Cztery szkoły z Polski, w tym dwie SP8 i SP10 z Zamościa uczestniczą w projekcie VISIONS2045 - „Szkoły inicjatorem działań na rzecz neutralności klimatycznej miast”, finansowanego ze środków EUKI. To kolejny rok działań w ramach projektu, kiedy szkoły wdrażają wypracowane na początku cele i stopniowo wdrażają je w szkole i swoim otoczeniu. Są to: modyfikacja posiłków, rodzaju transportu do szkoły czy zwiększenia terenów zieleni, które mają zostać uwzględnione w dążeniu do neutralności klimatycznej. W warsztatach prowadzonych regularnie w szkołach uczestniczą przedstawiciele UM Zamość, jednostek miejskich, rodzice i uczniowie. W ramach działań z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury, jako adaptacji do zmian klimatu, utworzono zieloną klasę przy Szkole Podstawowej nr 8 i dokończono przy Szkole Podstawowej nr 10, przeprowadzono także zajęcia z nauki pomiaru stężenia CO₂ w klasach, prawidłowego wietrzenia i innych zasad wspierających efektywne zarządzanie energią.
- „Zamość Zero Waste” – zajęcia dla uczniów prowadzone w Zamojskiej Akademii Kultury – wsparcie idei zero waste, ograniczenie odpadów do minimum, zmiana codziennych

nawyków, nauka o roli zieleni w mieście. Wspólnie z uczniami tworzona jest mapa ginących zawodów w mieście.

- „Miodobranie” – warsztaty dla przedszkolaków i klas pierwszych z recylingu i roli pszczół w środowisku oraz naszym życiu. Warsztatom towarzyszyły akcje sadzenia drzew miododajnych, w celu ochrony bioróżnorodności i czystego powietrza w mieście.
- Systematycznie prowadzone są akcje ekologiczne w przedszkolach takie jak warsztaty o tematyce ekologicznej w zakresie prawidłowej segregacji odpadów, ochrony powietrza, klimatu, przeciwdziałania zanieczyszczeniom i propagowaniu zachowań konsumpcyjnych zmierzających do ograniczenia powstawaniu odpadów.
- Zakupiono materiały edukacyjne: 9000 szt. ulotek o tematyce segregacji odpadów, 500 szt. ulotek o możliwości dotacji do wymiany starych systemów grzewczych i termomodernizacji budynków oraz 50 szt. broszur i 10 szt. plakatów o podobnej tematyce.
- Podczas Kiermaszu Wielkanocnego w dniu 24.03.2024 r. na Rynku Wielkim w Zamościu zorganizowano stanowisko informacyjno - konsultacyjne, które miało na celu informowanie mieszkańców o zasadach działania między innymi programu „Czyste powietrze”, zachęcano do termomodernizacji budynków, uświadamiano o szkodliwości spalania niedozwolonych substancji lub paliwa niskiej jakości oraz informowano o konieczności wymiany kotłów węglowych na ekologiczne.
- Podczas imprezy plenerowej „Wędrująca Estrada” zostało przygotowane zostało stanowisko informacyjne - konsultacyjne nt. możliwości korzystania z dofinansowań, uświadamiano o zagrożeniach wynikających z nieprzestrzegania zapisów uchwały antysmogowej i ogólnych zasadach ekologii oraz ochrony klimatu. Na wydarzeniu pojawiły się wszystkie grupy wiekowe. Przekazywano szczegółowe zasady Programu „Czyste Powietrze”. Zainteresowane były również dzieci, którym przekazywano informacje jak ważne jest dbanie o powietrze którym się otaczamy. Pomocnym kompendium wiedzy okazały się rozdawane ulotki i broszury informacyjne dotyczące szczegółowych zasad korzystania z programu. Część mieszkańców umówiła się na indywidualne spotkania w punkcie informacyjnym oraz pobrała stosowne dokumenty, niezbędne do wypełnienia i złożenia wniosku na dofinansowanie z Programu „Czyste Powietrze”.
- Dla szkół i przedszkoli organizowane były konkursy ekologiczne poprzedzone zajęciami z zakresu edukacji takie jak „Ręcznie robione, a nie kupione” „Pogadajmy o ekologii”, „Zamość –miasto z dobrym klimatem”, „Planeta vs plastik”
- Zorganizowano spotkanie edukacyjne dla seniorów w klubie „Senior Wigor”, na którym przedstawiono oferty dostępnych dofinansowań z jakich można skorzystać na wymianę starego źródła ciepła lub termomodernizację budynku. W trakcie spotkania poruszono tematy związane m.in. z neutralnością klimatyczną, globalnym ociepleniem, segregacją odpadów. Uczestnicy otrzymali materiały edukacyjne i broszury informacyjne.
- Zainaugurowano cykl spotkań edukacyjnych w szkołach podstawowych i średnich pn. „Czas na klimat”. Pierwsze spotkanie odbyło się w Szkole Podstawowej nr 3 w Zamościu. Uczniowie zapoznali się z tematyką dotyczącą m.in. ochrony środowiska i klimatu, zero waste, goz, śladu węglowego, greenwashingu.
- Stworzono stronę internetową pn. www.klimat.zamosc.pl, która poświęcona jest edukacji ekologicznej i zagadnieniom związanym z ochroną klimatu. Użytkownicy mogą tam uzyskać odpowiedź m.in. na pytania „czym jest neutralność klimatyczna? co każdy z mieszkańców Zamościa, może zrobić dla ochrony klimatu i środowiska”. Na portalu

zostały opublikowane poradniki, informacje na temat m.in. gospodarki obiegu zamkniętego, dążenia do neutralności klimatycznej czy ochrony zasobów wodnych. Strona jest na bieżąco aktualizowana. W Katolickim Radiu Zamość zrealizowano cykl 10 audycji dot. neutralności klimatycznej. Tematyka audycji obejmowała zagadnienia związane m.in. z: małą retencją, śladem wodnym i węglowym, zero waste, greenwashingiem, OZE.

- W 2024 roku, odbyły się dwie kolejne edycje Zielonych Płuc dla Zamościa, organizowanych wspólnie z Zamojskim Klubem Rotary. Posadzono łącznie 700 drzew, 200 krzewów oraz ponad 300 bylin ozdobnych. Ukończono utworzenie „zielonych płuc” przy Pływalni Miejskiej na Osiedlu Zamojskiego. Posadzono tam 500 drzewo akcji. Edycja jesienna polegała na uzupełnieniu nasadzeń przy ścieżkach rowerowych wzdłuż rzeki Łabuńki oraz utworzeniu zielonych płuc na Osiedlu Promyk, na terenie Przedszkola Miejskiego nr 7 w Zamościu. Podczas wszystkich wydarzeń, prowadzone były warsztaty edukacyjne o tematyce ochrony środowiska.
- Podczas corocznej edycji ekologicznego rajdu Rodzina Rower Radość”, organizowanego w partnerstwie z Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Zamościu, odbył się eko-piknik. W 2024 roku przeprowadzone zostały warsztaty dotyczące gospodarki odpadami, podczas których uczestnicy wzięli udział w grze recyklingowej. Rozdano także nasiona łąki kwietnej.
- Jesienią przeprowadzono kampanię edukacyjną dla najmłodszych dzieci o ochronie jeży w mieście. Podczas kampanii rozmawialiśmy z przedszkolakami o roli jeży w mieście i jak je chronić.
- Systematycznie wprowadzane zostały nowe zasady koszenia terenów zielonych, zostawiające nieregularne przestrzenie niekoszonych traw i ograniczające koszenie tylko do pasa wzdłuż chodników/ścieżek. W miejscach gdzie to zostało wprowadzone, zostały ustawione tabliczki informacyjne.

4.6.13. Miasto Zamość w rankingach, konkursach, publikacjach

Działania miasta na rzecz adaptacji do zmian klimatu, zostały opisane w publikacji powstałej w ramach projektu *Dobre praktyki zielonych liderów samorządowych i pozarządowych*, który został dofinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Poradnik dostępny jest na stronie Fundacji Sendzimira.

Miasto Zamość jest członkiem grupy *Adaptacja do zmian klimatu* w ramach realizacji projektu Ministerstwa Klimatu i Środowiska – Sieć Partnerstwo dla Klimatu. Uczestniczy w pracach nad zmianami legislacyjnymi, mającymi na celu ochronę drzew i krzewów, w tym nad propozycją zmian legislacyjnych ustawy o ochronie przyrody.

4.7. Kultura, Sport i Promocja Miasta

4.7.1. Kultura

Miasto Zamość realizuje zadania z zakresu kultury, będące zadaniami własnymi samorządu na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, ustawy

z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Sprawuje mecenat nad działalnością kulturalną, prowadzi sprawy związane z rozwojem życia kulturalnego, kształtuje politykę w zakresie kultury, realizuje kalendarium wydarzeń kulturalnych i monitoruje wskaźniki odbioru życia kulturalnego.

Realizując przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2004 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, Miasto Zamość współdziała z organizacjami pozarządowymi, związkami twórczymi i innymi organizatorami życia kulturalnego, koordynuje przedsięwzięcia kulturalne, stwarza warunki rozwoju twórczości artystycznej i działań w zakresie upowszechniania i ochrony dóbr kultury.

W 2024 roku przyznano 6 dotacji organizacjom pozarządowym na realizację przedsięwzięć o wysokich walorach artystycznych, popularyzujących dziedzictwo kulturowe Zamościa. Były to:

- *XIV Roztoczański Koncert Kolęd i Pastoralek - Zamość 2024 - Stowarzyszenie Chór Ziemi Zamojskiej "Contra"*
- *Zamość Jazz Festival 2024 - Stowarzyszenie Zamojski Klub Jazzowy im. Mieczysława Kosza w Zamościu*
- *21. Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny "Eurofolk - Zamość" - Stowarzyszenie Przyjaciół Ludowego Zespołu Pieśni i Tańca "Zamojszczyzna"*
- *Organizacja wystaw w Galerii Fotografii "Ratusz" - Zamojskie Towarzystwo Fotograficzne*
- *X Zamojski Przegląd Fotografii - Stowarzyszenie Kultura dla Zamościa*
- *Zamojska Galeria Fotografii "Galeria Mała" - Stowarzyszenie Kultura dla Zamościa*

Z budżetu Miasta Zamość wydatkowano na ten cel łącznie 95 000 zł. Środki te są dla organizacji pozarządowych jedynie częściowym zabezpieczeniem finansowym danego wydarzenia. Wyższe dotacje pozwoliłyby zagwarantować wyższy poziom, bogatszą ofertę i atrakcyjniejszy wymiar wydarzeń kulturalnych. Dla porównania w roku 2023 dofinansowano 8 zadań na kwotę 100 000 zł, w 2022 dofinansowano 8 zadań na kwotę 70 000 zł. Należy przy tym przyjąć wysoki wzrost cen towarów i usług.

Miasto Zamość jest organizatorem uroczystych miejskich obchodów świąt i rocznic państwowych oraz lokalnych takich jak: Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej (2 maja), Święto Narodowe Trzeciego Maja (3 maja), Międzynarodowy Dzień Zwycięstwa (8 maja), rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego (1 sierpnia), Rocznic wybuchu II wojny światowej (1 września), Rocznic agresji ZSRR na Polskę (17 września), Narodowe Święto Niepodległości (11 listopada).

Prezydent Miasta Zamość wydaje decyzje – zezwolenia na organizację imprez masowych. W 2024 roku odbyło się 8 imprez masowych. Wydano 3 decyzje pozytywne dla imprez artystyczno-rozrywkowych i 3 decyzje pozytywne dla cyklicznych imprez sportowych. Dla dwóch imprez artystyczno-rozrywkowych decyzje wydano w 2023 roku.

Przyznano 2 nagrody Prezydenta Miasta Zamość dla twórców, animatorów i pracowników instytucji kultury na łączną kwotę 10 000 zł.

Przyznano 3 stypendia artystyczne Prezydenta Miasta Zamość dla osób zajmujących się twórczością artystyczną, upowszechnianiem kultury i opieką nad zabytkami na łączną kwotę 18 000 zł. Zrealizowano następujące programy stypendialne:

1. *Wykonanie cyklu prac graficznych (12 prac) pt. „Portret miasta – 444. lecie miasta Zamość” oraz ich ekspozycja,*

2. „Świat spotkań” - rozmowy z ośmioma ciekawymi osobami związanymi z Zamościem i upublicznienie ich treści,
3. Przygotowanie i realizacja koncertu-widowiska „Telemannia” z towarzyszeniem orkiestry barokowej w ramach IV Wschodniego Festiwalu Muzyki Barokowej *MUSICA DELL' ANIMA* w Zamościu.

W 2024 roku zrealizowano, współorganizowano i współfinansowano szereg innych przedsięwzięć kulturalnych: koncertów, wystaw, konkursów, spotkań, przeglądów, festiwali. Były to m.in.: 29. Międzynarodowego Biennale Fotografii ZABYTKI, Pardes Festiwal – Festiwal Kultury Żydowskiej, „Z młodej piersi się wyrwało...” – wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych, Przegląd Poezji Śpiewanej poświęconej twórczości Marka Grechuty, Festiwal "Polska od kuchni", Orszak Trzech Króli, Aleja Sław, koncert uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej I i II st. im. K. Szymanowskiego w Zamościu, Konkurs Wielkanocny w ramach Kiermaszu Wielkanocnego.

Dofinansowano wydawnictwa promujące dziedzictwo kulturowe Miasta Zamość (m.in. „Czar starej fotografii”, katalogi towarzyszące wystawom: „Kobiety, Konie, Kwiaty” Stanisława Pasiecznego i „Mój teatr” Jerzego Tyburskiego). Wydano także drukiem informator dotyczący imprez kulturalnych, sportowych i turystycznych w sezonie letnim 2024.

Sprawując zadania organizatora, Miasto Zamość prowadzi rejestr i finansuje bieżącą działalność i zadania statutowe 6 samorządowych instytucji kultury: Biura Wystaw Artystycznych – Galerii Zamojskiej, Centrum Kultury Filmowej „Stylowy”, Książnicy Zamojskiej im. Stanisława Kostki Zamoyskiego, Muzeum Zamoyskiego, Orkiestry Symfonicznej im. Karola Namysłowskiego i Zamojskiego Domu Kultury. Miasto Zamość przekazuje dotacje podmiotowe na bieżącą działalność instytucji oraz wspiera ważne dla mieszkańców przedsięwzięcia kulturalne oraz zadania inwestycyjne jednostek, poprzez przekazywanie dotacji celowych. Łącznie Miasto Zamość przekazało instytucjom kultury na te cele w 2024 roku 17 265 735,00 zł. W 2023 roku było to 14 151 300,45 zł, w 2022 roku - 13 011 561,00 zł, a w roku 2021 - 12 769 029,77 zł. Rosnące wydatki Miasta w tym zakresie przekładają się głównie na pokrycie kosztów utrzymania instytucji, co wynika ze stale rosnących opłat za media, cen produktów i usług, kosztów zatrudnienia pracowników (stopniowy wzrost płacy minimalnej). Jednocześnie maleją środki na organizację wydarzeń kulturalnych (przekazywane instytucjom dotacje celowe pozostają na tym samym poziomie lub maleją). Każda z samorządowych instytucji kultury zabiega o pozyskiwanie środków zewnętrznych z programów ministerialnych i regionalnych oraz od sponsorów.

4.7.2. Sport

Wydział Kultury, Sportu i Promocji Miasta w 2024 r. przygotował 30 umów na zadania w zakresie kultury fizycznej oraz dwie umowy w trybie art. 19 a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Wykorzystano środki w wysokości 1 490 700,00 zł co stanowi 100% planu rocznego, zgodnie z podpisanymi umowami.

Wśród najwyżej dotowanych klubów znalazły się:

- 1) Stowarzyszenie „K.S. Hetman Zamość” – 400 000,00 zł – na prowadzenie drużyny seniorów oraz dwunastu drużyn młodzieżowych w piłce nożnej.

- 2) Klub Sportowy „Agros” Zamość – 415 000,00 zł – z przeznaczeniem na organizację szkolenia sportowego w czterech sekcjach: lekka atletyka, łucznictwo, kolarstwo i podnoszenie ciężarów.
- 3) Klub Piłki Ręcznej PADWA ZAMOŚĆ Sp. z o.o. – 200 000,00 zł – na prowadzenie drużyny I Ligi Centralnej w piłce ręcznej mężczyzn.

Stypendia sportowe przyznano 9 sportowcom na łączną kwotę 36 000,00 zł. Nagrody finansowe Prezydenta Miasta Zamość przyznano 20 zawodnikom na łączną kwotę 34 600,00 zł.

W ramach promocji Miasta Zamość poprzez sport na zakup pucharów, dyplomów i nagród dla uczestników imprez sportowych przeznaczono kwotę 31 455,50 zł. Zakupiono sprzęt sportowy dla Akademii Piłki Nożnej dla Dzieci Niepełnosprawnych w Zamościu w kwocie 2 000,00 zł, dla UKS „Mechanik” w kwocie 5 999,99 zł oraz ZTT KT „Return” w kwocie 2 000,00 zł. Sfinansowano stroje sportowe dla dzieci biorących udział w zajęciach Szkolnego Młodzieżowego Ośrodka Koszykówki w kwocie 2 999,97 zł.

Wydatki w kwocie 238 616,59 zł zostały poniesione na współorganizację imprez promocyjno-sportowych takich jak: Halowe Mistrzostwa Województwa Lubelskiego w koszykówce 3x3, Plebiscyt Piłkarski Kroniki Tygodnia, dofinansowanie udziału zawodników ZKK Kyokushin w Wagowych Mistrzostwach Europy w Warnie, Plebiscyt na Najlepszego Sportowca i Trenera Miasta Zamość, Piłkarska Gala Zamojszczyzny, Tropem Wilczym - Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych, Współorganizacja 92. mistrzostw Polski junierek i juniorów w podnoszeniu ciężarów, XXV Rajdu po Roztoczu, Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży w bloku sportów letnich, Zamość na okrągło, współorganizacja zawodów w podnoszeniu ciężarów „Puchar Roztocza”, XXVI Memoriał Jerzego Suchodoła, promocja Miasta Zamość poprzez sport podczas sezonu startowego oraz innych form aktywności sportowej stowarzyszenia MX Enduro, zajęcia sportowo-edukacyjne organizowane przez MX Enduro Zamość, wsparcie wyjazdu zawodników Akademii Piłki Nożnej dla Dzieci Niepełnosprawnych działającej w Zamościu na ogólnopolski turniej piłki nożnej, dofinansowanie wyjazdu zawodników UKS Football Academy Zamość na Mistrzostwa Polski FA, promocja Miasta Zamość podczas Pucharu Świata w Karate Tradycyjnym w Peru przez zawodniczki Roztoczańskiego Klubu Karate Tradycyjnego, wsparcie finansowe udziału zawodników UKS "Sorga" w zawodach pucharu Polski w sumo, wsparcie finansowe druku publikacji pt. "550 ludzi futbolu na 550-lecie województwa lubelskiego". Przekazano środki finansowe stowarzyszeniom sportowym na promocję Miasta Zamość poprzez sport.

Wydatki w kwocie 8 000,00 zł poniesiono na współorganizację Biegu Wokół Twierdzy Zamość.

Zakupiono puchary, medale i dyplomy dla uczestników imprez sportowych w kwocie 3 933,50 zł.

Prowadząc działalność stowarzyszenia i kluby sportowe korzystają z infrastruktury Ośrodka Sportu i Rekreacji oraz obiektów szkolnych w Mieście Zamość i powiecie zamojskim. Uchwała Nr XVIII/299/2020 Rady Miasta Zamość z dnia 24 lutego 2020 r. w § 4 pkt. 1 ust. 4 określała zniżkę za korzystanie z obiektów i urządzeń pozostających w zarządzie OSiR Zamość, w wysokości 90% od 01.01.2021 r. dla jednostek organizacyjnych Miasta, klubów sportowych oraz innych organizacji niezaliczanych do sektora finansów

publicznych

i niedziałających w celu osiągnięcia zysku, które realizują zadania publiczne miasta na podstawie zawartych umów.

4.7.3. Promocja miasta i turystyka

Przekazano dotację celową w wysokości: 30 000,00 zł do Zamojskiego Domu Kultury (dotacja celowa z budżetu dla pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów), z rozbiciem na:

- 15 000 zł (słownie: piętnaście tysięcy zł) na organizację Festiwalu Produktu Lokalnego w ramach 30. Jarmarku Hetmańskiego, zgodnie z umową nr 434/2024 z dnia 12 kwietnia 2024 r.
- 15 000 zł (słownie: piętnaście tysięcy zł) na organizację plenerowych imprez promocyjnych w sezonie letnim, zgodnie z umową nr 435/2024 z dnia 12 kwietnia 2024 r.

Zrealizowano zadania z zakresu turystyki i promocji miasta:

Zorganizowano szereg wydarzeń i akcji promocyjnych:

- bale seniora na terenie OSIR Zamość w dn. 10 lutego i 4 kwietnia 2024 r. (wydarzenia promowały i zachęcały do wyrobienia Zamojskiej Karty Seniora)
- w ramach Majówki „Zamojskie Dni Jazzu i Bluesa” na Rynku Wielkim w dn. 3-5 maja 2024 r. (występy zespołów jazzowo-bluesowych; wydarzenie przygotowano we współpracy z Jazz Club Koszem i Zamojskim Domem Kultury)
- festiwal motoryzacyjny pn. „Zamość na okrągło” w dn. 18 sierpnia 2024 r. (motoryzacyjno – muzyczne show; w 2024 roku Zamość na okrągło odbył się w kilku lokalizacjach, ale główna część odbyła się na Rynku Wielkim. Event poprowadził Irek Bieleninik - showmen, prezenter, konferansjer. W programie m.in.: pokazy dirt jumpingu czyli akrobatycznych skoków na rowerach, konkursy jedzenia na czas, finał III Zlotu Pojazdów Zabytkowych, stoiska promocyjne m.in. Kamking Auto Detailing, MX Enduro Zamość, Motopartner, pokazy stuntu a na zakończenie koncert zespołu Grubson).
- organizacja akcji i eventu „A zbadaj to” (wspólnie z Zamojskimi Amazonkami, SPSW im. Papieża Jana Pawła II oraz NU-MEDem) w dn. 9 listopada 2024 r. Podczas wydarzenia odbyły się konsultacje medyczne, bezpłatne badania profilaktyczne, występy a także liczne atrakcje dla dzieci i dorosłych.
- przeprowadzono promocję Miasta Zamość w związku z organizacją uroczystości wręczenia sztandaru dla 18. Zamojskiego Pułku Przeciwlotniczego im. gen. bryg. Feliksa Kamińskiego
- wykonano i zamontowano na wieży ratuszowej specjalny system do odtwarzania hejnału (dzięki temu sprzętowi hejnał zamojski odtwarzany jest całorocznie)
- wykonano gadżety promocyjne z logo Miasta Zamość (notesy, zestawy piśmienne, breloki, kubki)
- opracowano, wydrukowano i rozdystrybuowano dwa numery „Zamojskiego Biuletynu Miejskiego”
- wydrukowano wielkanocne oraz bożonarodzeniowe kartki świąteczne
- podpisano umowę z hejnalistą na codzienne wykonanie hejnału z wieży zamojskiego ratusza od czerwca do końca sierpnia
- współpraca w ramach projektu „Poznać Europę - żyć Europą” - Międzynarodowy projekt wymiany młodzieży w Trójkącie Weimarskim z udziałem młodych ludzi z Weimaru, Zamościa

i Blois (w dn. 22-27 lipca 2024 r. młodzież z Weimaru, Zamościa i Blois brała udział w Weimar Triangle Summer Camp w Weimarze)

- wydatkowano także środki na tłumaczenia oraz na składki wynikające z tytułu przynależności Miasta Zamość do organizacji i stowarzyszeń: Lokalnej Organizacji Turystycznej „Zamość i Roztocze”, Stowarzyszenia Samorządów Euroregionu Bug, Lubelskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej, Forum Rewitalizacji, Polskiego Komitetu Narodowego Międzynarodowej Rady Ochrony Zabytków ICOMOS, Lokalnej Organizacji Turystycznej „Liga Miejsc Światowego Dziedzictwa w Polsce”, Stowarzyszenia Samorządów Euroregion Roztocze i międzynarodowej Organizacji Miast Światowego Dziedzictwa OWHC.

4.8. Wydział Ewidencji Kierowców i Pojazdów

Wydział Ewidencji Kierowców i Pojazdów realizuje zadania w szczególności z zakresu rejestracji pojazdów, wydania uprawnień do kierowania pojazdami, krajowego transportu drogowego. Organ prowadzi rejestry działalności regulowanej, stanowi nadzór nad ośrodkami szkolenia kierowców i stacji kontroli pojazdów.

Ogółem do końca 2024 r. mieszkańcom miasta Zamość wydano **45.653** prawa jazdy. W 2024 roku Prezydent Miasta Zamość wydał:

- **1.173** profile kandydata na kierowcę (wzrost rok do roku o 18%),
- **1.698** dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami (wzrost o 5% w porównaniu do 2023 r.),
- **112** wtórników praw jazdy (wzrost o 20%),
- **217** praw jazdy ze względu na zmianę stanu faktycznego wymagającego zmiany danych (spadek o 7%),
- **59** międzynarodowych praw jazdy (wzrost o 5%),
- **19** kart kwalifikacji kierowcy (spadek o 27%),
- dokonano wymiany na polskie prawo jazdy **91** dokumentów wydanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (wzrost o 102%),
- przekazano do innych organów administracji publicznej **314** akt ewidencyjnych kierowców (wzrost o 34%), natomiast zażądano **203** akt kierowców (wzrost o 38%),
- udostępniono uprawnionym organom **68** informacji dotyczących uprawnień kierowców figurujących w ewidencji kierowców prowadzonej przez Prezydenta Miasta Zamość,
- wydano **4** zaświadczenia o posiadanym prawie jazdy.

W 2024 r. organ wydał ogółem **599** decyzji administracyjnych o zatrzymaniu, cofnięciu, przywróceniu uprawnień do kierowania pojazdami, skierowaniu na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji, skierowaniu na badania lekarskie, psychologiczne w zakresie psychologii transportu, wydaniu i przedłużeniu zezwoleń na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym i przewożącym wartości pieniężne (w porównaniu do 2023 roku wzrost o 11%).

W 2024 r. wystawiono:

- **95** informacji o obowiązku ukończenia kursu reedukacyjnego w zakresie problematyki przeciwalkoholowej i przeciwdziałania narkomanii,

- **95** informacji o obowiązku poddania się badaniu lekarskiemu przeprowadzonemu w celu ustalenia istnienia lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami,
- **143** informacje o obowiązku poddania się badaniu psychologicznemu przeprowadzonemu w zakresie psychologii transportu w celu ustalenia istnienia lub braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdami,

W ewidencji pojazdów prowadzonej przez organ na dzień 31.12.2024 r. znajdowały się ogółem **45.694** zarejestrowane aktywne pojazdy. Z dniem 10 czerwca 2024 r. wygaszono z mocy prawa decyzje o rejestracji **7.165** pojazdów wydane przed dniem 14 marca 2005 r., dotyczące pojazdów nieposiadających ważnego okresowego badania technicznego, w stosunku do których ich posiadacze nie dopełnili obowiązku zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli pojazd im podlega, przez okres dłuższy niż 10 lat, przypadający bezpośrednio przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczania niektórych skutków kradzieży tożsamości. W 2024 r. zarejestrowano łącznie **7.988** pojazdów, w tym **693** czasowo (wzrost całkowitej liczby rejestracji w porównaniu do 2023 r. o 38%), w tym:

- 5.314 samochodów osobowych (wzrost o 41%),
- 473 pojazdy ciężarowe (wzrost o 110%),
- 343 motocykle,
- 84 ciągniki (wzrost o 23%),
- 65 motorowerów (wzrost o 35%).

W roku 2024:

- przerejestrowano na tych samych tablicach **2.565** pojazdów (wzrost rok do roku o 47,6%), co stanowi 32,3% ogółu rejestracji dokonanej w 2024 r.
- zarejestrowano **26** pojazdów elektrycznych (spadek o 45 %),
- wyrejestrowano **630** pojazdów (spadek o 56%), w tym **10** na wywóz za granicę,
- przyjęto **4.753** zawiadomienia o zbyciu pojazdu (wzrost o 30%),
- udostępniono uprawnionym organom **235** informacji dotyczących pojazdów zarejestrowanych w ewidencji pojazdów prowadzonej przez Prezydenta Miasta Zamość.

Organ prowadzi rejestr przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców oraz rejestr przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów.

Na terenie miasta Zamość na 31.12.2024 r. funkcjonowało **11** ośrodków szkolenia kierowców oraz **2** podmioty prowadzące szkolenie w formie zajęć szkolnych, mające w podstawie programowej przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdami silnikowymi. Były to: Zespół Szkół Ponadpodstawowych nr 2 oraz Zespół Szkół Ponadpodstawowych Nr 5. W 2024 r. do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców nie wpisano nowych podmiotów. W granicach administracyjnych miasta działał **1** ośrodek szkolenia kierowców posiadający poświadczenie potwierdzające spełnianie dodatkowych wymagań, a także prowadzący warsztaty doskonalenia zawodowego dla instruktorów nauki jazdy. W ewidencji instruktorów i wykładowców nauki jazdy prowadzonej przez Prezydenta Miasta Zamość figurowało **71** instruktorów nauki jazdy i **2** wykładowców.

Organ współpracuje ze starostami powiatów w zakresie sprawowania nadzoru nad ośrodkami szkolenia kierowców, których infrastruktura znajduje się na terenie miasta Zamość.

W 2024 r. wykonano **11** kontroli przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców na terenie miasta Zamość oraz **2** dodatkowe kontrole zlecone przez Starostwo Powiatowe w Tomaszowie Lubelskim w zakresie spełnienia wymagań placu manewrowego odnośnie szkolenia w zakresie kategorii B prawa jazdy. Przedmiotem kontroli było sprawdzenie realizacji przepisów dotyczących wymagań stawianych ośrodkom szkolenia kierowców zgodnie z ustawą o kierujących pojazdami, prawidłowości prowadzonej dokumentacji oraz realizacji zaleceń pokontrolnych z roku 2023.

Na 31.12.2024 r. na terenie miasta Zamość funkcjonowało **9** stacji kontroli pojazdów (6 podstawowych i 3 okręgowe), prowadzonych przez przedsiębiorców wpisanych do rejestru prowadzonego przez Prezydenta Miasta Zamość. W ewidencji diagnostów stacji kontroli pojazdów prowadzonej przez Prezydenta Miasta Zamość figuruje **46** diagnostów, w 2024 r. wpisano **1** diagnostę. W 2024 r. przeprowadzono kontrole **9** przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów. Przedmiotem ww. kontroli było sprawdzenie zgodności stacji z warunkami wynikającymi z ustawy – Prawo o ruchu drogowym, prawidłowości wykonywania badań technicznych pojazdów, prawidłowości prowadzonej dokumentacji oraz realizacji zaleceń pokontrolnych z 2023 roku.

W rejestrach dotyczących krajowego transportu drogowego w ewidencji przedsiębiorców prowadzonej przez Prezydenta Miasta Zamość na dzień 31.12.2024 r., wpisanych było: **269** przedsiębiorców, w tym:

- **14** posiadało licencję na wykonywanie krajowego drogowego transportu osób,
- **37** - licencję na wykonywanie krajowego drogowego transportu rzeczy,
- **8** - licencję na przewóz osób samochodem osobowym,
- **47** - zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego rzeczy,
- **14** - licencję na pośrednictwo przy przewozie rzeczy,
- **11** - licencję na przewóz osób pojazdem samochodowym powyżej 7 do 9 osób łącznie z kierowcą,
- **8** - zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego osób,
- **130** - licencję na wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób taksówką,
- **102** - zezwolenie na wykonywanie przewozów regularnych w krajowym transporcie drogowym,
- **115** przedsiębiorców posiadało ważne na dzień 31.12.2024 r. zaświadczenie na przewozy drogowe na potrzeby własne.

W 2024 roku organ skontrolował przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie:

- **9** – zarobkowego przewozu rzeczy, **9** - zarobkowego przewozu osób,
- **1** – przewozu osób pojazdem samochodowym przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu powyżej 7 i nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą ,
- **1** - pośrednictwa przy przewozie rzeczy,
- **6** przedsiębiorców posiadających zaświadczenia na przewozy na potrzeby własne,
- **1** - przewozu osób samochodowym osobowym.

Zakres przedmiotowy kontroli przedsiębiorców (przewoźników) posiadających stosowne zezwolenia, licencje, zaświadczenia na wykonywanie krajowego transportu drogowego dotyczył sprawdzenia spełnienia wymagań określonych w ustawie o transporcie drogowym.

4.9. Sprawy Społeczne i Zarządzanie kryzysowe

4.9.1. Ochrona zdrowia

Corocznie w zakresie realizacji zadań z ochrony i promocji zdrowia ogłaszany jest konkurs ofert dla podmiotów uprawnionych w ramach ustawy o zdrowiu publicznym. W 2024 r. przekazano organizacjom pozarządowym w formie dotacji 19 000,00 zł (2023 r. – 19 000,00 zł, 2022 r. - 17 500,00 zł) na realizację trzech zadań: edukacja i wczesna rehabilitacja osób z chorobami nowotworowymi, wszechstronna aktywizacja seniorów, działania z zakresu rehabilitacji społecznej i zdrowotnej osób niepełnosprawnych.

4.9.2. Polityka społeczna

Opieka nad dzieckiem w wieku do lat 3

Na terenie miasta w 2024 r. funkcjonowało 12 form opieki nad dziećmi w wieku do lat 3:

- 1) jeden Żłobek Miejski, który zapewniał 115 miejsc,
- 2) 8 niepublicznych żłobków oferujących 334 miejsca,
- 3) 1 klub dziecięcy, oferujący 20 miejsc,
- 4) 2 opiekunów dziennych z liczbą 10 miejsc.

Tabela. Zestawienie form opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w latach 2022-2024

Wskaźnik	2022	2023	2024
żłobki			
liczba	9	9	9
liczba miejsc	421	437	449
kluby dziecięce			
liczba	1	1	1
liczba miejsc	20	20	20
opiekun dzienny			
liczba	1	1	2
liczba miejsc	8	8	10

4.9.3. Program „Karta Zamościanina”

Uchwałą nr LVI/769/2023 Rady Miasta Zamość z dnia 27 lutego 2023 r. został wprowadzony program „Karta Zamościanina”. Program to system zniżek, ulg, zwolnień i innych przywilejów udzielanych posiadaczom karty przez jednostki organizacyjne Miasta, spółki miejskie i podmioty niepubliczne zwane Partnerami. W 2024 r. wydano 1022 karty (2023 r. - 1550 kart). Łącznie przez okres trwania programu wydano 2572 karty. Do programu przystąpiło 15 partnerów.

4.9.4. Działania w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego

W 2024 r. został opracowany wspólny dla Miasta i Powiatu Zamojskiego Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2024 – 2028. Przygotowano informację o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego w mieście z uwzględnieniem działalności Policji i Straży Miejskiej. Z informacji uzyskanych z Komendy Miejskiej Policji w Zamościu wynika, iż w 2024 r. na terenie miasta stwierdzono 1106 przestępstw ogółem (w 2023 r. – 1078, w 2022 r. - 1154). Policjanci ujawnili na terenie miasta i gminy Zamość ogółem 38356 wykroczeń (w 2023 r. – 36537, w 2022 r. - 36038).

4.9.5. Działania w zakresie zarządzania kryzysowego

W 2024 r. w trybie nadzwyczajnym zostały zwołane 2 sztaby kryzysowe w związku z wystąpieniem miejscowych podtopień. Zorganizowano ćwiczenia, których celem było współdziałanie służb, podmiotów i instytucji podczas działań ratowniczo-gaśniczych związanych z możliwością powstania pożaru na obiekcie sakralnym i zabytkowym. W związku z trwającym konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej obowiązują stopnie alarmowe wprowadzone zarządzeniem Prezesa Rady Ministrów. Obowiązujący drugi stopień alarmowy ma charakter prewencyjny, wprowadza się go w sytuacji zaistnienia zwiększonego i przewidywalnego zagrożenia wystąpieniem zdarzenia o charakterze terrorystycznym, kiedy jednak konkretny cel ataku nie został zidentyfikowany. Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego regularnie śledzi wszelkie informacje dotyczące zagrożeń, w tym komunikaty przekazywane przez służby bezpieczeństwa.

4.9.6. Działania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa pożarowego

Zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego na terenie miasta jest obowiązkiem realizowanym przez Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Zamościu oraz Prezydenta Miasta Zamość. Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej składa corocznie informację o stanie bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej na terenie miasta Zamość, która jest przyjmowana przez Radę Miasta na sesji w miesiącu marcu. W 2024 r. na terenie Miasta Zamość odnotowano 819 zdarzeń, z czego 81 to pożary, 663 to miejscowe zagrożenia, a 75 zgłoszeń to fałszywe alarmy.

4.9.7. Działania samorządu na rzecz wsparcia policji i straży pożarnej

Miasto Zamość wsparło – poprzez Wojewódzki Fundusz Wsparcia Policji – Komendę Miejską Policji w Zamościu w kwocie 50 000,00 zł na dofinansowanie bieżącej działalności Komendy.

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Zamościu otrzymała z Miasta Zamość wsparcie w kwocie 100 000,00 zł poprzez Wojewódzki Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie celem dofinansowania zakupu lekkiego samochodu kwatermistrzowskiego dla KM PSP w Zamościu.

4.10. Sprawy obywatelskie

4.10.1. Ewidencja ludności i dowodów osobistych

Liczba osób zameldowanych w Zamościu w 2024 r. wyniosła 59071, z tego 57289 osób na pobyt stały i 1782 na pobyt czasowy. Sukcesywnie zmniejsza się liczba mieszkańców. W 2024 r. w stosunku do 2023 liczba osób zameldowanych zmniejszyła się o ponad 1000 osób.

Przyjęto 5846 wniosków o wydanie dowodu osobistego, natomiast wydano 5881 dowodów osobistych oraz 585 zaświadczeń o utracie dowodu osobistego. Przyjęto 2973 zgłoszeń zameldowania na pobyt stały i czasowy, udzielono odpowiedzi na 1274 wniosków o udostępnienie danych osobowych z rejestru mieszkańców, rejestru dowodów osobistych i rejestru PESEL. Wydano 36 decyzji administracyjnych w sprawach meldunkowych. Nadano obywatelom Ukrainy 164 numery PESEL ze statutem UKR. Przyjęto 827 wniosków o zastrzeżenie/cofnięcie zastrzeżenia numeru PESEL.

Tabela. Zestawienie ewidencji ludności i dowodów osobistych w latach 2022-2024

Kategoria	2022	2023	2024
Liczba zameldowanych, w tym:	60673	60427	59071
na pobyt stały	58716	58410	57289
na pobyt czasowy	1921	2017	1782
Liczba wydanych dowodów osobistych	5988	5023	5881
Liczba przyjętych wniosków o wydanie dowodu osobistego, w tym wnioski mobilne	5701	5085	5846
Utrata dowodu osobistego-unieważnienie oraz wydanie zaświadczenia	49	60	92
Liczba zgłoszeń zameldowania na pobyt stały i czasowy	648	616	585
Liczba wniosków o udostępnienie danych osobowych z rejestru mieszkańców, rejestru dowodów osobistych i rejestru PESEL	3220	3247	2973
Liczba wniosków o zastrzeżenie/cofnięcie zastrzeżenia numeru PESEL	1667	1996	1274
Liczba decyzji w sprawach meldunkowych	-	328	827
	77	54	36

4.11. Oświata

4.11.1. Dane ogólne

Dane dotyczące liczby jednostek oświatowych i liczby uczniów w Mieście Zamość

Jednostka	Liczba jednostek		Liczba uczniów	
	I-VIII	IX-XII	I-VIII	IX-XII
Punkt przedszkolny	1	1	8	3
Przedszkola	25	26	2405	2330

oraz

szkoła	Liczba jednostek	Liczba uczniów
--------	------------------	----------------

	I-VIII	IX-XII	I-VIII	IX-XII
Szkoła podstawowa	15	15	4837	5218
Szkoły branżowe stopnia I	8	8	682	672
Szkoły branżowe stopnia II	3	3	104	66
LO dla młodzieży	12	12	4106	3647
LO dla dorosłych	7	7	657	715
technikum	10	10	3685	3330
Szkoła policealna	11	11	1150	1299
Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy	2	2	58	56

Ponadto funkcjonowały placówki: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Centrum Kształcenia Zawodowego, Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, dwie bursy międzyszkolne, Młodzieżowy Dom Kultury, Centrum Edukacyjno-Integracyjne i szkolne schronisko młodzieżowe.

W wymienionych wyżej jednostkach zatrudnionych było:

nauczyciele	I-VIII	IX-XII
w etatach	1826,70	1815,78

4.11.2. Finansowanie systemu oświaty w Mieście Zamość

Dochody uzyskane przez Miasto na działalność oświatową wyniosły 253.372.189,82 zł, w tym:

- dochody własne szkół i placówek – 4.189.354,63 zł, w tym majątkowe 2.993 zł,
- dotacje celowe i inne środki na zadania własne – 32.158,33 zł,
- dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych – 5.850.410,25 zł,
- dotacje celowe na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawowo – 719.256,19 zł,
- dotacje celowe na realizację zadań na podstawie umów lub porozumień – 490.261,64 zł,
- dotacje na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów z udziałem środków europejskich – 2.226.758,67 zł,
- subwencje oświatowe – 229.162.006 zł,
- dochody jednostek budżetowych prowadzących działalność określoną w ustawie Prawo oświatowe – 6.791.031,11 zł.
- Fundusz pomocy -3.910.953 zł.

Wydatki na oświatę wyniosły 332.602.192,43 zł, z czego:

- na zadania własne – 321.227.265,45 zł, w tym wydatki majątkowe 109.599,50 zł,

- zadania z zakresu administracji rządowej i inne ustawowo zlecone gminie – 719.256,19 zł,
- zadania realizowane na podstawie umów i porozumień z organami administracji rządowej – 490.261,64 zł
- wydatki na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej – 3.365.134,71 zł.
- wydatki poniesione z rachunku dochodów jednostek prowadzących działalność określoną w ustawie prawo oświatowe – 6.800.274,44 zł.

Zmiany dochodów i wydatków na oświatę przedstawiono w poniższej tabeli:

Zmiany dochodów i wydatków w latach 2020-2024 (w mln zł)

rok	2020	2021	2022	2023	2024
dochody ogółem	165,1	168,5	169,4	199,6	253,4
subwencje i dotacje	147,1	147,3	162	180,6	235,1
wydatki ogółem	209,9	216,4	232,2	270,1	332,6
wydatki finansowane z subwencji i dotacji	169	177,1	197	217,6	276,2
wskaźniki					
zmiana dochodów do poprzedniego roku	1,04	1,02	1,01	1,18	1,27
zmiana wydatków do poprzedniego roku	1,00	1,03	1,07	1,16	1,23
zmiana wydatków bieżących do poprzedniego roku	1,06	1,08	1,13	1,37	1,10
zmiana subwencji i dotacji do poprzedniego roku	1,10	1,00	1,10	1,11	1,30
zmiana wydatków bieżących finansujących zadania z dotacji i subwencji	1,06	1,05	1,11	1,10	1,27
udział środków miasta w wydatkach bieżących	25,5%	28,8%	27,1%	31,3%	27,8%
udział środków miasta w zadaniach fin z dotacji i subwencji	13,0%	16,8%	17,8%	17,0%	14,9%

Jak wynika z powyższych danych udział środków miasta (wraz z zadaniami własnymi) w bieżących wydatkach oświatowych wyniósł 27,8%. Wpływ na wysokość wydatków ponoszonych na oświatę mają m.in. podwyższanie najniższego wynagrodzenia (wzrost o 20,48%), wzrost wynagrodzeń zasadniczego nauczycieli (n-l początkujący o 33%, n-l mianowany o 30% i dyplomowany o 30%), zmiany prawa oświatowego nakładające dodatkowe zadania, które teoretycznie mają mieć zabezpieczenie w subwencji (pomoc psychologiczno- pedagogiczna dla uczniów i rodziców), wzrost cen towarów i usług (wzrost o 3,6%).

4.11.2. Zrealizowane projekty

W 2024r. realizowano 17 projektów z udziałem środków UE i 2 przedsięwzięcia z udziałem środków rządowych :

1. Projekt p.n.: „Niezwyczajne podróże nauk ścisłych”

Projekt finansowany w całości ze środków UE. Realizowany w latach 2022-2024 w ramach programu Erasmus+ przez Szkołę Podstawową Nr 2. Projekt został zakończony i rozliczony, niepełne wykonanie planu wydatków wynika z przyjęcia zawyżonego kursu euro.

2. Projekt pn.: „Zero waste” (zero odpadów) 2023-2-IT02-KA210-SCH-000170234

Projekt finansowany w całości ze środków UE. Realizowany w latach 2024-2025 w ramach programu Erasmus+ przez Szkołę Podstawową Nr 8 w Zamościu. Projekt ma na celu rozpropagowanie idei „Zero waste”, która kładzie nacisk na minimalizację marnotrawstwa, recykling, ponowne wykorzystanie i świadome podejmowanie decyzji konsumenckich.

3. Projekt pn.: „SP9 - językowo 2024” Akredytacja nr 2022-1-PL01-KA120-SCH-000106833 Wniosek nr 2024-1-PL01-KA121-SCH-000197929. Projekt finansowany w całości ze środków UE. Realizowany w latach 2024-2025 w ramach programu Erasmus+ przez Szkołę Podstawową Nr 9 Zamościu.

4. Projekt pn. „Unikatowe nauczanie języka angielskiego w Szkole Podstawowej Nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi w Zamościu”

Projekt finansowany w 97,896776 % ze środków UE i w 2,103224 % ze środków krajowych. Realizowany w latach 2024-2026 w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027; Priorytet X Lepsza edukacja; Działanie 10.1 Skuteczna edukacja przez Szkołę Podstawową Nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi w Zamościu. Celem projektu jest wzrost efektywności nauczania języka angielskiego poprzez organizację dodatkowych zajęć z języka angielskiego oraz doskonalenie kadry w zakresie dydaktyki języka angielskiego, zgodnie z przeprowadzoną diagnozą istniejących potrzeb. W roku 2024 zrealizowano 281 godzin zajęć z uczniami.

5. Projekt pn. „Asystent ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – pilotaż” realizowany jest ze środków UE w ramach programu PO WER 2014-2020 przez Szkołę Podstawową Nr 2, Szkołę Podstawową Nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi, Szkołę Podstawową Nr 9 i Szkołę Podstawową Nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi. Projekt został zakończony i rozliczony.

6. Projekt pn. „Acces4all: Transforming Education through Digital Inclusion” (Transformacja edukacji poprzez integrację cyfrową)” realizowany ze środków UE w ramach programu ERASMUS+. Realizowany w latach 2024-2026 przez Szkołę Podstawową Nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi w Zamościu. Plan wydatków nie został wykonany ponieważ w roku 2024 nie otrzymano środków finansowych na realizację projektu. Planowane na rok 2024 mobilności nie odbyły się. Realizacja mobilności została przeniesiona na rok 2025.

7. Projekt pn.: „Rozwój kształcenia zawodowego szkół Miasta Zamość” finansowany jest ze środków UE w ramach RPO WL 2014-2020; Oś priorytetowa 12.4 - Edukacja, kwalifikacje i kompetencje; Działanie 12.4 - Kształcenie zawodowe. Projekt realizowany wspólnie przez: Urząd Miasta w Zamościu oraz Zespół Szkół Ponadpodstawowych Nr 1, Zespół Szkół Ponadpodstawowych Nr 2, Zespół Szkół Ponadpodstawowych Nr 3, Zespół Szkół Ponadpodstawowych Nr 4, Zespół Szkół Ponadpodstawowych Nr 5 i Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Zamościu. Projekt został zakończony i rozliczony.

8. Projekt pn.: „Kształcenie i praktyka dla rozwoju Zamościa i Lublina” finansowany był ze środków UE w ramach RPO WL 2014-2020; Oś priorytetowa 12.4 - Edukacja, kwalifikacje i kompetencje; Działanie 12.4 - Kształcenie zawodowe. Projekt realizowany przez Zespół Szkół Ponadpodstawowych Nr 2, Zespół Szkół Ponadpodstawowych Nr 4, Zespół Szkół Ponadpodstawowych Nr 5 i Wydział Oświaty. Projekt został zakończony i rozliczony.

9. **Projekt pn.: „Odpowiedzialność - jak ją rozumiemy w Polsce i Niemczech 2024-1-PL01-KA 122-SCH-000205121”** jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Erasmus+ i realizowany przez I Liceum Ogólnokształcące w latach 2024-2026. Celem mobilności było poznanie niemieckiego systemu edukacyjnego i metod pracy, pozyskanie wiedzy o sposobach pracy szkół w Niemczech w obszarze kształtowania odpowiedzialności ucznia za swoje życie, małą ojczyznę, ojczyznę, Unię Europejską i planetę. Niepełny stopień wykonania projektu wynika z faktu iż nie doszła do skutku wizyta przygotowawcza dla 5 nauczycieli oraz z wahań kursu euro, które wpłynęły na zawyżenie planów na etapie projektowania budżetu.
10. **Projekt pn.: „2ekoLOGiczna”** (Akredytacja Nr 2022-1-PL01-KA120-SCH-000109367, Umowa Nr 2023-1-PL01-KA121-SCH-000128386) jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Erasmus+ i realizowany przez II Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej w Zamościu w latach 2023-2024.
11. **Projekt pn.: „Promocja Europejskiego Dziedzictwa Kulturowego” - 2023,** (Akredytacja Nr 2021-1-PL01-KA120-SCH-000045746, Wniosek Nr 2023-1-PL01-KA121-SCH-000142738) jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Erasmus+ i realizowany przez III Liceum Ogólnokształcące w latach 2023-2024.
12. **Projekt pn.: „Promocja Europejskiego Dziedzictwa Kulturowego” - 2024,** (Akredytacja Nr 2021-1-PL01-KA120-SCH-000045746, Wniosek Nr 2024-1-PL01-KA121-SCH-000227204) jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Erasmus+ i realizowany przez III Liceum Ogólnokształcące w latach 2024-2025. Jest to III tura tej akredytacji.
13. **Projekt pn.: „Projekt 2/ZSP Nr 1”** (Akredytacja nr 2020-1-PL01-KA120-VET-095749 Projekt nr 2023-1-PL01-KA121-VET-000147058). Projekt finansowany w całości ze środków UE, realizowany przez ZSP Nr 1 w Zamościu w ramach Erasmus+.
14. **Projekt pn.: „Mobilność zagraniczna kadry dydaktycznej ZSP 1 w Zamościu jako czynnik sprzyjający podnoszeniu jakości pracy szkoły”.** Projekt finansowany w całości ze środków UE. Realizowany przez Zespół Szkół Ponadpodstawowych Nr 1 w Zamościu w latach 2021-2027 w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027. Projekt został zakończony i rozliczony.
15. **Projekt pn.: „Rozwój kompetencji metodyczno - menadżerskich”** jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Erasmus+ realizowany przez Zespół Szkół Ponadpodstawowych Nr 4.
16. **Projekt pn.: „Włochy, Grecja – rolnictwo, gastronomia kultura - 2023 ”** Akredytacja Nr 2020-PL01-KA120-SCH-000096399 Wniosek nr 2023-1-PL01-KA121-SCH-000142559 jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach ERASMUS+ przez Zespół Szkół Ponadpodstawowych Nr 5. Niewykorzystanie planu wynika z powodu założenia zbyt optymistycznego kursu euro przy planowaniu projektu w stosunku do realnego zgodnie z zaleceniami FRSE w Warszawie.
17. **Projekt pn.: „Włochy, Grecja – współpraca w dziedzinie kształcenia i staży zawodowych”** Akredytacja Nr 2022-PL01-KA120-VET-000110477, Wniosek nr 2023-1-PL01-KA121-VET-000142624 jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach ERASMUS+ przez Zespół Szkół Ponadpodstawowych Nr 5.

Projekty, współfinansowane ze środków krajowych:

1. Przedsięwzięcie p.n. „Wiodący ośrodek koordynacyjno–rehabilitacyjno–opiekuńczy” ze szczególnym uwzględnieniem wczesnego wspomagania rozwoju dziecka

Celem przedsięwzięcia jest zapewnienie realizacji zadań wiodącego ośrodka koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczego na obszarze powiatu Miasto Zamość. Ośrodek ma realizować zadania z wczesnego wspomagania dziecka, udzielać kompleksowego wsparcia rodzinom z dziećmi, u których wykryto wady rozwojowe oraz rodzinom z dziećmi niepełnosprawnymi.

Projekt finansowany z budżetu państwa realizowany jest przez SOSW w Zamościu w latach 2022 – 2026. Środki wydatkowane są na podstawie umowy podpisanej dnia 21 kwietnia 2022 r.

W 2024 roku wydatkowano kwotę: 388 845,64 zł. Kwota ta stanowi 20,95% łącznych nakładów finansowych zaplanowanych na wieloletnią realizację (1 894 332 zł).

W ramach tej kwoty w 2024 r. sfinansowano wydatki bieżące. Umowy zawarte zostały z 20 terapeutami oraz 7 pracownikami obsługi. Przeprowadzono 3 608 godzin indywidualnych zajęć wczesnego wspomagania rozwoju dziecka.

1. W Zespole Szkół Ponadpodstawowych Nr 5 w ramach konkursu "Naukolatek-Nastoletni Naukowiec" we współpracy z Politechniczną Siecią VIA CARPATIA im. Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego (finansowanie z dotacji celowej Ministra Edukacji i Nauki) zostały zrealizowane 4 przedsięwzięcia:

- „Analiza porównawcza środowisk miejskiego i wiejskiego na przykładzie dynamiki rozwoju rodzin pszczelich oraz aktywności biologicznej produktów wykorzystywanych do apiterapii jako bioindykatorów skażenia środowiska”. Wydatkowano 10 000,00zł tj. 100% planu. Przeprowadzone zostały obserwacje w dwóch pasiekach: miejskiej i wiejskiej. Dokonano analizy laboratoryjnej zawartości zanieczyszczeń w postaci pyłów, toksyn, pestycydów i metali ciężkich w produktach pszczelich tj. miód, воск, propolis. W ramach projektu zakupione zostało 5 sztuk uli, niezbędny sprzęt pszczelarski i laboratoryjny a także sfinansowane badania zewnętrzne na zawartość metali ciężkich.
- „Studium wykonalności wykorzystania fotogrametrii architektonicznej i urbanistycznej do inwentaryzacji zabytkowych zespołów budynków na terenie Starego Miasta w Zamościu” Wydatkowano 10 000,00 zł tj. 100% planu. W ramach przedsięwzięcia przygotowano dokumentację fotograficzną z powietrza i z ziemi obiektów zabytkowych na terenie szkoły i Starego Miasta. Opracowano studium wykonalności inwentaryzacji fotogrametrycznej z uwzględnieniem zasobów szkoły. Zakupiono drukarkę 3D do wykonania wydruku z modelu 3D przeprowadzonej inwentaryzacji. W ramach projektu zakupiono drona.
- „Analiza porównawcza wpływu materiałów budowlanych na zmianę właściwości fizykochemicznych gleby i efektywności upraw w rabatach podwyższanych”. Wydatkowano 10 000,00 zł tj. 100% planu. W ramach przedsięwzięcia przeprowadzono badania gleby w umieszczonych w ogrodzie dydaktycznym warzywnikach , badając właściwości fizykochemiczne gleby. Dzięki realizacji projektu szkoła pozyskała pomoce dydaktyczne w postaci narzędzi do pomiaru właściwości fizycznych i chemicznych gleby, używanych zarówno przez nauczycieli przedmiotów zawodowych

jak i ogólnokształcących (geografia, biologia, chemia). Zakupione warzywniki stanowią stały element ogrodu dydaktycznego i będą miejscem przeprowadzania kolejnych projektów badawczych.

- „Optymalizacja warunków inkubacji jaj różnych gatunków ptaków domowych”. Wydatkowano 10 000,00 zł tj. 100% planu. W ramach przedsięwzięcia badano optymalne praktyki inkubacji jaj różnych gatunków ptaków domowych. Zakupione w ramach projektu inkubator wraz z osprzętem i przyrządy pomiarowe wzbogacają pracownie zawodowe wykorzystywane przez uczniów zawodu technik weterynarii i technik rolnik. Zakupione pomoce dydaktyczne służą udoskonalaniu praktyk hodowlanych między innymi określaniu optymalnych warunków wilgotnościowych, temperaturowych.

4.12. Raport z Urzędu Stanu Cywilnego

4.12.1. Dane ogólne

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Zamościu rejestrowane są urodzenia, zgony i małżeństwa zgodnie z jego miejscem zdarzenia czyli zdarzenia, które miały miejsce na terenie miasta i gminy Zamość – tj. zgodnie z zasięgiem działania urzędu oraz zdarzenia, które miały miejsce za granicą i wniosek został złożony do tut. usc.

W tabeli poniżej podane są dane statystyczne z bieżącej rejestracji urodzeń, zgonów i małżeństw za lata 2022-2024

Lp.		2022 rok	2023 rok	2024 rok
1	URODZENIA ogółem	1310	1291	1236
	w tym:			
	- tryb zwykły*	1138	966	894
	- tryb szczególny (wpisywanie zagranicznych aktów)	172	325	342
2	MAŁŻEŃSTWA ogółem	421	381	387
	w tym:			
	- tryb zwykły w tym:	383	342	302
	-- cywilne	177	191	153
	-- konkordat	206	151	149
	- tryb szczególny (wpisywanie zagranicznych aktów)	38	39	85
3	ZGONY ogółem	1650	1485	1548

w tym:			
- tryb zwykły**	1629	1469	1522
- tryb szczególny (wpisywanie zagranicznych aktów)	21	16	26
RAZEM	3381	3157	3171

*dzieci urodzone w Zamościu; liczba ogółem-urodzenia żywe, martwe, przysposobienia skutkujące sporządzeniem nowego aktu)

**liczba zgonów na terenie miasta i gminy Zamość

4.12.2. Urodzenia

W dalszym ciągu utrzymuje się tendencja spadkowa liczby urodzeń. Różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów w odniesieniu do lat poprzednich powiększyła się. W 2024 roku różnica ta wynosiła 628 zgonów więcej niż urodzeń (rejestracja w trybie zwykłym).

Najpopularniejsze imiona:

- żeńskie: Zofia (17), Hanna (16), Maja (14), Helena (12), Liliana (10), Alicja (10)

- męskie: Nikodem (36) Antoni (23), Filip (21), Ignacy (21), Jakub (16), Jan (14),

Oryginalne imiona (przykłady):

- żeńskie: Janja, Lorena, Adelina, Marika, Gaja

- męskie: Jeremiasz, Stefan, Albert, Seweryn, Mieszko, Liam

4.12.3. Małżeństwa

Odnotowaliśmy znaczny wzrost liczby zarejestrowanych zagranicznych małżeństw. Utrzymuje się w dalszym ciągu wzrost zarejestrowanych urodzeń zagranicznych.

Poza lokalem Urzędu Stanu Cywilnego udzielonych zostało 17 ślubów plenerowych. Odnotowano 133 wzmianek o rozwodzie.

4.13. Biuro Informatyki i Łączności

Biuro Informatyki i Łączności Urzędu Miasta Zamość dzięki otrzymanemu grantowi w wysokości 799 000,28 zł w ramach Projektu grantowego „Cyberbezpieczny Samorząd” w 2024 roku zrealizowało projekt pod nazwą „Modernizacja sieci komputerowej w Urzędzie Miasta Zamość”. Projekt został zrealizowany przy pomocy dwóch zadań. Pierwsze zadanie polegało na modernizacji sieci LAN w Urzędzie Miasta Zamość poprzez zastąpienie obecnie używanych przełączników nowymi przełącznikami objętymi długookresowym wsparciem producenta. Drugie zadanie polegało na zakupie redundantnego routera UTM, dla zapewnienia

bezprzerwowej pracy w sieci, w przypadku awarii. Głównym celem projektu było zapewnienie sprawnego i bezpiecznego działania systemów informatycznych oraz lepszej ochrony informacji.

4.14. Działalność Miejskiego Rzecznika Konsumentów

W 2024 roku do biura miejskiego rzecznika konsumentów (dalej rzecznik) wpłynęło 1496 zgłoszeń o udzielenie porady. Wskazana ilość obejmuje zgłoszenia osobiste i telefoniczne – 1385, pisemne – 56, informacje przekazywane konsumentom i zakwalifikowane jako informacje ogólne oraz sprawy niekonsumenckie – 55.

Największa ilość porad dotyczyła roszczeń wynikających z niezgodności towaru z umową lub nienależytego wykonania umowy – 1119, w tym dotyczących umów zawieranych w lokalu przedsiębiorcy - 816 i umów zawieranych na odległość – 267. Zgłoszeń związanych z problemami w związku z rozwiązaniem, wypowiedzeniem lub odstąpieniem od umowy zarejestrowano 309, w tym najwięcej w sprawach umów zawartych na odległość 196. W podziale na kategorie produktów najwięcej zgłoszeń dotyczyło umów sprzedaży urządzeń gospodarstwa domowego, urządzeń elektronicznych, w tym sprzętu komputerowego - 302 oraz mebli, artykułów wyposażenia wnętrz i utrzymania domu – 224, odzieży i obuwia - 140, a także samochodów i innych środków transportu, w tym artykułów motoryzacyjnych – 89, artykuły rekreacyjne i artykuły dla dzieci - 63.

W 2024 roku do rzecznika wpłynęło 120 pisemnych wniosków o interwencję do przedsiębiorców, którzy nie uznali roszczeń konsumentów lub nie udzielali konsumentowi odpowiedzi na złożoną reklamację. Skierowano 112 wystąpień do przedsiębiorców. W 8 sprawach konsumentom została udzielona porada. Najwięcej wystąpień dotyczyło roszczeń z tytułu niezgodności towaru z umową lub nienależytego wykonania umowy 80, w tym z tytułu umów zawartych w lokalu przedsiębiorstwa - 57. Natomiast w odniesieniu do umów zawartych na odległość – 19.

W 2024 roku wpłynęło 12 zgłoszeń dotyczących skierowania sprawy na drogę sądową. W 6 sprawach wytoczone zostało powództwo cywilne na rzecz konsumentów, skutkiem czego było uzyskanie przez konsumentów nakazu zapłaty. Ponadto wpłynęło 6 zgłoszeń od konsumentów dotyczących przygotowania projektów pozwu. W 5 sprawach sporządzone zostały projekty pozwów i jednej z tych spraw rzecznik wstąpił do postępowania sądowego. W jednej sprawie nie było podstawy do wytoczenia powództwa.

Miejski rzecznik konsumentów w ramach współdziałania z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów przesyła zawiadomienia o stosowaniu przez przedsiębiorców praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Ponadto rzecznik przekazuje do UOKiK żądane informacje w sprawach prowadzonych przez ten urząd postępowań. W roku 2024 skierowano do UOKiK 2 zawiadomienia o praktykach naruszających zbiorowe interesy konsumentów, które dotyczyły stosowania przez przedsiębiorców nieuczciwych praktyk rynkowych. Współpraca z Inspekcją Handlową polega na podejmowaniu wspólnych przedsięwzięć związanych z upowszechnianiem praw konsumentów oraz na przekazywaniu

informacji o wszelkich nieprawidłowościach stwierdzonych w placówkach handlu detalicznego i zakładach usługowych oraz na wymianie informacji i wzajemnych konsultacjach.

Rzecznik utrzymuje stały kontakt z organami administracji rządowej oraz innymi podmiotami do zadań których należy ochrona praw konsumentów. W 2024 r. rzecznik czynnie współpracował z Urzędem Komunikacji Elektronicznej uczestnicząc w działaniach edukacyjnych na rzecz seniorów oraz uczniów zamojskich szkół podstawowych.

Działalność edukacyjna rzecznika:

- 1) upowszechnianie informacji o prawach konsumentów z okazji Światowego Dnia Konsumenta, który przypada 15 marca;
- 2) skierowanie do organizacji pozarządowych z terenu miasta Zamościa informacji Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego o webinarze dla seniorów i ich opiekunów na temat „Na co uważać i jak nie dać się okraść w Internecie – bankowość elektroniczna dla seniorów”;
- 3) skierowanie do szkół ponadpodstawowych z terenu miasta Zamościa informacji o webinarach organizowanych przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego z okazji Światowego Tygodnia Pieniądza, z okazji 8 edycji kampanii „World Investor Week”, a także „Cyberbezpieczeństwo – pułapki czyhające na młodzież i jak się przed nimi chronić” oraz Bezpieczny telefon – jak chronić się przed cyberprzestępcami” oraz „Cyberprzestępcy w świecie finansów”;
- 4) zorganizowanie warsztatów dla seniorów w ramach kampanii „Wiem, co podpisuję” oraz „Ja online” oraz warsztatów dla uczniów szkół podstawowych w ramach kampanii „Klikam z głową”;
- 5) przeprowadzenie prelekcji dla dwóch grup seniorów z Klubu Seniora działającego przy Spółdzielni Mieszkaniowej im. Jana Zamoyskiego w Zamościu na temat świadomych zakupów;
- 6) skierowanie do właścicieli obiektów hotelowo-konferencyjnych z terenu miasta Zamość prośby o weryfikację przedsiębiorców, którym wynajmują pomieszczenia na pokazy o handlowym charakterze, ponieważ często podczas tego typu spotkań stosowane są nieuczciwe praktyki rynkowe;
- 7) udział w przygotowaniu przez Miasto Zamość akcji społecznej „Bezpieczny Senior”;
- 8) udział w nagraniu programu Interwencja stacji Polsat, którego tematem była reklamacja samochodu zakupionego w auto-komisie;
- 9) upowszechnienie informacji Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego o możliwości skorzystania z bezpłatnej porady prawnej, psychologicznej, pedagogicznej, doradczo-zawodowej oraz konsumenckiej;
- 10) przygotowywanie materiałów do Zamojskiego Biuletynu Miejskiego o tematyce konsumenckiej.

4.15. Pozostałe inwestycje

Informacje na temat inwestycji wykonanych w ramach Budżety Obywatelskiego znajdują się w rozdziale 3.

Niniejsze zestawienie zawiera opis wybranych, najważniejszych działań inwestycyjnych realizowanych przez wydziały Urzędu Miasta, a także jednostki pomocnicze w 2024 roku. Inwestycje zostały podzielone na dziewięć grup ze względu na charakterystykę działań: drogi, termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej, odnawialne źródła energii (OZE), dziedzictwo kulturowe, opieka społeczna, oświetlenie uliczne, kanalizacja sanitarna, kanalizacja deszczowa oraz pozostałe działania inwestycyjne.

4.15.1. Inwestycje drogowe

Zakres realizacji inwestycji drogowych został szczegółowo opisany w rozdziale nr 1, punk 1.3. - Program gospodarczy budowy i przebudowy ulic na terenie Miasta Zamość na lata 2025 – 2029.

4.15.2. Opracowanie dokumentacji technicznej budowy dróg na terenie miasta Zamość

1. „Przebudowa drogi gminnej nr 110453L ul. Akacjowej i drogi gminnej nr 110531L ul. Lazurkowej w Zamościu”

W 2024 roku została wykonana dokumentacja techniczna dla zadania. Projekt obejmuje swoim zakresem przebudowę dwóch dróg: drogi gminnej 110453L ul. Akacjowej o długości 248 m i drogi gminnej nr 110531L ul. Lazurkowej o długości 1229 m.

Nawierzchnie obu ulic o zdegradowanej nawierzchni bitumicznej, istniejące chodniki z płytki betonowej są bardzo zniszczone. Realizacja inwestycji w znacznym stopniu poprawi komunikację dla pieszych poprzez budowę przejść z udogodnieniami dla pieszych w rejonie skrzyżowań z ulicami: Sowińskiego, Akacjowej, Kalinowej, Olchowej i Powiatowej. Ulica Lazurkowa stanowi główne dojście do Szkoły Podstawowej nr 9 i z tego względu jest ważnym traktem komunikacyjnym dla dzieci w drodze do i ze szkoły. Zakres obejmuje wykonanie całości prac objętych dokumentacją tj. przebudowę konstrukcji nawierzchnią jezdni, chodników, budowę odwodnienia ulic (kanalizacja deszczowa), budowę kanału technologicznego. Wartość opracowania 14 250 000,00 zł. Złożony został wniosek o dofinansowanie w ramach naboru na 2025 rok do Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Planowana realizacja w 2025 roku.

2. „Przebudowa ulicy Koszary w Zamościu wraz z przyległymi ulicami”

Przedmiotem zamierzenia budowlanego jest przebudowa ulicy Koszary /droga gminna nr 112212L/ w Zamościu wraz z ulicami przyległymi o łącznej długości 1417 m. W obecnym stanie ulica Koszary wraz z ulicami przyległymi objętymi opracowaniami posiadają nawierzchnię twarda bitumiczną. Na nawierzchni występują nierówności, deformacje, spękania oraz miejscowe ubytki. Odwodnienie na ulicy Koszary wraz z przyległymi odbywa się powierzchniowo oraz częściowo do kanalizacji ogólnospławnej. Aktualny ruch na ulicy Koszary odbywa się do jednostki wojskowej, budynków mieszkalnych oraz budynków usługowych. Ulice obciążone są głównie ruchem osobowym, występuje również ruch pojazdów wojskowych, pojazdów komunalnych i ruch pieszy.

W ramach inwestycji planuje się wykonanie nowej konstrukcji jezdni, nowej nawierzchni jezdni bitumicznej, dróg dla pieszych i miejsc postojowych. Projekt zakłada też budowę kanalizacji deszczowej w celu odwodnienia terenu i zabezpieczenia przed zalewaniem wodami opadowymi. Łączna długość sieci kanalizacji deszczowej planowanej do wykonania to ok. 1,3 km sieci oraz przepompownia z przykanalikami.

Przedmiotem inwestycji jest też budowa sieci oświetlenia ulicznego wraz z infrastrukturą techniczną oraz usunięcie kolizji. Zaprojektowano także kanał teleinformatyczny w przebudowywanych ulicach oraz 138 nowych miejsc parkingowych, które umożliwią parkowanie mieszkańcom i pracownikom jednostki wojskowej.

Łączna wartość inwestycji według kosztorysów inwestorskich wszystkich 4 branż wynosi 12 348 576,73 zł.

W ramach opracowania dokumentacji technicznej budowy dróg opracowano dokumentację projektową i kosztorysową budowy ul. Konwaliowej (o długości 151m) i przebudowy ul. Chłodnej (o długości 373 m) wraz z odcinkiem ul. Śląskiej (o długości 112m) (od ul. Chłodnej do ul. Robotniczej) w Zamościu obejmującą projekt drogowy, kanalizacji deszczowej, kanału technologicznego, uzupełnienia oświetlenia ulicznego. Realizacja inwestycji o długości łącznej 636 m. Odbiór dokumentacji przeprowadzono w dniu 20.04.2024 r. Koszt opracowania dokumentacji 123 000,00 zł.

Opracowano również dokumentację projektową i kosztorysową dla zadania pn. *“Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 849 (ul. Lipska) od skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 849 (ul. Orłąt Lwowskich, ul. Lipska) z drogą powiatową nr DP 3350L (ul. Żdanowska) oraz drogą powiatową nr DP 3342L (ul. Świętego Piątka) do granicy Miasta Zamość”*. Realizacja inwestycji na długości łącznej 2 402, 72 m.

Koszt opracowania dokumentacji 285 360,00 zł

oraz dokumentację projektową dla zadania pn. *“Budowa ulicy Michała Wazowskiego w Zamościu”*. Opracowanie w zakresie branży drogowej i sanitarnej (kanalizacji deszczowa oraz sanitarna). Realizacja inwestycji na długości 288 m.

Koszt opracowania dokumentacji 42 500,00 zł.

4.15.3. Kanalizacja sanitarna

W 2024 roku wykonana została kanalizacja sanitarna w ulicach Braterstwa Broni i Lawendowej o długości 718,70 m (od studni K1 do studni K29). Wybudowano również przepompownię ścieków z rurociągiem tłocznym i zasilaniem elektrycznym, na działce nr 2/1 ark. 2 przy ulicy Braterstwa Broni 161 w Zamościu. Realizacja zadania inwestycyjnego została dofinansowana ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w kwocie 1 094 600,08 zł. Zadanie zostało zrealizowane w 2024 r. Wartość zadania 1 109 269,05 zł.

W zakresie rozbudowy drogi do strzelnicy zostanie wybudowana nowa sieć wodociągowa (z rur PE, PEHD o średnicy 160mm i długości 1060 m). Realizacja w ramach zadania inwestycyjnego pn. *„Rozbudowa ulicy Lwowskiej, budowa ulicy Ładnej, Chrobrego, Andersa,*

Grechuty, bocznej Granicznej, przebudowa drogi do strzelnicy w Zamościu". Zakończenie realizacji zadania planowane jest na dzień 30.10.2025 r.

4.15.4. Kanalizacja deszczowa

„Budowa układu drogowego na terenie obszaru Tarnobrzelskiej Specjalnej Podstrefy Ekonomicznej EURO- PARK Wisłosan w Zamościu”

Zadanie inwestycyjne obejmujące budowę układu komunikacyjnego na terenie Zamojskiej Specjalnej Podstrefy Ekonomicznej przy ulicy Strefowej i Braterstwa Broni w Zamościu. W ramach zadania realizowana jest kanalizacja deszczowa w ulicy bocznej Strefowej i przedłużeniu ulicy Strefowej oraz w ulicy łączącej ul. Szczepkowską z ul. Strefową. Zadanie w trakcie realizacji z terminem zakończenia do 28.10.2025 r.

„Rozbudowa ulicy Lwowskiej, budowa ulicy Ładnej, Chrobrego, Andersa, Grechuty, bocznej Granicznej, przebudowa drogi do strzelnicy w Zamościu”

Zadanie jest dofinansowane z Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Wartość zadania 31 060 801,62 zł, kwota dofinansowania wynosi 29 442 379,42 zł. Zadanie jest w trakcie realizacji - rozpoczęcie w 2024 r., zakończenie 30.10.2025 r.

W ramach tej inwestycji wybudowano kanalizację w ulicy Andersa o długości 122,211 m (z rur przewodowych DN 315, 200), 4 szt. studni rewizyjnych, 4 szt. wpustów deszczowych, odwodnienie liniowe o dł. 6 m. Wartość zadania 722 176,83 zł. Zadanie zostało zrealizowane w 2024 r.

W ramach tego samego zadania zostanie wybudowana:

- kanalizacja deszczowa w ulicy Lwowskiej o długości 865 m (z rur przewodowych DN 315, 400, 500, 600), ze studniami rewizyjnymi DN 1000, 1200, 1500 wraz z wpustami ulicznymi. Wartość zadania 22 027 632,68 zł. Termin realizacji do dnia 30.10.2025 r.
- kanalizacja deszczowa w ulicy Grechuty o długości 85,1 m (z rur przewodowych DN 315), ze studniami rewizyjnymi DN 1000 wraz z wpustami ulicznymi i wpustami liniowymi 3,3 m oraz 15 m. Wartość zadania 495 653,78 zł. Termin realizacji do dnia 30.10.2025 r.
- kanalizacja deszczowa w ulicy Chrobrego o długości 243 m (z rur przewodowych DN 160, 200, 250, 315), ze studniami rewizyjnymi DN 1000 wraz z wpustami ulicznymi i wpustem liniowym 3,3 m. Wartość zadania 1 043 169,70 zł. Termin realizacji do dnia 31.07.2025 r.
- kanalizacja deszczowa w ulicy bocznej Granicznej o długości 53,7 m (z rur przewodowych DN 315), ze studniami rewizyjnymi DN 1000 wraz z wpustami ulicznymi i wpustem liniowym 3,3 m. Wartość zadania 390 970,18 zł. Termin realizacji do dnia 30.10.2025 r.

„Przebudowa drogi gminnej nr 110602L – ul. Podwale w Zamościu”

W zakresie inwestycji wykonana została kanalizacja deszczowa w ulicy Podwale. Realizacja w 2024 r. z dofinansowaniem ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Zakres robót obejmował studzienki połączeniowe i przelotowe, systemowe studnie wjazdowe, kanał z rur PP;

przyłącza do wpustów ulicznych, kanał z rur PEHD, wpusty uliczne, systemy odwodnienia liniowego, kanały monolityczne. Wartość 343 114,70 zł.

W zakresie tej inwestycji wykonano również kanalizację deszczową w ulicy Koźmiana z dofinansowaniem w 2024 r. ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Zakres robót obejmował studzienki połączeniowe i przelotowe, systemowe studnie włazowe, kanał z rur PP; przyłącza do wpustów ulicznych, kanał z rur PEHD, wpusty uliczne, system odwodnienia liniowego, kanał monolityczny. Wartość 543 546,95 zł.

„Budowa ulicy Wincentego Witosa (od ul. Żabiej do ul. Osiedlowej/Pszenicznej). II Etap”

Lokalizacja kanalizacji deszczowej w ulicy Wincentego Witosa - etap II, na odcinku od studni rewizyjnej S2 do studni rewizyjnej S6, wykonanej (z rur przewodowych DN400) o długości 70 m wraz z czterema studniami rewizyjnymi DN1200 i ośmioma wpustami deszczowymi. Wartość zadania 699 999,03 zł. Zadanie zostało zrealizowane i odebrane w 2024r.

W ramach zadania inwestycyjnego pn.: ***„Budowa wewnętrznej drogi dojazdowej na działce nr ewid. 160/3 ark. 104 w Zamościu”*** zostanie wybudowana kanalizacja deszczowa o długości 12,4 m (z rur przewodowych DN160), ze studnią rewizyjną DN600 wraz z wpustem ulicznym DN500 i wpustem liniowym. Zadanie jest w trakcie realizacji - rozpoczęcie w 2024r., zakończenie w 2025 r. Termin realizacji do dnia 15.05.2025 r. Wartość zadania 302 629,51 zł.

W ramach zadania inwestycyjnego pn.: ***„Budowa ul. Konwaliowej i przebudowa ul. Chłodnej wraz z przebudową odcinka ul. Śląskiej w Zamościu”*** zostanie wybudowana kanalizacja deszczowa w ulicy Konwaliowej, Chłodnej i ul. Śląskiej. Realizacja na odcinku od ul. Chłodnej do ul. Robotniczej o długości 567,5 m - z rur przewodowych DN500 w ul. Konwaliowej i ul. Chłodnej i z rur przewodowych DN800 w ul. Śląskiej oraz studnie betonowe o średnicy 1200 mm. Wartość zadania 4 914 206,50 zł. Zadanie jest dofinansowane ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, kwota dofinansowania wynosi 2 887 354,48 zł. Zadanie jest w trakcie realizacji - rozpoczęcie w 2024 r., zakończenie w 2025 r. Termin realizacji do dnia 31.07.2025 r.

W ramach zadania inwestycyjnego pn. ***„Budowa przyłącza kanalizacji deszczowej do budynku ZSP Nr 5 w Zamościu”*** wybudowana została kanalizacja deszczowa odprowadzająca wody opadowe i roztopowe z połaci dachowej budynku Zespołu Szkół Ponadpodstawowych Nr 5 w Zamościu. Realizacja na odcinku (od studni S1 do S9) o długości 80 m. Wartość zadania 79 419,88 zł. Zadanie zostało zrealizowane w 2024 r.

“Modernizacja rowu melioracyjnego biegnącego wzdłuż ul. Północnej i przebudowa przepustu drogowego pod ul. Legionów” W 2024 r. została wykonana dokumentacja projektowa i kosztorysowa modernizacji rowu. Zadanie planowane do kontynuacji w kolejnym roku budżetowym. Wartość 19 680,00 zł.

4.15.5. Oświetlenie uliczne na terenie miasta Zamość

1. Modernizacja infrastruktury oświetlenia ulic na terenie miasta Zamość

W 2024 roku opracowana została dokumentacja projektowa i kosztorysowa dla przedsięwzięcia, którego zakres rzeczowy przewiduje demontaż i wymianę istniejących opraw oświetlenia ulicznego (sodowych, rtęciowych) na nowe oprawy oświetlenia typu LED, wraz z dedykowanym osprzętem. Ogłoszone zostało postępowanie przetargowe na wybór wykonawcy, którego rozstrzygnięcie przypada na 2025 rok. Realizacja zadania będzie kontynuowana w kolejnym roku budżetowym. Zadanie inwestycyjne będzie realizowane z dofinansowaniem ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, zgodnie z promesą nr Edycja9RP/2023/286/PolskiŁad z dnia 31.12.2024 r.

2. Budowa oświetlenia ulicznego na terenie miasta Zamość

W 2024 roku wykonano oświetlenie uliczne w ulicy: Braterstwa Broni na odcinku od istniejącego słupa oświetleniowego nr F-9 do projektowanego słupa oświetleniowego nr F-17, o długości 326 m. Zamontowano 8 sztuk słupów oświetlenia ulicznego, stalowych, ocynkowanych, prostych, posadowionych na typowych fundamentach. Wybudowano również oświetlenie uliczne w ulicy Michała Wazowskiego w Zamościu o długości 327 m wraz z montażem 9 sztuk słupów oświetleniowych i oprawami typu LED.

Wartość zadania 123 427,44 zł.

Dodatkowo w ramach zwiększenia wartości oświetlenia ulicznego wykonano doświetlenie przejść dla pieszych na terenie miasta Zamość, poprzez postawienie dodatkowego słupa oświetleniowego z oprawą dedykowaną do doświetlenia przejścia. Realizacja w ramach zadania inwestycyjnego pn.: ***“Wykonanie doświetlenia przejść dla pieszych na terenie miasta Zamość”***

Zrealizowano doświetlenia przejść dla pieszych: na ul. Ciepłej obok Lidla; na ul. Hrubieszowskiej przy wjeździe do stacji PKN Orlen i przy Os. Małe Ciche; na ul. Kilińskiego 13, 64 i 68; na ul. Okrzei przy skrzyżowaniu z ul. Orzeszkowej/Przyjaźni; na ul. Sienkiewicza przy skrzyżowaniu z Bulwarem SchwabischHall; na ul. Partyzantów przy skrzyżowaniu z ul. Narutowicza (przy II LO) i przy skrzyżowaniu z ul. Młodzieżową. Zakres został zrealizowany do wysokości środków zabezpieczonych w budżecie. Zadanie wykonane w całości ze środków własnych. Wartość zadania 323 400,00 zł.

W ramach zadania inwestycyjnego pn. ***„Rozbudowa ulicy Lwowskiej, budowa ulicy Ładnej, Chrobrego, Andersa, Grechuty, bocznej Granicznej, przebudowa drogi do strzelnicy w Zamościu”*** realizowano budowę oświetlenia ulicznego:

- w ramach rozbudowy ulicy Lwowskiej w Zamościu, w celu zapewnienia odpowiedniego natężenia oraz równomierności oświetlenia ulicy zostaną dostawione nowe słupy oświetleniowe z oprawami LED oraz nowe oświetlenie z oprawami LED na nowo wybudowanych rondach przy skrzyżowaniu ulicy Lwowskiej i Młyńskiej oraz ulicy Lwowskiej z Al. Jana Pawła II, zakończenie realizacji zadania planowane jest na dzień 30.10.2025 r.

- w ramach rozbudowy drogi do strzelnicy, w celu zapewnienia odpowiedniego natężenia oraz równomierności oświetlenia ulicy zostaną dostawione nowe słupy oświetleniowe z oprawami LED oraz latarnie parkowe z oprawami LED na ciągu pieszym stanowiącym dojście do zalewu miejskiego w Zamościu, zakończenie realizacji zadania planowane jest na dzień 30.10.2025 r.

W ramach zadania inwestycyjnego pn.: ***„Budowa ul. Konwaliowej i przebudowa ul. Chłodnej wraz z przebudową odcinka ul. Śląskiej w Zamościu”***, na ul. Chłodnej w celu zapewnienia

odpowiedniego natężenia oraz równomierności oświetlenia ulicy zostaną dostawione nowe słupy oświetleniowe z oprawami LED oraz zostaną przestawione istniejące słupy oświetleniowe kolidujące z projektowaną nawierzchnią drogi dla pieszych i rowerów. Wszystkie istniejące oprawy na ul. Chłodnej i ul. Konwaliowej zostaną wymienione na oprawy LED. Wartość zadania 4 914 206,50 zł. Zadanie jest dofinansowane ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, kwota dofinansowania wynosi 2 887 354,48 zł. Zadanie jest w trakcie realizacji - rozpoczęcie w 2024 r., zakończenie w 2025 r. Termin realizacji do dnia 31.07.2025 r.

4.15.6. Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej na terenie miasta Zamość

„Modernizacja i rozbudowa obiektów Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zamościu”

Zadanie realizowane w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych oraz dofinansowane z Ministerstwa Sportu i Turystyki ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu.

Wartość zadania wynosi 59 380 512,30 zł. Wartość dofinansowania z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych: 32 000 000,00 zł. Zadanie dofinansowane z Ministerstwa Sportu i Turystyki ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu dofinansowanie w wysokości 7 000 000,00 zł.

W roku 2023 Miasto Zamość pozyskało pierwszą transzę ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu w wysokości 1 000 000,00 zł, zaś w roku 2024 pozyskano drugą transzę z ww. dofinansowania w wysokości 4 000 000,00 zł. Dodatkowo w 2024 r. pozyskano również pierwszą transzę z dofinansowania z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w wysokości 16 000 000,00 zł. Zadanie w trakcie realizacji, zakończenie w 2025 r.

Zakres rzeczowy zamówienia obejmuje wykonanie m. in.:

- boiska piłkarskiego z polem gry o wymiarze 105x68 m. Nawierzchnia z trawy sianej, dostawa i montaż wyposażenia, wykonanie instalacji zraszania płyty boiska oraz stacji dozowania nawozów, dostawa urządzeń lekkoatletycznych z wyposażeniem, rozgrzewkowych urządzeń lekkoatletycznych,
- remontu i przebudowy budynku szatniowo – sanitarnego (kompletny remont w branżach: budowlanej, sanitarnej oraz elektrycznej), kubatura budynku ok. 5 200 m³, powierzchnia zabudowy ok. 820 m², powierzchnia użytkowa budynku ponad 1000m²,
- remontu i przebudowy trybuny głównej (honorowej): na 897 miejsc, dodatkowo 20 miejsc siedzących dla osób niepełnosprawnych oraz 10 miejsc dla osób poruszających się na wózkach. Łączna ilość miejsc na trybunie głównej 927,
- remontu i przebudowy dwóch trybun gospodarzy z zadaszeniem (trybuny nr 5 oraz 6 z zadaszeniem na łączną ilość 833 miejsc),
- budowy wieży sędziowskiej wraz z wyposażeniem pomiarowym,

- montaż czterech prefabrykowanych stalowych kontenerów kas biletowych, montaż trzech prefabrykowanych stalowych kontenerów sanitarnych,
- budowę ogrodzenia terenu, budowę dwóch telebimów,
- budowę infrastruktury technicznej (wykonanie instalacji kanalizacji deszczowej odprowadzającej wody deszczowe z projektowanych obiektów, wykonanie instalacji wodociągowej i zraszania boiska piłkarskiego, budowa instalacji kanalizacji sanitarnej i wodociągowej do kontenerów sanitarnych, wykonanie instalacji elektrycznych: instalacji oświetlenia terenu, instalacji oświetleniowej boiska, oświetlenie bieżni i urządzeń lekkoatletycznych, instalacji technicznej do obsługi zawodów i sprzętu informacyjnego dla widzów oraz kamer, instalacji monitoringu i instalacji nagłośnienia, instalacji LAN, CCTV, odgromowej i uziemień, instalacji kontroli dostępu. Likwidacja nieczynnych instalacji i zabezpieczenie istniejących kabli. Przebudowa wodociągu i kanalizacji deszczowej kolidującej z projektowanymi obiektami),
- remont i przebudowę pawilonu sprawozdawców (kompletny remont budynku i budowa nowych schodów zewnętrznych o konstrukcji stalowej). Budynek wyposażony zostanie w instalację sanitarną: wentylację, centralnego ogrzewania, wody ciepłej, wody zimnej i cyrkulacji, hydrantową oraz umeblowany.

“Termomodernizacja budynku ZSP Nr 5 szkoły i sali gimnastycznej”

W 2024 r. opracowano dokumentację projektową termomodernizacji budynku Zespołu Szkół Ponadpodstawowych Nr 5 z salą gimnastyczną, wraz z pełnieniem nadzoru autorskiego przez wykonawcę dokumentacji. Opracowanie będzie podstawą do wnioskowania o dofinansowanie realizacji inwestycji ze środków zewnętrznych. Odbiór dokumentacji przeprowadzono w dniu 16.12.2024 r. Koszt opracowania dokumentacji 146 370,00 zł.

4.15.7. Realizacja inwestycji z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii na terenie miasta Zamość

„Budowa instalacji odnawialnych źródeł energii w obiektach użyteczności publicznej na terenie miasta Zamość”

“Modernizacja pokrycia dachowego wraz z zaprojektowaniem, dostawą i montażem instalacji fotowoltaicznej o mocy min. 20 kWp w Przedszkolu Miejskim Nr 10 w Zamościu”

Zakres rzeczowy zamówienia obejmował wykonanie następujących prac:

2. Modernizacja pokrycia dachowego:

- wykonanie pokrycia dachowego papą termozgrzewalną,
- wykonanie obróbek blacharskich,
- wymiana przewodów instalacji odgromowej

2) Wymiana naświetli i wjazdu dachowego:

- dostawa i montaż wjazdu dachowego,
- dostawa i montaż świetlika dachowego,
- dostawa i montaż schodów strychowych składanych drewnianych

- 3) Zaprojektowanie, dostawa i montaż instalacji fotowoltaicznej o mocy min. 20 kWp (z inwerterem do 30 kW) z wysokoelektrywnych paneli fotowoltaicznych wraz z osprzętem.

Wartość robót budowlanych wyniosła 225 000,00 zł. Zadanie zakończone w 2024 roku.

W ramach budowy instalacji odnawialnych źródeł energii w obiektach użyteczności publicznej wykonano również usługę polegającą na dostawie i montażu wysokoelektrywnych paneli fotowoltaicznych wraz z osprzętem:

- na dachu budynku II Liceum Ogólnokształcącego, ul. Partyzantów 68 w Zamościu. Wartość zadania: 133 981,52 zł. Zadanie zrealizowane w 2024 r.,
- na dachu budynku Szkoły Podstawowej nr 9, ul. Kalinowa 5A w Zamościu. Wartość zadania: 136 864,40 zł. Zadanie zrealizowane w 2024 r.,
- na dachu budynku Przedszkola Miejskiego nr 4, ul. Peowiaków 18A w Zamościu. Wartość zadania: 37 692,23 zł. Zadanie zrealizowane w 2024 r.,
- na dachu budynku Przedszkola Miejskiego nr 5, ul. Peowiaków 76A w Zamościu. Wartość zadania: 37 761,00 zł. Zadanie zrealizowane w 2024 r.,
- na dachu budynku Przedszkola Miejskiego nr 13, ul. Wąska 7 w Zamościu. Wartość zadania: 37 761,00 zł. Zadanie zrealizowane w 2024 r.,

Dodatkowo na terenie Żłobka Miejskiego przy ulicy Kamiennej 4 w Zamościu wykonano instalację fotowoltaiczną z wysokoelektrywnych paneli fotowoltaicznych w ilości 89 paneli o mocy min. 40 kWp wraz z magazynem energii o mocy 8,64 Kw.

Wartość zadania 154 718,28 zł. Zadanie wykonano w 2024 r.

“Poprawa efektywności energetycznej budynków przedszkoli miejskich w Zamościu”

Przedsięwzięcie obejmuje termomodernizację budynków Przedszkoli Miejskich Nr 8, Nr 12 i Nr 14. Zakres termomodernizacji budynku Przedszkola Miejskiego Nr 8 przy ulicy Kamiennej obejmował wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wykonanie izolacji przeciwwilgociowej, docieplenie ścian i stropodachu. Wykonano roboty w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji, urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych wraz z wykonaniem instalacji fotowoltaicznej. W zakresie modernizacji budynku Przedszkola Miejskiego Nr 12 przy ulicy Wyszyńskiego prowadzone były prace w zakresie docieplenia ścian, wymiany pokrycia dachowego, wymiany stolarki okiennej i drzwiowej. Zrealizowano prace w specjalności instalacyjnej, w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych oraz w zakresie modernizacji instalacji kanalizacyjnej i wodociągowej. W budynku Przedszkola Miejskiego Nr 14 przy ul. Olchowej zrealizowane zostały roboty w specjalności konstrukcyjnej i budowlanej, w zakresie dociepleń, wymiany stolarki okiennej i drzwiowej, w specjalności instalacyjnej, w zakresie wodociągów, kanalizacji sanitarnej. Prace dotyczyły również montażu instalacji fotowoltaicznej i montażu pompy ciepła wraz z osprzętem. Prace rozpoczęte w 2024 roku będą kontynuowane w kolejnym roku budżetowym. Przedsięwzięcie jest realizowane z dofinansowaniem ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Wykonanie finansowe na 31.12.2024 r. wynosi 4 623 079, 91 zł.

4.15.8. Dziedzictwo kulturowe

W 2024 roku w ramach realizowanego zadania podjęto istotne działania mające na celu wzbogacenie wyposażenia Mediateki Zamojskiej Akademii Kultury, która mieści się w odnowionym gmachu Akademii Zamojskiej. W ramach tych prac zakupiono różnorodne materiały i urządzenia, w tym gry (planszowe i komputerowe), książki, audiobooki oraz płyty DVD z filmami i muzyką. Zainstalowano również nowoczesny system zabezpieczeń księgozbioru, który zapewnia jego skuteczną ochronę.

Dodatkowo, na potrzeby Zamojskiej Akademii Kultury nabyto plenerową scenę estradową, która została ulokowana na dziedzińcu, a także zaawansowany system nagłośnienia i oświetlenia scenicznego, dedykowany dla tej sceny. Te inwestycje znacząco przyczyniają się do podniesienia jakości przestrzeni kulturalnej i rozwojowej, tworząc nowe możliwości dla organizacji wydarzeń artystycznych i edukacyjnych.

W 2024 roku wydatkowano w ramach zadania środki o wartości 1 697 557,63 zł.

4.15.9. Opieka społeczna

W ramach przedsięwzięcia inwestycyjnego finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego, resortowego Programu Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej pn. „Centra opiekuńczo-mieszkalne”, powstało nowoczesne Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne. Ośrodek ten stanowi wsparcie zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

Od lutego 2025 roku z Centrum będą korzystać osoby dorosłe posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, a także orzeczenia równoważne. Wybudowany budynek o całkowitej powierzchni 500 m² (powierzchnia użytkowa: 397,77 m²) został wyposażony w parkingi dla osób niepełnosprawnych, pracowników i gości. Centrum dysponuje infrastrukturą rekreacyjną i wypoczynkową, przystosowaną zarówno do pobytu dziennego, jak i całodobowego.

Obiekt spełnia wszystkie wymogi dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, w zgodzie z przepisami krajowymi oraz konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Zastosowane rozwiązania architektoniczne, instalacyjne i organizacyjne umożliwiają bezpieczne korzystanie ze wszystkich pomieszczeń, realizację codziennych aktywności, odpoczynek oraz budowanie relacji z innymi uczestnikami, rodziną i przyjaciółmi.

Komunikacja w obiekcie jest wolna od wszelkich barier architektonicznych, a zastosowane instalacje telekomunikacyjne, zarówno przewodowe, jak i bezprzewodowe, wspierają sprawne porozumiewanie się. Centrum wyposażono również w systemy bezpieczeństwa, w tym sygnalizację alarmową przeciwpożarową oraz przyzywowo-alarmową w pokojach mieszkalnych. Opracowane zostały szczegółowe procedury ewakuacyjne, a wewnątrz obiektu zawierają plansze i tablice informacyjne dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Centrum oferuje wsparcie dla 20 pensjonariuszy, w tym 12 miejsc w ramach pobytu dziennego oraz 8 miejsc z pobytem całodobowym. Zakres usług obejmuje:

- zabezpieczenie potrzeb zdrowotnych i pielęgnacyjnych,
- zapobieganie powikłaniom,
- udział w terapii zajęciowej,

- naukę i podtrzymywanie poziomu sprawności w zakresie samoobsługi, samodzielności oraz rozwijania kontaktów społecznych,
- pielęgnowanie relacji z rodziną i przyjaciółmi, rozwój zainteresowań,
- organizację czasu wolnego, w tym wykorzystanie lokalnych usług,
- zapewnienie miejsc zamieszkania dla 8 osób wraz z realizacją ich potrzeb bytowych.

Dla uczestników zajęć dziennych przewidziano transport między miejscem zamieszkania a Centrum.

Baza lokalowa Centrum obejmuje:

- a) część wspólną dla uczestników pobytu dziennego i całodobowego: kuchnię, jadalnię, salę pobytu dziennego, salę zajęć ruchowych, pomieszczenie terapii zajęciowej, gabinet pielęgniarstwo-zabiegowy oraz pralnię, szatnię, toalety i pomieszczenia dla personelu;
- b) część mieszkalną dla uczestników pobytu całodobowego: 6 pokoi jednoosobowych z łazienkami oraz 1 pokój dwuosobowy.

Całkowity koszt realizacji zadania pn. „Budowa Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego przy ul. Górnej w Zamościu” wyniósł 3 493 516,28 zł, w tym:

- środki z Funduszu Solidarnościowego: 3 268 052,96 zł,
- środki własne/budżet miasta Zamość: 225 463,32 zł.

4.15.10. Realizacja innych przedsięwzięć majątkowych wykonywanych w jednostkach użyteczności publicznej

1. „Modernizacja boiska na terenie Szkoły Podstawowej Nr 4 w Zamościu”.

Zadanie zrealizowane z dofinansowaniem z Ministerstwa Sportu i Turystyki w ramach Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej dla Programu Modernizacji Kompleksów Sportowych „Moje Boisko - Orlik 2012” - edycja 2023.

Wartość dofinansowania: 153 033,00 zł. Zadanie realizowane w podziale na dwie części:

1. Część 1 Wymiana nawierzchni boiska i wymiana wyposażenia boiska

Zakres rzeczowy zamówienia obejmował wykonanie następujących prac:

- a) Wymiana nawierzchni boiska: demontaż istniejącej nawierzchni poliuretanowej, oczyszczenie i gruntowanie nawierzchni, dostawa i ułożenie mechaniczne podbudowy elastycznej i nawierzchni poliuretanowej, wykonanie linii boisk farbami poliuretanowymi metodą natrysku, czyszczenie odwodnienia liniowego wraz z wymianą nakryw z tworzyw sztucznych,
- b) Wymiana wyposażenia boiska: demontaż wyposażenia boiska – 2 słupy z tablicami do koszykówki, dostawa i montaż nowego wyposażenia boiska do koszykówki 2 komplety koszy na słupach (4 kosze).

Wartość robót budowlanych 227 483,58 zł.

2. Część 2 zaprojektowanie, dostawa i montaż 2 szt. kontenerów szatniowych o łącznej powierzchni powyżej 35 m²

Zakres rzeczowy zamówienia obejmował wykonanie następujących prac:

- a) zaprojektowanie, dostawę i montaż 2 szt. kontenerów szatniowych o łącznej powierzchni min. 35 m² wraz z niezbędnym wyposażeniem,
- b) wydzielenie pomieszczenia magazynowego z oddzielnym wejściem w kontenerze Nr 1,
- c) wydzielenie pomieszczenia sanitarnego dostosowanego dla osób niepełnosprawnych, wyposażonego min. w umywalkę, WC, oraz drzwi o szer. 100 cm w kontenerze Nr 2.

Wartość robót budowlanych wynosiła 150 000,00 zł.

2. „Modernizacja boiska z trawy syntetycznej w Szkole Podstawowej nr 6 w Zamościu”.

Realizacja objęła wykonanie przebudowy boiska piłkarskiego o nawierzchni z trawy syntetycznej przy Szkole Podstawowej nr 6 im. Szymona Szymonowica w Zamościu, ul. Orla 5. Boisko o wymiarach 62,30 x 32,30 m, wraz z osprzętem i piłkochwytnymi. Zakres inwestycji obejmował wykonanie robót rozbiórkowych, uzupełnienie podbudowy po likwidacji chodnika, nawierzchni boiska z trawy syntetycznej, nawierzchni z kostki brukowej, montaż wyposażenia. Zadanie dofinansowane jest ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu Sportowa Polska – Program Rozwoju Lokalnej Infrastruktury Sportowej – edycja 2023.

Kwota dofinansowania 321 400,00 zł.

Wartość zadania: 587 817,00 zł.

3. “Przebudowa boiska wielofunkcyjnego przy III Liceum Ogólnokształcącym w Zamościu”

Przedsięwzięcie zrealizowano z dofinansowaniem ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu Sportowa Polska – Program Rozwoju Lokalnej Infrastruktury Sportowej – Edycja 2023. W ramach robót budowlanych wykonano nową nawierzchnię poliuretanową na istniejącej podbudowie wraz z malowaniem linii, wykonaniem odwodnienia liniowego i chodnika umożliwiającego dojście osobom niepełnosprawnym. Wykonano wymianę i nadbudowę piłkochwytnów, zamontowano bramki, stojaki do koszykówki, słupki do siatkówki, a także ławki i kosze na śmieci.

Zadanie zakończone w 2024 r.

Wartość zadania 618 501,56 zł.

4. “Budowa boiska wielofunkcyjnego przy ZSP Nr 2 w Zamościu”

W 2024 r. opracowana została dokumentacja projektowo – kosztorysowa budowy wielofunkcyjnego boiska do gry w piłkę nożną, ręczną, koszykową, siatkową. Zaplanowano również wykonanie kortu tenisowego wraz z niezbędną infrastrukturą i ogrodzeniem na terenie Zespołu Szkół Ponadpodstawowych Nr 2 w Zamościu.

Wartość zadania 15 900,00zł.

5. “Modernizacja Domu Centralnego w Zamościu”

Zadanie inwestycyjne polegające na renowacji konserwatorskiej elewacji kamienicy Domu Centralnego, wraz z modernizacją dachu, wymianą pokrycia dachowego, naprawą więźby dachowej i modernizacją systemu odwodnienia dachu na budynku wpisanym do rejestru zabytków. Obejmuje również renowację 4 klatek schodowych i przebudowę instalacji wodno-kanalizacyjnej. Przedsięwzięcie realizowane jest z dofinansowaniem ze środków Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. W 2024 r. poddano renowacji ściany zewnętrzne, balkony i tarasy budynku Domu Centralnego. Rozpoczęto wymianę pokrycia dachowego i zmodernizowano część instalacji wodno-kanalizacyjnej. Pozostałe prace będą kontynuowane w 2025 roku.

Wykonanie finansowe na 31.12.2024 r. wynosi 1 803 396,44 zł.

6. “Modernizacja fontanny na Rynku Wodnym w Zamościu”

Zadanie zrealizowane ze środków własnych Miasta Zamość. W ramach zakresu rzeczowego przedsięwzięcia przebudowano nawierzchnię z płyt kamiennych i z klinkieru, przebudowano odwodnienie liniowe i wyregulowano włązy. Zmodernizowano instalację technologiczną fontanny, instalację zasilającą, wentylację, odwodnienie i ogrzewanie komory. Wartość zadania 976 821,72 zł.

7. “Renowacja podcieni kamienic przy ulicy Staszica numer 21, 23, 25, 27, 29, 31, 33, 35, 37, 39 w Zamościu”

W ramach zakresu rzeczowego przedsięwzięcia wykonana została renowacja płyt cokołowych kamienicy przy ulicy Staszica 21. W kamienicy przy ulicy Staszica 23 renowacji została poddana elewacja, płyty cokołowe, tynki oraz łuki na filarach, tynki na ścianach nad filarami. W kamienicach przy ulicy Staszica 25, 27, 29, 31, 33, 35, 37 renowacji poddano płyty cokołowe wraz z iniekcją filarów. W kamienicy przy ulicy Staszica 39 renowacji poddano płyty cokołowe z piaskowca przy filarach wraz z iniekcją filarów, zamontowano rury spustowe z blachy miedzianej, wykonano tynki na filarach do wysokości inpostu oraz na przyporze od ulicy Kolegiackiej.

Zadanie zrealizowano z dofinansowaniem ze środków Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

Wartość zadania 651 952,64 zł.

8. “Renowacja zabytkowego Cmentarza Parafialnego w Zamościu – Rej. Zabytków A/1243”

Zakres przedsięwzięcia obejmuje renowację: Kaplicy cmentarnej i Domu Grabarza w zakresie wymiany dachu, stolarki okiennej, renowację elewacji z izolacją ścian obu budynków, ogrodzenia cmentarnego, uzupełnienie kamieniarki i naprawę schodów przy bramie głównej wejścia na cmentarz oraz chodników w alejach cmentarza. Zadanie realizowane jest z dofinansowaniem ze środków Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. Zakres rzeczowy wykonuje Parafia Katedralna Zmartwychwstania Pańskiego i Św. Tomasza Apostoła w Zamościu, która na ten cel otrzymała od Miasta Zamość dotację 3 499 065,54 zł, na podstawie umowy nr 603/2024 z 30 kwietnia 2024 r.

W 2024 roku wykonano w całości przebudowę schodów wejścia głównego, rozpoczęto renowację alei bocznych i alei głównej. Rozpoczęto prace przy kaplicy cmentarnej w zakresie wymiany pokrycia dachowego, naprawy elewacji, stolarki, wykonania nowej opaski betonowej i wejścia. Rozpoczęto renowację Domu Grabarza w zakresie wymiany pokrycia dachowego, naprawy elewacji, rozbiórki dobudówki. Zrealizowano prace w zakresie ustabilizowania muru ogrodzenia oraz muru oporowego, jako wzmocnienia muru południowo - wschodniego ogrodzenia cmentarnego.

Wykonanie finansowe na 31.12.2024 r. wynosi 1 769 981,31 zł.

9. “Renowacja schodów i częściowa modernizacja instalacji, c.o. w budynku Ratusza w Zamościu”

W 2024 roku opracowana została dokumentacja projektowa renowacji schodów budynku Ratusza w Zamościu oraz dokumentacja w zakresie modernizacji instalacji c.o. W trakcie roku budżetowego zmianie uległ zakres przedsięwzięcia, gdyż ze względu

na brak potencjalnych wykonawców zrezygnowano z modernizacji instalacji c.o. Zadanie planowane do realizacji w 2025 roku z dofinansowaniem ze środków Rządowego Programu Odbudowy Zabytków w kwocie 411 074,04 zł.

Wykonanie finansowe na 31.12.2024 r. - 87 729,80 zł.

W ramach tego zadania poddano renowacji również mechanizm zegara na wieży ratuszowej obejmującej wskazówki, mechanizm zegarowy (pełna bezobsługowość), sterownik zegara, elementy pomocnicze, prace montażowe. Wartość zadania: 48 708,00 zł. Zadanie zrealizowane w 2024 r.

10. "Utworzenie nowych 15 miejsc w Żłobku Miejskim w Zamościu w ramach Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny Maluch 2022- 2029 – edycja I"

W 2024 r. wykonano roboty budowlane w zakresie przebudowy wjazdu na teren Żłobka z ulicy Kamiennej, dodatkowych miejsc postojowych dla rodziców pozostawiających lub odbierających dziecko, przebudowano chodniki i dojścia do posesji wraz z usunięciem fundamentu starego ogrodzenia. Zamontowana została instalacja fotowoltaiczna wraz z magazynem energii, dostosowano istniejącą drogę pożarową do wymagań ppoż, wymieniono część ogrodzenia z jednoczesnym poszerzeniem wjazdu, montażem nowej furtki i bramy wjazdowej, dostarczono wiatę śmietnikową i nasadzono zieleń.

Wartość zadania 2 238,60 zł.

11. "Budowa przedszkola miejskiego w Zamościu na Karolówce"

W 2024 r. wykonano aktualizację dokumentacji projektowej i kosztorysowej budowy budynku Przedszkola Miejskiego wraz z infrastrukturą techniczną przy ul. Dolnej w Zamościu, w zakresie zmiany technologii zaplecza żywieniowego do wydawania posiłków na zaplecze żywieniowe, tj. kuchnię w technologii do przygotowywania (gotowania) i wydawania posiłków.

Wartość aktualizacji dokumentacji projektowej 44 280,00 zł.

Rozdział 5. Informacja z działalności samorządowych instytucji kultury

5.1. Biuro Wystaw Artystycznych – Galeria Zamojska

Biuro Wystaw Artystycznych – Galeria Zamojska realizując swoje podstawowe zadanie, polegające na prezentacji i upowszechnianiu współczesnych sztuk plastycznych, zorganizowało w 2024 roku 19 wystaw: 12 w siedzibie własnej, 5 w Zamojskim Centrum Ilustracji Zamojskiej Akademii Kultury oraz 2 poza galerią na terenie kraju. W 2023 roku było to 16 wystaw, a w 2022 – 12. Wśród tytułów znalazły się pokazy indywidualne i zbiorowe, prezentujące aktualne trendy w sztuce współczesnej, twórczość powszechnie znanych artystów oraz przedstawicieli zamojskiego środowiska plastycznego.

W 2024 roku BWA - Galeria Zamojska otrzymała dofinansowanie z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w ramach programu Edukacja Kulturalna na projekt

„Multimedia dla ilustracji”, obejmujący warsztaty dla studentów i absolwentów szkół artystycznych i „Festiwal Polskiej Ilustracji” - w formie prezentacji multimedialnej na Zamojskim Ratuszu.

Frekwencja na wystawach w 2024 roku wyniosła 12 208 osób. W 2023 roku wynosiła 11 571, a w 2022 roku 7 080 odwiedzających.

W dniach 12-21 sierpnia 2024 roku w Zwierzyńcu odbył się XXIX Międzynarodowy Plener Ilustratorów pod hasłem „Arkadia – mityczna kraina szczęśliwości”, w którym uczestniczyło kilkunastu artystów z kraju oraz z Ukrainy.

Realizowana była także działalność edukacyjna i wydawnicza. W ramach działalności edukacyjnej organizowane były spotkania autorskie, prelekcje, pogadanki, projekcje filmów na wystawach, zajęcia i warsztaty plastyczne dla dzieci, warsztaty z rysunku i malarstwa dla Zamojskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

Łącznie z różnych form działalności edukacyjnej skorzystało 2 985 osób, więcej niż w roku poprzednim, gdy frekwencja korzystających z oferty edukacyjnej wyniosła 2 379 osób.

BWA - Galeria Zamojska w 2024 roku wydała 3 katalogi (katalog wystawy poplenerowej – „Inspiracje twórczością I. B. Singera”, do indywidualnych wystaw malarstwa Jerzego Tyburskiego „Mój Teatr” oraz Stanisława Pasiecznego „Kobiety, konie kwiaty”. Ponadto wydano 4 foldery (T. Chomik-Kazarian, F. Maśluszczak, A. Fogt, T. Bachanek).

BWA - Galeria Zamojska wzbogaciła swoje zbiory o 39 ilustracji, otrzymanych w formie daru od uczestników XXIX Międzynarodowego Pleneru Ilustratorów.

5.2. Centrum Kultury Filmowej „Stylowy”

Centrum Kultury Filmowej „Stylowy” w Zamościu realizuje zadania w dziedzinie upowszechniania filmów i edukacji filmowej oraz prowadzi wielokierunkową działalność kulturalną. Cyklicznie odbywają się w nim spotkania z wybitnymi twórcami filmowymi, festiwale filmowe oraz przeglądy kina europejskiego i światowego.

W 2024 CKF Stylowy odwiedziło 196 843 widzów, co stanowi wzrost o 3% w stosunku do roku 2023. Kino zagrało ponad 5 000 seansów. Wysoką frekwencję zapewnia stała współpraca z dystrybutorami filmów takimi jak Warner Bros, Disney, czy United International Pictures.

CKF „Stylowy” to nie tylko premiery filmowe ale również wydarzenia edukacyjne i popularyzujące filmy o szczególnych walorach artystycznych. Zamojskie kino bierze udział w ogólnopolskim programie „Edukacja Młode Horyzonty”. Program realizowany jest na wszystkich poziomach nauczania szkolnego. W spotkaniach edukacji filmowej w 2024 roku wzięło udział ponad 5 500 uczniów z zamojskich szkół i przedszkoli.

CKF „Stylowy” zwiększa dostęp do kultury filmowej dla osób z niepełnosprawnościami i trudnościami w zakresie przetwarzania sensorycznego. W ramach cyklu „Kino przyjazne sensorycznie” oferuje spotkania dedykowane widzom ze spektrum autyzmu i ich opiekunom. Z seansów z cyklu „Kino przyjazne sensorycznie” skorzystało w ciągu roku 175 osób. W 2024 roku przy tytułach filmowych prezentowanych w repertuarze kina, zostało wprowadzone oznaczenie „(AD)” dla filmów dostępnych z audiodeskrypcją, uruchamianą w ramach aplikacji Kino Dostępne. Audiodeskrypcja umożliwia odbiór filmu osobom z dysfunkcją wzroku.

W 2024 roku zrealizowane zostały przez CKF Stylowy cztery ważne wydarzenia filmowe. W lutym odbyły się 28. Międzynarodowe Dni Filmu Religijnego „Sacrofilm”. W sierpniu, organizowany od 12 lat we współpracy z TVP Historia oraz TVP Oddział w Lublinie, Zamojski Festiwal Filmowy "Spotkania z historią". W czasie festiwalu Zamość gości czołówkę polskich dokumentalistów. To coroczne podsumowanie dorobku w dziedzinie filmu dokumentalnego, które wspiera rozwój kinematografii historycznej. Dzięki ścisłej współpracy CKF „Stylowy” z brokerem reklamy kinowej Kinads Media, na Rynku Wielkim w Zamościu odbyła się największa w Polsce plenerowa impreza dla miłośników kina pod gołym niebem czyli „Kino na leżakach”. W listopadzie CKF „Stylowy” na 12. Przegląd Filmowy „Alchemia Kina” Promocja Polskiego Filmu zaprosiło znanych i lubianych twórców filmowych: Annę Nehrebecką, Tomasza Włosoka i Łukasza Maciejewskiego.

Od marca 2024 CKF Stylowy prowadzi działalność w Sali Kinowej od A do Z w Zamojskiej Akademii Kultury. Odbywają się w niej spotkania Klubu Filmowego Senso, pokazy filmowe dla szkół, kino seniora z wideoprelekcją przygotowaną w ramach projektu Edukacja Spojrzenia, który uczy całościowego i uważnego odbioru dzieła filmowego.

CKF Stylowy w 2024 pozyskało ponad 200 000 zł środków zewnętrznych z Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej, które zostały przeznaczone na zakup sprzętu kinotechnicznego oraz na organizację wydarzeń filmowych.

5.3. Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego

Książnica Zamojska prowadzi działalność w zakresie gromadzenia i udostępniania zbiorów, ich udostępniania, działalność informacyjno-bibliograficzną oraz zajmuje się popularyzacją i upowszechnianiem czytelnictwa. W 2024 roku wypełniała funkcje biblioteki miejskiej oraz powiatowej. Sieć biblioteczna w 2024 roku powiększyła się o 1 filię biblioteczną (Filia nr 7 - Mediateka w Akademii). Stan sieci wynosił ogółem 8 placówek (biblioteka główna i 7 filii bibliotecznych).

Zbiory wszystkich bibliotek Książnicy Zamojskiej liczyły ogółem 243 388 jednostek inwentarzowych, w tym 220 697 woluminów książek i czasopism oprawnych oraz 22 691 jednostek zbiorów specjalnych. W zgromadzonym zasobie biblioteka posiada ponad 33 000 jednostek zbiorów o charakterze regionalnym (książki, czasopisma oprawne, dokumenty życia społecznego /afisze, plakaty, informatory i inne druki ulotne/ zdjęcia, ekslibrisy).

W 2024 r. zakupiono ogółem 4 664 jednostek nowych zbiorów w postaci tradycyjnej oraz 1 512 kodów dostępu do licencjonowanych zbiorów elektronicznych na platformie Legimi (ebooków, audiobooków, synchrobooków). Z zasobów w całej sieci ubytковано ogółem 4 874 jednostki inwentarzowe. Biblioteka prenumerowała 62 czasopisma bieżące.

Książnica Zamojska posiada również zasoby cyfrowe. Całość zasobu BCKZ liczyła ogółem 5 726 publikacji, tj. 1 443 085 skanów.

Zarejestrowano łącznie 11 025 czytelników. Stanowili oni 19,03% ogółu mieszkańców miasta. Dla porównania w 2023 roku czytelników było 9 883 (16,90%). Udostępniono 248 271 jednostek wszystkich zbiorów. Wskaźnik wypożyczeń wyniósł 428,6 wypożyczeń/100 mieszkańców. Aktywność czytelnicza wyniosła 22,5 wypożyczeń na 1 czytelnika.

Biblioteka prowadzi działalność na rzecz osób o szczególnych potrzebach; gromadzi zbiory alternatywne (książka z dużą czcionką, „książka mówiona”), udostępnia bezpłatnie urządzenia wspomagające korzystanie ze zbiorów (czytniki e-booków, czytniki). Dla osób, które mają problemy z samodzielnym dotarciem do biblioteki organizuje usługę „Książka

na telefon” (w 2024 roku systematycznie korzystało z niej 14 osób, u których zarejestrowano łącznie 42 odwiedziny). Filia nr 5, zlokalizowana na terenie Szpitala Wojewódzkiego im. Jana Pawła II w Zamościu prowadziła również obsługę biblioteczną pacjentów szpitala.

W ramach prowadzonej działalności popularyzującej czytelnictwo Książnica Zamojska zorganizowała ogółem 932 wydarzenia kulturalno-edukacyjne, w których udział wzięło 31 340 uczestników. Były to m.in.: całoroczny projekt „Biblioteka z książką w przestrzeni miasta”, „Klik” – projekt czytelniczy o walorach biblioterapeutycznych, „Złap energię na czytanie”, zajęcia dla dzieci najmłodszych „Puchatkowe Spotkania” i „Bajanie na dywanie”, interaktywna wystawa „Wszystko jest liczbą”. Od wielu lat prowadzi stałe formy promowania czytelnictwa (Ferie i Wakacje w bibliotece, spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki, spotkania klubu „Z książką na zielonej sofie”). Upowszechnianiu wiedzy o regionie służyły: IV Giełda Książki Regionalnej, VI Biblioteczne spotkania z historią, spotkania z cyklu „Czwartki u Stanisława” oraz „O regionie w bibliotece”. W 2024 r. Książnica Zamojska rozpoczęła realizację 2-letniego projektu „Cyfrowe Archiwum Dzieci Zamojszczyzny – etap I”, współfinansowanego ze środków zewnętrznych. Efektem działań projektowych było utworzenie cyfrowej kolekcji dokumentów archiwalnych związanych z losami ludzi, którzy w okresie II wojny światowej, jako dzieci, doświadczyli działań pacyfikacyjnych, rozłąki z rodzicami oraz aktów zniewolenia. W pierwszym roku (2024) realizacji projektu w bibliotece cyfrowej zamieszczono dokumenty dotyczące 534 osób, tj. ogółem 6 460 skanów.

Książnica Zamojska wydała w 2024 r. następujące publikacje: jednodniową gazetę okolicznościową „biblioTEKA PRAWDY”; „Zamość. Ulice i place” – II uzupełnione wydanie publikacji autorstwa Nowaka Bogdana i Żygawskiego Jakuba; „Okno” Marka Chmury (Leona Zdzisława Stroińskiego) – publikacja okolicznościowa w 80. rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego; „Despekty za życia, despekty po śmierci” – wydawnictwo o Joannie Żubrowej, autorstwa Jarosława Petrowicza oraz kolejny numer czasopisma branżowego „Bibliotekarz Zamojski”.

5.4. Muzeum Zamojskie

Muzeum prowadzi działalność polegającą na gromadzeniu i ochronie dóbr naturalnego i kulturalnego dziedzictwa o charakterze materialnym i niematerialnym, upowszechnianiu podstawowych wartości historii, nauki, kultury polskiej i światowej oraz umożliwianiu korzystania ze zgromadzonych zbiorów. Swoją statutową działalność prowadzi w 4 obiektach: Muzeum Zamojskim przy ul. Ormiańskiej, Muzeum Fortyfikacji i Broni Arsenał Oddziału Muzeum Zamojskiego, Galerii Rzeźby Profesora Mariana Koniecznego oraz ekspozycji muzealnej w budynku dawnej Akademii Zamojskiej.

W 2024 roku zbiory muzeum wzbogaciły się o 62 eksponaty pozyskane na podstawie darowizn i pozyskań własnych. Muzeum Zamojskie, oprócz ekspozycji stałych, zaprezentowało łącznie 17 wystaw czasowych w swoich obiektach oraz innych instytucjach. Jednym z ciekawszych wydarzeń była wystawa Picasso: Odsłony dźwięku i ludzkiej duszy, która połączyła sztukę z nowoczesnymi technologiami, oferując niezapomniane, multimedialne doświadczenia zwiedzającym. Muzeum zrealizowało Projekt wystawienniczo-edukacyjny pn. „Od patriotyzmu do bohaterstwa. Dziedzictwo sztuki wojennej”. Projekt objęty został wsparciem w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

W Galerii Rzeźby Prof. Mariana Koniecznego kontynuowano koncepcję wystawienniczą „Mistrz i Uczeń”. Realizowano zajęcia edukacyjne z programu pt. Artystyczna

przygoda: sztuka i edukacja dla zdrowego stylu życia do Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024-2026.

Pracownicy uczestniczyli w 18 konferencjach, sesjach i seminariach. Oddali do publikacji 4 artykuły w wydawnictwach pokonferencyjnych czasopismach. W ramach działalności kulturalno-edukacyjnej zrealizowano ponad 100 spotkań (warsztaty, lekcje muzealne, wykłady, wernisaże), w których uczestniczyło ponad 4 000 osób.

W 2024 roku frekwencja we wszystkich obiektach muzeum wyniosła 66 595 zwiedzających. Odpowiednio w latach ubiegłych frekwencja przedstawiała się następująco: w 2023 roku 64 091, w 2022 roku – 55 012, w 2021 – 45 530, w 2020 – 39 495 osób.

5.5. Orkiestra Symfoniczna im. Karola Namysłowskiego

Najstarsza polska orkiestra symfoniczna, założona przez Karola Namysłowskiego w 1881 roku. Od 2022 roku współprowadzona jest przez Miasto Zamość i Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Zadaniem realizowanym przez orkiestrę jest działalność artystyczna, upowszechniająca i promująca kulturę muzyczną i dialog międzynarodowy. Instytucja prowadzi działalność koncertową we własnej sali koncertowej w okresie od września do kwietnia, natomiast w okresie od kwietnia do sierpnia koncerty orkiestry odbywają się na Muzycznej Scenie Plenerowej Zamojskiej Akademii Kultury. Ponadto, orkiestra uczestniczy w obchodach świąt państwowych i kościelnych, w uroczystościach miejskich, okolicznościowych i innych przedsięwzięciach kulturalnych na terenie kraju i poza jego granicami, koncertując w salach koncertowych i w plenerze.

W 2024 roku orkiestra zagrała 56 koncertów dla 11 000 odbiorców. Flagowe wydarzenia roku to: 17. Zamojski Festiwal Kultury „arte, cultura, musica e...” oraz 44. Zamojskie Dni Muzyki. W maju 2024 roku odbyła się inauguracja Muzycznej Sceny Plenerowej Zamojskiej Akademii Kultury.

Orkiestra Symfoniczna im. Karola Namysłowskiego w Zamościu angażuje się w projekt Anime Symphony, który łączy muzykę symfoniczną z kultowymi utworami z japońskich animacji. W ramach tego przedsięwzięcia, Orkiestra występuje wspólnie z chórem Pro Musica Mundi oraz solistami, prezentując nowe aranżacje znanych tematów muzycznych z popularnych serii anime. W 2024 roku projekt Anime Symphony zrealizował łącznie cztery koncerty, a jeden z nich został zagrany podczas Japońskich Dni w Ostrawie.

5.6. Zamojski Dom Kultury

Zamojski Dom Kultury prowadzi wielokierunkową działalność w zakresie animowania, upowszechniania kultury i sztuki, wszechstronnej edukacji kulturalnej, pozyskiwania i przygotowania mieszkańców Zamościa do aktywnego uczestnictwa w kulturze.

Łączna liczba wszystkich wydarzeń niekomercyjnych zorganizowanych przez Zamojski Dom Kultury w roku 2024 to ok. 120, wraz z działalnością w Zamojskiej Akademii Kultury niemal 200 wydarzeń czyli ok. 40 więcej niż w roku 2023. Dodatkowo ok. 100 wydarzeń impresaryjnych zrealizowanych w sali widowiskowej ZDK. Łączna liczba uczestników wszystkich wydarzeń to ponad 60 000, o ok. 10 000 więcej niż w roku 2023.

Jak co roku fundamentalne programowo były cykliczne wydarzenia plenerowe, stanowiące wizytówkę ZDK i wyznaczające dynamikę kulturalnego kalendarza miasta. Były to: 46. Kiermasz Wielkanocny, 47. Konkurs Wielkanocny, Zamojskie Dni Jazzu i Bluesa,

30. Jarmark Hetmański-Festiwal Produktu Lokalnego „Smaki Zamościa i Roztocza”, Noc Świętojańska, 49. Zamojskie Lato Teatralne (9 spektakli oraz warsztaty i wystawa), XXI Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny „Eurofolk”, Dzień Zamojski Festiwalu Stolica Języka Polskiego w Szczepieszynie, Ulica Literacka – w ramach wydarzenia na Szlaku Leśmianowskim pojawiła się ósma rzeźba – Lalka, pożegnanie wakacji – „Gorączka sobotniej nocy”, gala jubileuszowa 60-lecia Zamojskiego Domu Kultury, a wydarzenia roku 2024 zwieńczyła XVII Wigilia wraz z Zamojskim Kolędowaniem i Jarmarkiem Świątecznym.

Zrealizowano 2 projekty profilaktyczne – 4 Wędrujące Estrady i 32 działania w ramach projektu „Za horyzont wyobraźni”.

Podstawową działalność programową ZDK stanowią różnorodne aktywności proponowane przez cały rok w siedzibie Zamojskiego Domu Kultury. W roku 2024 odbyło się między innymi: 12 koncertów Zespołu Pieśni i Tańca „Zamojszczyzna”, 1 akcja wspierająca Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy, 9 Giełd Kolekcjonerskich, 1 konkurs literacki Debiut, 3 konkursy recytatorskie, 1 konkurs na sztukę teatralną towarzyszący Zamojskiemu Latu Teatralnemu – Szukamy Polskiego Szekspira, 1 towarzyszący Ulicy Literackiej, 3 konkursy wokalne, 1 plastyczny, 1 przegląd teatrów amatorskich – Zamojskie Premiery Teatralne, ok. 50 warsztatów edukacyjno-artystycznych, 6 spektakli grup teatralnych Glosa i Drobiazg działających w Zamojskim Domu Kultury, 3 spektakle teatrów profesjonalnych w ramach Jesieni Teatralnej, 12 wystaw koordynowanych przez Zamojski Dom Kultury, 1 spotkanie literackie.

W roku 2024 w Zamojskim Domu Kultury działało 7 zespołów artystycznych, klubów zainteresowań, skupiających ok. 350 osób: Zespół Pieśni i Tańca „Zamojszczyzna”, Kapela Ludowa, Zespół Muzyki Dawnej „Capella all’ Antico”, grupa teatralna Drobiazg i Czterdziestolatek, Zamojska Grupa Fotograficzna Grupa Twórcza oraz zespół Żywe Torpedy. ZDK przygotował w roku 2024 wydawnictwo jubileuszowe z okazji 60-lecia Zamojskiego Domu Kultury jako tom XXVIII Biblioteczki Zamojskiego Kwartalnika Kulturalnego oraz Zamojski Kwartalnik Kulturalny nr 1-4 (158-161) 2024.

Rozdział 6. Informacja z działalności pozostałych jednostek organizacyjnych Miasta Zamość.

6.1. Pomoc społeczna – działalność Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej w Zamościu

6.1.1. Dane finansowe.

Całkowite wydatki Miasta Zamość na szeroko rozumiane zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez wszystkie jednostki budżetowe, samorządowy zakład budżetowy oraz Wydział MCPR w Urzędzie Miasta (budżetowo oraz pozabudżetowo) wyniosły **87.200.695zł** w tym:

- a) ze środków budżetowych 72.011.921zł, z tego 46.345.430zł (tj. 64,36%) zostało sfinansowane ze środków otrzymanych z zewnątrz (budżet państwa, PFRON, inne samorządy, Fundusz Przeciwdziałania Covid-19, Fundusz Pracy, Fundusz Pomocy), a 25.666.491zł (tj. 35,64%) ze środków własnych Miasta,

- b) ze środków pozabudżetowych 15.188.774zł, z tego 12.128.504zł (tj.79,85%) zostało sfinansowane ze środków otrzymanych z zewnątrz (PFRON, środki z MRPiPS, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Dopłat, Fundusz Pracy), a 2.529.024zł (tj. 16,65%) ze środków własnych, w tym z przychodów wypracowanych przez zakład budżetowy.

Plan wydatków budżetowych realizowanych w ramach układu wykonawczego MCPR wyniósł **60.330.101,69zł** i został zrealizowany w 96,42% ,tj. w kwocie **58.172.951,82zł**. Ww. zadania zostały sfinansowane ze środków własnych j.s.t (29,54% ogółu wydatków) oraz innych źródeł (70,46% - w tym budżet państwa, dotacja Starosty Zamojskiego, dotacja z PFRON, środki z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19, z Funduszu Pomocy i Funduszu Pracy).

Na różnego rodzaju świadczenia dla ludności wydatkowano w 2024 r kwotę 46.495.605,41zł (79,93% ogółu wydatków), zaś na wydatki statutowe przeznaczono kwotę 11.677.346,41zł (20,07% ogółu wydatków – w tym wynagrodzenia, czynsze, zakup materiałów, opłaty pocztowe i inne usługi, odpis na ZFŚS itp.).

6.1.2. Działalność Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie.

Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu realizuje i koordynuje na terenie miasta zadania z zakresu pomocy społecznej. Świadczeniami pomocy społecznej w 2024 roku objęto **1 969 rodzin**, w których przebywało **3 657 osób**, co stanowiło **6,38 %** ogółu mieszkańców miasta (wzrost o 71 rodzin w porównaniu do roku 2023).

Najczęstszymi powodami przyznawania świadczeń były: długotrwała lub ciężka choroba – 36 %, tj. 726 rodzin (w 2023 r. – 764 rodzin), ubóstwo – 33 % tj. 658 rodzin (w 2023 r. – 762 rodziny), bezrobocie – 28 %, tj. 522 rodziny (w 2023 r. – 612 rodzin), niepełnosprawność – 27 %, tj. 548 rodzin (w 2023 r. - 556 rodzin), alkoholizm – 3 %, tj. 76 rodzin (w 2023 r. – 119 rodzin), potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym rodziny wielodzietne – 3 % tj. 64 rodziny (w 2023 r. – 93 rodziny), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych – 3 %, tj. 69 rodzin (w 2023 r. – 103 rodziny).

W rodzinach objętych pomocą często występuje wiele problemów wzajemnie się warunkujących, jednym z dominujących powodów przyznawania świadczeń z pomocy społecznej jest ubóstwo będące w ścisłej korelacji z problemem długotrwałej lub ciężkiej choroby lub w powiązaniu z problemem bezrobocia. Kolejny powód korzystania ze świadczeń pomocy to niepełnosprawność.

Poniższa tabela ilustruje zestawienie liczby rodzin oraz liczby osób w tych rodzinach objętych pomocą MCPR wynikającą z ustawy o pomocy społecznej w latach 2020-2024.

Tab. Zestawienie liczby osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2020-2024

Lata	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Udział % liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej do ogólnej liczby mieszkańców miasta Zamość
2020	1 950	3 969	6,55 %
2021	2 004	3 949	6,63 %
2022	2 008	3 869	6,59 %
2023	1 898	3 735	6,39 %

2024	1 969	3 657	6,38 %
------	-------	-------	--------

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-03 za 2020 – 2024.

Świadczenia z pomocy społecznej

Rodziny i osoby wymagające wsparcia zostały objęte różnymi formami pomocy, których celem było zaspokojenie ich niezbędnych potrzeb życiowych, w tym: pomocą finansową, pomocą rzeczową, usługami niematerialnymi i pracą socjalną.

Pomoc finansowa

Zasiłek stały – skorzystało 266 osób (w 2023 r. – 267 osób),

Zasiłek okresowy – objęto pomocą 484 osoby (w 2023 r. - 571 osób)

Zasiłki celowe i w naturze – skorzystało 557 rodzin (w 2023 r. – 518 rodzin)

Specjalny zasiłek celowy – przyznano 256 rodzinom (w 2023 r. - 182 rodzinom).

Kierowanie osób wymagających całodobowej opieki do domów pomocy społecznej

Do zadań własnych z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez gminy należy kierowanie osób do domu pomocy społecznej (dalej: DPS) oraz ponoszenie opłat za pobyt mieszkańca gminy umieszczonego w tym domu. W 2024 r. pierwszorazowo do DPS skierowano 7 osób, a trzem przedłużono decyzje dotyczące pobytu na czas określony. Stanowi to nieznaczny wzrost (+3 osoby) w stosunku do 2023 roku.

Tab. Skierowania mieszkańców miasta do DPS w latach 2020 – 2024.

Rok	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba osób, które skierowano/przedłużono pobyt w DPS	17	14	18	6	10
Liczba osób przebywających w różnych typach DPS	77	79	82	77	77

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu za rok 2024 oraz zamierzenia na rok 2025.

Dane w tabeli pokazują znaczny wzrost w zakresie wydanych skierowań dla osób do domu pomocy społecznej przy utrzymującej się ogólnej liczbie osób przebywających w tego rodzaju placówkach, a skierowanych na przestrzeni ostatnich lat, co jest związane ze zgonami mieszkańców. Wzrosły natomiast wydatki Miasta Zamość na pokrycie pobytu osób w DPS, co ma ścisły związek ze wzrostem średnich miesięcznych kosztów utrzymania mieszkańców. W 2024 r. na ten cel wydatkowano 3.850.818,86 zł (w 2023 roku była to kwota 3.150.877,53zł zł), a miesięczna dopłata do mieszkańca wahała się od 1.164,03 zł do 6.333,84 zł/os.

W minionym roku 24 osoby zostały zobowiązane w formie umowy lub decyzji do współfinansowania pobytu 17 mieszkańców domów. Ustalona miesięczna kwota opłaty wahała się od 38,71 zł do 4.032,10 zł. W analizowanym okresie budżet Miasta Zamość odzyskał z tego tytułu 170.479,97 zł, co stanowi wzrost w stosunku do 2023 roku o kwotę 38.193,96 zł.

Centrum Integracji Społecznej

W 2024 r. Centrum Integracji Społecznej w Zamościu kontynuowało działalność statutową jako samorządowy zakład budżetowy. Przedmiotem działalności CIS jest reintegracja społeczna i zawodowa uczestników zgodnie z zapisami ustawy o zatrudnieniu socjalnym. Reintegracja zawodowa jest prowadzona w następujących warsztatach:

- 1) gastronomicznym,
- 2) porządkowo-opiekuńczym,
- 3) pielęgnacji zieleni.

Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu kieruje osoby do uczestnictwa w CIS. Osoby skierowane podpisują Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego, otrzymują świadczenia integracyjne wypłacane przez CIS. Świadczenia integracyjne są refundowane przez Powiatowy Urząd Pracy w ramach zatrudnienia wspieranego.

Pobyt uczestnika w CIS trwa: 1 miesiąc okresu próbnego, kwalifikacja do 11 m-cy z możliwością przedłużenia na okres do 12 m-cy.

Zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym uczestnicy objęci są ubezpieczeniem społecznym opłacanym bezpośrednio przez CIS oraz ubezpieczeniem zdrowotnym, które jest finansowane przez MCPR.

W 2024 r. w CIS było łącznie 48 osób, w tym uzależnionych od alkoholu 10 osób, współuzależnionych 3 osoby.

Pracownicy socjalni MCPR w 2024 r. do CIS skierowali kolejnych 25 osób, w tym 2 osoby nie realizowały IPZS w CIS. Z roku poprzedniego udział w CIS kontynuowało 25 osób.

6.1.3. Zadania powiatu.

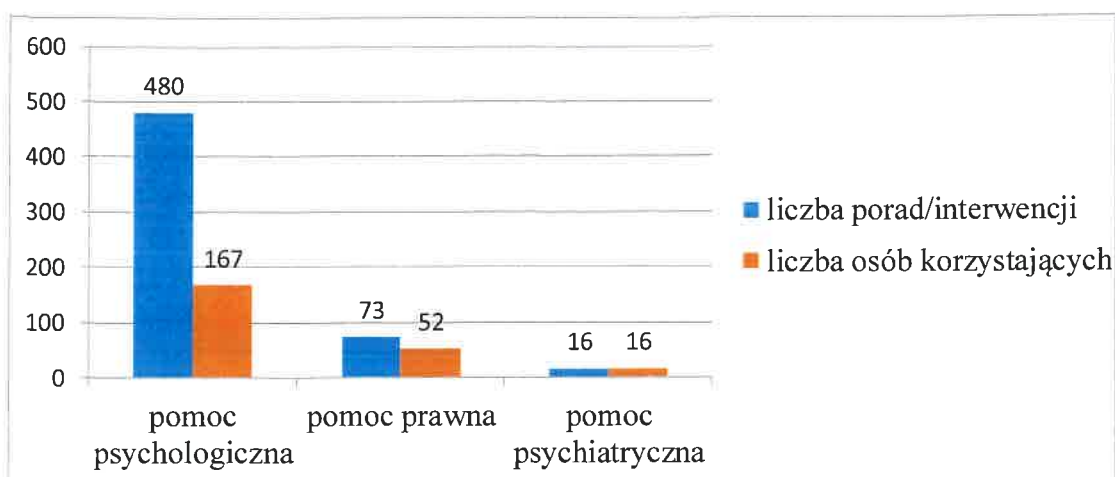
Miasto Zamość realizowało zadania z zakresu pomocy społecznej należące do zadań własnych i zleconych poprzez:

1. Prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej

Ośrodek Interwencji Kryzysowej jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej, której zadaniem jest świadczenie osobom i rodzinom będącym w stanie kryzysu, dotkniętym przemocą lub znajdującym się w innej sytuacji kryzysowej, specjalistycznej pomocy psychologicznej, poradnictwa socjalnego, prawnego oraz schronienia. Interwencja kryzysowa jest jednym z niepieniężnych świadczeń pomocy społecznej. Wsparcie udzielane klientom jest nieodpłatne i nie wymaga formy decyzji. W 2024 roku z usług OIK skorzystały ogółem 209 osób, co stanowi nieznaczny wzrost w stosunku do ubiegłego (+7,7%)f

Udzielone formy wsparcia:

Wykres: Formy wsparcie realizowane przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu w 2024 roku.

Źródło: Sprawozdanie z działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej za 2024 roku

Dane statystyczne jednostki za 2024 wskazują na 40% wzrost udzielanego poradnictwa psychologicznego w stosunku do 2023 roku. W pozostałych obszarach poradnictwo było udzielane na poziomie porównywalnym z 2023 rokiem. OIK prowadzi ponadto telefon zaufania dla osób w kryzysie, z którego w 2024 roku skorzystano 5 razy. W hostelu OIK przebywało 3 osoby, co stanowi wyraźny spadek (- 12 osób) w stosunku do 2023 roku.

2. Zapewnianie możliwości korzystania z usług ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi

- Środowiskowy Dom Samopomocy w Zamościu jest jednostką w całości finansowaną z budżetu Wojewody Lubelskiego, obejmującą wsparciem osoby z zaburzeniami psychicznymi. Ośrodek dysponuje 40 miejscami. Ogółem ze wsparcia w 2024 roku skorzystało 50 uczestników (wzrost o 4 osoby w stosunku do 2023 roku), z czego 7 uczestników skorzystało z zajęć po raz pierwszy. W ciągu roku 5 osób zakończyło udział w zajęciach z przyczyn zdrowotnych lub zrealizowania celów programu wspierająco-aktywizującego. Na działalność ŚDS wydatkowana została kwota 1.189.176 zł,
- Mieszkańcom Miasta Zamość zapewniona jest także możliwość korzystania z miejsc w ośrodkach wsparcia na terenie powiatu zamojskiego w trybie zawartych porozumień: w ŚDS w Białobrzegach uczestniczyło 14 mieszkańców, a 5 osób skorzystało z usług Powiatowego Ośrodka Wsparcia w Krasnobrodzie.

3. Prowadzenie domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym

Na terenie miasta funkcjonuje dom pomocy społecznej dla osób z niepełnosprawnością intelektualną. Od lutego 2021 roku zadanie realizuje na zlecenie Miasta Zamość Katolickie Stowarzyszenie „Służba Człowiekowi”. Dom dysponuje 52 miejscami, w dwóch budynkach: 38 miejsc przy ul. Żdanowskiej 3 (przebywają tam osoby wymagające opieki całkowitej lub wzmoczonej opieki i pielęgnacji), oraz 14 przy ul. Radzieckiej 7. Jednostka zapewnia całodobową opiekę na poziomie obowiązującego standardu usług. W ciągu roku przebywało w nim ogółem 51 osób. Na koniec roku dom dysponował 3 miejscami wolnymi.

Miesięczny koszt pobytu w DPS w 2024 roku wynosił 6437,16 zł. Katolickie Stowarzyszenie „Służba Człowiekowi” otrzymało dotację z budżetu państwa w kwocie 1.535.000 zł na bieżącą działalność związaną z utrzymaniem 33 pensjonariuszek przyjętych przed 2004 r.

(przed zmianą zasad finansowania pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej). Koszt pobytu pozostałych 18 osób był finansowany na ogólnych zasadach wynikających z ustawy o pomocy społecznej, a zatem opłatę wносиły w kolejności: mieszkaniec - rodzina - gmina kierująca. Miasto Zamość pokrywało koszt utrzymania 8 mieszkańek.

6.1.4. Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych

Na zadania w 2024 r. Miasto Zamość, zgodnie z algorytmem otrzymało z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych środki w łącznej kwocie **6.891.389,00 zł** z zaznaczeniem, iż kwota **5.121.792,00 zł** stanowiła koszty działania warsztatów terapii zajęciowej. Wydatkowano kwotę **8.297.523,02 zł**, w tym koszty obsługi stanowiły **210.967,43 zł**.

Na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej wydatkowano kwotę **298.000,00 zł** zwracając koszty pracodawcom w związku z utworzeniem i wyposażeniem stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych oraz przyznając dotację dwóm osobom niepełnosprawnym na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Na rehabilitację społeczną wydatkowano kwotę **6.593.389,00 zł**. Kwotę **1.471.597,00 zł** przeznaczono na dofinansowania turnusów rehabilitacyjnych, likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz dofinansowania sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

Na działalność 3 warsztatów terapii zajęciowych zlokalizowanych na terenie miasta Zamość, do których uczęszczało 152 uczestników, przekazana została łączna kwota **5.121.792,00 zł**.

Tab. Informacja o środkach PFRON przekazywanych miastu Zamość w latach 2021-2024 w ramach algorytmu

Wyszczególnienie	Dane z lat							
	2021		2022		2023		2024	
środki PFRON ogółem	4 292 210	100%	5 048 690	100%	5 747 659	100%	6 891 389	100%
1. Rehabilitacja społeczna, w tym:	4 012 210	93%	4 808 690	95%	5 457 659	95%	6 593 389	96%
- warsztaty terapii zajęciowej	2 972 352	69%	3 806 712	75%	4 385 072	76%	5 121 792	74%
- środki na pozostałe zadania	1 039 858	24%	1 001 978	20%	1 072 587	19%	1 471 597	21%
2. Rehabilitacja zawodowa	280 000	7%	240 000	5%	290 000	5%	298 000	4%

Źródło: opracowanie własne MCPR.

6.1.5. Realizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W 2024 roku w Miejskim Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu z systemu świadczeń rodzinnych korzystało w formie:

- 1) zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego – **725 rodzin – 1527 dzieci,**
- 2) świadczeń opiekuńczych – zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy /w tym zasiłek dla opiekuna/ - **1 711 rodzin** (wraz opłaceniem należnych składek społecznych/zdrowotnych),
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka - **125 rodzin – 130 dzieci**
- 4) świadczenia rodzicielskiego – **126 rodzin – 130 dzieci.**

W roku 2024 wydano ogółem w sprawie świadczeń rodzinnych **3 424 decyzji** administracyjnych, tj. przyznających prawo do wnioskowanego świadczenia, przedłużających prawo do nabytego świadczenia, uchylających przyznane świadczenie, o odmowie wnioskowanego świadczenia, o zakończeniu postępowania oraz o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń, w tym **2 642** dotyczących przyznania wnioskowanych świadczeń.

W 2024 r. na ten cel wydatkowano łącznie **28 642 169,12 zł**, w tym:

- a) **28 158 768,53 zł** z dotacji z budżetu państwa,
- b) **483 400,59 zł** ze środków Miasta (**25 621,69 zł** dodatek z tyt. urodzenia dziecka w wysokości do 600 zł **oraz 457 778,90 zł** świadczenie Zamojski Bon Żłobkowy).

Jednorazowe świadczenie „Za życiem” przysługuje w wysokości 4 000 zł. Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu wypłaciło **6** świadczenia na łączną kwotę **24 000,00 zł dla 6 rodzin.**

Zamojski Bon Żłobkowy – świadczenie wypłacane od stycznia 2024 r. Świadczenie ma na celu wsparcie rodzin z dzieckiem w wieku do lat 3 poprzez częściowe pokrycie opłaty za pobyt dziecka w niepublicznym żłobku lub w klubie dziecięcym – wypłacono łącznie **457 778,90 zł, 1 186** świadczeń dla **164** dzieci.

Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego – w okresie od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku wypłacono **4 948** świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla **455** osób uprawnionych, na łączną kwotę **2 109 296,71 zł**. W stosunku do **185** dłużników podjęto działania zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Dodatki mieszkaniowe

Ze świadczeń w postaci dodatków mieszkaniowych w 2024 roku skorzystało **911 rodzin** (w 2023 r. – 951 rodzin). W ww. okresie wydano ogółem **1 529 decyzji administracyjnych**, w tym **90** decyzji odmownych. Średnia kwota miesięcznego dodatku mieszkaniowego w gospodarstwie domowym w roku 2024 wyniosła **283,53 zł** ulegając zwiększeniu w porównaniu do roku poprzedniego, w którym średnia miesięczna kwota dodatku mieszkaniowego wynosiła **219,93 zł**.

W 2024 roku wypłacono dodatki mieszkaniowe na kwotę **2 459 906,22 zł**.

„Mieszkanie na Start” - dopłaty do czynszu

W ramach Programu w 2024 roku łącznie wydatkowano **492 396,68 zł** na wypłaty dopłat do czynszu dla 84 mieszkańców 6 bloków zlokalizowanych przy ul. Parkowej. Program finansowany z Funduszu Dopłat.

Czyste powietrze

Osoba fizyczna, która ubiega się o przyznanie dofinansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach Programu „Czyste Powietrze”, występuje do Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu z żądaniem wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego.

W roku 2024 wydano **408** zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego.

Zwrot podatku VAT dla gospodarstw domowych wykorzystujących paliwa gazowe

Pomoc finansową w postaci przyznania refundacji podatku VAT otrzymało **175** gospodarstw domowych, **wypłacono 368 świadczeń na łączną kwotę 117 117,97 zł.**

Świadczenia rodzinne na rzecz obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym występującym na terytorium tego państwa

Ze świadczeń z ww. tytułu w 2024 r. **skorzystało 111** rodzin pochodzących z Ukrainy na **167** dzieci/świadczeniobiorców. Łączna kwota wypłaconych świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy w 2024 r. wyniosła **788 559,00 zł.**

Świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy.

W 2024 r. w Miejskim Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu o świadczenie z ww. tytułu ubiegało się łącznie **29** osób fizycznych oraz podmiotów. Na ten cel wydatkowano łącznie **375 480 zł** za pomoc udzieloną dla **242** obywateli Ukrainy.

6.1.6. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, swoje ustawowe zadania realizuje dla mieszkańców miasta Zamość oraz mieszkańców powiatu zamojskiego.

W 2024 r. Zespół:

- przyjął 3 589 szt. wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, w tym od mieszkańców Zamościa 1 477 szt.,
- wydał 2 934 szt. orzeczeń, w tym dla mieszkańców Zamościa 1 201 szt.,
- wydał 645 szt. legitymacji osoby niepełnosprawnej, w tym dla mieszkańców Zamościa 310 szt.,
- wydał 747 szt. kart parkingowych, w tym dla mieszkańców Zamościa i placówek zajmujących się rehabilitacją, edukacją z terenu miasta wydano 346 szt.

Swoim zakresem działania, Zespół obejmował też uchodźców z Ukrainy:

- wydano 25 orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności,

- wydano 8 kart parkingowych,
- wydano 17 legitymacji osoby niepełnosprawnej.

6.2. Ogród Zoologiczny im. Stefana Milera w Zamościu

6.2.1. Informacje ogólne

Ogród Zoologiczny już od 107 lat jest jedną z najchętniej odwiedzanych atrakcji turystycznych Miasta Zamość. Położenie nieopodal zabytkowego zespołu staromiejskiego i stale modernizowana infrastruktura wpływają na niesłabnące zainteresowanie turystów i mieszkańców Zamościa.

W 2024 roku jednostkę odwiedziło 205 427 z czego 197 172 wejścia płatne. W 2023 było to 222 559 odwiedzających w tym 209 162 wejścia płatne.

Placówka zrealizowała dochody własne w wysokości 6 872 926,18 PLN 96,4 % planu. Schronisko dla bezdomnych zwierząt osiągnęło dochody w wysokości 309 597,54 PLN 65,28 % planu.

Stan zwierząt w Ogródzie Zoologicznym

Stan zwierząt	Liczba gatunków	Liczba sztuk
ssaki	62	357
ptaki	111	418
gady	37	108
płazy	11	77
ryby	63	1159
bezkęgowce	23	1159
OGÓŁEM	307	2311

6.2.2 Działania edukacyjne Ogródu Zoologicznego im. Stefana Milera

1. styczeń – marzec 2024
cd. wystawy fotograficznej dr R. Kozuska „Na Czarnym Łądzie”, który trwa od 9.11.2023 r. (6 871 uczestników)
2. styczeń – luty 2024
Wojewódzki Konkurs Plastyczny „Zimowy przyjaciel zwierząt” (532 uczestników)
3. luty 2024
Ferie w zoo - warsztaty dotyczące zasad żywienia zwierząt w zoo - praktyczne przygotowanie posiłku dla wybranych zwierząt (4 spotkania 124 uczestników)
4. luty – marzec 2024

- „Noc Sów” w zamojskim zoo (23 luty 2024 r.) – współorganizacja wydarzenia wraz ze Szkołą Podstawową nr 8 w Zamościu oraz ZLPK Oddział w Zamościu (50 uczestników)
- 4 Tydzień Misji Ogrodów Zoologicznych i Akwariów: Wojewódzki Konkurs Plastyczny „ZOO ARKA NOEGO XXI WIEKU” (360 uczestników)
- Warsztaty edukacyjne „Zoo chroni, uczy, bawi” (2 spotkania 42 uczestników)
5. marzec – kwiecień 2024
- Wojewódzki Konkurs Plastyczny „Wielkanocna Kartka ze zwierzęciem z zamojskiego zoo (607 uczestników)
6. marzec – czerwiec 2024
- Program edukacji ekologicznej - „Przystosowanie warunkiem przetrwania w naturze” – wiosenne lekcje w zoo (64 lekcje 1960 uczestników)
7. maj – czerwiec
- Wojewódzki Konkurs Plastyczny "CHROŃMY MORZA I OCEANY" realizowany w ramach obchodów Światowego Dnia Oceanów we współpracy z MSC Polska (345 uczestników)
8. 8 maja 2024
- XI edycja Dni Otwartych Funduszy Europejskich (zamojskie zoo beneficjentem Funduszy) w ramach wydarzenia odbył się:
- spacer z przewodnikiem-zwiedzanie zoo (3 grupy – 100 uczestników),
 - projekcja filmu edukacyjnego „BIORÓŻNORODNOŚĆ” (75 uczestników),
 - w sali konferencyjnej zamojskiego zoo (2 seanse) wystawa zdjęć „Jak Fundusze Europejskie zmieniły zamojskie zoo” (484 uczestników)
- Wystawa prac laureatów Wojewódzkiego Konkursu Plastycznego „ NIESAMOWITY ŚWIAT MÓRZ I OCEANÓW” prezentowana przy wejściu głównym do zoo (27 789 uczestników)
9. czerwiec – wrzesień
- Wystawa edukacyjna w formie wodorostu (planszy) od MSC Polska prezentowana przy wejściu do zoo w związku z obchodami Światowego Dnia Oceanów (143 081 uczestników)
10. 12 lipiec 2024
- Wydarzenie edukacyjne „ZOO NOCĄ 2022” (150 uczestników)
11. lipiec – sierpień
- „Wakacyjne czwartki w zamojskim zoo”- spotkania edukacyjne w plenerze (104 uczestników),
- Wakacyjne warsztaty w zamojskim zoo oferta dla grup zorganizowanych (5 grup - 284 uczestników)
12. 9 września – listopad 2024
- Program edukacji ekologicznej „Las domem zwierząt” – jesienne lekcje w zoo (28 lekcji - 800 uczestników)
13. wrzesień – listopad
- Wojewódzki Konkurs Plastyczny „Leśni mieszkańcy zamojskiego zoo” (1250 uczestników)
14. 19 października 2024

III „ZOO- LOGICZNY” TURNIEJ SZACHOWY współorganizowany (22 uczestników) z Zamojskim Klubem Szachowym

15. październik – grudzień 2024

Wojewódzki Konkurs Wiedzy Ekologicznej „EKO – ŚWIADOMI NA CO DZIEN I OD ŚWIĘTA” (19 zespołów – 57 uczestników).

W 2024 r. Ogród Zoologiczny zorganizował 16 wydarzeń (+4 wystawy), w których wzięło udział 6 862 (+ 178 225) uczestników.

6.3. Działalność Straży Miejskiej Miasta Zamość

6.3.1. Ogólna charakterystyka

Straż Miejska jest umundurowaną formacją samorządową, powołaną do ochrony spokoju i porządku publicznego. Ustawodawca określa fundament aksjologiczny, którym jest działanie z poszanowaniem praw obywateli i spełnienia wobec nich roli służebnej.

Stan osobowy na dzień **31 grudnia 2024 roku** wynosił **31** osób (2023r 32 osoby): komendant, **16** umundurowanych strażników, **11** osób wykonujących zadania na stanowisku operatora kamer monitoringu wizyjnego, **2** osoby realizujące zadania z zakresu księgowości, zagadnień kadrowych i administracyjnych, **0,5** etatu stanowisko pomocnicze.

6.3.2. Działania penalne i profilaktyczne

W okresie od **1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024** zastosowano następujące środki o charakterze penalnym i profilaktycznym:

- nałożono **712** mandatów karnych na kwotę **78 950 zł**, (2023 r. 492 mandatów na kwotę 50 450 zł),
- do miejsca izolacji PDOZ odwieziono **36** nietrzeźwych osób oraz **35** nietrzeźwe osoby odwieziono do miejsca zamieszkania, (2023 r. 24 nietrzeźwych osób odwieziono do PDOZ i 24 nietrzeźwych osób odwieziono do miejsca zamieszkania),
- do Sądu Rejonowego skierowano **56** wniosków o ukaranie, (2023 r. 46 wnioski)
- ujawniono **5437** przypadki łamania prawa w zakresie wykroczeń, (2023 r. 4396 wykroczenia)
- przeprowadzono **4960** interwencji, (2023r 4815 interwencje),
- przeprowadzono ogółem **14847** czynności o charakterze prewencyjno – profilaktycznym, (2023 r. 15553 czynności).

6.4. Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zamościu

Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zamościu, jako jednostka budżetowa i organizacyjna Miasta Zamość, pełni kluczową rolę w promowaniu zdrowego i aktywnego trybu życia oferując mieszkańcom infrastrukturę sportową oraz bogaty wachlarz wydarzeń rekreacyjnych i sportowych. OSiR dysponuje obiektami: hala sportowa, hala tenisowa, sala mat, sala sztuk walki, sala boksu, boiska plażowe, siłownia, boisko ze sztuczną murawą, zalew miejski, boiska za Rotundą, kryta pływalnia, lodowisko.

Z w/w obiektów w 2024 roku skorzystało ponad 234 819 tysięcy osób. Widoczny wzrost w stosunku do roku ubiegłego wynika z częściowego uruchomienia obiektu który jest objęty

pracami modernizacyjnymi stadion – kontynuacja modernizacji). W Ośrodku zajęcia i imprezy sportowe prowadziły 32 kluby sportowe i stowarzyszenia oraz 10 szkół.

W 2024 roku OSiR Zamość, był organizatorem wydarzeń sportowo – rekreacyjnych, m.in.: Mikołajkowa Zabawa na lodzie – otwarcie sezonu łyżwiarskiego, Halowe Mistrzostwa Województwa Lubelskiego w koszykówce 3x3 amatorów, Ferie na sportowo z OSiR, Halowy Turniej Piłki Nożnej o Puchar Prezydenta Miasta Zamość, Walentynki na Lodowisku, Bieg Tropem Wilczym - Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych, Halowy Turniej „Oldbojów w piłce nożnej”, Eko-warsztaty – sprzątanie świata (okolice zalewu), Majowa Strefa Sportu, Zawody pływackie o Puchar Dyrektora OSiR, Rodzinny rajd rowerowy „RRR”, Turniej szachowy o Puchar Dyrektora OSiR, Zawody Strong Man – Wrak Race, Sportowe wakacje z OSiR, Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży w koszykówce 3x3 dziewcząt, Bieg Pokoju Pamięci Dzieci Zamojszczyzny, Ogólnopolskie Zawody Pływackie „Puchar Roztocza”, Bieg nocny – Zamojska Trójka Nocą, Sylwester na Lodowisku.

W ramach struktury Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zamościu w 2024 roku funkcjonował Klub „Senior z Wigorem”, którego głównym zadaniem była aktywizacja seniorów z Miasta Zamość, poprzez organizowane w Ośrodku zajęcia sportowe z instruktorem, z których skorzystało 51 seniorów (1463 osobo/wejść).

OSiR był także gospodarzem wielu wydarzeń organizowanych przez kluby i stowarzyszenia sportowe, a także inne podmioty m.in.: mecze ligowe KPR Padwa oraz MKS Padwa, Halowy Festiwal Dmuchańców, Zamojskie EduTargi, Czwartki lekkoatletyczne, Miejskie i Rejonowe Mistrzostwa Dzieci i Młodzieży Szkolnej w ramach rywalizacji Szkolnego Związku Sportowego, ogólnopolskie i regionalne turnieje w karate kyokushin, judo, Seminarium Kickboxingu, turnieje oraz konferencje szachowe, XXVI Memoriał Bokserski im. Jerzego Suchodoła, Ogólnopolski Turniej Karate Tradycyjnego o Puchar Świętego Mikołaja, Zamojskie Targi Ślubne, koncerty zespołów muzycznych oraz kabaretów.

Ośrodek Sportu i Rekreacji był także operatorem Programu Powszechnej Nauki Pływania „Umiem Pływać”, dofinansowanego z Ministerstwa Sportu i Turystyki, realizującego zajęcia nauki pływania dla 330 uczniów klas I-III szkół podstawowych z terenu Miasta Zamość. Kwota dofinansowania wyniosła 100 000 zł.

Działania inwestycyjne

Modernizacja i rozbudowa obiektów OSiR w Zamościu

W roku 2024 kontynuowano zadanie inwestycyjne „Modernizacja i rozbudowa obiektów OSiR w Zamościu”. Koszt zadania to 58.8 mln zł. Realizowana ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki w kwocie 7 000 000,00 zł, ze środków Programu Inwestycji Strategicznych w ramach Funduszu Rządowego Polski Ład w kwocie 32 000 000,00 zł plus środki własne Miasta Zamość. Zadanie dotyczy rozbudowy stadionu sportowego z trybuną główną i dwoma trybunami bocznymi o łącznej liczbie 1765 miejsc, budowa bieżni lekkoatletycznej ośmiotorowej o długości 400 m o nawierzchni poliuretanowej Conipur M producent Conica, pełnowymiarowego boiska sportowego do piłki nożnej oraz zaplecza szatniowo – sanitarnego

i infrastruktury treningowo – rozgrzewkowej lekkoatletycznej, sieci monitoringu, nagłośnienia, systemów elektronicznych wejście – wyjście oraz budowa ogrodzenia.. Planowany termin zakończenia zadania - 30 czerwca 2025 r.

W 2024 roku OSiR zrealizował wydatki inwestycyjne takie jak: Przyłączenie do sieci dystrybucyjnej PGE instalacji odbiorczej do obiektów OSiR po modernizacji w kwocie 30 007,21 zł (Stadion i budynek A), zakup kosza najazdowego z wysięgiem do koszykówki w kwocie 27 795,77 zł, zakup maszyny szorującej z napędem akumulatorowym do mycia hali sportowej w kwocie 23 096,74 zł. Wydatki które zrealizowano przyczyniły się do funkcjonowania obiektów oraz usprawniania prac porządkowych jak i znacząco wpłynęły na rozwój sportu, zwiększając dostępność i elastyczność organizacji treningów oraz rozgrywek.

6.5. Zamojskie Centrum Informacji Turystycznej i Historycznej

- obchodzono Jubileusz 10-lecia jednostki

- zrealizowano:

- wizyty dziennikarzy, blogerów i touroperatorów z Węgier, Czech, Słowacji, Niemiec, Włoch, Łotwy, Wielkiej Brytanii, Francji i Chin dzięki współpracy z Lokalną Organizacją Turystyczną „Zamość i Roztocze”, Polską Organizacją Turystyczną, LOT Metropolia Lublin, Lubelską Regionalną Organizacją Turystyczną - dzięki którym Miasto Zamość promowane było w mediach zagranicznych
- we współpracy z Polską Organizacją Turystyczną (POT) promocję miasta na antenie POLSAT News – „Turystycznie z POLSAT News”
- comiesięczny cykl bezpłatnych wycieczek tematycznych po Miasto Zamość
- cykl bezpłatnych spacerów w nowej atrakcji na mapie turystycznej miasta Zamojska Akademia Kultury
- świąteczne spacerzy z przewodnikiem
- konkurs we współpracy z Fundacją Winiarnie Zamojskie podczas Zamojskiego Winogrania
- Podsumowanie Sezonu Turystycznego

- przeprowadzono:

- certyfikację CIT uzyskując maksymalną ilość gwiazdek
- bezpłatne lekcje historii dla dzieci „Zamość - miasto historii, legend i ludzi”
- szkolenie dla pracowników branży turystycznej dotyczące atrakcji turystycznych miasta, ich dostępności oraz lokalizacji
- rozmowy z dziennikarzami o walorach turystycznych Zamościa i Roztocza

- uczestniczono w:

- pracach Zarządu Lokalna Organizacja Turystyczna „Zamość i Roztocze”
- spotkaniach branżowych dotyczących promocji turystycznej Lubelskie
- IV Lubelskie Forum Turystyki
- XII Forum POT-ROT- LOT
- Forum Informacji Turystycznej

- Ogólnopolskiej Konferencji zorganizowanej przez Ministerstwo Sportu i Turystyki „Od Wizji do Realizacji: Wspólna Strategia dla Branży Turystycznej”
- Konferencji „Program Rozwoju Rostocza” zorganizowanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego
- pracach Zarządu Forum Informacji Turystycznej działającym przy POT
- XIX Świętokrzyskim Jarmarku Agroturystycznym w Muzeum Wsi Kieleckiej w Tokarni
- konferencji „Współpraca- Innowacja - Zrównoważona Turystyka” organizowanej przez POT oraz Lubelską Regionalną Organizację Turystyczną
- walnych zebraniach Lubelskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej
- promocji miasta na stoisku regionalnym podczas Jarmarku Dominikańskiego w Gdańsku oraz podczas targów ITTF Warsaw
- promocji miasta i Rostocza w Budapeszcie

SEZON TURYSTYCZNY

Sezon turystyczny 2024 był dla Zamościa bardzo dobry – miasto odwiedziło 251,963 turystów, co oznacza wzrost o 4,16% względem poprzedniego roku. Najwięcej odwiedzających pochodziło z województw pomorskiego, mazowieckiego i małopolskiego oraz z krajów takich jak Francja, Niemcy, Hiszpania i USA. Wśród nich dominowali turyści zorganizowani, rodziny z dziećmi oraz osoby poszukujące aktywnego wypoczynku i atrakcji kulturowych.

6.6. Zarząd Dróg Grodzkich

1. Informacje ogólne

W administracji Zarządu Dróg Grodzkich znajduje się:

- 147,4 km dróg publicznych zaliczonych do czterech kategorii dróg:
 - drogi krajowe – długość 13,0 km
 - drogi wojewódzkie – długość 6,1 km
 - drogi powiatowe – długość 52,8 km (w tym 52,7 km o nawierzchni twardej)
 - drogi gminne – długość 75,5 km (w tym 65,7 km o nawierzchni twardej)
- 51 563,4 m² parkingów w sieci dróg publicznych (w kategorii dróg gminnych),
- 18 obiektów mostowych zlokalizowanych w ciągu dróg publicznych,
- Około 21,4 km dróg wewnętrznych
- 60,2 km ścieżek rowerowych.

2. Informacje finansowe

A. Stan finansów

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem – 100 %

Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem – 7,23 %

B. Wykonanie budżetu

Wykonanie dochodów – 114,34 %

Wykonanie wydatków – 92,65 %

Wynik finansowy – - 36 030 480,56 zł (strata)

Dochody z majątku – 0,00 zł

C. Wykonanie wydatków inwestycyjnych

Wysokość wydatków majątkowych w stosunku do planu – 91,88 %

2. Informacja o stanie mienia komunalnego:

Grupa 0 – wartość netto – 2 192 360,29 zł

Grupa 1 – wartość netto – 2 733 689,58 zł

Grupa 2 – wartość netto – 713 223 110,86 zł

Grupa 4 – wartość netto 11 419,00 zł

Grupa 5 – wartość netto – 164 161,51 zł

Grupa 6 – wartość netto – 320 897,69 zł

Grupa 7 – wartość netto – 347 675,50 zł

Grupa 8 – wartość netto – 242 098,05 zł

Wartości niematerialne i prawne – 43 666,92 zł

3. W ramach bieżących remontów w roku 2024 wykonano:

1. Remonty cząstkowe nawierzchni bitumicznych na kwotę 889 191,60 zł (w tym ul. Swobodna, Hetmana Jana Zamoyskiego (SP Nr 4), Hrubieszowska, rondo Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Kilińskiego, Peowiaków, Graniczna, Koszary));
2. Remont drogi powiatowej nr 3330L – ul. Promienna- 723 081,78 zł (z tego: dofinansowanie z RFRD – 632 800,00 zł, środki własne kwalifikowalne – 90 281,78 zł).
3. Remont drogi powiatowej nr 3337L – ul. Sienkiewicza. Na realizację zadania wydatkowano 1 252 722,64 zł (z tego: dofinansowanie z RFRD – 1 023 117,63 zł, środki własne kwalifikowalne – 182 503,14 zł, środki własne niekwalifikowalne – 47 101,87 zł).
4. Remont odcinka ul. Legionów od km 172+274 do km 174+694 w Zamościu – DK 74/DK 17 W ramach remontu tego odcinka ulicy Legionów wykonano nową nawierzchnię z mieszanki mineralno-asfaltowej typu SMA (mieszanka mastyksowo-grysowa). Nawierzchnia została odtworzona na istniejącym śladzie, z zachowaniem pierwotnej szerokości jezdni. Zastosowano spadek poprzeczny jezdni w układzie daszkowym wynoszący 2%, a spadek podłużny dostosowano do istniejącego stanu. Odwodnienie jezdni zostało wykonane w sposób powierzchniowy. Przeprowadzono również wymianę uszkodzonych korytek ściekowych trójkątnych w okolicy Ronda Leopolda Skulskiego. Wszystkie prace drogowe zrealizowano w granicach istniejącego pasa drogowego, z zachowaniem dojazdu do sąsiednich nieruchomości. Ponadto wymieniono zdegradowaną kostkę brukową betonową w rejonie przejść dla pieszych.

- **Wykorzystane środki:** 3,342,533.98 zł
 - Środki własne: 1,671,266.99 zł
 - Środki z rezerwy: 1,671,266.99 zł

5. Remont odcinka ul. Legionów od km 174+694 do km 175+794 w Zamościu – DK 74/DK 17 W ramach tego etapu remontu wykonano nową nawierzchnię z mieszanki mineralno-asfaltowej typu SMA. Nowa nawierzchnia została ułożona na istniejącym śladzie, przy zachowaniu pierwotnej szerokości jezdni. Spadek poprzeczny jezdni zaprojektowano w układzie daszkowym o nachyleniu 2%, a spadek podłużny dostosowano do istniejących warunków.

Zrealizowano powierzchniowe odwodnienie drogi oraz wymieniono uszkodzone krawężniki. Dokonano również regulacji wysokościowej kostki brukowej w obrębie Ronda Wysiedlonych Mieszkańców Zamojszczyzny. Wszystkie prace prowadzono w granicach istniejącego pasa drogowego, zapewniając jednocześnie dostęp do przyległych nieruchomości. Przy przejściach dla pieszych wymieniono zdegradowaną kostkę brukową betonową.

- **Wykorzystane środki:** 2,482,278.29 zł

- Środki własne: 1,241,139.14 zł
- Środki z rezerwy: 1,241,139.14 zł

6. Remont Ronda Ordynacji Zamojskiej w ciągu drogi DK 74/DK 17 Zakres remontu Ronda Ordynacji Zamojskiej obejmował wykonanie nowej nawierzchni z mieszanki mineralno-asfaltowej typu SMA. Nawierzchnia została ułożona na istniejącym śladzie, z zachowaniem pierwotnej szerokości jezdni. Na rondzie zastosowano spadek poprzeczny jednostronny, natomiast spadek podłużny i poprzeczny dostosowano do istniejących warunków terenowych.

Wykonano powierzchniowe odwodnienie oraz przeprowadzono roboty drogowe w granicach istniejącego pasa drogowego, zapewniając nieprzerwaną możliwość dojazdu do okolicznych nieruchomości.

- **Wykorzystane środki:** 268,730.40 zł

- Środki własne: 181,136.53 zł
- Środki z rezerwy: 87,593.87 zł

Pozyskane środki zewnętrzne:

Remont ulicy Legionów – 3 000 000,00 zł

6.7. Działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Zamościu

Powiatowy Urząd Pracy w Zamościu swoim zasięgiem obejmuje dwa powiaty: Miasto Zamość i powiat zamojski. Stopa bezrobocia w Mieście Zamość kształtowała się na dzień 31 grudnia 2024 r. na poziomie 8,0% , co daje 11. miejsce w województwie lubelskim. Stopa bezrobocia w kraju wynosiła 5,1%, natomiast w województwie lubelskim kształtowała się na poziomie 7,4%. Ogólna liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w PUP Zamość na koniec grudnia 2024 r. wynosiła 5205, z czego 2007 osób z terenu Miasta Zamość. Z danych statystycznych na dzień 31 grudnia 2024 r. wynika, iż całkowita liczba osób bezrobotnych pozostających w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Zamościu zwiększyła

się w stosunku do analogicznego okresu 2023 r. o 6 osób tj. o 0,1%. W mieście Zamość notujemy wzrost o 16 osób bezrobotnych (o 0,8%).

Do Urzędu wpłynęło 3369 ofert pracy, z czego 2307 z terenu Miasta Zamość, co stanowiło 68,5% wszystkich pozyskanych ofert. Większość pochodziła z sektora prywatnego gospodarki – 1860, natomiast 808 to oferty subsydiowane, które stanowiły 35,0%. W porównaniu do danych z 2023 r., liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej ogółem pozostających w dyspozycji Urzędu spadła o 100. Liczba ofert z terenu Miasta Zamość zmniejszyła się o 166 i spowodowane to było spadkiem liczby ofert pracodawców zarówno z sektora prywatnego, jak i publicznego gospodarki.

Głównym zadaniem Powiatowego Urzędu Pracy w Zamościu w 2024 r. było udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia natomiast pracodawcom pomocy w pozyskaniu wykwalifikowanych pracowników. Powiatowy Urząd Pracy w Zamościu, poza usługami pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, dysponuje również usługami i instrumentami (subsydiowanymi formami wsparcia) ułatwiającymi osobom bezrobotnym powrót na rynek pracy i wspierającymi ich rozwój zawodowy. Należą do nich: staże, prace interwencyjne, prace społecznie użyteczne, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, szkolenia, bony szkoleniowe, trójstronne umowy szkoleniowe, Krajowy Fundusz Szkoleniowy, bony na zasiedlenie oraz wsparcie dla Domów Pomocy Społecznej i spółdzielni socjalnych.

Tabela. Liczba osób z miasta Zamość skierowanych w wyniku realizowanych usług i instrumentów rynku pracy (2024 r.).

Usługi i instrumenty rynku pracy	Liczba aktywizowanych osób bezrobotnych*
	2024 r.
Szkolenia	244
w tym bon szkoleniowy	5
Staż	167
Prace interwencyjne	53
Roboty publiczne	3
Prace społecznie użyteczne	34
Refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy	103
Podjęcie działalności gospodarczej (subsydiowanej)	120
w tym w ramach bonu na zasiedlenie	2
Bon na zasiedlenie (podjęcie pracy w ramach bonu na zasiedlenie)	73
Inne (w tym zatrudnienie wspierane, PFRON)	7
Ogółem	804

Źródło: sprawozdania PUP Zamość

* liczba skierowanych osób w ramach instrumentów łącznie z innymi osobami skierowanymi w celu wywiązania się z warunków umowy.

Rozdział 7. Informacja z działalności spółek miejskich

7.1. Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o.

Spółka prowadzi działalność komunalną, której podstawowym celem jest zaspokojenie zbiorowych potrzeb mieszkańców miasta Zamość tj. dostarczanie wody, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, prowadzenie PSZOK, administrowanie cmentarza komunalnego, zbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

Jedynym udziałowcem Spółki jest Miasto Zamość, posiadające 100% udziałów w kapitale zakładowym. Kapitał zakładowy Spółki na dzień 31 grudnia 2024 roku zgodnie z wpisem w Krajowym Rejestrze Sądowym wynosił 77.407.000,00 zł i dzielił się na 154.814 udziałów o wartości nominalnej 500,00 zł każdy.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku stan zatrudnienia w Spółce wyniósł 266 osób.

W 2024 roku przychody ze sprzedaży produktów, towarów Spółka osiągnęła na poziomie 67.465,2 tys. zł. Koszty sprzedanych produktów, towarów wyniosły 61.040,2 tys. zł. Prowadzona działalność Spółki w 2024 roku była rentowna, wypracowany zysk brutto wyniósł 3.374.7 tys. zł, po uwzględnieniu obciążenia z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, zysk netto wyniósł 2.650,2 tys. zł.

Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Zamościu należy do Grupy Kapitałowej PGK Spółka z o.o. w Zamościu, która obejmuje jednostkę dominującą PGK Spółka z o.o. w Zamościu i jednostkę zależną Zakład Usług Komunalnych Spółka z o.o. w Zamościu, w której Spółka dominująca posiada 100% udziały.

Grupa Kapitałowa funkcjonuje od 01.10.2022 roku. PGK Spółka z o.o. w Zamościu wniosła do Zakładu Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Zamościu majątek w postaci Zorganizowanej Części Przedsiębiorstwa. Na dzień 31.12.2024r. PGK Sp. z o.o. w Zamościu posiada udziały o łącznej wartości 2.172.000,00 zł: 21.620 udziałów po 100,00 zł oraz 50,00 udziałów po 200,00 zł (zakupionych od Spółki Green Week Sp. z o.o.).

Zakład Usług Komunalnych Spółka z o.o. w Zamościu realizuje zadania w zakresie m.in.:

- zagospodarowania terenów zieleni,
- pozostałe sprzątanie,
- rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych,
- przygotowanie terenu pod budowę,
- wykonywanie pozostałych instalacji budowlanych,
- specjalistyczne roboty budowlane, gdzie indziej niesklasyfikowane,
- wykonywanie instalacji elektrycznych.

Zakład Wodociągów i Kanalizacji

Zakład Wodociągów i Kanalizacji w ramach działalności wodociągowej realizuje usługi w zakresie poboru, uzdatniania i dostarczania wody, montaż wodomierzy, włączenia przyłączy wodociągowych, budowę i modernizację sieci i przyłączy wodociągowych, wynajem środków transportu i specjalistycznego sprzętu.

Sprzedaż wody w 2024 roku w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę wyniosła 2.230,9 tys. m³.

Na koniec 2024 roku Spółka dysponowała siecią wodociągową o długości 170,5 km i 6.383 szt. przyłączy do dystrybucji wody.

Ścieki dopływają do Oczyszczalni Ścieków siecią kanalizacji sanitarnej, będącej w posiadaniu PGK Sp. z o.o. w Zamościu, której długość na 31 grudnia 2023 roku wynosiła 155,6 km oraz 5.062 szt. przyłączy do sieci.

Oczyszczalnia Ścieków

Obsługę w zakresie odbioru i oczyszczania ścieków wykonuje zakład branżowy Spółki Oczyszczalnia Ścieków. Ścieki przed odprowadzeniem do odbiornika, jakim jest rzeka Łabuńka poddawane są mechanicznym i biologicznym procesom oczyszczania, podczas których unieszkodliwiane są tłuszcze, usuwane osady, następuje redukcja związków węgla, azotu i fosforu.

W 2024 roku Spółka świadczyła usługę odbioru i oczyszczania ścieków komunalnych dla mieszkańców miasta Zamość oraz gminy Zamość, Sitno, Łabunie.

W 2024 roku sprzedaż usług w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków wyniosła 2.517,1 tys. m³.

W ramach podstawowej działalności, Oczyszczalnia Ścieków świadczy usługi w zakresie przyjmowania nieczystości ciekłych tj. ścieków gromadzonych przejściowo w zbiornikach bezodpływowych lub osadnikach w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków z terenu miasta Zamość i okolic. Nieczystości ciekłe przyjmowane są do Stacji Zlewnej Oczyszczalni Ścieków. W 2024 roku przyjęto 285,9 tys. m³ nieczystości ciekłych.

Oczyszczalnia Ścieków wytwarza energię elektryczną w oparciu o wpis do rejestru wytwórców energii w małej instalacji, tj. instalacji odnawialnego źródła energii w elektrowni biogazowej, wytwarzającej energię elektryczną przy użyciu jednego silnika spalinowego o mocy zainstalowanej 0,190 MW, wykorzystującej w procesie spalania biogaz powstały w procesach odprowadzania i oczyszczania ścieków. W 2024 roku wytworzono z biogazu 1.361.383 kWh energii elektrycznej, co stanowi 40,0% całkowitej zużytej energii elektrycznej przez Oczyszczalnię Ścieków.

Powstający w procesie oczyszczania ścieków osad ściekowy po dokonaniu zabiegów higienizacji wapnem palonym był oferowany właścicielom gospodarstw rolnych. W 2024 roku oczyszczalnia przekazała 6.518,6 Mg osadu do rolniczego wykorzystania.

Zakład Transportu Odpadów

Zakład Transportu Odpadów jest zakładem branżowym Spółki świadczącym usługi w zakresie: odbioru odpadów komunalnych, prowadzenia Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych /PSZOK/ oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych.

Usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych świadczona była przez Zakład Transportu Odpadów na podstawie umów zawartych w ramach zamówień publicznych, zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz umów i zleceń indywidualnych zawartych z klientami:

- właścicielami nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie miasta Zamość i gmin: Zamość, Łabunie, Skierbieszów,

- podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, instytucji oświaty, zdrowia oraz z pozostałych nieruchomości niezamieszkałych z terenu z miasta Zamość i gmin: Zamość, Łabunie, Skierbieszów.

Na dzień 31.12.2024 roku Spółka posiadała zawarte 1.230 szt. umów na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych: miasto Zamość – 989 szt., gmina Zamość – 176 szt., gmina Łabunie – 38 szt., gmina Skierbieszów – 27 szt.

Ogólna masa odpadów komunalnych odebranych przez Zakład Transportu Odpadów w sposób bezpośredni (mobilny) i w PSZOK od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu gmin i miasta w 2024 roku wynosi 30.558,7 Mg.

W sposób bezpośredni (mobilny) z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych Zakład odebrał 25.585,2 Mg odpadów, z czego: z terenu miasta Zamość stanowią 75,7%; z terenu gminy Zamość 18,0%; z gminy Łabunie 4,0%; z gminy Skierbieszów 2,3%.

W dwóch Punktach Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych /PSZOK/ przyjęto odpady komunalne pochodzące z nieruchomości zamieszkałych w ilości 4.973,6 Mg.

Regionalny Zakład Zagospodarowania Odpadów

Regionalny Zakład Zagospodarowania Odpadów w Dębowcu, jako instalacja komunalna, funkcjonuje w postaci instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów (MBP) i składowiska odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych.

Regionalny Zakład przyjął 36.630,6 Mg odpadów komunalnych, w tym dostarczone: transportem Spółki w ilości 30.254,5 Mg, co stanowi 82,6% wszystkich dostarczonych odpadów, od innych przewoźników w ilości 6.376,1 Mg, co stanowi 17,4%.

W wyniku prowadzenia procesów przetwarzania odpadów komunalnych dostarczonych do Zakładu w 2024 roku wyprodukowano i sprzedano 4.868,4 Mg surowców wtórnych.

Na kwaterze do składowania odpadów zdeponowano 4.234,4 Mg odpadów, co stanowi 11,6% ogółu masy odpadów dostarczonych do Regionalnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów.

Cmentarz Komunalny

Cmentarz Komunalny zarządzany jest przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Zamościu.

W ramach świadczonych usług dokonał m.in. :

- sprzedaży grobów betonowych jednoosobowych, dwuosobowych, czteroosobowych w ilości 49 szt.,
- sprzedaży grobów ziemnych w ilości 10 szt.,
- udostępnienia nisz urnowych w ilości 35 szt.

Przedsięwzięcia inwestycyjno-modernizacyjne w 2024 roku

Priorytetowym wydarzeniem, w ramach przedsięwzięć inwestycyjnych, było podpisanie umów z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na następujące projekty:

- Umowa o dofinansowanie Nr FENX.01.3-IW.01-0029/23 Projektu „Modernizacja gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Zamość”. Wartość Projektu brutto – 123.410.362,78 zł, dofinansowanie – 70.742.318,19 zł.

- Umowa o dofinansowanie Nr FENX.01.04-IW.01-0034/23 Projektu „Budowa Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych na terenie Miasta Zamość”.
Wartość Projektu brutto – 23.556.811,75 zł, dofinansowanie – 16.480.707,92 zł.

Spółka w 2024 roku realizowała inwestycje zgodnie z Uchwałą Nr LVII/793/2023 Rady Miasta Zamość z dnia 27 marca 2023 roku w sprawie zatwierdzenia „Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Zamościu na lata 2023-2026”, Planem rocznym Spółki na 2024 rok, a także bieżącym zapotrzebowaniem.

Wartość nakładów poniesionych w roku sprawozdawczym na budowę, ulepszenie i nabycie środków trwałych wyniosła 11.394,6 tys. zł netto.

Na remonty środków trwałych wydatkowano kwotę w wysokości 1.391,1 tys. zł.

Działania i przedsięwzięcia inwestycyjne realizowane przez Spółkę w 2024 roku dotyczyły m.in.:

- „Modernizacja gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Zamość” – 1.043,0 tys. zł,
- **modernizacji, budowy sieci i przyłączy wodociągowych:**
 - modernizacja sieci wodociągowej w ul. Lwowska – 1.019,5 tys. zł,
 - modernizacja magistrali wodociągowej ul. Kr. Jadwigi – 240,9 tys. zł,
 - modernizacja sieci wodociągowej w ul. Szczepieskiej – 241,9 tys. zł,
 - modernizacja sieci wodociągowej w ul. Braterstwa Broni – 144,8 tys. zł,
 - modernizacja sieci wodociągowej w ul. Listopadowa – 85,0 tys. zł,
 - modernizacja sieci wodociągowej w ul. Boznańskiej – 82,9 tys. zł,
 - modernizacja sieci wodociągowej w ul. Włociańska – 71,6 tys. zł,
 - modernizacja sieci wodociągowej w ul. Młyńska – 64,2 tys. zł,
 - modernizacja SUW – 33,2 tys. zł,
- **budowy kanałów sanitarnych oraz przyłączy kanalizacyjnych w ulicach:**
 - modernizacja kanalizacji sanitarnej w ul. Kossaka – 238,6 tys. zł,
 - modernizacja kanalizacji sanitarnej w ul. Orla - 79,6 tys. zł,
 - modernizacja kanalizacji sanitarnej w ul. Andersa - 30,8 tys. zł,
- **OŚ** - modernizacja gospodarki biogazowej - 4.741,7 tys. zł, w tym wartość przekazanych nakładów przez Miasto Zamość jako aport wynosi 4.410,9 tys. zł,
- **OŚ** – opracowanie dokumentacji hermetyzacja placów czasowego magazynowania osadów – 435,0 tys. zł,
- **OŚ** - budowa stacji zlewnej kontenerowej – 265,0 tys. zł,
- **OŚ** - budowa budynku hali separatora piasku OŚ – 60,0 tys. zł,
- **RZZO** – budowa wiaty stalowej – 914,7 tys. zł,

Zakłady zrealizowały zakupy inwestycyjne w zakresie m.in.:

- Regionalny Zakład Zagospodarowania Odpadów:
 - waga samochodowa – 39,0 tys. zł;
- Zakład Wodociągów i Kanalizacji:
 - samochód IVECO – 200,2 tys. zł,
 - samochód Renault Master – 130,4 tys. zł,
 - zestawy hydroforowe szt. 2 – 267,2 tys. zł,
 - agregat prądotwórczy – 113,3 tys. zł,

- instalacja fotowoltaiczna do 50kWp na Kruczej - 94,8 tys. zł,
- modernizacja układu pomiarowo-rozliczeniowego stacji trafo – 49,5 tys. zł,
- pompy – 40,7 tys. zł;
- Oczyszczalnia Ścieków:
 - pompy do pompowni – 208,5 tys. zł,
 - samochód osobowy Renault Kangoo – 106,8 tys. zł,
 - sito spiralne 78,5 tys. zł,
 - kosiarka – 45,5 tys. zł;
- Zakład Transportu Odpadów:
 - używane samochody ciężarowe szt. 2 – 406,4 tys. zł,
 - kontenery 18,0 tys. zł,
 - urządzenie wielofunkcyjne-ksero – 13,5 tys. zł;
- Zarząd:
 - system ZSI eMedia - 600,0 tys. zł,
 - urządzenie do zabezpieczenia sieci UTM i poczty e-mail – 50,3 tys. zł.

Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Zamościu, od ponad 70 lat, jest niekwestionowanym liderem w dziedzinie prowadzenia działalności komunalnej, której podstawowym celem jest zaspokojenie zbiorowych potrzeb mieszkańców miasta Zamość tj. dostarczanie wody, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, prowadzenie PSZOK, administrowanie cmentarza komunalnego.

Priorytetowym celem Spółki jest świadczenie usług komunalnych na wysokim poziomie, przy równoczesnym założeniu ograniczenia wpływu zanieczyszczeń na środowisko naturalne, prowadzenie aktywnej edukacji proekologicznej i dbanie o swoich klientów.

Dobra kondycja finansowa, rentowność prowadzonej działalności, wypracowany zysk pozwala Spółce na realizację ponad 100-milionowych inwestycji z wykorzystaniem najnowszych rozwiązań technologicznych.

7.2. Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o. o.

Miejski Zakład Komunikacji Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Zamościu jest spółką użyteczności publicznej świadczącą usługi w zakresie publicznego transportu zbiorowego. Właścicielem i udziałowcem posiadającym 100% udziałów jest Miasto Zamość. Kapitał podstawowy Spółki na dzień 31.12.2024 r. wynosi 32 269 500,00 zł i dzieli się na 64539 udziałów po 500,00 zł każdy. Usługi w zakresie transportu publicznego świadczone przez Spółkę realizowane są na podstawie umowy zawartej pomiędzy Miastem Zamość, a MZK Sp. z o. o. w Zamościu. W roku 2024 zrealizowano przejazdy na 28 liniach komunikacyjnych, łącznie wykonano 1 524 700 wozokilometrów. Do działalności podstawowej wypłacana jest rekompensata, która w 2024 r. wyniosła 10 820 840,00 zł.

Do zakresu działalności Spółki należy również świadczenie usług takich jak wynajmy pojazdów (autobusów, samochodów osobowych i ciężarowych), sprzedaż paliw na stacji paliw należącej do MZK, wynajem pomieszczeń biurowych oraz warsztatowych, wynajem parkingu, usługi w zakresie mycia pojazdów osobowych i ciężarowych, a także świadczenie usług w zakresie mechaniki pojazdowej, wulkanizacji oraz serwisu klimatyzacji.

Najważniejsze inwestycje zrealizowane w 2024 r. to:

- Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej – wartość netto 78 900,00 zł
- Zakup podnośnika kanałowego hydraulicznego na stację napraw – wartość netto 6 940,00 zł
- Zakup i montaż zbiornika CWU w hali napraw – wartość netto 15 459,23 zł.

W roku 2024 rozliczono dofinansowanie z NFOŚiGW do zakupu 14 autobusów elektrycznych oraz 7 podwójnych stacji ładowania. Spółka otrzymała środki w wysokości 29 154 471,00 zł. Wkład własny wyniósł 10 471 469,00 zł i został sfinansowany poprzez zaciągnięcie kredytu inwestycyjnego w BGK. MZK Sp. z o.o. w Zamościu w grudniu 2024 podpisała również aneks do umowy o dofinansowanie: Spółka otrzyma dodatkowe środki w wysokości 3 962 594,00 zł (refundacja poniesionych wydatków) ze środków KPO.

W roku 2024 uzyskano również dofinansowanie do zakupu kolejnych 14 autobusów elektrycznych oraz stacji ładowania: szacowany koszt całkowity wynosi 46 245 998,00 zł, z tego dofinansowanie wyniesie 33 108 128,00 zł, tj. 88,06% wartości netto przedsięwzięcia. Wkład własny wynosi 4 490 244,00 zł. Odbiór nowych pojazdów zaplanowano na I kwartał 2026 roku.

Spółka w 2024 r. uzyskała przychody ogółem w wysokości 33 592 190,75 zł. W porównaniu do roku 2023 przychody wzrosły o 1,83%. Odnotowano znaczny wzrost kosztów działalności, tj. o 4,9% w odniesieniu do roku poprzedniego, które wyniosły 35 217 963,29 zł. Rok obrotowy Spółka zamknęła stratą w wysokości 1 628 637,48 zł.

Wzrost kosztów działalności Spółki w 2024 r. wynika przede wszystkim ze wzrostu amortyzacji (zakup fabrycznie nowych autobusów o wysokiej wartości początkowej), wzrostu wynagrodzeń (wzrost wynagrodzenia minimalnego) oraz wysokich kosztów finansowych (związanych z obsługą kredytu inwestycyjnego).

Przychody Spółki ogółem pozostały na poziomie podobnym do roku poprzedniego. Zwiększyła się rekompensata z Miasta Zamość (o kwotę 2 367 938,18 zł), natomiast przychody ze sprzedaży biletów wyniosły 2 971 186,46 zł (ceny biletów nie były zwiększane od 2015 roku). W roku 2024 zmalały obroty na stacji paliw, jednak utrzymujące się przez cały rok marże na sprzedaży paliw spowodowały, że dochód ze sprzedaży towarów wyniósł 959 821,79 zł.

Płynność finansowa Spółki w roku 2024 uległa poprawie, w porównaniu do roku poprzedniego. Strata finansowa wynika w głównej mierze ze wzrostu wynagrodzeń (związanych ze wzrostem wynagrodzenia minimalnego) oraz z wysokich kosztów amortyzacji nowych autobusów. Spółka wprowadza działania, które częściowo pozwalają obniżyć koszty działalności bieżącej i ograniczyć straty finansowe. Prowadzi też starania o pozyskiwanie funduszy zewnętrznych, aby zapewnić jak najwyższą jakość usług świadczonych dla mieszkańców miasta.

7.3. Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o.

Spółka działa od 2002 roku. Przedmiotem działalności Towarzystwa jest budowanie domów mieszkalnych i ich eksploatacja na zasadach najmu. Towarzystwo działa jako spółka prawa handlowego, której jedynym, 100% udziałowcem i właścicielem jest Miasto Zamość. TBS Zamość jest właścicielem siedmiu budynków mieszkalnych wielorodzinnych, w których łącznie znajduje się 277 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 13.162,80 m².

Wszystkie budynki wybudowane zostały przez spółkę na gruntach wniesionych aportem do Spółki przez Miasto Zamość. W zasobach Spółki jest też zlokalizowane Pogotowie Opiekuńcze.

Realizując inwestycje budowlane TBS korzysta z preferencyjnego kredytu/finansowania zwrotnego udzielonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego w ramach rządowego programu wspierającego budownictwo mieszkaniowe oraz dla budynku na ul. Chłodnej 7 kredytu komercyjnego, uzyskanego w Banku Spółdzielczym w Zamościu.

Łączna wartość majątku trwałego będącego w posiadaniu i zarządzanego przez TBS na dzień 31.12.2024 wynosi 30.151.759,94 zł. Zadłużenie z tytułu zaciągniętych kredytów na koniec 2024 r. wyniosło 9.707.657,97 zł.

W ramach bieżącej działalności Spółka realizuje usługi związane z zarządzaniem nieruchomościami, tj. administrowaniem, utrzymaniem i eksploatacją budynków wchodzących w skład zasobów TBS.

W 2024 roku wykonano remonty na łączną kwotę ponad 161 tys. zł.

Do najważniejszych prac remontowych zaliczyć należy:

- remont konstrukcji stalowych balkonów i czyszczenie elewacji Lipska 42,
- poprawę dostępności przez usuwanie barier komunikacyjnych i modelowanie odprowadzania wody w ciągach pieszych,
- modernizację oraz wymianę skorodowanych elementów armatury wodociągowej w budynkach przy ul. Lipskiej,
- wymianę wodomierzy tradycyjnych na wodomierze z modułem radiowym w budynkach przy ul. Chłodnej,
- naprawę uszkodzonych elementów membrany dachowej na budynku Chłodna 7,
- rozbudowę postojów dla rowerów.

W wyniku lipcowej burzy woda która wdarła się w układ wentylacji wyrządziła szkody w kilku mieszkaniach na osiedlu Lipska. Koszty napraw zostały pokryte z ubezpieczenia.

Inwestycje realizowane przez Spółkę:

W oparciu o ustalenia z Miastem Zamość odnośnie możliwości realizacji inwestycji na terenie działki przy ul. Sikorskiego (przrzeczenie przekazania i uchwała Rady Miasta o wniesieniu aportem) został przygotowany i złożony wniosek o kredyt preferencyjny SBC w jesiennym naborze w Banku Gospodarstwa Krajowego. Plan zakłada wykorzystanie posiadanej przez Wydział Inwestycji dokumentacji projektowej i pozwolenia na budowę dla budynku wielorodzinnego na 48 mieszkań. Pomimo pozytywnej oceny, pozycja wniosku na liście rankingowej znalazła się poza pulą środków przewidzianą i dostępną na ten nabór.

Budowa planowana na ul. Wyszyńskiego nie rozpoczęła się z powodu niezabezpieczenia na ten cel środków. Wniosek o kredyt na tę inwestycję został wycofany z powodu niemożności uzgodnienia i określenia terminów wykonania infrastruktury towarzyszącej (drog dojazdowych i przyłączy) przynależnych zadaniowo do inwestora zewnętrznego.

7.4. Zamojski Szpital Niepubliczny Spółka z o.o.

Zamojski Szpital Niepubliczny Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, prowadzi działalność leczniczą od dnia 1 stycznia 2005 r. Świadczenia zdrowotne są udzielane w zakresie leczenia szpitalnego, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, opieki długoterminowej i paliatywno-hospicyjnej. Lecznictwo szpitalne stanowi przeważający rodzaj

prowadzonej działalności. Świadczenia szpitalne realizowane są w oparciu o oddział chorób wewnętrznych, hematologii, chorób płuc, chirurgii urazowo-ortopedycznej oraz oddział leczenia jednego dnia dla dzieci. Świadczenia opieki długoterminowej i paliatywno - hospicyjnej wykonywane są w warunkach stacjonarnych przez Zakład Opiekuńczo - Lecniczy oraz Oddział Medycyny Paliatywnej. Ambulatoryjna opieka specjalistyczna działa w formie poradni przyszpitalnych zapewniających pacjentom ciągłość udzielanych świadczeń. Poza wymienionymi formami działalności, realizowane są świadczenia zdrowotne w warunkach domowych w zakresie tlenoterapii oraz opieki paliatywno- hospicyjnej.

Podstawowym celem działalności Zamojskiego Szpitala Niepublicznego Sp. z o.o. jest udzielanie świadczeń zdrowotnych służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie stanu zdrowia oraz inne działania medyczne wynikające z procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących zasady ich wykonywania. Struktura wewnętrzna zakładu jest ściśle powiązana z prowadzoną działalnością leczniczą. Zamojski Szpital Niepubliczny należy do tzw. sieci szpitali, czyli działa w systemie podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej jako szpital pierwszego poziomu zabezpieczenia.

Świadczenia zdrowotne realizowane przez jednostki organizacyjne Zamojskiego Szpitala Niepublicznego są finansowane głównie ze środków publicznych, w ramach umów zawartych

z Lubelskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia w następujących zakresach:

1) Leczenie szpitalne

- Oddział Chorób Wewnętrznych – 23 łóżka, w tym 2 łóżka intensywnej opieki medycznej, 1 łóżko intensywnej terapii
- Oddział Hematologiczny - 34 łóżka, w tym 3 stanowiska intensywnej opieki medycznej, 7 miejsc pobytu dziennego
- Oddział Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej – 35 łóżek, 2 miejsca pobytu dziennego
- Oddział Chorób Płuc – 36 łóżek, w tym 4 łóżka intensywnej opieki medycznej
- Oddział leczenia jednego dnia dla dzieci - 4 miejsca pobytu dziennego
- Izba Przyjęć

2) Leczenie szpitalne – programy lekowe oraz chemioterapia - łącznie 19 onkologicznych programów leczenia chorób nowotworowych:

3) Opieka długoterminowa (stacjonarna i ambulatoryjna): realizowana przez:

- Oddział Medycyny Paliatywnej - 20 łóżek, Poradnia Medycyny Paliatywnej, Hospicjum Domowe – opieka paliatywna i hospicyjna
- Zakład Opiekuńczo-Lecniczy - 60 łóżek - świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze

4) Ambulatoryjne lecnictwo specjalistyczne:

- Poradnia Gruźlicy i Chorób Płuc,
- Poradnia Hematologiczna
- Poradnia Chirurgii Dziecięcej
- Poradnia Domowego Leczenia Tlenem
- Poradnia Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej
- Poradnia Medycyny Pracy (poza kontraktem z nfz)
- Poradnia Leczenia Bólu
- Poradnia Geriatryczna

Wykonanie kontraktu (%) za rok 2024

1. Leczenie szpitalne - oddziały /poza ryczałtem PSZ/	103,58
2. Leczenie szpitalne - chemioterapia	100,00
3. Leczenie szpitalne- programy lekowe	114,87
4. Opieka Paliatywno- Hospicyjna	102,66
5. Zakład Opiekuńczo-Lecznicy	120,66
6. Ambulatoryjna opieka specjalistyczna	99,99
7. PSZ Ryczałt - Szpital I stopnia	87,76
8. PSZ świadczenia odrębnie finansowane	104,11
9. Dobry Posiłek w szpitalu-program pilotażowy	99,98

Liczba porad ambulatoryjnych udzielonych w izbach przyjęć szpitala	10013
Liczba porad udzielonych w poradniach specjalistycznych	16023
Liczba porad udzielonych w poradni nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej	13892
Baza łóżkowa szpitala	-208 (w tym 80 łóżek długoterminowych, stan na 31 grudnia 2024 r.)

Liczba leczonych pacjentów	- 4753*
Liczba osobodni leczenia	- 34939
Średni pobyt chorego w szpitalu (w dniach)	- 7,36
Wskaźnik wykorzystania łóżka (w dniach)	- 272,96
Procentowy wskaźnik wykorzystania łóżka	- 74,58
Liczba zabiegów operacyjnych	- 2106

*Wskaźniki statystyczne dla szpitala podano wyłącznie dla łóżek szpitalnych „ostrych”, z wyłączeniem łóżek opieki długoterminowej (Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego i Oddziału Medycyny Paliatywnej) oraz leczenia w trybie jednodniowym.

W ramach opieki długoterminowej stacjonarnej w roku 2024 leczono 429 pacjentów, wykonano 28480 osobodni leczenia.

SYTUACJA EKONOMICZNO-FINANSOWA SPÓŁKI PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY

Na dzień sporządzenia informacji przychody Zamojskiego Szpitala Niepublicznego Spółka z o.o. za 2024 rok przedstawiają się następująco:

1.	Przychody z odpłatnych świadczeń zdrowotnych:	107 075 376
	Przychody z NFZ	105 620 254
	Przychody ze sprzedaży usług medycznych (osobom fizycznym, prawnym)	93 376
	Przychody z odpłatności za pobyt w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym	1 175 251
	Przychody ze sprzedaży usług diagnostycznych (tk, rtg, inne)	186 495
2.	Wpłaty Ministerstwa Zdrowia za lekarzy rezydentów	506 523
3.	Darowizny	69 636

4.	Przychody z tytułu czynszu i dzierżawy pomieszczeń, reklamy, inne	2 329 401
5.	Przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów	1 003 572
6.	Pozostałe przychody operacyjne UE (Amortyzacja)	507 242
7.	Pozostałe przychody operacyjne:	584 264
	Amortyzacja	426 413
	Pozostałe przychody	157 851
8.	Przychody finansowe	108 195
	Razem	112 184 209

Koszty Zamojskiego Szpitala Niepublicznego Spółka z o.o. na 31.12.2024 r. wynoszą 114 893 748 zł

W układzie rodzajowym koszty przedstawiają się następująco:

Koszty	Wykonanie
Materiały niemedyczne	1 720 520
Materiały medyczne	37 888 308
Zużycie energii	2 283 342
Energia elektryczna	821 864
Gaz	29 845
Energia cieplna	1 236 810
Woda i ścieki	188 821
Pozostałe -monitoring energetyczny	6 002
Usługi niemedyczne	3 175 256
Usługi medyczne	16 506 221
Podatki i opłaty administracyjne	1 058 715
Wynagrodzenia i inne świadczenia	49 356 756
Inne	2 904 630
Razem koszty	114 893 748

W ramach posiadanych **własnych środków finansowych** Spółka przeprowadziła w 2024 roku następujące prace:

Inwestycyjne i remontowe:

1.	Wykonano pokrycie dachowe na budynku oddziału chorób wewnętrznych	94 966
2.	Wykonano modernizację i remont pomieszczeń w budynku Oddziału Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej	149 331
3.	Wykonano modernizację i remont pomieszczeń w budynku Oddziału hematologii oraz sieć tlenową	201 661
4.	Wykonano modernizację i remont pomieszczeń w budynkach Zol, TK, Pracowni bronchoskopii, Przychodni przy ul. Kilińskiego	63 215
5.	Wykonano awaryjne ujęcie wody	81 733
6.	Remonty i naprawy sprzętu medycznego i niemedycznego	582 866
7.	Pozostałe remonty i naprawy w budynkach szpitala i na terenie szpitala	38 950
	Łącznie	1 212 722

Ze środków własnych zakupiono:

1.	Tor wizyjny do wideobronchoskopu	199 906
2.	Artroskop	87 978
3.	Aparat do znieczulania	128 520
4.	Aparat USG	115 000
5.	Defibrylator- 2 szt	10 800
6.	Fotel najazdowy, nosze do karetki	11 903
7.	Koncentrator tlenu- 14 sztuk	38 628
8.	EKG Holter	12 960
9.	Pompa strzykawkowa 4 sztuki	16 416
10.	Rękojeść do shavera na blok operacyjny	30 000
11.	Inne wyposażenie medyczne	49 530
	Łącznie	701 641

Łącznie szpital wydatkował kwotę 1 914 363 zł

Przeciętne zatrudnienie w Zamojskim Szpitalu Niepublicznym w roku 2024 wyniosło 434,69 etatu. W stosunku do roku poprzedniego nastąpił wzrost zatrudnienia o 3,51 etatu.

Niedobór kadry lekarskiej nadal stanowi poważny problem i jest zagrożeniem dla utrzymania ciągłości działalności leczniczej szpitala, dlatego też Zarząd Spółki podejmuje intensywne działania mające na celu zwiększenie zatrudnienia lekarzy, w tym z wykorzystaniem profesjonalnej firmy rekrutacyjnej. Największe niedobory kadry lekarskiej występują w Dziale Diagnostyki Obrazowej, Oddziale Chorób Płuc, Oddziale Hematologii, oraz Oddziale Chorób Wewnętrznych. Wzmocnienia kadrowego wymaga również opieka długoterminowa z uwagi na znaczne zwiększenie bazy łóżkowej.

Szpital przeszedł pozytywnie proces akredytacji i utrzymał uprawnienia do prowadzenia specjalizacji lekarskich w zakresie chorób wewnętrznych, medycyny paliatywnej, ortopedii i traumatologii narządu ruchu oraz hematologii.

Dane finansowe przedstawione w raporcie są aktualne na dzień jego sporządzania i ulegną częściowej zmianie w związku z trwającym procesem rozliczenia Szpitala z NFZ, który ma się zakończyć do końca kwietnia 2025.

7.5. Zakład Gospodarki Lokalowej w Zamościu Spółka z o.o.

ZGL w Zamościu Sp. z o.o. zarządzała 152 budynkami komunalnymi oraz 102 wspólnotami mieszkaniowymi (stan na 31 grudnia 2024 r.). W zarządzie spółki pozostawało: 1 783 mieszkań komunalnych (dla porównania: 1 783 w 2023 r.) o powierzchni użytkowej 81 173 m² (82 027 m² w 2023 r.), w tym:

- 74 (73 w 2023 r.) mieszkań z najmem socjalnym o pow. użytkowej 2 740 m² (2 719 m² w 2023 r.),
- 438 (436 w 2023 r.) komunalnych lokali użytkowych o pow. 38 138 m².

Standard komunalnych lokali mieszkaniowych był w analizowanym roku zróżnicowany i zależny głównie od roku budowy budynku oraz jego lokalizacji. Ze względu na wyposażenie lokali, mające bezpośredni wpływ na wysokość czynszu, ale również na koszt ich utrzymania, zasoby komunalne przedstawiały się w roku 2024 następująco:

- 1 734 lokali, tj. 98,47% komunalnych lokali mieszkaniowych – z instalacją wod.-kan.,
- 1 751 lokali, tj. 99,43% – z wodą doprowadzoną do lokalu,
- 431 lokali, tj. 24,47% – z instalacją centralnej ciepłej wody,
- 10 lokali, tj. 0,57% – bez doprowadzonej wody do lokalu,
- 1 381 lokali, tj. 78,42% – z doprowadzonym gazem ziemnym,
- 1 367 lokale, tj. 77,63% – z budynkową instalacją c.o.,
- 180 lokale, tj. 10,22% – z indywidualnymi, lokalowymi instalacjami c.o. (gazowe piece grzewcze),
- 231 lokali, tj. 13,12% – z piecami węglowymi.

Podstawową działalnością ZGL jest administrowanie lokalowymi zasobami Miasta Zamość. Spółka zarządza również nieruchomościami wspólnot mieszkaniowych, co pozwala zarówno na zwiększenie dochodów, jak i obniżenie kosztów jednostkowych świadczonych usług. W ramach zarządzania nieruchomościami spółka na bieżąco wykonuje usługi w zakresie utrzymania porządku i czystości oraz doraźnych napraw i usuwania usterek na terenach bezpośrednio przyległych do zarządzanych budynków (terenach zielonych, drzew, krzewów, kwiatów, placach zabaw, piaskownicach, śmietnikach, chodnikach).

Ponadto, w 2024 r. ZGL przeprowadził liczne prace i remonty na zarządzanych nieruchomościach – zarówno komunalnych, jak i będących własnością wspólnot. W ramach tych działań wykonano m.in. remonty klatek schodowych, mieszkań komunalnych, balkonów, wymianę pionów wodno-kanalizacyjnych, instalacji elektrycznej, stolarki okiennej i drzwiowej, a także modernizację systemów monitoringu i domofonów. W zasobach

komunalnych i wspólnotowych grupa remontowo-konserwacyjna spółki usunęła 4 483 awarie (w 2023 r. usunięto 4 252). W 2024 r. przeprowadzono również wymianę 23 pieców grzewczych (w 2023 r. wymieniono 17). Ważnym rozdziałem działalności spółki są remonty mieszkań z odzysku – w 2024 r. wyremontowano 35 mieszkań, natomiast w 2023 r. wykonano remonty w 21 mieszkaniach.

W 2024 r. wartość robót remontowych wykonanych przez Grupę Remontowo-Konserwacyjną wyniosła 508 074,00 zł, a wartość pozostałych robót konserwacyjnych zleczanych firmom zewnętrznym – 911 214,00 zł.

Dodatkowo, spółka świadczy usługi w zakresie nadzorów inwestorskich.

W 2024 r. nadzór inwestorski objął następujące projekty:

- Stara Brama Lwowska – III etap,
- Modernizacja i rozbudowa obiektów Ośrodka Sportów i Rekreacji w Zamościu,
- Modernizacja Kamienicy Dom Centralny w Zamościu,
- Poprawa efektywności energetycznej przedszkoli miejskich nr 8, 12, 14,
- Renowacja elewacji podcieni kamienic przy ul. Staszica 21-39.

Podsumowanie

Dzięki otwartości na dialog i aktywnemu zaangażowaniu mieszkańców możemy wspólnie kształtować przyszłość naszego miasta. Zamość to miejsce wyjątkowe – z bogatą historią. Wierzę, że dalsza współpraca oraz wspólna troska o nasze miasto pozwolą nam sprostać wyzwaniom i uczynić Zamość jeszcze lepszym miejscem do życia.

Dziękuję wszystkim, którzy swoją codzienną pracą, zaangażowaniem i inicjatywami przyczyniają się do rozwoju naszego miasta.

Szczególne podziękowania kieruje do Radnych Rady Miasta, Przewodniczących Zarządów Osiedli, mieszkańców, organizacji pozarządowych, pracowników Urzędu Miasta, jednostek organizacyjnych oraz spółek miejskich.

PREZYDENT MIASTA ZAMOŚĆ
Rafał Zwolak

DYREKTOR WYDZIAŁU
Organizacyjno-Administracyjnego

Magdalena Hubala